CÂȘTIGĂTOR AL PREMIULUI PULITZ

Raftul Denisei

CORMAC McCARTHY

PASAGERUL

„Cea mai complexă și impresionantă operă a lui McCarthy.“ — *The Atlantic*

RO

CORMAC McCARTHY

PASAGERUL

TRADUCERE DE IULIA GORZO

Colecţie coordonată de

DENISA COMĂNESCU

EDITURA HUMANITAS
2023

CORMAC McCARTHY
THE PASSENGER
Copyright © 2022

All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2023, pentru prezenta versiune în limba română (ediția digitală)

ISBN: 978-606-097-350-8 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021.408.83.50, fax 021.408.83.51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723.684.194
Redactor: Raluca Popescu
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Miruna Sile
DTP: Dragoş Dumitrescu, Veronica Dinu
Tehnoredactor ebooks: Radu Dobreci

Acest e-book este protejat de legea drepturilor de autor. Reproducerea sa integrală sau parțială, multiplicarea sa prin orice mijloace şi sub orice formă, punerea sa la dispoziție publică pe internet sau în rețele de calculatoare, stocarea sa temporară sau permanentă pe diverse dispozitive sau în sisteme care permit recuperarea informației, gratuit sau în scop comercial, precum şi alte fapte similare, fără permisiunea scrisă a editurii reprezintă o încălcare a legislației privind protecția dreptului de autor şi se pedepsesc conform legilor în vigoare.

În timpul nopții ninsese slab şi părul ei înghețat era auriu şi cristalin şi ochii îi erau reci ca gheața şi tari ca pietrele. O cizmă galbenă îi căzuse şi stătea sub ea în zăpadă. Forma paltonului se zărea pudrată de zăpadă acolo unde-l aruncase ea şi era îmbrăcată doar cu o rochie albă şi atârna printre trunchiurile cenuşii şi golaşe ale copacilor hibernali cu capul plecat şi mâinile întoarse puțin în afară ca ale unor statui ecumenice a căror atitudine cere ca poveştile să le fie luate în seamă. Ca temelia profundă a lumii să fie luată în seamă, căci ea există prin suferința creaturilor ei. Vânătorul îngenunche şi înfipse puşca drept lângă el în zăpadă şi-şi scoase mănuşile şi le lăsă să cadă şi-şi împreună mâinile. Se gândi că s-ar fi cuvenit să se roage, dar nu ştia nici o rugăciune potrivită. Lăsă capul în jos. Turn de fildeş, spuse. Casă de aur. Rămase acolo în genunchi multă vreme. Când deschise ochii văzu ceva micuț pe jumătate îngropat în zăpadă şi se aplecă şi curăță zăpada şi luă un lănțişor de aur de care atârnau o cheie de oțel, un inel de aur alb. Le strecură în buzunarul mantalei de vânătoare. Auzise vântul noaptea. Lucrarea vântului. Un tomberon zăngănind pe pietre în spatele casei sale. Vântul şuierând acolo în pădure pe întuneric. Privi în ochii aceia reci şi smălțuiți care aruncau sclipiri albastre în lumina slabă a iernii. Fata îşi pusese un brâu roşu peste rochie ca să fie găsită. O pată de culoare în pustietatea deplină. În ziua aceea de Crăciun. Ziua aceea de Crăciun rece şi aproape mută.

I

Iat-o aşadar la Chicago în iarna ultimului ei an de viaţă. Peste o săptămână avea să se întoarcă la Stella Maris, iar de acolo să se piardă în pădurea întunecată din Wisconsin. Puştiul Talidomidă[1] *o găsi la o pensiune de pe Clark Street. Lângă North Side. Ciocăni la uşă. Atipic pentru el. Sigur că ea ştia cine e. Îl aştepta. Şi oricum, nu era chiar un ciocănit. Mai degrabă un fel de plesneală.*

El începu să se plimbe în sus şi-n jos pe lângă patul ei. Se opri să spună ceva, dar se răzgândi şi continuă să măsoare camera cu pasul, frământându-şi mâinile în faţă ca un personaj negativ dintr-un film mut. Doar că de fapt nu erau mâini, fireşte. Ci înotătoare. Cam ca cele de focă. Iar cu stânga îşi sprijinea bărbia, oprindu-se în loc ca s-o privească atent. Am revenit la cererea publicului, zise el. În persoană.

Ai făcut destul de mult pe drum.

Mda. Am mers tot drumul cu luminile în faţă.

De unde-ai ştiut care e camera?

Floare la ureche. Camera cu vedere. A fost o pre-vedere. Cu ce bani plăteşti?

Mai am bani.

Puştiul privi în jur. Îmi place cum ai aranjat locul. Poate dăm o tură prin grădină după ceai. Ce planuri ai?

Cred că ştii ce planuri am.

Mda. Nu se-arată prea optimistă treaba, nu?

Nimic nu-i veşnic.

Laşi bilet?

---

[1] Thalidomide Kid, în original. Talidomida a fost un medicament prescris gravidelor, cu grave efecte teratogene.

Îi scriu fratelui meu o scrisoare.

Ceva scurt şi glacial, pun pariu.

Puştiul privea pe fereastră la gerul crunt. La parcul înzăpezit şi mai departe, spre lacul îngheţat. Mă rog, zise el. Viaţa. Ce să mai zici? Nu-i pentru toată lumea. Doamne, iarna eşti legat de mâini şi de picioare.

Asta-i tot?

Care asta?

Doar atât ai de spus?

Mă gândesc.

Se învârtea iar prin cameră. Până când se opri.

Dacă ne-am face bagajele şi gata, pe-aci ţi-e drumul?

Ar fi totuna.

Şi dacă am rămâne?

Ce, încă opt ani cu tine şi cu amicii tăi din romanele de groază de doi bani?

Nouă, matematiciano.

Bine, nouă.

De ce nu?

Nu, mulţumesc.

Se plimba iar. Scărpinându-şi fără grabă capul mic şi plin de cicatrici. Arăta de parc-ar fi fost adus pe lume cu cleştele pentru gheaţă. Se opri din nou lângă fereastră. O să-ţi fie dor de noi, zise. Am trecut prin atâtea împreună.

Sigur, zise ea. A fost de-a dreptul minunat. Uite ce e. Ne răcim gura degeaba. Nimeni nu va duce dorul nimănui.

Să ştii că nici nu eram obligaţi să venim.

Nu ştiu ce eraţi obligaţi să faceţi. Nu sunt la curent cu îndatoririle voastre. N-am fost niciodată. Iar acum nu-mi pasă.

Mda. Mereu ai pus răul în faţă.

Şi rareori am fost dezamăgită.

Nu orice halucinaţie cu ectromelie care-şi face apariţia la tine-n budoar de ziua ta îţi vrea răul. Noi am încercat s-

aducem o rază de soare într-o lume tulbure. E ceva rău în asta?

Nu e ziua mea. Şi cred că ştim ce anume ați adus. Oricum n-o să-mi intri în grații, aşa că las-o baltă.

Nici n-ai grații. Tocmai le-ai terminat.

Cu atât mai bine.

Puştiul se uita prin cameră. Doamne, zise el. Ce loc nasol. Ai văzut ce-a trecut adineauri pe podea? Ce, nu se mai găseşte pic de Zyklon B? N-ai fost tu niciodată mica gospodină a mămichii, dar cred că de data asta te-ai întrecut pe tine. Pe vremuri n-ai fi stat nici moartă într-o hazna ca asta. De îngrijit te îngrijeşti?

Asta nu-i treaba ta.

Încă unul dintr-un lung şir de spații insalubre. Mda, mă rog. Nu ştii ce te aşteaptă dacă dai colțu', nu? Să mă scuzi de aluzie. Te-ai gândit vreodată să intri la mânăstire? OK. Am zis să-ntreb.

Ce-ar fi să reparăm ce se poate şi restul ducă-se. Să nu agravăm şi mai rău situația.

Mda, mda, sigur, sigur.

Ştiai c-o să ajungem aici. Îți place să pretinzi că am secrete față de tine.

Chiar ai. Secrete. Măiculiță, ce frig e aici. Poți să depozitezi carne în locul ăsta de căcat. M-ai făcut operator spectral.

Ce-am făcut?

M-ai făcut operator spectral.

N-am zis niciodată aşa ceva despre tine. E un termen din matematică.[2]

Mda. Că zici tu.

N-ai decât să-l cauți.

---

[2] Termenul se referă la teoria spectrală din matematică, formulată pentru prima oară de matematicianul german David Hilbert (1862–1943).

Aşa zici mereu.

Iar tu n-o faci niciodată.

Mda, mă rog. De-atunci a curs multă apă pe gârlă.

Aşa să fie? Ce, ți-e frică să nu te depuncteze la evaluarea profesională?

Spune-i cum vrei tu, prințesă. Noi ne-am străduit cât am putut. Maladia persistă.

Nu-i nimic. N-o să mai persiste mult.

Mda, tot timpul uit. Pleci spre tărâmul neaflat de unde nimeni nu se întoarce şi mai ştiu eu ce căcat.[3]

Eşti uituc?

Vorba vine. Nu-s aşa uituc. Bineînțeles că tu nu pari să ai cine ştie ce amintiri despre starea în care te-am găsit la prima noastră descindere.

N-am nevoie de amintiri. Sunt în aceeaşi stare.

Mda, cum să nu. Poate greşesc eu, dar parcă-mi aduc aminte de o fetiță care stătea pe vârfuri şi se uita printr-un vizor înalt prea puțin menționat în arhive. Ce vedea? Era cineva la poartă? Dar nu asta e întrebarea, nu-i aşa? Întrebarea e dacă ăla o vedea pe ea. Un ineluş de lumină. Cine să observe? Dar dulăii iadului pot trece chiar şi printr-un inel. Am sau n-am dreptate?

Eram bine până să vii tu.

Doamne sfinte, mare figură eşti. Ştiai asta? Şi totuşi, ce-i în mână nu-i minciună. Cum i-a zis clientul târfei oarbe. Creaturile iadului, băloase şi rânjite, şi ea încearcă să se uite peste umărul lor. Ce-i acolo? Habar n-am. Vreun atavism rămas de la psihoza unui strămoş mort care a intrat să se ferească de ploaie. Uite, stă colo în colț şi fumează. Păi ce dracu'. Stai să aprind lumina. Nu-i bine. Opreşte proiectorul.

---

[3] Aluzie la un vers din *Hamlet* de William Shakespeare, actul III, scena 1, traducere de Leon Levițchi şi Dan Duțescu, în Shakespeare, *Opere complete*, vol. V, Univers, Bucureşti, 1986, p. 372.

Oricum, cine pizda mă-sii a comandat chestia asta? Strângi ecranul şi drăcoveniile naibii ajung pe perete. Şi m-ai mai făcut şi patogen.

Eşti patogen.

Vezi?

Ce fac, intră sau nu?

Cine să intre?

Termină. Ştiu că sunt afară.

La ortaci te referi.

La ei mă refer.

Toate la timpul lor.

Le văd picioarele pe sub uşă. Le văd umbrele picioarelor.

Picioare şi umbre de picioare. Exact ca-n lumea reală.

Ce aşteaptă?

Cine ştie? Poate că nu se simt bineveniți.

Până acum nu s-au împiedicat de aşa ceva.

Puştiul arcui o sprânceană roasă de molii. Zici? întreabă el.

Mda, răspunse ea. Trăgându-şi pătura pe umeri. Nu v-a invitat nimeni. Ați venit pur şi simplu.

Bine, zise Puştiul. E cineva pe coridor, da? Păi hai să aruncăm o privire.

Patină spre uşă cu o mişcare amplă şi se opri şi-şi suflecă mâneca şi apucă mânerul uşii cu înotătoarea. Gata? strigă el. Deschise uşa cu o smucitură. Coridorul era pustiu. Privi înapoi peste umăr spre ea. Se pare că au şters-o englezeşte. Dacă nu cumva – cum să mă exprim eu – a fost închipuirea ta?

Ştiu c-au fost aici. Le simt mirosul. Simt parfumul domnişoarei Vivian. Iar pe Grogan îl miros de la o poştă.

Zău? Poate că e doar cineva din vecini care găteşte varză. Altceva? Sulf cumva? Pucioasă?

Închise uşa. În clipa următoare se adunară iar în faţa uşii. Foşnind şi tuşind. Puştiul îşi freca înotătoarele. Ca pentru a le încălzi. Bun. Unde rămăsesem? Poate că ar trebui să te

punem la curent cu privire la nişte proiecte. Poate că o să te mai echilibrezi un pic văzând cât am progresat.

Să mă echilibrez?

Am testat chestiile primite de la tine şi până acuma totul pare în regulă.

Ce chestii ați primit de la mine? N-ați primit nici o chestie de la mine.

Mda, cum să nu. Ne ies tot o sută de leptoni la o drahmă, ceea ce e OK în sensul că nu e chiar greşit, dar sperăm că majoritatea chestiilor clasice o să iasă la spălat ca să ajungem la renormal. Dacă le examinezi pe toate la lumină, o să vezi mereu alte căcaturi. Diferențiezi, atâta tot. La scara asta n-avem umbre, fireşte. Avem nişte interstiții negre la care ne uităm. Acum ştim că un continuu nu continuă, de fapt. Nu există liniar, Laura. Oricum o-nvârți, tot la periodicitate se ajunge. Desigur, lumina nu se subîntinde la nivelul ăsta. Nu ajunge de pe un mal pe celălalt, ca să mă exprim aşa. Deci cu ce ți-ar plăcea să te joci acolo între-şi-între, numai că n-ai cum să vezi din cauza dificultăților mai înainte pomenite? Habar n-am. Ce ziceai? Cam inutil? Cum se face că aia şi cum se face că ailaltă? Nu ştiu. Cum se face că oile nu intră la apă în ploaie? Aici lucrăm fără plasă de siguranță. N-ai cum să extrapolezi acolo unde nu e loc. Unde să te duci? Trimiți chestii, dar când le primeşti înapoi nu ştii pe unde au umblat. Bun. N-are rost să-ți ieşi din pepeni. Trebuie doar să te pui pe treabă şi să faci nişte socoteli pe bune. Ăsta-i rolul tău. Avem aici chestii care or fi sau n-or fi virtuale şi totuşi trebuie să conțină reguli sau să-mi spui tu mie pe unde pizda mă-sii umblă regulile? Sigur că ăsta e şi obiectivul nostru, Alice. Regulile, lăudate fie ele înaintea lui Isus. Pui totul într-un borcan, după care botezi borcanul şi de-acolo faci şi tu ca

Gödel şi Church[4]*, iar între timp chestiile reale care sunt probabil un soi de substrat al substratului zboară de le ţâţâie curul la viteze deformabile cu menţiunea că un lucru care n-are masă n-are nici volum variabil sau de alt fel, deci nici formă, şi ce nu se turteşte nici nu se umflă şi viceversa în cea mai bună tradiţie comutativă, moment în care – ca să împrumut o expresie – ne-am împotmolit. Nu-i aşa?*

Nu ştii ce vorbeşti. Torni numai baliverne.

Zău? Ei, să nu uiţi cine ţine mâna pe poarta NAND, ţuşcă. Fiindcă nu-i omul care te leagănă şi nici tipul în tunică runică. Dacă pricepi unde bat. Stai aşa. Am un apel. Se scotoci în buzunare şi scoase un telefon enorm pe care şi-l lipi de urechea mică şi cioturoasă. Repejor, puişor. Suntem în şedinţă. Mda. Un semiostil. Aşa. Baza Doi. Aici suntem pe oxigen, ce căcat. Nu. Nu. Nasol. La rău nu răspunzi tot cu răscoală. Sunt o adunătură de prostani cu gropiţe şi n-ai decât să le zici c-aşa am zis eu. Mai sună-mă.

Închise şi strânse antena cu dosul înotătoarei şi puse telefonul la loc printre haine şi se uită la ea. Întotdeauna e cineva pe care *nu află.*

Care *nu află.*

Aşa. Revenind la planurile noastre. Ştiu la ce te gândeşti. Dar uneori trebuie pur şi simplu să optezi pentru echivalenţă. Îi trânteşti nenorocitului o simulare Monte Carlo şi-ai terminat povestea. Fie ce-o fi. Să nu ne prindă Crăciunul.

E Crăciunul. Aproape.

Mda, mă rog. Cum zici. Unde eram?

Contează?

---

[4] Kurt Gödel (1906–1978), logician, matematician şi filozof american de origine austriacă. Este celebru, printre altele, pentru teoremele incompletitudinii, care susţin că matematica în sine este incompletă. Alonzo Church (1903–1995), matematician american, pionier al informaticii.

Instrumentul tău numărul unu de laborator va fi servomecanismul. Stăpân şi sclav. Montezi un pantograf. Pui acul imprimator în dilemă şi învârți. Numeri până la patru. De la un marcaj la altul. Repeți până când apare lemniscata.

Puştiul schiță câțiva paşi de step, glisă din nou pe linoleum cu o mişcare amplă, apoi se opri şi îşi reluă fâțâiala prin cameră. Vor să prindă peştele cel mare. Să facă bum bum în savană, Hannah. Se lasă şi cu o grămadă de gagici, cu toată văicărelile ştiințifico-feministelor. Mi-am pus oamenii să verifice. O ai şi pe Madama Curry. Şi pe Pamela Dirac.

Pe cine?[5]

Ca să nu mai enumăr şi altele care vor rămâne deocamdată nenumite. Mai înveseleşte-te şi tu, ce Dumnezeu! Trebuie să ieşi mai mult. Ce ziceai? După ştiință, consecința? Fii atentă aici. Interludiu comic. Da? Îmi zici să mă opresc dac-o ştii. Mickey Mouse cere divorțul, la care judecătorul se uită aşa la el şi zice: Din câte înțeleg, ați susținut că soția dumneavoastră, Minnie Mouse, are probleme psihice. Am înțeles bine? Şi Mickey răspunde: Nu, domnule judecător, n-am zis asta. Am zis că e dusă cu pluta.

Puştiul începu să tropăie prin cameră ținându-se de burtă şi râzând cu râsul lui zgomotos.

Tot timpul le încurci. De ce râzi?

Uf, gâfâi el. Ce e?

Mereu le încurci pe toate. E cu Pluto. Nu cu pluta.

Care-i diferența?

Minnie se futea cu Pluto. Nici măcar nu te-ai prins.

Mda, mă rog. S-a înțeles. Oricum, ideea e că trebuie să-ți revii. Ce părere ai? O să se scoale din morți Bobby Shafto şi o să te salveze în ultima clipă? Cu catarame de argint la pantofi

---

[5] Paul Adrien Maurice Dirac (1902–1984), fizician britanic. Inițialele sale, P.A.M., trimit la prescurtarea numelui Pamela.

sau cum pizda mă-sii era?[6] *A scăpat din laţ, Louise. De când şi-a tras maşina de curse pe cap.*

Ea îşi feri privirea. Puştiul îşi duse o înotătoare streaşină la ochi. Ca să vezi, spuse el. Cu asta i-am atras atenţia.

Habar n-ai ce vorbeşti.

De cât timp dormitează? De vreo două luni?

Trăieşte.

Trăieşte. Ei, căcat. Dacă trăieşte, ce dracu'. De ce nu-ţi revii? Ştim amândoi de ce nu vrei să mai faci purici pe-aici, apropo de rănitul nostru. Nu-i aşa? Ce s-a întâmplat? Ţi-a pierit piuitul?

Mă duc la culcare.

Pentru că nu ştim ce s-o trezi. Dacă s-o trezi. Ştim amândoi care sunt şansele să scape din chestia asta cu a lui mentis intactus şi oi fi tu fată curajoasă, dar nu prea cred c-o să te ţină amorul pentru alea câteva vestigii care or rămâne acolo pitite sub ochiul înceţoşat şi buza băloasă. Păi ce naiba. Niciodată nu ştii ce-ţi rezervă cărţile, nu? Probabil că ai fi eşuat înapoi în Mocofania. Doar voi doi. Ca să mâncaţi slană de porc şi uruială friptă sau ce căcat or hali ăia acolo, în ţara unde ţi-o pui cu mă-ta. Nu e chiar ca vânturatul prin Europa cu lumea bună de la cursele auto, dar măcar e linişte.

N-o să se întâmple aşa ceva.

Ştiu că n-o să se întâmple.

Bun.

Deci acum încotro?

O să-ţi trimit o vedere.

Până acum nu mi-ai trimis.

Acum o să fie altfel.

---

[6] Aluzie la o veche poezioară pentru copii, probabil inspirată de numele unui politician britanic, Robert Shafto: „Bobby Shafto's gone to sea / With silver buckles on his knee" („Bobby Shafto plecă pe mare / Cu catarame la picioare.")

Sunt convins. O suni pe bunică-ta?

Ca să-i spun ce?

Nu ştiu. Ceva. Amin, Jasmine. Mai sunt atâtea de făcut, să ştii.

Poate. Dar nu pentru mine.

Şi cum rămâne cu poarta nopții şi cu bârlogul celor de nerostit? Nu te sperie?

O să risc. Presupun că atunci când apăs pe comutator, ecranul se face negru.

Să ştii că noi chiar ne-am dat peste cap pentru tine.

Îmi pare rău.

Dar dacă ți-aş spune chestii pe care n-am voie să ți le spun?

Nu mă interesează.

Chestii pe care sigur vrei să le ştii.

Tu nu ştii nimic. Umbli numai cu scorneli.

Mda. Dar unele sunt mişto.

Unele.

Ce zici de asta: ce-i negru cu alb şi roşu din cap până-n picioare?

Nici nu vreau să-mi închipui.

Troțki în frac.

Minunat.

Bine. Ce zici de asta? Un fermier găseşte două turturele pe parcela lui de bumbac.

Mi-ai mai zis-o.

Eu?

Şi a ales turturăul cel mai mic.

Mda. OK. Ascultă. Pregătesc ceva numere noi. Am pe țeavă nişte chestii din alea vechi, de când cu Chautauqua[7]. Mereu

---

[7] Mişcare inițiată în America la sfârşitul sec. al XIX-lea şi începutul sec. XX care urmărea educarea maselor prin organizarea unor conferințe, piese şi concerte care aveau şi funcție de divertisment.

ai fost amatoare de clasici. Cârpim niţel costumele. Repetăm vreo două săptămâni.

Noapte bună.

Am chiar o şustă să mai fac rost de nişte film de opt milimetri. Nici nu mai zic de cutia de pantofi plină cu instantanee din anii patruzeci. Chestii din Los Alamos. Şi nişte scrisori.

Ce scrisori?

Scrisori de familie. Scrisori de la maică-ta.

Minţi de îngheaţă apele. Toate scrisorile au fost furate.

Zău? Poate. Ce-ai de gând să faci?

Să mă culc.

Vreau să zic pe termen lung.

Pe termen lung zic şi eu.

Bine. Păstrăm ce-i mai bun pentru sfârşit. Bineînţeles.

Nu vă daţi peste cap.

Nici o problemă. Doar ştiam încotro se îndreaptă toată povestea. Cine ştie? Poate te interesează să vezi cum o să-ţi petreci timpul. Trecutul e viitorul. Închide ochii.

Şi dacă nu vreau să închid ochii?

Fă-mi hatârul ăsta.

Mda, sigur.

Bine. Facem lucrurile ca pe vremuri. Ce ştiu eu? Ar trebui să fie distractiv.

Scoase de undeva o bucată mare de mătase şi o aruncă în sus ca să se-nfoaie şi o prinse şi o întinse şi o întoarse pe ambele feţe, ca s-o vadă ea. O desfăşură şi o scutură. Apoi o făcu să dispară. Într-un scaun cu fund de ratan stătea un bătrân într-un frac negru prăfuit. Cu pantaloni în dungi şi o vestă gri. Ghete negre din piele de ied şi ghetre de moleschin cu nasturi sidefii. Puştiul făcu o reverenţă şi un pas înapoi şi-l măsură din cap până-n picioare. Măi, măi. Pe ăsta de unde l-am dezgropat, ai? Câh câh câh.

Îl bătu pe spate pe bătrân, stârnind un nor de praf. Bătrânul se aplecă în față, tuşind. Puştiul se dădu la o parte, vânturând praful cu înotătoarea. Doamne. Ăsta n-a mai văzut lumina zilei de mult, ai? Ia zi, tătăiță, cum ți se pare lumea? Ne-ar prinde bine o părere obiectivă.

Bătrânul înălță capul şi privi în jur. Cu ochi spălăciți şi înfundați în orbite. Îşi potrivi cravata trăgând de nod şi strânse din ochi şi privi țintă.

Costumul e clasic, ei? comentă Puştiul. Se cam resimte de la umezeala din pământ. E costumul lui de ginerică. Nevestica avea şaişpe ani. Normal că i-o trăgea de vreo doi ani, deci de pe la paişpe. Până la urmă a reuşit s-o lase borțoasă şi na, iată-ne pe toți aici. Mizerabilul era mai bătrân ca tac-su. În fine, clopotele de nuntă au sunat sumar. Cred că asta a fost în 1897. O ceremonie formală. Carabine albe. Oricum, cam asta a fost. Credeam că băşinosul bătrân o să aibă ceva de spus, dar pare cam năuc. Nu cumva e un pic înclinat spre tribord?

Puştiul îl îndreptă pe bătrân pe scaun, făcu un pas înapoi şi-l cântări cu un singur ochi, să se asigure că stă drept. Ridicând înotătoarea ca o vâslă şi strângând din ochi. Poate ne-ar trebui o nivelă, ce părere ai?[8] *Câh câh câh. Ei, ce naiba. Deci tipul nu e chiar sufletul petrecerii. Stai aşa. I se trage de la dinți. E ştirb, ce dracu'.*

Bătrânul deschisese gura scorțoasă şi se apucase să-şi scoată dinăuntrul obrajilor bucăți de vată pătată şi să le îndese în buzunarul hainei. Îşi drese glasul şi privi posomorât în jur.

Acum ce face? comentă Puştiul. Are ceva în buzunarul vestei. Ce-i ăla, ceasul? Doamne. Nu-mi spune că-l întoarce. Îl ascultă? N-are cum să meargă, ce dracu'. Nu. Îl scutură.

---

[8] Termenul folosit este „spirit level", nivelă cu bulă de aer. Termenul „spirit" poate avea şi înțelesul de „duh", „fantomă".

Sincer, ceasul e chiar arătos. Carcasă metalică. Eşapament cu recul, fără îndoială. Aşa, băiatu'. Scutură-l. Nema. Tot degeaba.

Bătrânul plescăia din gingii. Ai răbdare, zise Puştiul. Acuma vine. Noutăți de dincolo de chestie. Al naibii dacă am parte de mulțumiri pentru toate drăciile astea de le fac pentru tine.

Unde-i toaleta? horcăi bătrânul.

Puştiul se îndreptă de spate. Ce pizda mă-sii. Unde-i toaleta? Asta-i tot? Să fiu eu al dracului. Ia să-ți mişti tu curu' ăla mucegăit d-aici, bine? Unde-i toaleta? Pentru numele lui Isus. E în capătul holului, ce dracu'. Ieşi dracului afară.

Bătrânul se ridică de pe scaun şi se târî spre uşă. Un praf fin se aşternu pe podea în urma lui. O vietate măruntă îi căzu din haine şi se ascunse iute sub pat. Bătrânul bâjbâi după clanță, deschise uşa, ieşi clătinându-se pe hol şi se făcu nevăzut. Doamne sfinte, făcu Puştiul. Se duse la uşă, o trânti, apoi se întoarse şi se rezemă de ea. Clătină din cap. Mă rog. Ce să facem? A fost o idee proastă, bine? Dă-o-n mă-sa. Nu ies chiar toate. Nu mai bine chemăm noi vechea trupă? Poate ne înveselim nițel.

Nu vreau să chem deloc vechea trupă. Mă duc la culcare.

Te repeți.

Bun. Zis şi făcut.

Uite ce e, țuşcuță, n-aş vrea să par insistent, dar te duci de-a berbeleacul direct spre zero barat.

Şi tu ai venit să mă chinui.

Eşti bine? Nu eşti febrilă? Vrei un pahar cu apă?

Ea se ghemui în pat şi se acoperi cu plapuma. Să stingi lumina când pleci.

Puştiul se învârtea prin cameră. Numele tău n-a fost tras dintr-o pălărie, să ştii. Nu ştiu ce anume ar trebui să ştii şi ce nu. Sunt un simplu angajat. Sunt un operator? Bine, sunt un operator. Şi or fi unii care ştiu ce răsare la orizont, dar nu şi

mandea. Haide. Nu pot vorbi cu tine dacă stai cu capul sub plapuma asta nenorocită. Nici măcar nu-ți iei rămas bun?

Ea dădu plapuma la o parte. Deschide uşa şi-ți fac cu mâna.

Puştiul se duse la uşă şi o deschise. Erau toți acolo. Se holbau înăuntru făcând semne, unii pe vârfurile picioarelor. La revedere, strigă ea. La revedere. Puştiul îi uşui cu o fluturare a mâinii. Cum alungă o călugăriță copiii de şcoală. Închise uşa. OK, zise el.

Suntem gata?

Nu ştiu, scumpete. Nu-mi uşurezi treaba. Nu vin cu tine la balamuc, să ştii.

Bun.

O populație concentrată de alienați mintal capătă anumite puteri. Ceea ce are un efect destabilizant. Ia stai tu o vreme la un azil de nebuni şi ai să vezi.

Ştiu. Am stat. Am văzut.

Numeşti alegere ceea ce ai.

Nu mă mai cita.

Nu vrei să vorbeşti cu mine.

Nu.

Chiar deloc-deloc? Un ultim sfat pentru cei vii?

Da. Să nu.

Doamne. Câtă răceală.

Hai să stingem lumina şi să punem punct vieții.

O să ne fie dor de tine.

O să vă fie dor de voi înşivă?

Noi o să rămânem prin zonă. Se găseşte mereu de lucru.

Părea să se fi moleşit, dar îşi îndreptă ținuta. Bine, zise el. Dacă asta e, asta e. Pricep când mi se bate un apropo.

Îşi îndoi înotătoarea în dreptul pântecului rotunjit, făcu un fel de reverență şi dispăru. Ea îşi trase plapuma peste cap. Apoi auzi uşa deschizându-se iar. Îl văzu pe Puşti intrând din nou în cameră şi înaintând în linişte până-n mijloc şi ridicând

de o stinghie scaunul cu fund de ratan şi săltându-l pe umăr, apoi întorcându-se şi ieşind şi trăgând uşa după el.

O fură somnul şi în somn visă că alerga după un tren, iar fratele ei alerga şi el pe calea ferată şi de dimineaţă scrise asta în scrisoare. Fugeam după tren, Bobby, şi el se îndepărta de noi în noapte şi luminile păleau în întuneric şi noi ne poticneam pe şine şi eu am vrut să mă opresc, dar tu m-ai luat de mână şi în vis ştiam amândoi că nu trebuie să scăpăm trenul din ochi ca să nu-l pierdem. Că degeaba am fi urmat calea ferată. Ne ţineam de mână şi alergam şi apoi m-am trezit şi se făcuse ziuă.

Stătea învelit într-una dintre păturile gri de salvare din geanta pentru situaţii de urgenţă şi bea ceai fierbinte. Marea întunecată clipocea în jurul lui. Nava Pazei de Coastă oprită la câteva sute de metri se legăna pe valuri cu luminile de navigaţie aprinse, iar mai departe, la peste cincisprezece kilometri nord, se zăreau farurile camioanelor care circulau pe digul rutier dinspre New Orleans spre est, pe US 90, către Pass Christian, Biloxi, Mobile. La casetofon se auzea concertul pentru vioară numărul doi de Mozart. Temperatura aerului era de şapte grade şi era ora trei şi şaptesprezece minute dimineaţa.

Operatorul stătea sprijinit în coate, cu căştile pe urechi, privind apa întunecată de sub ei. Din când în când, la doisprezece metri dedesubt, în mare, unde Oiler lucra cu suflaiul de tăiere, se aprindea o lumină palidă, sulfuroasă. Western îl privi pe operator şi suflă în ceai şi sorbi din el şi privi luminile care se mişcau pe digul rutier ca lunecarea lentă, celulară, a picăturilor de apă pe un fir. Pâlpâind slab când treceau prin spatele baluştrilor de beton. Un vânt de coastă sufla peste capătul de vest al Cat Island învolburând uşor apa. Se simţea miros de petrol şi miasma grea de manglieri şi iarbă sărată dinspre insule, adusă de maree.

Operatorul se ridică, îşi scoase căştile şi începu să scotocească în trusa de scule.

Cum merge?

Bine.

Ce vrea?

Cleştele mare de tăiat.

Agăță cleştele de o carabină pe care o prinse pe cablu şi se uită cum dispare în mare. Se uită la Western.

Până la ce adâncime se poate folosi acetilenă?

Nouă, zece metri.

Dup-aia treci pe oxi-gaz.

Da.

Operatorul încuviință din cap şi-şi trase iar căştile pe urechi.

Western termină de băut ceaiul şi aruncă rămăşițele din cană şi puse cana înapoi în geantă, apoi încălță labele de înot. Îşi scoase pătura de pe umeri şi se ridică şi-şi trase fermoarul costumului de scafandru şi se aplecă şi ridică tuburile de oxigen de curele, apoi şi le puse în spate. Strânse curelele şi-şi potrivi masca.

Operatorul îşi trase căştile pe spate. Te deranjează dacă schimb postul?

Western îşi ridică masca. E o casetă.

Te deranjează dacă schimb caseta?

Nu.

Operatorul clătină din cap. Ne aduc încoace cu elicopterul la unu dimineața pe un ger de ne îngheață curul. Nu înțeleg ce atâta grabă.

Vrei să zici că sunt morți cu toții.

Mda.

Şi de unde ştii chestia asta?

E de bun simț.

Western privi către nava Pazei de Coastă. Forma luminilor descătuşate în forfota apei întunecate. Îl privi pe operator. Bun simţ, spuse el. Sigur.

Îşi puse mănuşile. Fasciculul alb al luminii de căutare lunecă peste apă şi îndărăt, apoi se stinse. Îşi puse centura şi o închise şi îşi potrivi regulatorul în gură şi-şi trase masca pe faţă şi intră în apă.

Coborî încet în întuneric spre pâlpâirea aparatului de tăiat. Ajunse la stabilizator şi coborî spre fuzelaj şi se întoarse şi înotă domol pe lângă el, simţind cu mâna înmănuşată suprafaţa netedă de aluminiu. Bumbii niturilor. Aparatul de tăiere lumină iar. Forma fuzelajului ca un tunel în beznă. Trecu pe lângă nacelele masive ale turboreactoarelor şi plonjă pe lângă fuzelaj în baia de lumină.

Oiler tăiase încuietoarea şi uşa era deschisă. Stătea chiar la intrarea în avion, ghemuit lângă peretele cabinei. Făcu un semn din cap şi Western intră, iar Oiler lumină cu lanterna culoarul aeronavei. Oamenii stăteau pe scaune, cu părul plutind. Cu gurile căscate, cu ochii goliţi de curiozitate. Cutia cu unelte era pe podea, la intrare, şi Western întinse mâna după cealaltă lanternă subacvatică şi pătrunse în avion.

Înaintă încet pe culoar pe deasupra scaunelor, trăgând după el rezervoarele de oxigen. Feţele morţilor la câţiva centimetri. Tot ceea ce putea pluti era pe tavan. Creioane, perne, pahare de cafea din polistiren. Hârtii de pe care se scurgea cerneala în pete hieroglifice. Din ce în ce mai claustrofobic. Se răsuci în loc şi o luă înapoi.

Oiler înota afară pe lângă fuzelaj cu lanterna lui. Lumina desena o corolă în aerul dintre geamurile duble. Western înaintă şi se strecură în cockpit.

Copilotul era în continuare legat cu centura de scaun, dar pilotul plutea aproape de plafon cu braţele şi picioarele

atârnându-i ca o marionetă enormă. Ambele manşe din consolă fuseseră trase complet în poziția off. Aparatele de măsură erau analoage şi reveniseră la valori neutre după ce făcuseră scurtcircuit în contact cu apa. În bord se vedea un gol de formă pătrată de unde fusese scos unul dintre cadranele de avionică. Fusese fixat cu şase şuruburi, judecând după găurile rămase, şi sârmele de legătură fuseseră desfăcute, lăsând să atârne trei mufe. Western se sprijini cu genunchii de spătarele celor două scaune. Copilotul purta la mână un ceas Heuer de calitate din inox. Cercetă instrumentele de bord. Ce lipsea? Altimetre Kollsman şi variometre. Combustibil în kilograme. Viteza aerului la zero. Celelalte erau sisteme Collins. Lipsea cutia cu datele de navigație. Western ieşi cu spatele din cockpit. Bulele scăpate din regulator se înşirau pe cupola plafonului. Căută peste tot geanta de zbor a pilotului până se convinse că nu era acolo. Ieşi pe uşă şi-l căută pe Oiler. Acesta plutea deasupra aripii. Făcu o mişcare circulară cu o mână şi arătă în sus, apoi înotă spre suprafață.

Se aşezară pe mica punte a bărcii pneumatice şi îşi scoaseră măştile şi scuipară regulatoarele şi se lăsară pe spate şi desfăcură tuburile de oxigen. La casetofon se auzeau Creedence Clearwater. Western îşi scoase termosul.

Cât e ceasul? întrebă Oiler.

Patru şi douăsprezece minute.

Scuipă şi-şi şterse nasul cu dosul mâinii. Se aplecă pe lângă Western şi închise robinetele buteliilor de oxigen. Urăsc căcaturile astea, zise el.

Ce, cadavrele?

Mă rog. Şi astea. Dar nu. Căcaturile astea fără sens. Care nu se leagă deloc.

Mda.

N-o să ajungă nimeni în zonă încă vreo două ore de-acum încolo. Sau chiar trei. Ce vrei să facem?

Ce vreau sau ce cred c-ar trebui să facem?

Nu ştiu. Ce părere ai despre chestia asta?

Nici una.

Oiler îşi scoase mănuşile şi-şi desfăcu geanta de scafandru şi scoase din ea termosul. Scoase paharul de plastic şi deşurubă dopul şi turnă în pahar şi suflă peste el. Operatorul trăgea cablul şi trusa cu unelte din apă.

Al naibii avion nici nu se vede. Şi cică l-a găsit un pescar? Aiurea.

Nu crezi că luminile ar fi putut rămâne aprinse o vreme?

Nu.

Probabil ai dreptate.

Oiler îşi şterse mâinile cu un prosop luat din geantă şi scoase ţigările şi bricheta şi alese o ţigară din pachet, o aprinse şi rămase privind marea neagră, clipocitoare. Şi stau toţi aşa pe scaunele lor? Ce pizda mă-sii e asta?

Aş zice că erau deja morţi când s-a scufundat avionul.

Oiler trase din ţigară şi clătină din cap. Mda. Şi nici o scurgere de combustibil.

Lipseşte un cadran din bord. Şi geanta de zbor a pilotului.

Zău?

Ştii ce înseamnă asta, nu?

Nu. Tu ştii?

Extratereştri.

Pe mă-ta, Western.

Western zâmbi.

Ce autonomie crezi că are o chestie din asta?

JetStar?

Da.

Probabil vreo trei, patru mii de kilometri. De ce?

Pentru că n-ai cum să nu te întrebi de unde vine.

Mda. Altceva?

Cred că stau acolo-n apă de câteva zile.

Futu-i.

Nu par deloc în formă. Cât durează până când corpurile se ridică la suprafață?

Nu ştiu. Două sau trei zile. Depinde de temperatura apei. Câți sunt?

Şapte. Plus pilotul şi copilotul. În total nouă.

Ce vrei să faci?

Să mă duc acasă şi să mă culc.

Oiler suflă în cană şi bău din cafea. Mda, făcu el.

Operatorul se numea Campbell. Îl cântări din ochi pe Western şi-l privi pe Oiler. Probabil că-i o mare nenorocire acolo la fund, zise el. Nu vă deranjează?

Vrei să cobori să te uiți?

Nu.

Ce naiba. Îți țin eu locul. Vine Western cu tine dacă vrei.

Faci mişto de mine.

Nu fac mişto de tine.

Mă rog. Nu merg.

Ştiu că nu. Da' dacă n-ai văzut ce-am văzut noi, poate te abții să ne înveți tu ce şi cum.

Campbell îl privi pe Western. Western amesteca frunzele în cană. Ce naiba, Oiler. N-a spus-o cu răutate.

Scuze. Faza e că nu pot să explic cum a ajuns avionul ăla acolo. Şi de fiecare dată când mă gândesc ce e anapoda, lista se tot lungeşte.

De acord.

Poate că bunul doctor Western al nostru ne poate da ceva ce aduce a explicație.

Western clătină din cap. Bunul doctor Western n-are nici o idee.

Nici măcar nu ştim ce căutăm aici.

Aşa-i. Nimic nu sună bine în chestia asta.

Cât mai e până se luminează, cam două ore?

Mda. Cam o oră şi jumătate.

Eu nu-i aduc sus.

Nici eu.

Supraviețuitori. Ce căcat mai e şi ăsta?

Stăteau cu fețele umbrite de lampă, în timp ce barca se ridica şi se înclina pe valuri. Oiler întinse termosul. Vrei, Gary?

Nu, mersi.

Ia. E fierbinte.

Bine.

N-am văzut nici un fel de stricăciune.

Mda. Parcă de-abia l-ar fi scos din fabrică.

Cine-l produce? Cum îi zice, JetStar?

Da, JetStar. Lockheed.

Ei. E un avion dat dracului. Patru motoare cu reacție? Ce viteză prinde, Bobby?

Western aruncă frunzele şi înşurubă la loc capacul termosului.

Cred că prinde nouă sute şaizeci de kilometri pe oră.

Al naibii.

Oiler trase un ultim fum din țigară şi o aruncă în beznă. Tu n-ai recuperat niciodată cadavre, nu?

Nu. M-am gândit că dacă tu nu dai zor să faci ceva, probabil că n-o să-mi placă nici mie.

Le ridici cu o frânghie şi un ham, dar tot trebuie să le scoți din avion. Şi ele tot dau să te ia în brațe. La un moment dat am scos cincizeci şi trei dintr-un avion de linie Douglas în largul Floridei şi asta mi-a pus capac. Asta era înainte să mă angajez la Taylor. Stătuseră câteva zile acolo şi chiar că n-ai fi vrut să-ți intre apă din aia în gură. Se umflaseră toți îmbrăcați cum erau şi a trebuit să le tai centurile de siguranță. Şi imediat după asta au început să se ridice, cu brațele întinse. Ca nişte baloane de circ.

Ăştia nu arată a corporatişti.

Zău? Sunt la costum.

Ştiu. Dar sunt altfel de costume. Par să poarte pantofi europeni.

Ei. Eu de unde să ştiu. N-am mai purtat pantofi obişnuiți de zece ani.

Ce vrei să facem?

Să plecăm naibii de aici. Trebuie să facem duş.

În regulă.

Cât e ceasul?

Patru şi douăzeci şi şase.

Timpul zboară când te distrezi.

Putem să ne spălăm cu furtunul la docuri când ne întoarcem. Să spălăm costumele.

O să mă dau la fund, Bobby. Nu mă întorc aici.

Bine.

Crezi c-a mai fost cineva acolo, sub apă, nu?

Nu ştiu.

Mda. Dar asta nu rezolvă nimic. Cum să intre în avion? Ar fi trebuit să taie uşa aşa cum am făcut noi.

Le-o fi deschis careva.

Oiler clătină din cap. Dă-o încolo, Western. Nu ştiu de ce-mi mai răcesc gura cu tine. Nu ştii decât să mă sperii de mă cac pe mine. Gary, îi dai bătaie?

S-a făcut.

Western îşi puse termosul în geanta de scafandru. Altceva? întrebă el.

Uite ce altceva. Consider că dorința mea de a rămâne cu desăvârşire ignorant în privința unor căcaturi care m-ar băga sigur în belea e profundă şi durabilă. Aş zice chiar că se-apropie binişor de o religie.

Gary se dusese la marginea bărcii pneumatice. Western şi Oiler ridicară cele două ancore, iar Gary trase de cablul de pornire, cu un picior pe cadrul pupei. Masivul motor exterior Johnson porni imediat şi se îndepărtară bolborosind până

lăsară în urmă baliza portocalie şi Gary acceleră şi tăiară apa întunecată spre Pass Christian.

O bătrână goeletă coborând pe râu cu pânzele strânse. Cocă neagră, marcă de încărcare aurie. Trecând pe sub pod şi coborând pe lângă malul cenuşiu. Grațioasă nălucă. Pe lângă depozit şi chei, pe lângă macaralele portal înalte. Cargoboturile liberiene ruginite amarate de-a lungul docului pe țărmul Algerului. Câteva persoane se opriseră pe pasarelă să se uite. Ceva din alte vremuri. El traversă şinele şi o luă pe Decatur Street până la St Louis, apoi pe Chartres Street. La Napoleon House vechii tovarăşi îl salutară de la măsuțele aşezate în fața uşii. Intimi din altă viață. Câte poveşti încep exact aşa?

Coane Western, strigă John Lunganul. Ai venit din adâncurile tulburi, nu? Stai cu noi la o libație. Dacă nu cumva mă înşel amarnic, a ieşit soarele peste capătul de vergă.

Western trase unul dintre scăunelele de lemn curbat şi aşează geanta verde de scafandru pe dale. Bianca Pharaoh se aplecă şi zâmbi. Ce-ai în geantă, scumpete?

Pleacă într-o călătorie, spuse Dave Dragă.

Aiurea. Nu ne părăseşte pe noi conaşul nostru. Chelner.

E doar echipamentul meu.

E doar echipamentul lui, se adresă Piciul mesenilor.

Contele Seals se întoarse cu un aer somnoros. E echipamentul lui de scufundări, zise el. E scafandru.

Ooh, făcu Bianca. Ce-mi place chestia asta. Arată-mi şi mie ce ai înăuntru. Ceva deocheat?

Omul se duce la serviciu în ținută de latex, tu ce crezi? Aşa, amice. O halbă de bere neagră-neagră pentru prietenul meu.

Chelnerul plecă. Turiştii treceau pe promenadă. Fire din conversațiile lor goale atârnau în aer ca nişte linii de cod.

Sub picioarele lor, bufniturile domoale, regulate, ale unei sonete răsunând de undeva dinspre chei. Western îşi privi gazda. Cum îţi mai merge, John?

Sunt bine, coane. Am fost plecat o vreme. O mică încurcătură cu autorităţile în privinţa autenticităţii unor reţete medicale.

Îşi povesti pe larg aventurile cu dezinvoltură. Teancuri de reţete falsificate scoase la o tipografie din Morristown, Tennessee. Doctori adevăraţi, numai că numerele de telefon le fuseseră înlocuite cu cele ale unor telefoane publice din parcări de supermarketuri. Iubita la câţiva metri, într-o maşină parcată. Da. Corect. Mama lui e în fază terminală. Da. Dilaudid. O sută de tablete de şaisprezece miligrame. Aşa o ţinuse trei săptămâni în orăşelele din sudul Apalaşilor, apoi se tot învârtise printr-o cameră din Hilltop Motel, pe autostrada Kingston din Knoxville. Plătise camera cu un card de credit furat. Aşteptând conexiunea. Jumătate de cutie de pantofi plină cu narcotice de pe Lista II[9], cu o valoare de stradă de peste o sută de mii de dolari. Se dezbrăcase pentru că era foarte cald şi se plimba prin cameră gol, doar cu nişte cizme din piele de struţ în picioare şi o pălărie Borsalino neagră cu boruri late. Fumându-şi ultimul Montecristo. Se făcuse ora cinci. Apoi şase. În sfârşit, o bătaie în uşă. O deschisese brusc. Unde naiba aţi fost cu toţii? întrebase. Dar se pomenise cu ţeava unui revolver de serviciu de calibrul 38 în faţă, în timp ce într-o parte stătea alt agent, cu o carabină cu armare manuală. Agentul de la brigada antidrog îşi arătase legitimaţia. Privind

---

[9] Conform sistemului de clasificare american, medicamentele incluse pe Lista II sunt cele care au unele întrebuinţări medicale, dar şi un potenţial ridicat de abuz şi/sau dependenţă. Pot fi obţinute numai pe bază de reţetă.

în sus la infractorul înalt, gol puşcă. Bătrâne, spusese agentul, am venit cât am putut de repede.

Ai ieşit pe cauțiune, zise Western.

Da.

Credeam că n-ai voie să părăseşti statul.

Teoretic, aşa e. În orice caz, am venit doar pentru câteva zile. Dacă asta te linişteşte. Mi se cam acrise de bătrânul oraş. Când în sfârşit mi-au dat drumul, m-am dus acasă, am făcut duş şi m-am schimbat şi o luasem spre Jackson Avenue să văd dacă-mi pică ceva de băut când mă întâlnesc cu o fostă gagică. Măi să fie, John, tu eşti? Nu te-am mai văzut de-o veşnicie. Unde-ai fost? La care-i zic: dragă, am fost la mititica. Şi ea: zău? Să ştii că soră-mea s-a măritat cu un băiat din zonă. Şi mi-am zis în sinea mea: trebuie neapărat să scap din oraşul ăsta.

Western zâmbi. Chelnerul aduse berea, o lăsă pe masă şi plecă. Lunganul ridică paharul. *Salud.* Băură. Piciul ținea sfat cu Dave Dragă. Căuta îndrumare. Am avut un vis, povesti el, cică intram pe geam şi băteam măr cu un ciocan pentru carne o bătrână care dormea în patul ei. Îi lăsam urme ca de vafă pe țeastă.

Dave curăță ceva nevăzut de pe masă. Ceri ajutorul, spuse el.

Ce?

E posibil ca organismul tău să nu primească ceva de care are nevoie.

Întotdeauna e vorba despre libertate, interveni Bianca. De a scăpa de o povară. Cum e când visezi că moare un părinte.

Seals se însufleți. Era amator de păsări. La el în baie, păsări de pradă cloceau ursuze pe stinghiile lor, purtând cagule de călăi. Un şoim dunărean, un şoim sudic.

Un papagal? zise el.

Bianca zâmbi şi-l bătu uşor pe genunchi. Te iubesc, zise ea.

Unii dintre ei căutau de lucru. John gesticulă cu paharul. Piciul era cât pe ce să facă rost de o slujbă, zise el. Dar bineînțeles că totul s-a destrămat în ultima clipă.

Eu am dat-o în bară, povesti Piciul. Nu ştiu ce m-a apucat. Gagiul îi tot dădea înainte cu regula cutare şi regula cutare. Într-un final zice: şi să-ți mai spun ceva. Noi aici nu ne uităm la ceas. La care eu zic că nici nu vă închipuiți cât mă bucur auzind aceste cuvinte. Sunt obişnuit de-o viață să întârzii cam o oră la toate cele.

Şi el ce-a zis?

A cam amuțit. A stat aşa un minut, apoi s-a ridicat şi a plecat. Şi era biroul lui. La un moment dat a intrat secretara şi a zis că interviul se terminase. Am întrebat-o dacă primisem slujba, dar a zis că după părerea ei, nu. Părea destul de stresată.

Ți-ai găsit altă casă?

Încă nu.

Şi cu acuzațiile de incendiere premeditată cum a rămas?

Au renunțat la ele. Au mai găsit din pisici.

Pisici?

Pisici. Da. Problema a fost că focul a izbucnit în vreo şase locuri diferite, chestie care li s-a părut cam suspectă până când au început să găsească pisicile. Nu le-a rămas decât să pună lucrurile cap la cap.

Pisicile mi-au dărâmat o cutie cu diluant pentru vopsea, continuă Bianca. După care s-au tăvălit prin el. După care au tulit-o toate sub radiator şi au luat foc. Şi apoi au alergat prin tot apartamentul.

Pisici.

Pisoiaşi. Înțelegi tu. Pui de pisică. Arătă cu palmele mărimea. De ce mi-aş da singură foc la apartament, i-am întrebat. Oricum, suntem simpli chiriaşi, ce Dumnezeu. Cum să încasezi asigurare pe aşa ceva? Vreau să zic că era la mintea cocoşului că pisicile au luat foc. Ce-şi închipuiau,

că au stat şi au aşteptat aşa să ia foc ceva, ca să se arunce în flăcări? E evident că pisicile au luat foc primele şi asta a declanşat toată chestia. Sunt proşti făcuți grămadă.

Pisoii?

Nu, nu pisoii. Dobitocii ăia de la asigurări.

Ne-am distrat binişor, zise Piciul. Când aprodul a ridicat mâna ca s-o pună să jure, ea a bătut palma cu el. Nu cred că mai văzuseră aşa ceva până atunci.

Presupun că predispoziția genetică variază în funcție de rasă, comentă John, dar în orice caz, tendințele autoimolatoare ale pisicilor par a fi un factor cunoscut în ecuația felină. Apar în scrierile lui Esculap, printre alți autori antici.

Ce dracu', făcu Seals.

Deşi asta pare să-l contrazică pe Unamuno. Nu-i aşa, coane? Aforismul lui despre pisicile care mai mult cugetă decât plâng? Desigur că însăşi existența lor este, după Rilke, pur ipotetică.

A pisicilor?

A pisicilor.

Western zâmbi. Bău. O zi răcoroasă şi însorită în oraşul străvechi. Strada învăluită în lumina blândă a amiezii unui început de iarnă.

Unde-i Willy V?

Şi-a instalat şevaletul în Jackson Square. Speră să-şi plaseze mâzgălelile turiştilor, desigur. E cu javra aia a lui de culoarea lunii.

Jivina aia o să muşte de cur un turist şi el o s-ajungă la proces.

Sau la închisoare.

John Lunganul se apucase să desfacă din ambalaj un trabuc mare şi negru. Îi reteză cu dinții capătul, scuipă, rulă pe limbă trabucul, îl prinse între dinți şi luă un chibrit. Te-am visat, coane.

M-ai visat, zici.

Da. Am visat că umblai pe fundul oceanului cu încălțările tale grele. Căutând Dumnezeu ştie ce în bezna acelor adâncuri batipelagice. Când ai ajuns la marginea Plăcii Nazca, din abis se înălțau flăcări. Marea clocotea. În vis părea c-ai nimerit la gura iadului şi mi-am zis c-ai să le întinzi o frânghie prietenilor tăi deja duşi. N-ai făcut-o.

Scăpără chibritul dedesubtul mesei şi se concentră pe aprinsul trabucului.

Chiar eşti scufundător? întrebă Bianca.

Nu genul la care te-ai gândit tu, dragă, zise Dave.

E toate genurile de scufundător de care ai auzit vreodată, spuse Seals, străduindu-se să-şi îndrepte parțial ținuta şi punând un pumn pe masă. Absolut toate-toate.

Sunt scafandru salvator, spuse Western.

Ce salvezi?

Orice ni se cere la slujbă. Orice se pierde.

Comori?

Nu. Mai degrabă chestii comerciale. Mărfuri.

Care-i cel mai ciudat lucru pe care ai fost vreodată pus să-l faci?

De natură non-sexuală, vrei să zici?

Ştiam eu că-mi place de el.

Nu ştiu. Trebuie să stau să mă gândesc. Nişte tipi pe care-i cunosc au recuperat o dată o barjă plină de căcat de liliac.

Ați auzit? făcu Seals. Căcat de liliac.

Cum ai ajuns în domeniul ăsta?

Nu deschide subiectul, dragă, interveni John. Nu vrei să ştii. Cum speră el în secret să moară în adâncuri ca să-şi ispăşească păcatele. Şi ăsta e doar începutul.

O, devine interesant.

Nu te ambala. Poate că ai remarcat o anumită reticență la omul nostru. E adevărat că face o muncă subacvatică

periculoasă plătită bine, dar e adevărat şi că se teme de adâncuri. Ei, zi şi tu. Cică şi-a depăşit fricile. Nici vorbă. Se afundă într-un întuneric pe care nici măcar nu-l poate înţelege. Întuneric şi un frig paralizant. Mie-mi place să vorbesc despre el chiar dacă lui nu-i place. Sunt sigur că te-ar interesa partea cu păcatele şi ispăşirea. Măcar atât. E un bărbat atrăgător. Femeile vor să-l salveze. Dar bineînţeles că el e mai presus de toate astea. Ce zici, coane? Sunt rău pe-alături?

Tu bate câmpii mai departe, Sheddan.

Cred c-o să mă opresc aici. Ştiu ce părere ai. Vezi în mine un ego imens, nestructurat şi fără nici o bază. Dar cu toată francheţea, nu aspir nici pe departe la culmile de stimă de sine pe care le stăpâneşte conaşu'. Şi nici nu-mi scapă că asta conferă o oarecare validitate opiniilor sale. La urma urmei, eu sunt doar un inamic al societăţii, pe când el e al lui Dumnezeu.

Oau, făcu Bianca. Se întoarse spre Western cu o expresie avidă. Ce-ai făcut?

Obrajii supţi ai lui Sheddan se scobiră când trase din trabuc. Suflă fumul aromat peste masă şi zâmbi. Ceea ce n-a înţeles conaşu' niciodată e că iertarea are un termen limită. În timp ce pentru răzbunare nu-i niciodată prea târziu.

Western îşi termină berea şi puse halba pe masă. Trebuie să plec, zise el.

Mai stai, zise Sheddan. Retrag tot ce-am spus.

Nici prin cap nu-mi trece. Ştii că-mi place pălăvrăgeala ta.

Nu pleci în străinătate cu treburi de-ale tale, nu?

Nu. Mă duc acasă să mă culc.

Abia ai ieşit din tura de noapte, nu?

Ai nimerit-o la marele fix. Ne mai vedem.

Îşi luă geanta, se ridică, salută din cap grupul şi se îndepărtă pe Bourbon Street cu geanta pe umăr.

Îmi place de prietenul vostru, zise Bianca. Are cur mişto.

Ari un ogor sterp, draga mea.

De ce? E gay?

Nu. E îndrăgostit.

Păcat.

E şi mai rău.

Cum aşa?

E îndrăgostit de soră-sa.

Oau. E dintre ăia din susul râului care vin încoace duminica dimineaţa?

Nu. E din Knoxville. Dar, cum ziceam, e şi mai rău. De fapt, e din Wartburg. Wartburg, Tennessee.

Wartburg, Tennessee.

Da.

Nu există locul ăsta.

Ba mă tem că există. E lângă Oak Ridge. Taică-su se ocupa cu proiectarea şi fabricarea de bombe uriaşe, cu scopul de a incinera oraşe întregi pline de oameni nevinovaţi care dormeau în paturile lor. Nişte chestii deştept gândite şi meşterite. Toate unicat. Ca Bentley-urile vintage. Pe Western personal l-am cunoscut la universitate. Ei, de fapt, prima oară l-am văzut la Club Fifty-Two pe autostrada Asheville. Era pe scenă, cânta la mandolină cu formaţia. Bluegrass.[10] Nu ne cunoşteam personal, dar auzisem de el. Studia matematica şi avea note maxime. L-a invitat cineva la masa noastră şi am intrat în vorbă. I-am citat din Cioran, iar el mi-a replicat cu un citat din Platon pe acelaşi subiect. Şi avea o soră frumoasă. Să fi avut vreo paisprezece ani. Şi ieşea cu ea în cluburi. Erau cuplaţi pe faţă. Iar ea era chiar şi mai deşteaptă decât el. Şi frumoasă foc. Trotil, nu glumă. El a intrat la Caltech cu bursă şi a studiat acolo fizică, dar

[10] Subgen al muzicii country.

nu şi-a luat doctoratul. I-au picat pleaşcă nişte bani şi a plecat în Europa să concureze la curse auto.

A fost pilot de curse?

Da.

De care?

Nu ştiu. Chestiile alea mici cu care se fac curse acolo. Când era în liceu a fost pilot de *dirt track*[11] pe Atomic Speedway din Oak Ridge. Cică era as în domeniu.

A concurat la Formula 2, zise Dave. Era bun, dar nu suficient de bun.

Da. Mă rog. Are o plăcuță metalică în cap pentru strădanie. Şi o tijă metalică într-un picior. Ceva de genul ăsta. Şchiopătează un pic. Deşi e posibil să fi avut pur şi simplu ghinion. Probabil că era destul de bun ca pilot. Nu te leagă nimeni într-o chestie din aia dacă nu te pricepi la pilotat, oricâți bani ai avea.

Mai are bani?

Aşteptam să întrebi. Nu. I-a futut pe toți.

Şi în timpul ăsta i-o trăgea soră-sii.

Eu aşa am dedus.

Mă mir că nu l-ai întrebat niciodată.

Ba l-am întrebat.

Şi ce-a zis?

Nu i-a picat bine deloc. A negat, desigur. Mă crede psihopat şi se prea poate să aibă dreptate. E discutabil. Dar el e un narcisist ca la carte, genul ascuns, şi repet, zâmbetul ăla modest al lui maschează un ego cât centrul Clevelandului.

Mie mi s-a părut extrem de normal. Chiar mă întrebam cum de se cunoaşte cu de-alde voi.

Lunganul o privi. Normal? Cred că glumeşti.

---

[11] Tip de curse care se desfăşoară pe piste acoperite cu zgură.

Ce-a mai făcut?

Ce-a mai făcut? Dumnezeule. Tipul e un corupător de fețe bisericeşti şi un mituitor al justiției. Un violator de corespondență cu state vechi şi un fulmicotonist practicant, un platonician al matematicii şi un siluitor de păsări de curte. Cu precădere din rasa Dominique. Un futălău de găini, ca să nu umblu cu subtilități.

John?

Ce e?

Te descrii pe tine.

Pe mine? Nici vorbă. Ce aiureală. Poate doar un eider. O singură dată.

Un eider?

Aşa-zisa rață mireasă. *Somateria mollissima*, cred că-i zice.

Doamne.

O bagatelă de păcat prin comparație cu enormitățile de pe răbojul preferatului tău. Vise bântuite de protestele găinilor. Forfotă în cuibar, gălăgie. Apoi zburătăceli, țipete. E ca un duş rece. E pur şi simplu lista lui de treburi cotidiene. De luat rufele de la spălătorie. De sunat mama. De futut găini. Mă mir că o femeie de lume ca tine se lasă atât de uşor păcălită.

John trase meditativ din trabuc. Clătină din cap aproape cu tristețe. Totuşi cred că şi ele sunt dispuse să suporte aceste umilințe dacă asta le scapă în al unsprezecelea ceas de cuțitul vânzătorului de păsări. Şi sigur că se pune problema dacă se cuvine să le mănânci după asta. Legea islamică e destul de limpede în privința asta, dacă nu mă-nşel. Într-adevăr, nu se cade. Dar le poate mânca vecinul. Admițând că-şi doreşte. Din câte ştiu, Biserica Occidentală nu se pronunță în această chestiune.

N-ai cum să vorbeşti serios.

Mai serios de-atât nici că se poate.

Bianca zâmbi. Sorbi din băutură. Spune-mi un lucru, zise ea.

Sigur.

Knoxville produce nebuni sau doar îi atrage?

Interesantă întrebare. Natură sau educație. La drept vorbind, cei mai țicniți par să se tragă din zonele rurale vecine. Dar întrebarea e bună. Revin eu cu un răspuns.

Ei, mie mi s-a părut foarte drăguț.

Chiar e foarte drăguț. Țin enorm de mult la el.

Dar e îndrăgostit de soră-sa.

Da. E îndrăgostit de soră-sa. Dar bineînțeles că e şi mai grav.

Bianca zâmbi în felul ei ciudat şi-şi linse buza de sus. Bun. E îndrăgostit de soră-sa şi...?

E îndrăgostit de soră-sa şi ea a murit.

Dormi până seara, apoi se trezi şi făcu duş şi se îmbrăcă şi ieşi din casă. O luă pe St Philip Street până la Seven Seas. Pe stradă erau parcate o ambulanță cu motorul pornit şi două maşini de poliție lângă trotuar. Se adunase lume.

Ce s-a întâmplat? întrebă Western.

A crăpat un tip.

Ce s-a întâmplat? Jimmy?

Lurch. Şi-a băgat capu-n cuptor. Acuma îl scot afară.

Când? Azi noapte?

Nu ştiu. Nu l-am mai văzut de-o zi sau două.

Harold Harbenger se uita peste umărul lui Jimmy. Nu l-am mai văzut pentru că era mort. De-aia nu mai dăduse pe-aici.

Doi paramedici ieşiră cu targa. În dreptul pragului ridicară roțile şi-l împinseră pe Lurch în stradă. Îl acoperiseră cu o pătură gri de salvare.

Cum vine, cum pleacă, zise Harold.

Sigur e sub pătura aia, zise Jimmy. Poți să bagi mâna-n foc.

Am simțit mirosul de gaz. De dimineață s-a simțit rău de tot.

A acoperit toate uşile şi ferestrele cu bandă adezivă.

Şi-a îndesat şosetele pe sub uşă. Se vedeau de pe coridor. Asta l-a dat de gol.

Nu te-ai gândit să vezi ce-i cu el?

Dă-l în pizda mă-sii. Fiecare cu treaba lui, eu aşa zic.

Uite-l, zise Harold.

Urcară targa în ambulanță şi închiseră uşile. Western îi privi cum se îndepărtează pe stradă. Când intră în bar, un polițist local stătea de vorbă cu Josie.

Era un tip liniştit sau cum?

Liniştit? Pe naiba, nu, nu era liniştit.

Era scandalagiu?

Josie trase din țigară. Cântări răspunsul. Uite ce e, zise ea. Nu sunt genul care-i vorbeşte de rău pe morți. N-ai de unde să ştii pe unde sunt sau cine-i ascultă. Înțelegi ce zic? Dacă ții un loc ca ăsta, mereu trebuie să faci concesii unuia sau altuia. Stau şi se-mbată toată noaptea şi urlă sau mai ştiu eu. Plus alte chestii de care mai bine nu pomenesc. Nu pot să zic decât că pân-acuma n-a mai făcut aşa ceva.

Polițistul îşi notă asta în carnețel. Ştiți cumva dac-avea vreo rudă?

Nu ştiu. Ăştia toți par să aibă câte o soră pe undeva.

Western comandă o bere de la Jan şi se duse în capătul barului. Red şi Oiler intrară în bar, îşi luară bere şi se întoarseră. Bătrânul Lurch, zise Oiler.

N-ai fi zis că e genul.

Oamenii te păcălesc.

Western încuviință din cap. Chiar că. I-ai povestit lui Red despre trebuşoara noastră de azi-dimineață?

Mda.

Mă întreb dacă nu cumva ar trebui să ne ținem gura.

Poate că nu-i o idee rea.

Tu ce zici, Bobby? De când crezi că stă avionul ăla în apă?

Nu ştiu. De ceva timp. Pe puțin două zile.

Cine-i recuperează?

Oiler clătină din cap. Nu noi.

Noi adică Taylor's.

Mda. Lou zice că tipii au trimis cecul prin curier.

Cine-s tipii?

Nu ştiu.

Sigur apare un nume pe cec.

Nu era un cec. Era un ordin de plată.

Despre ce e vorba, după părerea ta?

Oiler clătină din cap.

Cum e posibil să fi fost cineva în avion?

Habar n-am.

Ei, cineva trebuie să aibă cutia cu date. Pilotul n-a aruncat-o pur şi simplu pe fereastră.

N-am nici o părere despre asta. Nu vreau să am o părere despre asta.

Western încuviință din cap. Nu contează. Lucrurile nu se vor opri aici.

De ce spui asta?

Nu crezi că vom fi luați la întrebări pe tema asta?

Nu ştiu.

Ba sigur că ştii. Ia gândeşte-te.

Ieşi în patio şi se duse la toaletă. Când se întoarse, Red plecase deja, iar Oiler se aşezase la una dintre măsuțe.

Unde se grăbea aşa?

Oiler se lăsă cu scaunul pe spate. Stai şi tu jos. Are întâlnire.

Are întâlnire?

El aşa a zis.

Întâlnire.

Mda. L-am întrebat dacă vrea să spună că se duce după cine ştie ce curvă, să dea o muie undeva printr-o parcare. Ştii ce mi-a răspuns?

Nu. Ce?

A zis că da. O întâlnire.

Western luă berea adusă de Oiler de la bar. Clătină din cap. Doamne.

Mda.

Te întreb o chestie.

Întreabă-mă.

Voi doi vorbiți despre Nam. Sau poate că cineva din afară ar trebui să spună Vietnam. Dar când apar eu, vă țineți gura. E ca atunci când intri într-o cameră şi toate discuțiile încetează.

Presupun că ți se întâmplă des chestia asta.

Eu vorbesc serios.

Asta e. Dacă n-ai fost acolo, n-ai fost. Nu înseamnă că eşti un om rău.

Red mi-a spus la un moment dat că ai câştigat nişte medalii.

Am câştigat?

M-am exprimat greşit.

Nu cunosc pe nimeni care să fi fost în Nam şi să fi câştigat ceva. În afară de un palton din patru scânduri.

Pentru ce-ai primit medaliile?

Pentru prostie.

Aş vrea să-mi povesteşti despre asta.

Despre prostia mea.

Haide.

Ce rost are, Bobby?

Ai fost mitralior într-un elicopter.

Mda. Mitralior. Într-un elicopter de atac. Mult mai tembel de-atât nu se poate. Uite care-i treaba, Western. Poți să inventezi tu o poveste. N-o să nimereşti prea pe lângă.

De asta mă îndoiesc.

Nu ştii nici măcar atât cât să ai ce întreba.

Care-i cel mai important lucru care ți s-a întâmplat vreodată în viață.

În viață.

Mda.

Bine. Nam. Ei, şi?

Şi care-i cel mai important lucru care mie nu mi s-a întâmplat.

Dumnezeule.

Spune-mi orice. Sau ceva acolo. Prefă-te şi tu că nu sunt tâmpit făcut grămadă.

Nu vreau să fiu pus să dau explicații.

Nu te pune nimeni. Prind din zbor.

Bine. Futu-i. Încercam să recuperăm nişte băieți dintr-o zonă de aterizare, dar ne-au nimerit cu rachetele şi ne-am prăbuşit şi am împuşcat eu nişte gălbejiți, dar de-acolo n-am ieşit decât eu. Mă rog, am mai scos un tip, dar tot a murit. Am încasat nişte gloanțe. Atâta tot. Ceilalți băieți au rămas acolo. Nişte oase şi atât, împrăştiate într-o junglă pe trei etaje. Lor nu le-a dat nici dracu' medalii. Altceva?

Aş zice că pur şi simplu vreau să ştiu ce-am pierdut.

Ai pierdut un căcat.

Ştii la ce mă refer.

Ce sens are, Bobby? Tu ai fost ăla deştept, nu eu. Şi am tras două ture. Prima a fost treisprezece luni la Puşcaşii Marini. E genul de chestie pe care o faci pe la optişpe, nouăşpe ani, când eşti prost ca noaptea.

Luă berea şi bău din ea şi se lăsă pe spate în scaun şi începu să râcâie eticheta cu degetul mare. Se uită la Western.

Mai zi.

Te bag în mă-ta, Western.

De câte ori ai fost rănit?

Căcat, orice poate fi o rană. Am fost împuşcat de cinci ori. Ce zici de prostia asta? N-ai zice că de două, trei ori e suficient? Ar trebui să te fi prins deja că probabil nu-ți prieşte. Au fost şi băieți care au plecat pur şi simplu de la război. Niciodată nu se-aude nimic de ei. Nu ştiu câți au scăpat. Unii au luat-o pe jos prin Laos până-n Thailanda. Ştiu un tip care a mers pe jos până-n Germania.

În Germania?

Mda. Un tovarăş de-al meu a primit o scrisoare de la el. Tot acolo e. Din câte ştiu.

Ca şi cum n-aş fi tâmpit făcut grămadă. Bine?

Bine. La frontiera triplă aveau un tun controlat prin radar şi noi ne-am dus acolo fluierând de parcă ni se fâlfâia de toate. Primul proiectil a intrat prin partea din față a elicopterului şi a explodat în pieptul pilotului. Al doilea ne-a scos din uz rotorul principal. Brusc s-a făcut foarte linişte. Se auzeau doar nişte scrâşnete. Motorul se oprise deja. Țin minte că mă gândeam în cădere na, ştiai ce căcat vine şi uite că a venit şi de-acum nu mai ai de ce să te perpeleşti. Apoi mi-am dat seama că se trăgea în noi de pe coama unui deal şi m-am uitat către Williamson care atârna pur şi simplu în ham şi cam atunci coada aparatului a încasat o grenadă şi dusă a fost şi m-au nimerit nişte fragmente de metal şi trăgeam cu un M60 cu o cartuşieră de o sută, dar ne hâțânam întruna şi cam jumătate le-am tras aşa în cerul albastru. Până la urmă am lăsat-o baltă pentru că mi se înroşise țeava şi ştiam c-o să se blocheze şi deja ne prăvăleam ca un căcat de bolovan. Copilotul trăia încă şi când m-am uitat la el scosese arma şi o încărca. După care ne-am lovit de coroane.

Adică de coroanele copacilor.

Mda. Ne-am lovit destul de tare, dar am scăpat. Ne-am prăvălit prin tot căcatul ăla şi până la urmă ne-am oprit la vreo doi metri jumate de pământ. M-am săltat până-n cockpit şi l-am întrebat pe locotenent dacă poate merge şi el a zis că face pe dracu-n patru ca să poată şi să-l scot de-acolo. Aşa că i-am desfăcut centura şi l-am târât până la uşă şi i-am dat drumul. A dispărut printre ierburi şi eu mi-am luat vesta cu muniţie şi arma şi m-am dus după el. O linişte sinistră. Când am ajuns la locotenent, avea încă revolverul în mână şi părea un pic cam arţăgos, dar mi-am zis că probabil e de bine. Era plin de sânge, dar mi-am zis că probabil era mai mult al căpitanului şi l-am ajutat să se ridice şi am luat-o şontâc, şontâc prin junglă. Şi am ţinut-o aşa trei zile până când în sfârşit am fost recuperaţi dintr-o zonă de aterizare. Aşa, norocul prostului. Gălbejiţii erau peste tot şi n-am tras nici măcar un foc. Ne-a recuperat un Huey şi ne-am întors la bază şi l-au pus pe locotenent pe o targă şi l-au acoperit cu o pătură. Era un tip coios. Probabil mai tânăr ca mine. Sau în orice caz, la fel de tânăr. Ştiam că are dureri mari. A ridicat ochii la mine şi a zis: eşti băiat de băiat. L-au dus în State şi nu l-am mai văzut niciodată.

Tu n-ai fost rănit.

Mi-au scos o grămadă de fragmente de metal de la grenada aia care a distrus coada elicopterului. Nu mâncasem de trei zile, dar nici măcar nu mi-era foame. Nu voiam decât să dorm. Cam la vreo săptămână după asta am plecat în permisie şi după trei săptămâni eram iar într-un AC-130, priponit bine şi din nou gata să mor.

Ai omorât mulţi oameni?

Dumnezeule.

Western aştepta. Oiler clătină din cap. Când pleci la război, de fapt n-ai nimic de împărţit cu nimeni. Pur şi simplu încerci să rămâi în viaţă destul cât să înveţi cum s-o ţii tot aşa. Abia când îţi vezi câţiva tovarăşi mătrăşiţi le pui

gând rău nenorociților. Motivul pentru care m-am băgat la tura a doua a fost să încerc să mă răzbun. Atâta tot. Nu e nimic complicat aici. Mă rog. De fapt, nu cred că e chiar tot.

Ce mai e?

Începi să prinzi gustul. Lumea nu vrea s-audă aşa ceva. Nasol. Mi se părea că în unitatea noastră erau numai blegi până ne-a venit un nou comandant. Wingate. Locotenent colonel. Care a dat milităria jos din pod. Din prima zi. Toată lumea ştia că războiul e de căcat. Pe la sfârşitul lui '68 toată povestea era deja la canal. Înainte drogurile se luau cu fereală, dar începuseră deja să se găsească peste tot. Băieții împuşcau civili. Îți venea un nou comandant de pluton şi prima dată trebuia să hotărăşti dacă-l faci arşice ca să-ți scapi tu pielea. Adevărata problemă era că nu ajungeai la ofițerii superiori. Nişte muişti care-şi dădeau medalii între ei pentru nişte bătălii pe care n-ar fi ştiut să ți le arate pe hartă. M-am întors la comandament şi le-a luat câteva zile să mă trimită în altă misiune. Ceea ce a fost de căcat. Nu le intra deloc în cap că voiam să fim cu tovarăşii noştri. Că nu voiam să ne mute de colo-colo. Proşti ca noaptea. Mă făcuseră deja sergent major, aşa că nu mă puteau pune să spăl pe jos. Dar colonelul mă trimitea să-i fac diverse comisioane. Apoi într-o zi l-am auzit vorbind la telefon şi am aflat mai târziu că vorbea cu un colonel cu funcție mare la operațiuni şi-i zicea tipului că-l doare-n cur. Zicea ascultă-mă pe mine, colonele. Eu am venit aici ca să omor oameni. Şi dacă n-apuc să omor oameni, n-o să aibă nimeni trai cu mine. Şi dacă dumneata n-ai venit aici ca să omori oameni, te rog să-mi spui. Pentru că nu vreau să lucrez pentru dumneata. Apoi a închis telefonul. Şi mi-am dat seama că era de-al meu. Un afurisit chitit pe război. Şi eu eram acolo tot ca să omor pe alții în chinuri şi nu din alt motiv. Şi-ți mai spun un lucru care n-o să-ți placă. Dacă am omorât mulți oameni? Am mai auzit întrebarea asta de câteva ori.

Dar niciodată de la bărbați. I-am zis unei fete cu care mă vedeam că da, am omorât o grămadă de gălbejiți, dar n-am mâncat nici unul. Deci ce zici? Te-ai săturat de căcaturile astea?

Mai spune.

Mă duceam în fiecare după-amiază la oblojeală. Nu se înțelegea nimic din spitalul ăla. Era doar o cameră mare acoperită cu placaj şi cu nişte capre de tăiat lemne. Paturi nu erau. Îi aduceau acolo cu tărgile şi-i culcau pe capre. Asta era tot. Am văzut-o ticsită de câteva ori. Parcă eram în Războiul Civil. O asistentă mi-a zis de băieții care călcaseră pe mine că te-ai fi aşteptat să sângereze de moarte cu picioarele făcute zob, dar explozia le cauteriza cioturile. S-au scos, nu? Mă întindeam pe o masă acoperit doar cu un prosop, în timp ce ea extrăgea din mine bucăți de aluminiu. Sau de oțel. Arăta beton fata şi-mi dădeam seama că nici pe ea n-o deranjează când mă vede. Arătam într-un fel, eram plin de muşchi. Dar ea era ofițer şi ştiam că n-o să se întâmple nimic. Am întrebat-o o dată dacă simte vreodată nevoia să mi se adreseze şi altfel decât cu gradul militar şi aproape că a zâmbit, dar s-a abținut.

Ce-a zis?

N-a zis nimic. Văzuse atât de mulți ca mine că pierduse şirul.

Te-a durut?

Când îmi scotea bucăți de metal din cur cu un cleşte cu cioc lung?

Da.

Ei. S-o fi văzut pe tipă. Ce să zic, n-am avut obiecții.

Western zâmbi.

Oricum, mai mult am dormit ca porcul. Pe la trei dimineața apărea o navă radio de la operațiuni psihologice, vâslind acolo în întuneric. Transmitea un plânset de copil. Iar şi iar. Ştiau că n-o să trimitem pe nimeni să le facă

nimic. Dac-o scufundam, probabil că tot împotriva noastră s-ar fi întors. La un moment dat chiar a început să-mi placă într-un fel. Adormeam la loc.

Se uită spre bar şi ridică două degete, iar după câteva minute, Paula le aduse două beri. Oiler ridică berea în lumină şi o examină. Pot să-ți spun o chestie. Dar n-o să însemne nimic. Nici măcar nu-s sigur ce înseamnă pentru mine. Dacă mă gândesc la lucrurile de care nu vreau să ştiu, pe toate le ştiu. Şi o să le ştiu mereu. Nasol, futu-i. Cineva încasează un glonț lângă tine şi sună de zici că s-a înfipt în pământ. Na. Aşa-i. Ai fi putut trăi o viață fără să afli chestia asta. Dar poftim. În fiecare zi îți dai seama că eşti undeva unde n-ai ce căuta. Şi na că acolo eşti, tinerelule.

Băieții bogați s-au dus la facultate şi băieții săraci s-au dus la război.

Mda, mă rog. Eu nu prea gândeam aşa.

Povesteşte-mi cum ai împuşcat o grămadă de gălbejiți.

Am împuşcat o grămadă de gălbejiți.

Ai mai fost într-un elicopter care s-a prăbuşit.

N-am fost niciodată într-unul care să nu se fi prăbuşit.

Pe bune?

Da. Pe bune. De data asta ne-au chemat într-o zonă de aterizare unde fusese doborât un Huey abia sosit. Erau acolo patru băieți care ar fi trebuit evacuați. LRRP-işti.[12] Nu te-ai fi aşteptat să se bage într-un căcat aşa de mare. Doi dintre ei călcaseră în nişte capcane cu țepi. Nici noi n-am fost mai breji ca Huey-ul. De fapt, până la urmă am fost un pic mai breji, pentru că Huey-ul s-a ridicat şi s-a împleticit până-n junglă, unde a căzut şi a luat foc. Nu i-am mai văzut niciodată pe nici unul dintre băieții ăia. Am aflat mai târziu că după noi venea un elicopter de transport, dar când au

---

[12] De la „long-range reconnaissance patrol", patrulă trimisă în recunoaştere care pătrunde mult în teritoriul inamic.

văzut dezastrul ăla, s-au cărat. Băieți deştepți. A trebuit să aruncăm nişte combustibil pe post de balast ca să intre băieții noştri şi mă tot întrebam dacă se-aprinde ceva acolo? În orice caz, între timp am lovit cu coada vârfurile copacilor şi am căzut în bot. Rotoarele au făcut prăpăd peste tot. Celălalt mitralior era un tip de-i ziceam Wasatch şi eu am sărit afară, dar el trăgea încontinuu şi aparatul se răsturnase într-o rână şi una dintre cămăşile alea de glonț fierbinți m-a nimerit pe spatele salopetei şi m-a usturat ca dracu'. Au urmat patru zile în junglă şi nişte schimburi de focuri şi am scăpat eu cu un singur tip şi ăla a murit în elicopterul cu care ne duceau. Pentru asta îți dau o nenorocită de medalie? Mai scuteşte-mă. Gata, Bobby, am terminat.

Când ți-a fost cel mai frică?

Mi-a fost frică tot timpul.

Cel mai mult.

Cred că cel mai neputincios te simți când se trage în tine cu ceva nasol de tot. Când zbori, asta ar fi o SAM[13]. Dacă te nimereşte una din astea, nu mai poți spera decât în reîncarnare.

S-a tras în tine cu aşa ceva? SAM-uri. Rachete. Nu?

Mda. Ți le dădeau câte două. Căpitanul a smucit aparatul şi ne-am prăbuşit fix peste copaci. Asta e.

Mai departe.

Doamne.

Mai departe.

Un tun 106 fără recul ne-a luat la țintă baza. Ne-am zis că drăcovenia era la vreo trei kilometri. După primul proiectil am luat-o pur şi simplu la fugă. Evacuare totală. Până şi răcanii ştiau ce căcat e ăla. Atât.

---

[13] Rachetă sol-aer.

Ce regreți? Pot să te întreb asta?
Ce regret.
Da.
Tot.
Zi-mi aşa câte ceva.
Bine. Elefanții.
Elefanții?
Da. Elefanții naibii.
Nu înțeleg.

Când am zburat din Quang Nam am văzut în luminişuri elefanți şi masculii se cabrau şi ridicau trompele şi ne provocau. la gândeşte-te. Un curaj nebun. Ei nu ştiau ce suntem. Dar aveau grijă de gagici. De copii. Şi venim noi cu elicopterul ăla de război, înarmat cu rachete de 70 de milimetri. Nu le puteai lansa prea aproape pentru că racheta trebuie să parcurgă o anumită distanță ca să se armeze. Ca să armeze focosul. Nici măcar nu erau aşa precise. Uneori aripioarele nu se deschideau ca lumea şi o luau în toate direcțiile ca un balon idiot. Puteau nimeri oriunde. Aşa că poate ne-om fi gândit că ce pizda mă-sii. Au o şansă. Dar n-am ratat niciodată. Şi elefanții săreau în aer pur şi simplu. Explodau în morții mă-sii. Mă gândesc la asta, frate. Nu greşiseră cu nimic. Şi ei la cine să se plângă? Deci la asta mă gândesc. Asta regret. Bine?

Nu se aşteptase să fie luat la întrebări atât de repede. O luă spre casă prin Cartierul Francez. Pe lângă Jackson Square. Şi Cabildo. Mirosul greu de muşchi şi beci al oraşului umplând aerul nopții. O lună rece şi palidă ca o tigvă pătrunzând prin ghemele norilor de deasupra acoperişurilor. Țiglele şi hornurile. Claxonul unei nave pe râu. Felinarele stradale se înălțau în sfere de vapori şi clădirile erau întunecoase şi aburite. Uneori, oraşul părea

mai vechi decât Ninive. Traversă strada şi trecu de Blacksmith Shop. Descuie poarta şi intră în patio.

În faţa uşii lui stăteau doi bărbaţi. Se opri. Dacă putuseră trece de poartă, puteau intra şi în apartament. Apoi înţelese că intraseră deja în apartament.

Domnule Western?

Da.

Mă întrebam dacă putem discuta cu dumneavoastră.

Cine sunteţi?

Bărbaţii se căutară în buzunare şi scoaseră legitimaţii în huse de piele, apoi le puseră la loc. Poate discutăm câteva minute înăuntru.

Sari poarta. Fugi.

Domnule Western?

Sigur. OK.

Puse cheia în yală şi răsuci opritorul şi deschise uşa şi aprinse lumina. Era un apartament cu o singură cameră, chicinetă şi baie. Patul era rabatabil, dar el îl lăsa mereu întins. În cameră mai erau o canapea, un covor portocaliu şi o măsuţă de cafea cu un maldăr de cărţi pe ea. Le ţinu uşa să intre.

N-aţi lăsat pisica să iasă, nu?

Domnule?

Intraţi.

Intrară cu o deferenţă studiată. El închise uşa, apoi îngenunche şi se uită sub pat. Pisica era ghemuită la perete. Miorlăia încetişor.

Puţină răbdare, Billy Ray. Mâncăm imediat.

Se ridică şi arătă spre canapea. Luaţi loc, zise el.

Trebuie spus că nu păreţi deosebit de surprins să ne vedeţi.

Ar trebui să fiu?

E o simplă observaţie.

Desigur. Doriţi ceai?

Nu, mulțumim.

Luați loc. Numai puțin, să pun ceainicul.

Se duse în bucătărie şi aprinse aragazul şi umplu ceainicul la robinet şi-l puse pe foc. Când se întoarse îi găsi pe bărbați aşezați fiecare la câte un capăt al canapelei. Se aşează pe pat şi se descălță şi-şi aruncă pantofii deoparte, apoi îşi trase picioarele sub el şi se uită la cei doi.

Domnule Western, am vrea să vă întrebăm despre scufundarea la care ați participat de dimineață.

Spuneți.

Doar câteva întrebări.

Sigur.

Celălalt bărbat se aplecă în față şi-şi puse mâinile pe marginea măsuței de cafea, una peste cealaltă. Bătu de câteva ori cu palma de sus peste cea de jos şi ridică ochii. De fapt, n-avem multe întrebări. Doar una singură, dar măricică.

În regulă.

Se pare că lipseşte un pasager.

Un pasager.

Da.

Lipseşte.

Da.

Bărbații îl priveau. Habar n-avea ce urmăreau. Aveți documente de identificare? întrebă el.

V-am arătat documentele.

Poate mi le mai arătați o dată.

Cei doi se uitară unul la altul, apoi se aplecară şi scoaseră legitimațiile şi le întinseră.

Puteți nota seriile, dacă doriți.

E OK.

Puteți să le notați. Nu ne deranjează.

Nu e nevoie să le notez.

Bărbații nu înțeleseră exact ce vrea să spună. Pliară legitimațiile şi le puseră la loc.

Domnule Western?

Da.

Câți pasageri erau în avion?

Şapte.

Şapte.

Da.

Plus pilotul şi copilotul, vreți să spuneți.

Da.

Nouă cadavre.

Da.

Ei, se pare c-ar fi trebuit să fie opt pasageri.

Cineva a pierdut avionul.

Nu credem. Erau opt pasageri pe foaie.

La ce foaie vă referiți?

Foaia de zbor.

De ce-ar exista o foaie de zbor?

De ce să nu existe?

Era un avion privat.

Era un charter.

Dac-ar fi fost charter, ar fi avut o stewardesă.

Cei doi schimbară o privire.

De ce spuneți asta, domnule Western?

Regulamentul FAA impune prezența unei stewardese pe toate zborurile comerciale cu mai mult de şapte pasageri.

Dar n-au fost mai mult de şapte pasageri.

Adineauri ați spus c-au fost opt.

Bărbații îl priveau. Cel cu mâinile pe masă se lăsă pe spate. Cum se face că ştiți asta? întrebă el.

Despre stewardesă?

Da.

Nu ştiu. Am citit undeva.

Țineți minte tot ce citiți?

Aproape. Mă scuzați. Dați-mi voie să-mi aduc ceaiul.

Se duse în bucătărie şi luă cutia cu ceai şi puse câteva linguri de ceai negru într-un pahar de laborator de jumătate de litru şi turnă apa clocotită şi puse ceainicul înapoi pe aragaz, apoi închise gazul şi se întoarse şi se aşeză iar pe pat. Bărbații nu păreau să se fi mişcat. Cel care vorbise dădu din cap aprobator. Bine, spuse el. Poate că nu e corect spus foaie de zbor. Însă avem o listă de pasageri de la corporație.

Poate că aveți o listă. Nu cred că există nici o corporație.

Şi de ce spuneți asta?

Nu cred că era un zbor corporatist.

Se pare că aveți o mulțime de păreri despre zbor.

Nu cred. Am întrebări despre zbor. La fel ca dumneavoastră.

Ni le împărtăşiți şi nouă?

Sau poate că am o singură întrebare măricică.

Spuneți.

Aş mai putea vedea o dată legitimațiile alea?

Pardon?

Vă tachinam şi eu. Scuze.

În regulă.

După părerea noastră, avionul a stat o vreme în apă. Şi nu credem că cel care a sunat a fost un simplu pescar. Nici nu se vedea. Şi după părerea noastră, există o oarecare probabilitate ca cineva să fi intrat în avion înaintea noastră.

Alt scafandru.

Alt cineva.

Păi, ar trebui să fie un scafandru, nu-i aşa?

Aşa să fie?

Credeți că a mai fost cineva în avion înaintea dumneavoastră.

Aşa ne-am gândit.

Înaintea dumneavoastră şi a colegului dumneavoastră.

Da.

Sigur că dac-ați luat ceva din avion, e logic să pretindeți că n-ați fost primii la fața locului.

Câți scafandri utilitari cunoaşteți?

Bărbații schimbară o privire.

De ce întrebați?

Din simplă curiozitate. Noi nu luăm nimic din avioane.

Poate ne povestiți puțin ce anume ați găsit când ați ajuns la fața locului.

Sigur. Avionul era cam la doisprezece metri sub apă. Părea aproape intact. Când am luminat fereastra cu lanterna, am văzut pasagerii pe locurile lor. Aveam un singur operator cu noi şi e cam nou în meserie, aşa că eu m-am întors la suprafață şi l-am lăsat pe Oiler să intre în avion.

Şi cum a intrat în avion?

A tăiat încuietoarea cu un suflai.

Avionul era intact.

Da.

Nu s-a rupt nimic la impact.

Nu prea am văzut urme de impact. Avionul stătea pe fundul golfului. Nici măcar nu părea să aibă cine ştie ce probleme.

N-avea nici o problemă.

Noi n-am văzut nici una. În afară de faptul că era în apă.

V-ați mai scufundat şi după ce colegul dumneavoastră a pătruns în avion?

Da. N-am stat prea mult în avion. Am fost trimişi acolo ca să vedem dacă erau supraviețuitori. Nu erau.

A luat cineva legătura cu dumneavoastră în legătură cu acest incident?

Nu. Sigur nu vreți ceai?

Sigur.

Face parte din regulament?

Ce să facă parte din regulament?

Nimic. Mă întorc imediat.

Se duse în bucătărie şi scoase tava cu gheaţă şi umplu un pahar mare şi verde cu cuburi de gheaţă şi turnă ceaiul printr-o strecurătoare. Apoi stătu şi se uită la frunzele rămase în strecurătoare. Cine sunteţi voi, băieţi? zise el. Se întoarse şi se aşează pe pat, luă o gură de ceai răcit şi aşteptă.

Aţi mai recuperat vreun avion?

Da. O dată.

Unde anume?

Lângă ţărmul Carolinei de Sud.

Erau cadavre în avion?

Nu. Cred că la bord fuseseră patru sau cinci persoane, dar avionul se făcuse praf. S-au găsit câteva cadavre pe ţărm după câteva zile. Nu cred că celelalte au fost vreodată recuperate.

Zburaţi, domnule Western?

Nu. În ultima vreme, nu.

Când a fost chestia asta? Asta din Carolina de Sud.

Acum doi ani.

Vă sunt cunoscute aeronavele JetStar?

Nu. Asta a fost prima pe care am văzut-o.

Un avion reuşit.

Un avion foarte reuşit.

Aţi deschis cumva compartimentul bagajelor?

De ce să facem aşa ceva?

Nu ştiu. L-aţi deschis?

Nu.

Ştiţi ce este o geantă de zbor?

Da. Nu e la noi.

Dar a dispărut.

A dispărut. Da. Asta şi cutia neagră. Cutia cu date.

N-aţi considerat că e un lucru demn de menţionat?

N-am considerat demn de menționat un lucru pe care deja îl ştiți. Ce-ar fi să-mi spuneți ce anume urmăriți în povestea asta, ce credeți că s-a întâmplat. Ce ştiți.

N-avem căderea să vă spunem.

Bineînțeles.

Dar n-ați luat nimic din avion.

Nu. Noi nu luăm nimic. Oiler a zis c-ar trebui să ieşim din apă şi aşa am făcut. Apa era plină de cadavre. Nu ştiam de cât timp erau morți sau ce-i omorâse. N-am luat noi geanta de zbor. N-am luat cutia cu date. N-am luat bagajele. Şi al naibii dac-am luat vreun cadavru.

Sunteți sub contract, domnule Western?

Da.

Mai aveți ceva să ne spuneți?

Suntem scafandri utilitari. Suntem plătiți să facem o treabă. Oricum, sunt convins că ştiți mai multe decât mine despre chestia asta.

În regulă. Mulțumim pentru timpul acordat.

Se ridicară simultan de pe canapea. Ca nişte păsări de pe sârmă. Western se ridică şi el de pe pat.

Poate chiar n-ar strica să mă mai uit o dată la legitimațiile alea.

Aveți un simț al umorului aparte, domnule Western.

Ştiu. Mi se tot spune.

După plecarea lor închise uşa şi îngenunche şi întinse o mână sub pat şi vorbi cu pisica până când reuşi s-o prindă. Se ridică şi stătu aşa ținând pisica în îndoitura cotului şi mângâind-o. Un motan negru voinic, cu dinții la vedere. Coada i se legăna dintr-o parte în alta. Era prietenos cu pisicile. Şi ele cu el. Unde ți-e bolul? întrebă el. Unde ți-e bolul? Se duse la uşă cu pisica în brațe şi rămase în prag. Aerul era rece şi umed. Stătu acolo mângâind pisica. Ascultând liniştea. Simțea sub tălpile în şosete bubuiturile surde ale sonetei din depărtare. Ritmul domol. Măsura.

II

Ea zicea că halucinațiile apăruseră când împlinise doisprezece ani. Odată cu prima menstruație, spunea, citând din literatura de specialitate. Privindu-i cum scriu pe foile lor. Nu păreau prea interesați de realitate şi-i ascultau comentariile, apoi treceau mai departe. Încercarea de a defini realitatea, care era inexorabil cuprinsă în şi supusă definiției căutate. Sau realitatea lumii, care nu putea fi o categorie printre alte categorii din ea. În orice caz, ea nu le numea niciodată halucinații. Şi nu cunoscuse nici un doctor care să aibă o idee cât de vagă despre semnificația numerelor.

Iat-o deci în cămăruța ei de sub acoperişul casei bunicii din Tennessee la începutul iernii anului 1963. În acea zi friguroasă se trezi devreme şi-i găsi pe toți adunați lângă patul ei. Nu ştia de când stăteau acolo. Sau dacă avea noimă să-şi pună o asemenea întrebare. Puştiul stătea la biroul ei, frunzărindu-i hârtiile şi luând notițe într-un carnețel negru. Când văzu că se trezise, îşi strecură carnețelul printre haine şi se întoarse spre ea. Bun aşa, zise el. Se pare că s-a trezit. Foaaarte bine. Se ridică şi începu să se plimbe de colo până colo, cu înotătoarele la spate.

De ce ți-ai băgat nasul în hârtiile mele? Şi ce scriai pe foile alea?

Ia-o întrebare cu întrebare, prințesă. Toate la timpul lor. Foi din carte: Cartea orelor, Carte străveche. Bine? Avem o agendă plină, aşa că trebuie să-i dăm bătaie. Poate că dăm un test din qualia[14], deci ține cont de asta. Adevărat-fals în

---

[14] Concept din filozofia minții care descrie reprezentări mentale şi senzații resimțite de o persoană.

inter alia[15]*, la patru greşeli te picăm. Şi nici nu se admit răspunsuri multiple la întrebările cu răspuns multiplu. Alegi unul şi treci mai departe.*

Se întoarse şi o cântări din ochi, apoi continuă să se plimbe. Nu băga deloc în seamă celelalte entități. Doi pitici identici îmbrăcați în costume miniaturale, cu cravate movulii şi pălării de fetru. O doamnă în vârstă machiată cu un strat gros de fond de ten spoit cu fard roşu. Îmbrăcată într-o rochie demodată din voal negru, cu o dantelă devenită cenuşie la guler şi manşete. La gât avea un guler făcut din hermine moarte, turtite de parcă le-ar fi călcat o maşină, cu ochi negri de sticlă şi boturi din brocart. Femeia duse la ochi un lornion împodobit cu pietre prețioase şi o privi pe fată pe sub vălul ponosit. Alte siluete în fundal. Un zăngănit de lanțuri în colțul îndepărtat al camerei unde două animale dintr-o specie necunoscută se ridicară şi dădură roată, apoi se aşezară iar. Un foşnet slab, o tuse. Ca într-o sală de teatru când se stinge lumina. Fata îşi strânse plapuma sub bărbie. Cine sunteți? întrebă ea.

Bun, răspunse Puştiul, oprindu-se să facă un gest de încurajare cu o înotătoare. O să abordăm întrebările fundamentale pe parcurs, aşa că n-are sens să ne tracasăm pe tema asta în acest moment. Bun aşa. Mai sunt întrebări?

Piticul din stânga ridică mâna.

Nu tu, boule. Doamne. Vrei să m-apuce indigestia din cauza ta? Bun aşa. Dacă nu mai sunt întrebări, o să-i dăm drumul. Am nişte numere grozave pe țeavă. Dacă găseşti că ceva e cam prea deocheat, te rog să scrii pe o hârtie, apoi să îndoi hârtia pe lungime şi să ți-o îndeşi acolo unde nu vede soarele. Bun aşa.

---

[15] *Inter alia*, printre altele (lat.).

Cu pas greoi, se duse să se aşeze iar pe scaunul ei. Aşteptau cu toţii.

Mă scuzaţi, zise ea.

Am trecut de punctul cu întrebarea, Olivioara, deci gata cu întrebările, punct. Bine? Scoase de undeva din haine un ceas mare şi apăsă pe buton. Capacul se deschise brusc şi câteva note muzicale susurară uşor, apoi se opriră. Puştiul închise capacul şi puse bine ceasul. Îşi încrucişă înotătoarele şi începu să bată dintr-un picior. Ce pălăria mă-sii, mormăi el. Ce naiba, zici că-i pici cu ceară, nu alta. Ridică o înotătoare în dreptul gurii. La locurile voastre, strigă el.

Uşa dulapului zbură cât colo şi un mic saltimbanc cu pălărie în carouri şi pantaloni bufanţi de căpătat se repezi în cameră bătând din palme. Sări pe scrinul din lemn de cedru. Pe faţă îi era pictat un zâmbet, la brâu îi atârnau tinichele şi bocăni câţiva paşi de dans, ţinând de coadă două tigăi.

Doamne sfinte, făcu Puştiul, ridicându-se şi venind mai aproape. Pe hemoroizii lui Dumnezeu. Nu nu nu nu nu. Îndură-te de noi, Isuse. Ce căcat crezi că facem aici? Nu poţi să vii aici şi să ne vinzi rahatul ăsta. Am cerut şi noi nişte numere cinstite şi am căpătat un amărât de cârpaci lobotomizat? Mamă Doamne. Afară. Afară. Doamne. Bun. Cine urmează? Doamne Isuse. Unde trebuie să te duci pentru un strop de talent? Pe lună, în pizda mă-sii?

Stătea şi-şi frunzărea carneţelul. Ce-avem aci? Teatru de păpuşi? Cine rezistă cel mai mult cu un dihor în pantaloni? Numere indecente cu animale? Ei, futu-i. Daţi-i drumul.

Scuză-mă, îl întrerupse ea.

Ce mai e?

Cine eşti?

Puştiul ridică din sprâncene şi se uită la ceilalţi. Aţi auzit, oameni buni? Tare de tot. Bun, ia fiţi atenţi aici. Cam asta ni se pregăteşte, deci dacă staţi şi aşteptaţi să vă pice o brumă

de recunoştinţă, vă sfătuiesc să vă faceţi comozi. OK? OK. Ce-avem aci. Mda, asta merge. Tipul e de-al nostru. La treabă.

Un omuleţ într-un costum intrat la apă, cu o cămaşă albă pătată şi o cravată verde răsucită în jurul gâtului ieşi din dulap târşâindu-şi picioarele şi începu să recite monocord şi inexpresiv: Ai de socotit ceasornicele clasice. Clipişoarele în plăsişoară. Lasă totul să se scurgă. Poate că va trebui să atârni hidrocefalii sus de grindă, dar nu-i nimic. Nu-ţi face griji pentru podea. O să se usuce totul. Chestiunea care ne interesează cu adevărat e situaţia sufletului.

Saturaţia, zise Puştiul.

Saturaţia sufletului. Lemnul e vechi şi cam uscat şi s-ar putea să scârţâie niţel. O boare uşoară de rumeguş e normală. Nu fi aţoasă.

Anxioasă.

Nu fi anxioasă. Încearcă să nu te ambalezi. Cine are urechi de auzit s-audă. Vrabia din mână.

Vrabia din mână?

Leneşul mai mult aleargă. N-am ieşit la liman.

Ce dracu'. Unde zice asta?

Scump la tărâţe şi ieftin la făină. Sinceritatea e cea mai bună soluţie.

Dumnezeule. Termină odată. De unde scoate căcaturile astea? Îl dă cineva afară pe ţicnit? Care-i şpilu'?

Scuze.

Puştiul se uită la fata care stătea în pat. Ridicase chiar şi mâna.

Ce e, pentru numele lui Dumnezeu?

Vreau să ştiu ce căutaţi aici.

Puştiul dădu ochii peste cap. Se uită la celelalte entităţi şi clătină din cap. Se întoarse spre fată. Ascultă, scumpi. În fond, structura e de bază. Ceva cam răruţ prin părţile astea, ceea ce cred că până şi tu ai să recunoşti. Dar nu poţi face nimic până nu înseninezi atmosfera. Şi aduni pe toată lumea.

O mică societate armonioasă. OK? Încercăm să stabilim un standard. Altminteri se destramă totul. Trebuie să chibzuieşti bine. Să lucrezi cu materialele la îndemână. Sunt mai multe scenarii urâte aici. Cum ar fi? Conturul desenat cu cretă? Ăsta-i uşor. N-ai ce să faci. Dar tu te-ai uitat prin gaura cheii, Kelly, şi dosarul nostru e subţirel pe partea asta. Deci dacă din când în când ai impresia că le cam improvizăm, aşa să fie. În primul rând trebuie localizat firul narativ. Nu-i musai să ţină în faţa instanţei. Te-apuci şi altoieşti tot ce-i episodic. Anecdotic. Te prinzi tu. Numai să ţii minte că acolo unde nu există liniar nu se poate trage linie. Încearcă să te concentrezi. Nu-ţi cere nimeni să semnezi nimic, bine? Şi oricum, nu e ca şi cum ai avea o mulţime de soluţii de rezervă.

Se întoarse spre ceilalţi şi gesticulă spre fată cu înotătoarea. Păsărica noastră îşi închipuie că are pe-acolo prieteni care să alunge vitregiile, dar o să-i treacă repede. Bun aşa. Hai să vedem. Ce-avem noi aici.

Se duse şi se aşează iar pe scaun. Suntem gata, strigă el. Aşteptau cu toţii. Când doriţi, zise Puştiul. Doamne. Ce căcat ne mai trebuie, un megafon? La locurile voastre.

Doi actori albi în roluri de negri, îmbrăcaţi în salopete, cu feţele vopsite şi pălării de paie, ieşiră lipăind cu nişte pantofi galbeni enormi. Duceau nişte scăunele şi un banjo. Scăunelele erau vopsite cu dungi albe şi albastre şi stele aurii. Actorii îşi scoaseră pălăriile, lăsară jos scăunelele de-o parte şi de alta a camerei şi se aşezară.

Maestrul de ceremonii apăru în spatele lor. Cu jobenul şi fracul prăfuite de pe drum. Roti bastonul, zâmbi şi făcu o reverenţă. Puştiul se lăsă pe spate în scaun şi privi în jur cu satisfacţie. Bun, zise el. Aşa mai vii de-acasă.

Domnule muzicant, strigă maestrul de ceremonii. Ce avem în programul serii?

Păi domnu' maestru de ceremonii, să trăiţi, o să facem dansu' menstrual pentru don'şoara Ann aci de faţă. Ne

gândirăm să facem pasu' târşâit lung ca o zi de post şi să dansăm dansu' gărgăriţei pân-or fugi pisicile-n şopron. Şi avem în meniu step, deci să nu dea nimenea zor să plece. O să vedeţi 'mneavoastră cum batem podeaua de-adevăratelea. După care o să zicem nişte replici cu haz pen' ca don'şoara Ann să-şi poată pune toată chestia la casetofon ca să-i ţină de urât în serile de însingurare. Nu-i aşa, don'şoară Ann?

Puştiul se lăsă pe spate pe scaun şi-şi duse o înotătoare în colţul gurii. Zi că da, şopti el cu glas răguşit.

Nu mă cheamă Ann.

Nea muzicantule, eşti gata de zdrăngănea lă?

Da, domnu', da, domnu', strigă muzicantul. Sări în picioare şi începu să cânte la banjo. Avea ochii albaştri şi de sub borul pălăriei i se iţea părul de culoarea paielor. Amândoi intrară în ritm şi dansară de-a curmezişul camerei şi înapoi.

Domnule muzicant, strigă maestrul de ceremonii.

Da, să trăiţi, domnu' maestru de ceremonii.

Tata cârtiţă sapă de zor pe sub grădină, adulmecă şi zice: simt miros de napi suedezi. Vine şi mama cârtiţă după el, adulmecă şi zice: eu simt miros de napi turceşti. La care vine şi bebe cârtiţă, adulmecă şi ce zice?

Napi îţi dau prin gard.

Se îndoiră de râs şi chicoteli. Entităţile râdeau pe înfundate şi Puştiul rânji şi scoase carneţelul şi notă ceva în el şi-l puse iar la loc.

Domnule muzicant.

Da, să trăiţi, domnu' maestru de ceremonii.

Ce i-a zis negriciosu' don'şoarei Liza când i-a căzut fundu' la căruţă?

Auzi, don'şoară Liza, să-ţi aranjez io fundu'?

Şi don'şoara Liza ce-a zis?

A zis: Negru prostănac ce eşti, suie-n căruţă, că mi-ai citit gândurile la fix.

Tropăiau prin cameră, hohotind şi trăgându-şi palme.

Mă scuzați, zise fata.

Puştiul se lăsă pe spate şi o privi. Ce mai e?

Astea-s cele mai oribile şi mai răsuflate glume pe care le-am auzit vreodată.

Zău? Atunci de ce râde toată lumea? Ce, eşti cumva critic? Doamne.

Habar n-am ce găsesc ei de râs.

Puştiul privi spre tavan, dându-şi ochii peste cap. Se întoarse către ortacii săi. Bine. Pauză zece minute, oameni buni.

Vreau să ştiu de unde ați apărut, zise ea.

Adică locul unde am fost înainte să fim aici?

Da.

Ortacii se apropiară puțin. Ca şi cum ar fi vrut să asculte. Bine, zise Puştiul. Se oferă careva?

E o întrebare simplă.

Mda, cum să nu.

Cum ați ajuns aici?

Am venit cu autobuzul.

Ați venit cu autobuzul.

Mda.

N-ați venit cu autobuzul.

Nu? Păi scuzoaiele mele.

Nu. N-ați venit.

De ce nu?

N-ați venit cu autobuzul. Cum ați fi putut veni cu autobuzul?

Cristoase, Cristina. Şoferul deschide uşa şi te urci. Cât de greu să fie?

Mai erau oameni în autobuz?

Normal. De ce nu?

Şi n-a zis nimeni nimic?

Cum ar fi?

Nu s-a uitat nimeni ciudat la voi?

Să se uite ciudat.

Vă puteau vedea?

Ceilalți pasageri?

Da.

De unde să ştiu? Doamne. Probabil că unii puteau şi alții nu. Unii puteau, dar nu voiau. Încotro baţi?

Ce fel de pasager vă poate vedea?

Cum de ne-am împotmolit la chestia asta cu pasagerul?

Pur şi simplu vreau să ştiu.

Mai întreabă-mă o dată.

Ce fel de pasager e ăla care vă poate vedea.

Cred că m-am prins ce avem aici. Bun. Ce fel de pasager?

Puştiul îşi vârî în urechi ceea ce ar fi trebuit să fie degetele mari şi flutură din înotătoare şi dădu ochii peste cap, făcând blabla-blibli. Fata îşi acoperi gura cu mâna.

Făceam mişto de tine. Nu ştiu ce fel de pasager. Doamne. Oamenii se uită la tine şi par miraţi, atâta tot. Îţi dai seama că se uită la tine.

Şi ce zic?

Nu zic nimic. Ce să zică?

Cine cred ei că sunteți?

Cine cred ei că suntem? Nu ştiu. Mamă Doamne. Presupun că mă cred un pasager. Fireşte că s-ar putea argumenta că, dacă ei sunt pasageri, atunci eu trebuie să fiu altceva. Dar poate că nu. Nu pot vorbi în numele lor. Poate că văd pur şi simplu un băiat mărunțel, dar plăcut. De vârstă incertă. Cu părul rărit.

Părul rărit?

Puştiul îşi scărpină țeasta albicioasă, cheloidală. E ceva rău în asta?

În primul rând că n-ai ce păr să se răărească. Vreau doar să ştiu de unde veniți şi ce căutați aici.

E aceeaşi întrebare. Credeam c-am mai avut discuția asta.

Sunteți în camera mea.

Şi tu la fel. De-aia suntem aici. În ce cameră crezi c-ar trebui să fim? Dac-am fi în altă cameră, n-am mai fi deloc aici. Ascultă, avem nişte treburi de bifat şi se întunecă, aşa că dacă ţi-e egal, putem să trecem mai departe şi gata?

Nu mi-e egal.

Întrebarea va fi mereu aceeaşi. Vorbim despre o infinitate de grade de libertate, aşa că poţi oricând s-o suceşti ca să pară altfel, doar că nu-i. E la fel. O să tot vină înapoi ca mâncarea stricată. Ştiu că te ocupi cu cercetarea, dar aici e un pic altă mâncare de peşte. Cică eşti o fată genială, aşa că poate-ţi pică şi ţie fisa înainte să leşinăm dracului toţi de plictiseală.

Ea stătea şi-şi apăsa buzele cu amândouă mâinile.

Gata? întreabă Puştiul.

Nu.

Puştiul clătină din cap sastisit. Mda, mă rog, zise el. Pescui ceasul şi-l deschise şi se uită la oră, apoi îl bagă la loc. Căscă şi se bătu uşor peste gură cu o înotătoare. Ascultă, continuă el. Hai să reformulez. Cum i-a zis popa băiatului de altar: destinaţia e în cel mai bun caz un zvon pentru călătorul versat.

Asta am scris-o eu. E în jurnalul meu.

Bravo ţie. Când duci un copil în braţe, el o să-şi întoarcă capul în direcţia în care merge. Nu ştiu exact de ce. Din moment ce tot acolo se duce. Trebuie pur şi simplu să te ţii cât de bine poţi, atâta tot. Tu crezi că există nişte reguli despre cine merge cu autobuzul şi cine vine încoace şi cine stă acolo. Tu cum ai ajuns aici? Ei bine, a călătorit cu ciclul lunar. Văd că tot cauţi urme pe covor, dar dacă putem fi aici, înseamnă că lăsăm şi urme. Sau nu. Adevărata problemă e că fiecare linie e o linie întreruptă. Te întorci pe propriile urme şi nu mai recunoşti nimic. Aşa că dai s-o iei îndărăt, numai că acum ai aceeaşi problemă în ambele direcţii. Orice linie cosmică e

discretă, iar vadul cezurii e un hău fără fund. Fiecare pas traversează moartea.

Puştiul se răsuci pe scaun şi bătu din înotătoare. Gata, strigă el. La locurile voastre.

De dimineaţă se duse pe jos până la Piaţa Franceză şi-şi cumpără ziarul şi se aşeză pe terasă în soarele rece şi bău cafea fierbinte cu lapte. Răsfoi ziarul. Nimic despre JetStar. Îşi termină cafeaua şi ieşi în stradă, opri un taxi şi se duse la Belle Chasse şi intră la dispecerat. Lou stătea la biroul lui trăgând de maneta unei maşini de calcul de modă veche.

Ce vrei? întrebă el.

Vreau să stau de vorbă cu tine.

Stai de vorbă cu mine.

Se aşeză la celălalt capăt al biroului. Lou nota ceva pe nişte foi de scris. Ridică ochii la Western. Poţi să-mi explici şi mie de ce există pe lume tona engleză?

Nu.

Credeam că le ştii pe toate.

Nu le ştiu. Tu ce ştii despre avionul ăsta?

Lou desfăşură banda printre degete şi o cercetă. O mare băşină, zise el. Ce avion?

Nu mă lua la mişto.

Ce să ştiu eu, Western? Mai picură câte ceva de la sediu. Cine pizda mă-sii ştie? Se pare că a venit un curier încoace cu un cec şi asta a fost tot.

N-avem cum să aflăm de la cine era cecul.

Se pare că nu.

Ştii că nu e nimic în ziare despre asta?

Nu citesc ziarele.

Nu ţi se pare ciudat?

Că nu citesc ziarele?

Cum să nu scrie ziarele despre un accident de avion? Nouă morţi.

Or scrie mâine.

Nu cred.

Pot să te întreb ceva?

Bagă.

Ce căcat îți pasă ție? Ai văzut pe cineva încălcând legea?

Nu.

Pentru că asta-i politica la Taylor's. Şi la Halliburton, dacă tot veni vorba. Dacă nu miroase a bine, o ştergem.

Mda, păi nu miroase a bine.

Şi ce? Am şters-o. Las-o baltă.

Bine. Cât ai ceasul?

Dar tu?

Zece şi şase minute.

Lou îşi răsuci încheietura mâinii şi se uită la ceas. Zece şi patru minute.

Trebuie să plec. Dacă mai auzi ceva despre avionul misterios, să mă anunți.

Bănuiala mea e că e ultima dată când auzim de el.

Poate. Îmi dai o maşină cu împrumut?

Nu mai e decât camionul cu macara aici.

Pot să-l iau?

Mda, sigur. Când îl aduci înapoi?

Nu ştiu. De dimineață.

Te vezi cu o gagică trăsnet?

Mda. Cheile sunt înăuntru?

Dacă nu cumva le-o fi luat cineva. Să nu-l aduci îndărăt cu rezervorul gol.

S-a făcut. N-ai cumva un binoclu?

Ce dracu', Western. Şi ce mai vrei?

Deschise sertarul de jos al biroului şi scoase un binoclu militar vechi într-o nuanță de oliv murdar şi-l puse pe birou.

Mersi.

Chestia asta chiar e aspirator de gagici, aşa zice Red.

Nici nu mă îndoiesc, la ce agață el.

Merse până la Gretna şi o luă pe autostradă spre nord, apoi coti spre est spre Pass Christian pe drumul care ducea la Bay St Louis. La capătul îndepărtat al podului se zăreau câmpiile mlăştinoase de la gura lacului Pontchartrain. Doi băieți cajun cenuşii la față, cu țigări atârnându-le pe buze, făceau autostopul cu degetul mare ridicat fără convingere. Unul în picioare, celălalt pe vine. Îi privi în oglinda retrovizoare cum se îndepărtează. Cel care stătea în picioare se întoarse alene şi ridică degetul în urma lui. Când Western privi iar în urmă, amândoi stăteau ghemuiți pe călcâie. Privind fix şoseaua care se întindea în fața lor neclintită în soarele dimineții.

Camionul prindea cel mult o sută de kilometri la oră. O pâclă albăstruie subțire de fum de la motor se infiltra prin podea, aşa că mergea cu ferestrele deschise. Se uită după păsări în mlaştini, dar nu prea erau. Doar câteva rațe. Pe malul îndepărtat al râului Pearl, o vidră moartă pe şosea.

Intră în Pass Christian şi se îndreptă spre docuri, unde parcă maşina şi întrebă de o barcă. Până la urmă făcu rost de un schif cu bordaj de lemn, cocă rotundă şi motor suspendat Mercury de douăzeci şi cinci de cai-putere. Era aproape ora unu când ieşi din estuar. Odată ajuns în larg, ambală motorul. Izbiturile valurilor pe sub cocă se domoliră, soarele dansa pe apă. Nu se vedea deloc orizontul, doar albul orbitor al mării şi al cerului. Un şir subțire de pelicani trudind deasupra coastei. Aerul sărat era rece şi Western îşi trase fermoarul hainei ca să se ferească de vânt.

Ținea binoclul de la Lou atârnat la gât de cureluşa lui şi-l ridică şi scrută întinderea de apă. Nava Pazei de Coastă nu se zărea. Când ajunse la pâlcul de insule din larg, întoarse spre est şi o ținu de-a lungul țărmului sudic până la un mic golf. Reduse viteza şi pufăi înainte până ajunse la o plajă, unde se opri.

Opri motorul şi intră cu barca pe nisip şi sări afară şi băgă mâna pe sub puntea de la prora şi trase barca pe plajă. Era o barcă destul de grea. La prora era înfiptă o mică ancoră de halaj pe care o ridică şi o aruncă în nisip, apoi înaintă pe plajă. Cam treizeci de metri de nisip. Apoi iarbă şi palmieri pitici. Şi mai departe, stejari de Virginia pitici. În nisipul tare de la mal erau urme de păsări. Nimic altceva. Încercă să-şi aducă aminte când plouase ultima oară. Se întoarse la barcă şi o împinse şi îngenunche la bord şi luă o vâslă şi cârmi prin apa puțin adâncă, apoi lăsă vâsla şi puse un picior pe cadrul pupei şi smuci cablul de pornire.

La sfârşitul după-amiezii aproape terminase turul insulelor, oprind pe fiecare plajă. Găsi rămăşițele unui foc, găsi flotoare de pescuit şi oase şi cioburi de sticlă colorată şlefuite de mare. Luă o bucată de lemn plutitor de culoarea pergamentului, care avea forma unui homunculus palid, şi-l ridică şi-l răsuci în mână. Mai târziu, când lumina scăpăta, trase la țărm într-un golfuleț şi ancoră barca pe nisip şi coborî şi când se-ntoarse observă aproape imediat urmele în nisip. Chiar lângă linia subțire şi neagră a ierbii-de-mare. Păreau parțial şterse de vânt, dar asta nu era tot. Ceva fusese târât peste ele. Se duse până la palmierii pitici, unde urmele se întorceau şi traversau plaja. Urme clare. Nervurile de cauciuc ale unor încălțări de neopren. Stătu şi privi apa cenuşie. Se uită la soare şi cercetă insula. Oare fauna includea şerpi cu clopoței? Crotali-diamant. Lungi de doi metri şi jumătate. Atroce sau adamantini, nu mai ştia exact. Luă o bucată de lemn plutitor, o rupse pe lungime pe genunchi şi intră în pădure după urme.

Terenul golaş era străbătut de o potecă făcută probabil de animale. Cioturi de stejari de Virginia. Buşteni împrăştiați de uraganul Camille. Vânturile de peste trei sute de kilometri la oră care tăiaseră în două Ship Island. Auzea

bolborosit de curcani în vegetația de la sol, dar nu-i vedea. Merse patru sute de metri pe potecă până când ajunse la un luminiş şi când să se întoarcă, atenția îi fu atrasă de o pată de culoare. Ieşi de pe potecă. Înaintă făcându-şi loc cu bățul printre palmierii pitici.

Era o barcă pneumatică galbenă de două persoane care fusese dezumflată, strânsă şi îndesată sub un copac căzut, apoi acoperită cu crengi. O trase afară şi o cercetă. Se întoarse şi scrută întinderea de verdeață. O briză uşoară printre stejari şi clipocitul vag al valurilor la țărm. Se lăsă pe vine şi dezlegă curelele şi desfăcu barca.

Era încă udă. Cu apă de mare în colțuri. O întinse. Era nou-nouță. Pipăi pe sub perne podeaua de cauciuc. Desfăcu buzunarele şi se uită înăuntru. Într-unul dintre ele era o dovadă de verificare, dar atâta tot. Stătu pe vine şi o examină. Într-un târziu o împachetă la loc şi fixă curelele şi o îndesă iar sub copac şi aşează deasupra crengile şi frunzele moarte de palmier pitic şi se întoarse pe potecă până la plajă. Barca nu avea vâsle, dar nu ştiu să interpreteze asta. Când ajunse pe plajă soarele coborâse mult deasupra apei şi el stătu şi privi spre apus valurile domoale, cenuşii, apoi bucla subțire a țărmului şi undeva şi mai departe, oraşul ale cărui lumini aveau să se aprindă. Îşi înfipse călcâiele în nisip şi-şi încrucişă mâinile pe genunchi şi privi apusul şi lumina peste mare. Limba subțire de pământ dinspre sud trebuie să fi fost Arhipelagul Chandeleur. Mai departe, gura de hidră a râului. Mai departe, Mexic. Mareea joasă se retrăgea forfotind. Ar fi putut fi primul om al genezei. Sau ultimul. Se ridică şi merse pe plajă până la barcă şi îşi luă elan şi sări în ea şi trecu în spate ca s-o urnească din nisip. Luă vâsla şi cârmi barca prin apa puțin adâncă, apoi stătu şi privi cum roşul intens al apusului se întunecă şi se stinge.

Înaintă domol pe lângă cap şi malul sudic al insulei. Golful era liniştit în ultima geană de lumină şi pe ţărmul vestic începuseră să se aprindă lumini. Întoarse barca şi apăsă acceleraţia şi se îndreptă spre nord, orientându-se după luminile de pe digul rutier. Era frig pe mare după apusul soarelui. Bătea un vânt rece. Până ajunse la debarcader se convinse că omul de pe insulă trebuie să fi fost aproape sigur pasagerul.

Era ora zece când intră în curte la Taylor's. Aşteptă în linişte la lumina lămpilor cu mercur, apoi răsuci cheia şi porni iar camionul şi se întoarse la Gretna şi trecu podul spre Cartierul Francez. Mâncă o porţie de orez cu fasole roşie la micul restaurant de pe Decatur Street, apoi o luă pe St Philip şi parcă maşina şi intră pe poartă.

Mai avea două zile libere până să plece în misiune ceva mai jos pe râu, la Port Sulphur. La sfârşitul dimineţii plecă pe jos pe Bourbon Street ca să se întâlnească cu Debussy Fields pentru un prânz la Galatoire's. Ea aştepta deja la coadă şi-i făcu entuziastă cu mâna. Venise îmbrăcată cu o rochie scumpă şi pantofi cu tocuri de zece centimetri. Cu părul blond strâns în vârful capului. Şi cercei lungi până la umeri. Totul excesiv, inclusiv decolteul rochiei, dar era foarte frumoasă. O sărută pe obraz. Era mai înaltă ca el.

Ce parfum drăguţ, zise el.

Mulţumesc. Ne putem ţine de mână?

Nu cred.

Nu eşti deloc simpatic. Credeam că e o întâlnire romantică.

Când intrară, se iscă o discuţie cu şeful de sală din cauza mesei. Eu nu stau în fundul sălii, zise ea. Şi nu stau la perete.

Vă pot aşeza aici, zise şeful de sală. Dar e circulat, bineînţeles.

Circulaţia nu e o problemă, dragă.

Ea scoase din poşetă o tabacheră de argint veche şi preţioasă şi potrivi una dintre ţigările ei rulate mici şi negre într-un portţigaret de fildeş şi argint şi-i întinse lui Western peste masă bricheta Dunhill. El îi aprinse ţigara şi ea se lăsă pe spate şi-şi încrucişă picioarele de-a dreptul spectaculoase cu un foşnet audibil şi suflă fumul spre tavanul acoperit cu plăci decorative cu o dezinvoltură senzuală studiată. Mulţumesc, dragă, zise ea. Clienţii de ambele sexe de la mesele vecine se opriseră de tot din mâncat. Soţiile şi iubitele fierbeau în suc propriu. Western o studie cu mare atenţie. În cele două ore petrecute acolo nu privi nici măcar o dată spre altă masă şi el se întrebă de unde învăţase asta. Plus alte o mie de lucruri.

Când veneam încoace am trecut pe lângă clubul tău. Eşti cap de afiş.

Da. Sunt un star, dragă. Credeam că ştii.

Ştiam că e doar o chestiune de timp.

Ai în faţă o femeie cu vocaţie.

Se aplecă să-şi potrivească bareta pantofului. Cât pe ce să se reverse din rochie. Ridică privirea spre el şi zâmbi. Spune-mi ce mai e nou, spuse ea. Nu suni, nu scrii, nu mă mai iubeşti. N-am cu cine să vorbesc, Bobby.

Ai grupul tău.

Doamne. Aşa mi s-a acrit de poponari. Au nişte subiecte de conversaţie... Mori de plictiseală. Chelnerul veni şi le aşeză meniurile în faţă. Le turnă apă din carafa de pe masă. Ţinea ţigareta neagră în dreptul umărului ca pe o baghetă şi deschise meniul cu cealaltă mână.

Spune-mi ce să mănânc. Nu mănânc porcăria aia de peşte en papillotte.

Ce zici de scoici? Scoici St Jacques.

Nu ştiu. Cică toate crustaceele sunt poluate.

Eu îmi iau miel.

Tu îţi iei miel şi eu ar trebui să mănânc moluşte putrede.

Păi de ce să nu-ți iei şi tu miel.

Mulțumesc.

Îți iei miel?

Da.

Excelentă alegere. Vin vrei?

Nu, dragă. Frumos din partea ta c-ai întrebat.

Închise meniul şi-l puse peste lista de vinuri.

Asta nu înseamnă că tu nu poți să bei un pahar.

Ştiu. Nu-mi trebuie.

Ți-ai schimbat numărul?

Da. Într-un fel. Ai un creion?

Nu.

Stai să văd dacă fac rost.

Nu-i nevoie. Îl țin minte.

Îi dădu numărul de la Seven Seas. 523-9793. Ea îl repetă.

E numărul de la bar, zise el. Dar o să-mi transmită mesajul.

Bine. O să te sun.

Bine.

Ea se aplecă şi scutură scrumul țigaretei în scrumiera grea de sticlă. Mai ții minte minutele bicentenarului?

Pastilele alea istorice difuzate de bicentenar?

Da. Am auzit una nouă.

OK.

Martha Washington şi Betsy Ross stau la foc şi cos primul steag şi-şi aduc aminte de vremurile de odinioară şi de toate petrecerile şi balurile şi aşa mai departe şi Betsy îi zice Marthei: O, dar mai ții minte menuetul? La care Martha zice vai de mine, scumpo, eu abia îi țin minte pe ăia cu care mi-am pus-o.

Western zâmbi.

Doar atât? zise ea. Un zâmbet amărât?

Îmi pare rău.

Sper că n-ai de gând să fii úrsuz, nu?

Ur-súz.

Ur-súz?

Presupun că e de preferat. Te superi că-ți spun?

Nu. Sigur că nu. Ur-súz. De fapt, chiar prefer aşa.

Bun. O să mă înveselesc.

Chelnerul veni şi le aduse tacâmurile. Alt chelner le aduse pâinea învelită într-un şervet de pânză. Când chelnerul se întoarse, Western comandă pentru amândoi. Chelnerul aprobă din cap şi plecă. Ea trase lung din ţigaretă şi-şi arcui încet capul în sus, dând fumul afară. Nici nu-şi putea închipui cum era viaţa ei.

Ce crezi că e mai inoportun, să mănânci un mieluşel drăgălaş sau ceva scârbos pe bune cum e porcul?

Nu ştiu. Tu ce părere ai?

Nu ştiu. De ce trebuie să-i spună miel? De ce nu pot să-i dea alt nume? Cum ar fi vită. Sau vânat.

Nu ştiu. Te-ai gândit vreodată să devii vegetariană?

De multe ori. Sunt prea senzualistă. Sunt gurmandă. Gourmette? Putem lua nişte apă minerală?

Sigur.

El îi făcu semn chelnerului. Ea scoase din portţigaret chiştocul pe jumătate consumat, îl strivi în scrumieră şi lăsă portţigaretul pe faţa de masă. Am hotărât să nu plec în Mexic, spuse ea. Ridică ochii spre el.

Cred că e o decizie inteligentă.

Ştiam c-ai să zici asta. Ţin minte discuţia noastră. Înseamnă să mai aştept un an. Pe puţin. Nu e chiar un fleac. Un an e un an. O să fac douăzeci şi cinci de ani. Doamne, ce repede trece.

Da, aşa e. Ţi-e frică?

Nu. Nu mi-e frică. Mi-e groază.

E normal.

Te bagă-n sperieţi, nu?

Presupun că da. Da.

Mi-e frică de orice. Fiecare pas e nesigur.

Nu se vede.

Mulțumesc. Mă străduiesc.

Să nu te temi?

Cred că eşti prea generos. Mă străduiesc să n-o arăt. Totul e prefăcătorie. Dar altfel nu ştiu cum să procedez. Tot ce vezi a însemnat muncă. Multă muncă.

Te cred. Îmi pare rău. Nu trebuia să vorbesc aşa.

Nici o problemă. Sunt fete care se mulțumesc să facă chestia hormonală şi să rămână cu ştii-tu-ce. Dar genul e important. Vreau să fiu femeie. Mereu le-am invidiat pe fete. O mică scorpie. Asta mi-a cam trecut. Ştiu că a fi femeie e ceva chiar mai vechi decât a fi om. Vreau să fiu cât de veche pot. Atavic de feminină. Când aveam şapte ani am căzut şi mi-am rupt brațul şi mi-am zis că dacă tot mi l-am rupt, hai să încerc să-l răsucesc până o să mă pup pe cot, pentru că dacă te pupi pe cot poți să te transformi din băiat în fată sau invers şi bănuiesc că m-au văzut că trag de brațul rupt şi urlu şi m-au legat de targă, crezându-mă isterică. Sper din toată inima să apuc bătrânețile. Când în sfârşit o să le pot spune tuturor să mă pupe-n cur. Deşi mai bine nu. Probabil că o să se ofere mulți. Sau nu. O să fiu bătrână. Oricum, contează să nu fiu săracă. Ți-am spus că a venit soră-mea în vizită? Nu, sigur că nu. A venit soră-mea în vizită. A stat o săptămână. În vacanța şcolară. Ce bine ne-am simțit. E minunată. Până la urmă s-a obişnuit să umble prin apartament doar în chiloți. Ceea ce înseamnă enorm pentru mine.

Întoarse capul şi-şi făcu vânt cu şervețelul ca să-şi usuce ochii. Scuză-mă. Pur şi simplu mă emoționez foarte tare când vine vorba despre ea. Am bocit pe rupte când a plecat. E aşa frumuşică. Şi deşteaptă. Probabil că e mai deşteaptă ca mine.

Câți ani are?

Şaisprezece. Încerc s-o conving să dea la facultate. I-am spus c-o ajut eu. Doamne, am nevoie de bani. Ah, bun. Apă. Mor de sete.

Chelnerul le turnă în pahare. Ea atinse paharul de paharul lui. Mulţumesc, Bobby. E plăcut.

Chelnerul le aduse mâncarea. Ea mânca tacticos, foarte atentă la mâncare. Te uiţi la mine cum mănânc, zise.

Da.

E singura chestie zen care mi-a ieşit vreodată. Să mă concentrez pe ce fac pe moment. Ajută şi la siluetă. Îmi place să mănânc. Asta o să mă distrugă. Nici o problemă. Poţi să te uiţi. Nici măcar nu-mi place să vorbesc în timp ce mănânc.

Ea îl privi şi zâmbi. Poţi să vorbeşti tu şi eu ascult. De data asta.

În timp ce chelnerul le turna cafeaua, ea scoase încă una dintre ţigaretele ei cubaneze şi el luă bricheta de pe masă şi i-o aprinse.

Mai treci prin Greeneville? întrebă el.

Ea suflă un rotocol subţire de fum peste umăr. Pe astea n-ar trebui să le tragi în piept. De-aia le şi fumez. De-aia şi pentru aspect, normal. Şi pentru miros. Dar eu oricum trag în piept. Un pic. Sunt de contrabandă, bineînţeles. Din Mexic. Sau din Cuba via Mexic. Nu. E prea greu. Ea suferă groaznic. O sun cam o dată pe săptămână. Bună. Ce faci. Sunt bine. Tu ce faci. Asta-i bine. Poate c-ar trebui să mă duc, ştiu şi eu. Niciodată nu ţi-am povestit ca lumea despre viaţa mea. Nu-mi place să vorbesc despre lucruri triste.

Viaţa ta a fost tristă?

Nu. N-a fost. Dar e trist să faci oamenii să sufere. Presupun că am procedat greşit. Ar fi trebuit s-o anunţ încetul cu încetul. Deşi nu-mi dau seama cum se poate face asta. Poate mergem cu Maseratiul tău. Facem o expediţie. N-am fost niciodată la Wartburg. Cât facem până acolo?

Nu prea mult.

Am încercat să-i spun. Într-un fel. Dar normal că n-a vrut s-asculte. Doamne. Am parcat în fața casei maşina închiriată, m-am dat jos şi m-am dus în spate şi ea era în grădină. Habar n-am avut cum să mă îmbrac. M-am dus pur şi simplu la gard şi am salutat-o. Bineînțeles că ei nici prin cap nu-i trecea cine sunt. A ridicat ochii şi a zis: da? Şi eu am zis: mamă, sunt William. Şi ea a rămas acolo în țărână câteva momente şi apoi şi-a acoperit gura cu mâna şi au început să-i curgă aşa nişte lacrimi mari pe obraji. Stătea acolo în genunchi. Şi clătina din cap întruna. De parc-ar fi aflat că murise cineva. Mă rog, probabil chiar murise cineva. Până la urmă i-am zis că mai bine intrăm în casă şi ea s-a ridicat şi ne-am dus la bucătărie şi ea a pregătit nişte cafea instant. Pe care eu o detest. Şi am stat aşa. Eu încercând să-i zâmbesc cu dinții ăştia care mă costaseră patru mii de dolari. Eram îmbrăcată destul de conservator, dar presupun că bluza lăsa să se vadă câte ceva şi în orice caz ea se tot uita la mine şi până la urmă a zis: pot să te întreb ceva? I-am zis că sigur. Poți să mă întrebi orice. Şi ea de colo: sunt adevărați?

Mă rog. O luase aşa în tragic că m-am gândit s-o iau un pic în balon şi aveam nişte cercei de aur cu perlă. Perle bune. Japoneze. Cam de nouă milimetri, cu luciu frumos, băteau într-un roz drăguț. Aşa că am răsucit un cercel şi am zis: da, sunt adevărați. I-am primit cadou. Ceea ce era corect. Dar ea s-a zăpăcit şi mai rău şi a zis nu. A zis: eu mă refer la... Şi a făcut aşa ca un gest cu dosul mâinii spre țâțele mele. Aşa că mi-am băgat mâinile pe dedesubt şi mi le-am împins spre bărbie şi am zis: oh. La astea te referi? Ea şi-a ferit privirea şi a dat din cap şi i-am zis: da, sunt adevărate. Cât de adevărate pot să iasă din hormoni şi silicon. La care ea s-a pus iar pe bocit şi nici măcar nu se uita la mine şi până la urmă a zis: ai bust.

Bust, dragă. Doamne. Singurul meu gând a fost la restaurantul ăla din Tijuana unde mergeam să mâncăm. Era cam singurul loc din oraş unde se mânca o friptură ca lumea. Vită argentiniană. Şi meniul era în spaniolă, normal, dar aveau şi traduceri pe pagina opusă şi în meniu era un fel care se numea *pechuga de pollo* şi când te uitai la traducere scria *bust de pui.* Probabil le-o fi spus careva că piept e indecent. Aşa că bust. Măiculiţă. Asta mi-a pus capac. Nu ştiu de ce. Pur şi simplu m-a scos din sărite. M-am uitat la ea şi am zis: mamă, încearcă să nu te gândeşti că ai pierdut un fiu. Încearcă să te gândeşti că ai câştigat o ciudată. La care chiar că s-a pus pe bocit. Deci. Asta e. Cred că ți-am zis că nu merge nicăieri cu mine. Nu vrea să fie văzută cu mine. Am stat două zile. Aveam portofelul plin de... cum le zice John, verzişori?

Verzişori.

Cam la vreo trei mii de dolari. Întoarcerea mea triumfală acasă. Visasem momentul de o sută de ori. Trebuia s-o duc la Knoxville şi dup-aia la cumpărături la Miller's şi să mâncăm de prânz la Regas. Doamne. Ce toantă. Ce-o fi fost în capul meu? M-a întrebat dacă merg la toaleta femeilor. Adică ea chiar îşi închipuia că pot să intru într-o toaletă de bărbați la cum arăt? Deci asta a fost. Un căcat de fiasco pe toată linia. Scuze. Încerc să nu mai vorbesc urât. După vreo oră a venit soră-mea de la şcoală şi bineînțeles că habar n-avea cine era creatura aia. Care stătea în bucătărie cu maică-sa. Până când am vorbit cu ea. Avea doisprezece ani. Şi pur şi simplu s-a uitat la mine şi mi-a zis: William? Tu eşti? Eşti frumoasă. Atunci m-am pus eu pe bocit. Doamne, cât o iubesc pe copila asta.

Taică-tu a murit, parcă aşa mi-ai zis.

Da. A murit când aveam eu paisprezece ani. Mă simțeam groaznic. El nu suporta nici să mă vadă. Le dădea bani celorlalți puşti ca să mă bată după şcoală.

Glumeşti.

Eu nu glumesc, dragă. La un moment dat până şi ei s-au plictisit. N-au mai vrut bani de la el. Şi erau cea mârşavă bandă de căcaţi cu ochi pe care ţi-o poţi imagina. Se săturase să mă croiască singur cu biciul pentru că avea nişte vertebre... bre? Aşa se zice?

Da.

Nişte vertebre la gât care-i făceau mereu probleme şi de fiecare dată când mă bătea, îl durea gâtul cu zilele. I-am spus că probabil fusese spânzurat într-o viaţă anterioară şi de-acolo i se trăgea, dar îţi închipui că n-a gustat gluma. Şi în general nici un fel de glumă. Chestia e că vecinii de lângă aveau un câine care mă teroriza. Se izbea de gard mârâind şi bălind şi avea aşa nişte ochi de nebun şi animalul ăla groaznic a murit în aceeaşi zi cu tata. Şi a doua zi dimineaţa m-am trezit şi am stat aşa în pat şi se pogorâse o pace extraordinară peste mine. A fost transcendental. N-am alt cuvânt. Ştiam că sunt liberă şi am ştiut că libertatea e exact ca în discursuri. Merită să plăteşti oricât pentru ea. Şi am ştiut că voi avea viaţa la care visam. Eram fericită pentru prima oară în viaţa mea şi asta compensa orice. Orice. Era pur şi simplu un dar. Eram de-a dreptul metamorfozată. Şi aveam forţa asta. Şi nu mai eram furioasă. Inima mi-era plină de dragoste. Cred că aşa fusese dintotdeauna. Scuză-mă. O să mă mânjesc toată.

Scoase din poşetă o batistă de in şi deschise pudriera şi-şi tamponă ochii. Închise pudriera şi o puse la loc şi se uită la el şi-i zâmbi. Eşti sigur că vrei s-asculţi toate astea?

Da. Vreau.

Bine. Un an mai târziu lucram la New York în restaurantul ăsta de lux şi împărţeam un apartament într-un bloc fără lift cu o fată adevărată. Aveam cincisprezece ani. Aveam un act de identitate fals şi câştigam bani buni şi progresam cu engleza şi începusem tratamentele hormonale.

Doctorul la care mergeam mi-a zis că sunt tipul mezomorf gracil. Şi eu i-am zis bine, şi tu eşti un mare porc. Pentru că deja eram prieteni. Dar l-am întrebat ce înseamnă asta şi mi-a răspuns că voi fi o fată atrăgătoare. Şi eu i-am zis că nu e suficient. Spectaculoasă nu se poate? Şi el a zâmbit şi a zis: să vedem. Şi am văzut. Ţin minte că într-o dimineaţă mă duceam până la magazin şi am coborât scările în fugă. Eram în blugi şi tricou. Şi-mi săltau ţâţicile. Doamne. Ce m-am bucurat. Am urcat iar scările într-un suflet şi le-am coborât iar.

Bineînţeles că deja mă apucasem de băut şi asta era să mă distrugă. Aveam alcoolismul în sânge. Din fericire am întâlnit pe cineva. Norocul prostului. El m-a dus la AA. Aveam o problemă cu partea aia cu Dumnezeu. Cum au mulţi. Şi apoi m-am trezit în miez de noapte şi m-am gândit aşa întinsă în pat: dacă nu există o putere supremă, înseamnă că eu sunt aia. Ceea ce m-a speriat de m-am căcat pe mine. Nu există divinitatea şi eu sunt ea. Aşa că m-am apucat să lucrez ca lumea la asta. Lucrez şi acum. Poate că aşa şi trebuie. Dar am progresat ceva. Eram furioasă pe el pentru că mi-a tras ţeapa pe care mi-a tras-o, dar poate că nici el nu e chiar perfecţiunea întruchipată, cum le place oamenilor să creadă. Are multe griji şi pe toate trebuie să le ducă singur. Fără ajutor.

Crezi în Dumnezeu?

Sincer?

Normal.

Nu ştiu cine sau ce e Dumnezeu. Dar nu cred că toate chestiile astea au ajuns aici de capul lor. Inclusiv eu. Poate că totul evoluează, cum se zice. Dar dacă mergi pe fir până la izvor, până la urmă ajungi la o intenţie.

Până la izvor?

Îţi place? Pascal. Cam la vreun an după asta m-am trezit într-o zi şi mi s-a părut aşa că parcă auzisem prin somn o

voce şi ecoul ei îmi suna încă în urechi şi zicea aşa: n-ai fi aici dacă ceva nu te-ar fi iubit. Şi am zis gata. Asta e. E destul de clar. Poate nu pare mare lucru. Dar pentru mine a fost. Deci fac cum ne învață programul, Bobby. Paşi mici. Trebuie să petrec mai mult timp printre femei şi mi-e greu. Ele se simt amenințate. Sau ne împrietenim şi apoi le spun şi simt cum se îndepărtează. Cu rare excepții. Foarte rare. Încerc s-o conving pe Clara să vină încoace. Să facă şcoala aici. Bănuieşti cine se opune. Am citit despre dimorfismul sexual în creier. Creierul ar putea fi mult mai adaptabil decât crede lumea. Schimbarea ar putea fi posibilă. Înțelegi unde vreau s-ajung pentru că am mai vorbit despre asta. Vreau să am suflet de femeie. Vreau să fiu parte din sufletul de femeie. Asta vreau şi nimic altceva. Am crezut că nu voi reuşi niciodată, dar mai nou am început să am încredere. Pentru asta mă rog când mă rog. Să mi se deschidă uşa. Să devin membră a femininului. Chiar n-are nici o legătură cu sexul. Cu actul sexual. Tot restul e doar de umplutură.

Ea zâmbi. Ridică un braț delicat şi se uită la ceasul subțire de aur alb de la încheietură, marca Patek Philippe Calatrava. Cât e ceasul? întrebă ea.

Două şi optsprezece.

Foarte bine.

E antebelic?

Da. Fără complicații.

Povestea vieții tale.

Povestea noii mele vieți. Viața aşa cum mi-o doresc. Trebuie să plec. Am o întâlnire la trei. Eşti un scump, dragă. Mulțumesc. Şi mulțumesc că mi-ai ascultat naibii toate nenorocirile. Eu nu te-am întrebat nimic despre tine. O să te sun. E bine aşa?

Da.

El achită nota şi se ridicară să plece. Singurul lucru care nu-mi place când stau aproape de intrare e că n-am ocazia să traversez restaurantul.

Faci destule victime.

Ştiu. Trebuie să mă împac cu ideea, ce să fac.

Pe trotuar, ea îl sărută pe amândoi obrajii. Te ştiu de-atâta timp şi nu m-am întrebat niciodată ce anume vrei.

De la tine?

De la mine. Da. Ceea ce e total atipic pentru mine. Mulțumesc.

O privi până se pierdu printre turişti. Bărbați şi femei deopotrivă întorcând capul după ea. Se gândi că bunătatea lui Dumnezeu apare în locuri ciudate. Să nu închizi ochii.

III

Iarna se adâncea de la o lună la alta, dar Puştiul părea să fi dispărut. După orele de şcoală se ducea şi la cursurile universitare, aşa că rareori se întorcea acasă înainte să se întunece. Până când într-o seară se întoarse şi aruncă pe pat cărțile şi-l văzu aşezat la biroul ei. Intră, zise el. Închide uşa. Unde-ai fost?

Am fost la şcoală.

Zău? E trecut de ora şapte. Nu ți se pare cam târzior? Îşi scoase ceasul şi citi ora. Bătu în cristal şi-l duse la ureche.

De unde ştii tu la ce oră ar trebui să fiu acasă?

Bun. Ia stai tu jos. Faci dezordine pe-aici.

Ea dădu cărțile la o parte şi se întinse pe pat cu mâinile sub bărbie.

Ăsta nu-i stat. E culcat.

Care-i diferența?

Nu eşti în stare să fii atentă. Poziția complet verticală şi dreaptă facilitează circulația sângelui la creier. Mai ales la lobii frontali. E şi obligatorie la aterizarea unui avion, de pildă. În pregătire pentru impact şi ulterior pentru dezmembrare şi incinerare. Credeam că ai noțiuni de antropologie?

Asta nu-i antropologie. Sunt baliverne.

Mda, mda, sigur, sigur. Ia ridică-te tu pe curul tău de fraieră. N-am prea mult timp de păruială.

Pălăvrăgeală.

Nici de-aia.

Ea se ridică în şezut, îşi scoase încălțările din picioare şi le aruncă lângă pat. Îşi încrucişă picioarele şi se înveli cu pătura. Puştiul începuse să se plimbe. Doamne. Ce capricii trebuie să suport. Să fiu mereu la cheremul unei țoape din Țopeni. Aci sus sub grindă. În vizuina zăludei. Da' mai futu-i.

Ceilalți unde sunt?

Ceilalți ce?

Micii tăi prieteni.

Stai liniştită. O să apară ei la momentul potrivit. Unde eram?

În vizuina zăludei.

Bun. Poate c-ar trebui să continuăm. Unde ți-e carnetul de note?

Ce te interesează pe tine unde mi-e carnetul de note?

Ai luat un opt.

Ce te doare pe tine?

N-are sens, Florence.

E la religie.

Şi? Religia nu e materie?

Habar n-are despre ce vorbeşte. Maica Aloysius. Nici măcar nu înțelege care e discuția.

Mda. Dar te-ai apucat să-i citezi din Aquino în latină ca o nesimțită mică şi încrezută care eşti. La ce te aşteptai?

Credeam că te interesează doar matematica.

Tot un opt e. Şi apare în carnetul tău. Presupun că ai de gând să numeri până-n rai.

Doamne. Despre ce vorbeşti?

Despre cum ai picat la religie.

N-am picat. Am luat opt.

Zău? E acelaşi lucru.

Parcă treceam mai departe.

Sigur.

Deşi presupun că ar trebui să întreb la ce.

Doamne. La lunile de iarnă. Bine?

Sigur. De ce nu? Se întunecă mai devreme. Poate că ai observat.

Zău? Cu tine trebuie să am grijă. Ar putea fi una dintre observațiile tale filozofice.

Ce scrii?

Tai nişte oameni de pe listă. Ce avem noi aici? Pensionare anticipată? Unde dracu' sunt oamenii ăştia?

Nu-i vreau pe oamenii ăştia.

Zău? De unde ştii? Trebuie să iei o pauză, Zuză. N-oi fi ajuns tu chiar la limită, dar deja o întrevezi. Ce Dumnezeu, n-avem pe nimeni în culise?

Piticii de grădină ascunşi sub biroul ei înaintară țepeni. Mamă Doamne, făcu Puştiul. Nu voi. Unde naiba e Grogan?

Bătu din înotătoare şi din dulap apăru neîmbăiatul, scoțându-şi şapca moale în semn de salut. Pe ceafă avea trei straturi de grăsime. Ca şi cum capul i-ar fi fost asamblat într-o presă. Ținându-şi şapca la piept cu ambele mâini, se înclină în fața fetei cu privirea în podea. Domnul să-ți dea belşug cu tot neamul tău, domniță, zise el. Apoi îşi puse şapca la loc pe

cap, îşi duse mâinile la şale şi începu să execute dansul Breslei Acadelelor[16], *strâmbându-se întruna.*

De ce n-avem şi noi niciodată muzică, pentru numele lui Dumnezeu? Bun. Gata cu tropăiala. Ce altceva ne-ai mai pregătit?

Grogan îşi scoase şapca, o ţinu strâns în faţă şi începu să cânte pe melodia „Molly Brannigan”:

Păduchei o mie
Prin izmene mă sfâşie
De ce m-oi fi culcat cu scroafa
Doar bunul Isus ştie
Mă duc acuma la spiţer
Să-mi dea o alifie
Pen’ că Molly m-a lăsat
Aicea singur cu...

Bun, făcu Puştiul. Măiculiţă. Dar cu baladele de dragoste şi patriotism ce s-a întâmplat? Ce faci?

Ea îşi trăsese pătura peste cap. Plec, răspunse cu vocea înăbuşită sub aşternuturi.

Grogan începuse iar să danseze. Tropotita lui irlandeză. Îl auzea bocănind cu bocăncioii lui. Puştiul îi spuse s-o lase mai moale. Nu vede căcaturile de numere dacă stă cu capul sub pătură.

Nu vreau să văd numerele. Spune-le să plece.

O să-şi revină imediat. Probabil a avut o zi grea la şcoală. Hei, tu de colo de sub pătură. Nu poţi să te culci. E doar şapte şi jumătate.

---

[16] Referire la aventurile lui Dorothy din *Vrăjitorul din Oz*. În filmul muzical din 1939 inspirat de povestea lui L. Frank Baum, Dorothy îi întâlneşte pe cei trei membri ai „Lollipop Guild” (Breasla Acadelelor), care dansează şi cântă pentru ea în semn de bun venit.

Am şcoală mâine.

Ce? Termină, Grogan.

Ea dădu la o parte pătura. Am şcoală mâine.

Am şcoală mâine, o îngână el.

Ce-a păţit Grogan?

Cred c-a plecat. Probabil că l-ai călcat pe nervi.

Ce trebuie să fac ca să te calc şi pe tine pe nervi?

Ai puţintică răbdare. Dă-mi voie să mă uit pe chestiile astea.

Vai, minunat.

Puştiul îşi răsfoi caietul. Poate că am încercat un nivel cam prea elevat pentru tine.

Elevat?

Mda. Uneori e o greşeală să încerci să-ţi cizelezi numerele.

Sigur că da.

În orice caz, începe să se simtă un iz lubric în atitudinea asta patriciană a ta.

Dădu la o parte câteva hârtii de pe biroul ei şi se reaşeză pe scaun cu notiţele lui. Doamne, continuă el. Cine face pozele astea nenorocite. Dresură de câini? Mă luaţi la mişto? Niciodată nu ştii peste ce dai când asanezi mlaştina. Şi numele. Supozabilii? De ce nu Insuportabilii? Sau Supozitoarele? Doamne. Trebuie să găsim ceva aici.

Singura de care-mi place e domnişoara Vivian.

Mda. Dar ea nu e un număr. Să ne ţinem de program.

Nu e program. E doar o prostie.

Cum să nu. Ce căcat e ăsta? Jonglerie? Stai aşa. Poftim. Astea două par ca lumea. Se trag din Datul-cu-Tifla din Ţinutul de Vest. Bun.

Dădu la o parte notiţele, bătu din înotătoare şi se lăsă pe spate în scaun. La locurile voastre, strigă el. Uşa închisă zbură la perete şi două şţrengăriţe mititele, îmbrăcate în tafta deschisă la culoare, se repeziră înăuntru bătând step şi dându-şi peste cap ochii pictaţi. Cântau prosteşte, cu triluri

stridente şi ţinându-se de braţ, cu pantofii lor ieftini de lac bătând în scândurile podelei. Puştiul gemu şi-şi duse o înotătoare la frunte. Doamne, şopti el. Se ridică de pe scaun şi bătu din înotătoare. Gata. Mulţumesc. Doamne. Ce s-a ales din meseria asta a noastră nenorocită?Afară cu scrofeniile mizere. Maica Domnului. A ce miroase? Liederkranz? Afară, ce mama naibii. Gata. Pauză. Să fiţi înapoi aici la opt.

Seara se duse la Seven Seas şi se aşează la bar lângă perete. Janice deschise o sticlă de bere şi i-o pasă. Amicul tău e în spate, zise ea.

El se ridică să se uite peste capetele băutorilor de la bar. Oiler stătea singur la o masă. Se ridică şi-şi luă berea şi se duse în spate. Bobby, băiete, zise Oiler.

Ce faci?

Aştept să-mi vină hamburgerul. Stai jos. Vrei şi tu unul? Fac cinste.

Sigur.

Du-te să-i ceri. Eu nu mă scol.

Western se duse la grătarul din patio. Pune doi, ceru el.

Doi ce?

Hamburgeri.

El şi-a luat cheeseburger.

OK.

Cheeseburger?

Sigur.

Cu de toate?

Mda.

Cartofi prăjiţi?

Cartofi prăjiţi.

Se întoarse şi-şi potrivi scaunul şi se aşează. Unde-s nebunii?

Oiler se uită în jur prin sală. Nu ştiu. Or fi venit în sfârşit să-i salte şi să-i ducă de-aici.

Ai citit presa?

Da. Asta făceam acum.

Ai vreo idee cum e posibil ca un avion cu reacție de trei milioane de dolari să ajungă în Golful Mexic cu nouă morți în el, şi ziarele să nu scrie nimic?

Asta dădeam şi eu să te întreb.

Am avut nişte musafiri seara trecută.

Acasă?

Mda.

Ți-au spart casa?

De ce te-ai gândit la asta?

După cum ai spus-o.

Nu. Doi tipi la costum. Arătau oarecum ca nişte misionari mormoni.

Ce voiau?

Nu ştiu. M-au întrebat de avion. Au zis că unul dintre pasageri a dispărut.

Mă abureşti.

Western bău din bere.

Nu mă abureşti.

Nu.

Bănui c-or şti ei cine a dispărut.

Da, presupun că n-ar fi ştiut asta dacă nu-i ştiau pe toți cei prezenți. Sau cum?

E posibil. Ce? Îşi închipuie c-avem noi idee unde-i tipul?

Nu ştiu. Dar ştiu că o porcărie din asta dubioasă nu prea loveşte de una singură.

Oiler se aplecă, sprijinindu-şi coatele pe masă. Bun. Ştiu câte persoane erau în avion pentru că le-am spus noi.

Nu cred.

Mă ia dracului durerea de cap din cauza ta. Ce-au zis de geanta de zbor?

Au zis că lipseşte.

Dar de unde ştiu ei asta? Sper că nu mă iei la mişto cu prostiile astea, nu?

Nu. De ce să fac aşa ceva?

Nu ştiu. Ai o minte perversă.

Nici chiar aşa perversă.

Misionari.

Mda.

Chestia asta începe să-mi miroasă urât.

Credeam că deja îți mirosea.

Atunci să-mi putească şi mai rău. Pută?

Pută.

Oricum, am un sfat pentru tine. Dar probabil că ştii deja la ce mă refer.

Ştiu.

Dacă te întorci acolo să faci cercetări, misionarii ăia o să se mute la tine acasă.

Le-am pus mici capcane. Dacă mai vin, o să-mi dau seama c-au trecut pe-acolo.

Sigur că da. Şi apoi?

O să dau foc punții când ajung la ea.

Deja ai dat. Când pleci la Port Sulphur?

Luni. Cred.

Nu te deranjează să te scufunzi în râu.

Nu-mi place. Dar nu. O să reuşesc.

Dar care-i problema? E la fel de întuneric ca peste tot.

Nu doar întunericul e problema. Ci adâncimea.

După cât e de întuneric îți dai seama cât e de adânc.

Poate. Ştiu un tip care s-a scufundat în Oceanul Indian şi zicea că acolo e lumină bună până la o sută cincizeci de metri. Zicea că te apucă vertijul când te uiți în jos. Dar tot nu s-a putut scufunda. Şi nu pentru că a rămas fără lumină.

Mă rog. Fără ceva tot a rămas.

Cum am ajuns să vorbim despre fobiile mele?

Ce naiba, Western. Dacă n-ar fi fobiile tale, nici n-aş sta s-o lăbăresc cu tine. Poftim.

Bucătarul le puse pe masă farfuriile cu cheesburgeri, apoi muştarul şi ketchupul pe care le ținea la subraț şi sarea şi piperul din buzunarele de la spate ale blugilor lui împuțiți. Altceva? întrebă el.

Cred că avem de toate.

Oiler se uită la recipientul de plastic cu muştar, apoi se întinse după el şi desfăcu cheeseburgerul şi-şi puse muştar. Dacă tot facem o treabă, zise el.

Într-un restaurant curat n-ai să găseşti cheeseburgeri decenți. Când încep să mănture pe jos şi să spele vasele cu detergent, adio, mamă.

Oiler aprobă din cap şi începu să mestece. Ei, să mor eu dacă nu-s gustoase drăcoveniile astea, deci na.

Cel mai bun cheeseburger pe care l-am mâncat vreodată a fost la sala de biliard Comer's de pe Gay Street, Knoxville, Tennessee. Nici cu benzină nu ieşea grăsimea de pe degete. Tot nu mi-ai spus unde mergeți.

Mda, ştiu. Mergem în Venezuela.

Când?

Peste o săptămână jumate. Ridică două degete. După un timp li se mai aduseră două beri. Western îl privi. Ce faceți acolo? întrebă el.

Mergem să înlocuim nişte îmbinări cu flanşă vechi care nu mai țin. Barja de la Taylor a plecat acum două zile şi cred c-o să lipsesc mai mult.

Mai mult cât?

Nu ştiu. Probabil două luni.

Tai îmbinările şi le sudezi la loc.

Exact. Ca să ai toată conducta sudată. N-ai treabă cu ea. Taylor a perfecționat toată tehnologia. Am făcut primele suduri hiperbare la o conductă din Marea Nordului cam la şaizeci de mile de Peterhead. Destul de recent. Tu n-ai fost acolo niciodată.

În Scoția.

Da.

Nu. N-am fost.

Îmi place mult numele. În orice caz, dacă ai o barjă poți să pui o conductă de jur împrejurul lumii. Pur şi simplu sudezi bucată cu bucată la suprafață şi le cobori în mare în urma ta. Dar nu poți îmbina două conducte. Şi noi asta am făcut. Pe fundul mării.

Aia a fost prima oară când s-a făcut aşa ceva?

Am mai făcut nişte teste aici pe lângă Grande Isle, cu vreo doi ani înainte. Atunci am folosit pentru prima oară platformele cu habitat submarin. Barja le lasă la apă cu o macara. Am sudat la capete două conducte zdravene. Cred că una avea patruzeci şi trei şi cealaltă cincizeci şi şase de kilometri lungime. În primul rând trebuie să tai cimentul şi să aliniezi conductele, apoi le tai cât trebuie cu un fierăstrău hidraulic. Se ridică amândouă bucățile de conductă excedentare şi apoi se coboară platforma cu habitatul submarin. De fapt, e mai complicat, dar practic prinzi capetele conductei de ambele capete ale habitatului, care are cleme din construcție, apoi pompezi apa afară şi sudezi racordul ăla de un metru. Sigur că fiind o conductă de optzeci de centimetri, eşti cam la înghesuială acolo.

Dar practic, eşti într-un rezervor de aer.

Exact. Poți să mănânci de prânz acolo.

La ce adâncime erați?

O sută cincisprezece metri. Au participat zece scafandri, doi dintre noi în saturație.

Ți-a plăcut.

Am ştiut că-s făcut pentru asta încă înainte să mă lămuresc cu ce se mănâncă. Plus banii.

Normal.

Mereu am avut impresia că banii n-au cine ştie ce importanță pentru tine. Poate că asta-i problema.

Nu ştiu. Probabil că n-aş rămâne indiferent la bani mulți. Mi-aş permite să fac nişte lucruri pe care mi le doresc. Dar niciodată n-o să te îmbogățeşti vânzându-ți timpul. Şi nici măcar din sudură hiperbară.

Probabil că ai dreptate. Chiar dacă mai repede găseşti un neurochirurg decât un sudor subacvatic, probabil că ai dreptate. Cu îmbogățitul. Şi totuşi, pot să-ți spun că eu am fost sărac şi acum e mai bine. Chiar dacă nu se cheamă bogăție. Vrei să mergi?

În Venezuela.

Mda.

Ai tu atâta influență la Taylor's?

Îmi sunt datori cu nişte favoruri. Ce părere ai?

Nu prea cred. Despre ce adâncime e vorba?

O sută şaptezeci de metri.

Până unde zbori?

Caracas. O să fim într-un loc care se numeşte Puerto Cabello. La vreo două ore de mers pe coastă.

Ai mai fost acolo.

O, da. Ce zici?

Nu prea cred.

Am putea merge la Caracas.

Mda.

Ai putea să-mi fii operator.

Asta-i pierdere de vreme, ce căcat.

Ce-ți pasă? Poate încerci cu un clopot de scufundare. Ce naiba, Bobby. Nu te las eu să te îneci.

Ştiu.

Pot să te întreb ceva?

Zi.

Ce crezi că e acolo jos?

Nu-i asta problema.

Ştiu. Problema e aici, sus.

Îşi atinse tâmpla.

Mda. Mă rog.

Te gândeşti prea mult. N-aş putea spune exact la ce. Oricum, habar n-am ce se întâmplă în capul ăla al tău. Dar eu unul dac-aş avea ce ai tu la mansardă, în primul rând că nici nu m-aş ocupa cu asemenea căcaturi.

Credeam că e pasiunea ta.

Mda, mă rog. Ştiu că probabil mai sus de-atât n-am s-ajung şi sunt un dobitoc recunoscător.

Nu pot să-ți răspund la întrebare, Oiler. Ştiu doar că nu merg. Nu te ajută cu nimic să-ți spui că e doar în capul tău.

Mda, mă rog. Cred că există lucruri de care ți-e frică, dar pur şi simplu le faci. Nu stai degeaba şi iei la rând toate motivele ca să nu le faci. Să zicem că eşti în clopot şi ai motivele tale să te temi de trecerea prin peşteră. Ar putea fi o analogie din aia de-ale tale. Dacă ți-e frică, te-ai blocat. Nu eşti nici unde. Treci la infinit prin peşteră.

Western zâmbi.

Tu crezi că, dacă te-ai ars vreodată cu ceva, poți să mergi mai departe şi să uiți. Dar de fapt nici măcar nu te urmăreşte. Ci te pândeşte. O să te pândească mereu.

Nu ştiu. Cred că frica transcende uneori problema. Şi dacă e vorba despre altceva? Caz în care soluția n-aduce neapărat rezolvarea.

Adică ceea ce te sperie nu e neapărat ceea ce te sperie, asta vrei să zici.

Cam aşa.

Bun. Mă rog. Nu e treaba mea. Poate că accidentul ăla de maşină te-a cam zgâlțâit. Presupun că nu ți-era frică să conduci o maşină de curse cu două sute nouăzeci de kilometri la oră.

Poate c-ar fi trebuit să-mi fie.

Îşi termină berea şi puse sticla goală pe masă. Dar asta nu schimbă nimic, nu-i aşa?

Ai o viață ciudată, Bobby.

Mi s-a mai spus.

Sunt convins. Îți mai zic ceva ce ți s-a mai spus. Asta nu schimbă nimic.

De acord.

Morții nu te pot iubi aşa cum îi iubeşti tu.

Western se ridică. Ne mai vedem.

Bine.

Ai grijă de tine.

Şi tu, Bobby.

Când se întoarse în apartament, îl găsi răscolit cu metodă. Primul lui gând fu la pisică, dar o găsi din nou sub pat. Eu sunt, zise el bătând în podea, dar pisica refuza să iasă. Se învârti prin cameră, punând lucrurile la loc. Echipamentul din geanta de scafandru era împrăştiat pe podea şi îl adună şi îl puse la loc în geantă şi închise geanta şi o puse înapoi în dulap. Îşi culese hainele aruncate pe podea şi le îngrămădi pe pat. Apoi se opri. Se aşează pe marginea patului.

Nu sunt aceiaşi tipi. Ăştia-s alții.

Se duse la dulap şi scoase iar geanta de scafandru şi o puse lângă uşă. Îşi adună cămăşile din dulap cu tot cu umeraşele de sârmă şi le îngrămădi la uşă şi luă de pe un raft al dulapului valiza ponosită care fusese a bunicului său şi puse în ea şosetele şi tricourile şi-i închise clapeta cu un țăcănit.

Se duse în bucătărie cu o sacoşă de pânză şi o umplu cu conserve, ceai şi cafea. Câteva vase şi ustensile de bucătărie. Îşi puse cărțile într-o geantă sport şi o duse tot lângă uşă. Împreună cu micul casetofon şi o cutie cu casete. Debranşă telefonul şi luă aşternuturile şi pernele de pe pat, apoi dădu o ultimă tură prin casă. Luă litiera pisicii. Nu avea prea multe, dar deja părea prea mult. Scoase veioza din priză şi o duse la uşă, apoi începu să care toate lucrurile la

camion şi să le aşeze în cabină sau să le înghesuie în faţa macaralei. Făcu cinci drumuri cu totul. Îngenunche şi se strecură sub pat vorbind cu pisica până când reuşi s-o prindă.

Haide, Billy Ray. Nimic nu e veşnic.

Nu era genul de veste după care se dau în vânt pisicile. Străbătu micul apartament mângâind blana pisicii, apoi ieşi şi închise uşa şi păşi pe poartă în stradă şi se urcă în camion şi conduse cu pisica în poală pe St Philip Street până la Seven Seas.

Era unu dimineaţa. Intră cu pisica în braţe. Janice era la bar şi ridică ochii şi zâmbi. Cine-i amicul tău?

El e Billy Ray. Mai e vreo cameră sus?

E camera lui Lurch. Nu ştiu cât e de curată.

E în regulă. Pot să stau acolo?

Ar trebui s-o întreb pe Josie.

Vorbesc eu cu ea. Ascultă, toate lucrurile mele sunt afară, într-un camion. Nu vreau să bântui după moteluri la ora asta târzie. Dacă a promis-o ea cuiva, o să mă mut.

Ce s-a întâmplat? Te-au dat afară din casă?

Cam aşa ceva. I-au luat lucrurile, nu?

Da. Aşa cred. Le-au pus pe toate în cutii şi i le-au trimis soră-sii în Shreveport. Sper că nu-mi faci necazuri.

Nu păţeşti nimic. Unde-i cheia?

Ea luă cutia de trabucuri de sub tejghea, scoase cheia şi o puse pe bar. El o luă şi întoarse plăcuţa de alamă în palmă.

Numărul şapte.

Şapte e cu noroc.

Deşi până acuma n-a prea fost cu noroc, nu?

Mda. Mă rog, nu se ştie niciodată. A fost cam tristeţe pe-aici. Dar despre partea cu norocul va trebui să-l întrebi pe Lurch. În orice caz, e ultima cameră din capul holului, pe

stânga. Nu cred că e trecut numărul pe uşă. Eşti sigur că vrei să te muți acolo?

De ce?

Nu ştiu. De patru ani de când sunt eu aici trei oameni s-au mutat de-acolo. Inclusiv Lurch. Şi toți au plecat exact ca Lurch. Poate te gândeşti la asta.

O să mă gândesc.

Îşi aduse lucrurile din camion prin patio, apoi urcă scările. Camera era goală în afară de un pat de fier, o măsuță de lemn şi un scaun. O chiuvetă şi un frigider. Un reşou. Patul n-avea saltea. Locul mirosea a mucegai şi a gaz. Aduse toate lucrurile şi le îngrămădi pe masă sau în colț şi închise uşa. Motanul cerceta camera. Nu părea prea mulțumit.

Întinse păturile, hainele şi sacul de dormit pe arcurile patului şi improviză un soi de culcuş şi puse litiera de plastic într-un colț şi o umplu cu nisip din sac şi apoi coborî iar şi-şi luă o bere şi se aşeză la capătul îndepărtat al barului.

Nu vrei să vorbeşti cu mine, zise Janice.

El luă berea şi se duse să se aşeze pe unul dintre scaunele de bar.

Cum e camera?

Merge. N-are saltea pe pat.

Dormi pe arcuri?

Mda. Ceva de genul ăsta.

Nu pot să sufăr chestia asta. Mai ales dacă eşti cu cineva.

La asta nu m-am gândit.

Ți se imprimă grătarul ăla pe tine. Dar cum de te muți aşa în toiul nopții?

Mi-au spart casa. Printre altele.

Nasol. Ce-au luat?

Nu ştiu. Nu mare lucru. N-am mare lucru de luat.

Oiler zice că trăieşti ca un călugăr.

Presupun că aşa e.
De ce n-o inviți pe Paula în oraş?
Ce?
S-o inviți pe Paula în oraş.
Nu prea cred.
De ce nu?
Nu vreau să mă-ncurc cu nimeni.
Ştii că ea e moartă după tine.
Nu ştiu.
Haide.
Nu prea cred.
Bun. Care-s alea altele?
Altele?
Ai zis că ți-au spart casa printre altele.
Western înclină capul. De ce?
Pe cine altcineva să bat la cap?
Nu ştiu. Eu mă duc la culcare.
Noapte bună.

A doua zi la zece dimineața când coborî din cameră, la bar stăteau oameni în pijama şi papuci bând Bloody Mary şi citind ziarul de duminică. Jimmy îl salută din cap de la masa lui.

Te-ai mutat aici.
Voi ăştia nu prea aveți subiecte de discuție, nu?
Probabil că te simți mai uşurat. Ai făcut-o şi gata.
Probabil că ai dreptate.
Cu toții ne aşteptam la asta.

Western zâmbi, ieşi în stradă şi o luă pe St Philip, unde parcase camionul.

Se întoarse după-amiază cu o saltea şi două pungi de alimente. Parcă în fața barului şi coborî şi luă salteaua din camion şi o duse înăuntru. Josie îl privea de la bar. Salteaua era destul de grea, dar nimeni nu se ridică să-l

ajute. O rezemă de distribuitorul de ţigări şi se întoarse. Cât îţi datorez? întrebă el.

Ce naiba, Bobby. Mai întâi instalează-te. Nu-mi fac eu griji pentru tine.

În regulă.

A trecut Oiler pe-aici şi te căuta.

I-ai spus tu că mă mut aici?

Nu. El mi-a spus mie.

La dracu'.

Deschise cu umărul uşile care dădeau spre patio şi se luptă cu salteaua pe scări. După ce duse toate lucrurile în cameră, se întoarse şi merse cu camionul pe Decatur până când găsi un loc de parcare. Apoi o luă pe jos pe St Philip până la micul lui apartament şi intră pe poartă şi descuie uşa şi o împinse. Încă o uşă care avea să se închidă pentru totdeauna. Intră şi aprinse lumina. Se uită la hainele pe care le lăsase pe pat, apoi se duse la bucătărie. În baie aprinse lumina şi se aplecă şi deschise cu grijă sertarul de jos din dreapta. Lăsase în mijlocul sertarului un pix rotund fără capac, ca să se rostogolească, iar când deschise încet sertarul, pixul era lipit de marginea din faţă. Închise sertarul şi se întoarse în cameră, apoi ieşi şi încuie uşa şi o luă înapoi pe Decatur Street. Se opri la colţ şi-şi cumpără un ziar şi se duse la Tujague's.

Era ora cinci într-o după-amiază de duminică din noiembrie şi el era singurul client. Mai erau doar câteva persoane alături, la bar. Un chelner apăru cu o bucată de pâine şi o porţie de unt. Îi turnă apă din venerabila carafă de sticlă de pe masă şi plecă.

Nu exista meniu. Mâncai ce-ţi aduceau. Mâncă creveţi cu sos remoulade, apoi o supă cu fructe de mare şi orez. Şi vită la grătar cu sos de fructe de mare şi hrean. Bău un pahar de vin alb la fileul de biban şi o cafea adusă într-un pahar. Îşi făcu apariţia un grup de turişti. Locul părea să aibă un efect

calmant asupra lor. Western cunoştea senzaţia. Turiştii priveau fotografiile de pe pereţi. Sutele de sticle de băutură de jumătate de litru expuse. Îşi mai comandă o cafea şi o îngheţată de vanilie. Când plecă se făcuse aproape şapte şi se întoarse la Seven Seas. Îl aştepta un bilet de la Red, pe care şi-l băgă în buzunar, apoi urcă scările şi hrăni pisica şi se culcă.

De dimineaţă conduse spre Belle Chasse în lumina încă cenuşie a zorilor. Parcă maşina şi traversă curtea. Trecu pe lângă bazinul de antrenamente şi clădirile de oţel. Descuie uşa metalică şi se duse la dispecerat şi aprinse lumina şi reşoul şi luă cafeaua şi filtrele.

Oiler apăru pe la şase şi jumătate. M-am gândit eu că tu eşti, spuse el.

Da? Cum de te-ai gândit?

Uite aşa, m-am gândit că o să dureze ceva până o să reuşeşti să dormi ca lumea în cuibul ăla de cuci. Ai terminat cu mutatul?

Mda. Mă descurc.

Ce s-a întâmplat? Ai mai avut musafiri?

Probabil chiar mai mulţi. Carnetul meu de bal e ticsit.

Oiler îşi turnă cafea în cană şi amestecă în ea cu o linguriţă de plastic. Deci de-aia te-ai mutat?

Mda. Oricum, probabil că era momentul. Jimmy a zis că trebuia s-o fac de mult.

Ştie Jimmy ce ştie.

Sper că nu.

Ştiai că a fost şi el scafandru pe vremea când se purtau costumele alea vechi grele?

Nu. Nu ştiam.

Poate că e o privire în viitor. Eu zic că n-ar strica să te gândeşti la asta.

Mi s-a tot spus. Mă mir că tu ai scăpat nevizitat.

Am spus eu asta?

Cine, misionarii?

Misionarii.

Nu le-ai spus unde-am ascuns pasagerul dispărut, nu?

Nu. Au încercat să-mi dezlege limba cu bătaia, dar am tăcut mâlc. Până la urmă mi-au băgat şocuri electrice la coaie, dar am strâns şi eu din dinți.

Nu pot să sufăr când fac chestia asta.

La ce oră plecați?

Plecăm abia mâine.

Ce s-a întâmplat?

N-am idee.

Crezi că avionul ăla e tot acolo?

Nu ştiu. Ar trebui ditamai macaraua ca să-l scoată şi ditamai barja ca să-l transporte.

Bănuiesc că o să facă asta noaptea.

Mai stai cu ochii pe ziare?

Nu. Am lăsat-o baltă.

Oiler se întinse după cafetieră, îşi umplu cana şi puse cafetiera la loc. Ştii, poate că toată povestea asta o să treacă de la sine.

Bine-ar fi.

Dar nu crezi c-o să fie bine.

Probabil că nu.

De dimineață coborâră pe lângă râu în vechiul Ford Galaxie al lui Red.

De care e? Trei sute nouăzeci?

Nu, patru sute douăzeci şi opt. Încerc să găsesc un cap de bloc motor pentru el. Am o cămă pe care n-o folosesc niciodată. Tu nu te mai joci cu maşinile.

Nu. M-am lăsat.

Mai ai încă Maseratiul.

Mda. Dar nu-l conduc. Ceea ce mă îngrijorează. Garniturile de chiulasă sunt pe ducă şi intră apă la cuzineți şi încep să rugineascâ. Şi altele asemenea.

De ce maşina aia?

Nu ştiu. Nu e la fel de rapidă ca Boxer. Sau Countach. Dar e mai bine construită. Nu pierde piese pe drum. Mangusta? Poate. E o maşină arătoasă. N-ai să găseşti frâne mai bune. Cu 351 poți face multe, dar i-ar trebui o transmisie mai puternică. Şi bineînțeles că 308-ul n-ar întrece nici măcar un grăsan. Plus că sunt greu de găsit. Deci Bora. Suspensii moi? Nu chiar. E destul de stabilă. Şi probabil că te obişnuieşti cu țicneala aia de Citröen. E vorba în primul rând de estetică. Bora e cea mai drăguță maşină. Asta e. Am încheiat transmisiunea.

Dac-ar fi a mea, aş conduce-o până aş rămâne pe jantă.

Nu mă îndoiesc nici o clipă.

Ce viteză prind maşinile alea de curse?

Cele de Formula 1 bat spre trei sute douăzeci de kilometri la oră. Dar nu prea au unde. Porțiunea dreaptă din Circuitul Sarthe. Nu ştiu cât prind cele de Formula 2. Nici unele n-au vitezometre înăuntru, bineînțeles. După câteva tururi de pistă, singura certitudine e că nu mergi destul de repede.

Care a fost cea mai mare problemă de care te-ai lovit?

Banii. Bineînțeles. Dacă vorbeşti strict despre maşina în sine, defecțiunile sunt mereu de două feluri. Cele pe care nu le poți repara şi cele despre care nici nu ştii că trebuie reparate. Dacă se strică ceva în plină cursă, nu-ți rămâne decât să ridici din umeri. Dar dacă n-o rezolvi niciodată cu suspensiile şi te costă câteva secunde la fiecare tur... Mă rog. Noi n-am pus niciodată la punct maşina. Până la urmă nu-ți rămâne decât să umbli la presiunea din anvelope. La diferența de diametru. Îți spui că poți pilota orice, dar aşa n-ai şanse la curse.

Dragstere n-ai condus niciodată?

Nu. Tu?

Nu. Chestiile alea mă sperie de mă cac pe mine.

Într-o dimineață m-a sunat Frank şi mi-a zis hai că trec pe la tine să te iau. Vreau să-ți arăt ceva. Aşa că am fost să vedem un model pe care-l construiseră doi frați şi ne-am dus în spatele casei şi ei au dat la o parte prelata. De parcă ar fi dezvăluit o operă de artă. Făcuseră rost de două motoare Chrysler Hemi 391 şi le combinaseră cu o articulație cardanică uriaşă Spicer. Apoi au montat pe motoare două compresoare mecanice GMC 671. Nu măsuraseră cu dinamometrul ce ieşise, dar trebuie să fi fost nişte cifre uriaşe. Frank zicea că prima oară când l-au pornit, au căzut păsările moarte din copaci la două străzi distanță. Nici măcar n-avea transmisie. Doar un ditamai diferențial dublu Eaton. Şi totul pe un şasiu sudat de ei din oțel cornier şi conducte sanitare. O privelişte absolut incredibilă. Stăteam acolo cu Frank şi ne uitam şi eu l-am întrebat ce părere ai? Ce părere am, face el. Da, zic. Şi el face o să-ți spun ce părere am. Mai bine pe scaunul electric decât să mă sui în aşa ceva.

Opriră în parcare şi se duseră la bar ca să-şi ia cafea şi să-l aştepte pe Russell. Era încă întuneric. Câțiva pescăruşi se roteau deasupra felinarelor de pe doc. Barul era plin de viață. Red luă un ziar şi-l strecură în cabină şi privi apoi țărmul cenuşiu. Cică e un hârb în toată regula. Nu ştiu care zic ei că e pericolul, dar pun pariu că tipul ar prefera să-l lase acolo unde e.

Şi eu zic la fel. Cât timp crezi că o să stăm acolo?

Vreo două zile. Depinde în primul rând cât durează pompatul. Mănânci ceva?

Nu cred. Doar cafea.

Da. Unde naiba e chelnerița?

Când se întoarseră la docuri, în capătul îndepărtat al râului se vedeau fâşii de lumină. Red aruncă ţigara în apă. Aduci tu maşina?

Dă-mi cheile.

Putem scoate aici echipamentul, ca să-l pregătim. Russell ar fi trebuit s-ajungă până la ora asta.

Cred că el e.

Russell adusese schițe de punte şi profiluri de la nişte remorchere vechi. De obicei, chestiile astea sunt unicat, zise el. Aşa că nu ştiu dacă-s bune de ceva. Această mică bijuterie a fost construită pe şantierul naval Bath în 1930.

Red se aplecă şi scuipă. Cert e că nenorocirile astea sunt grele, zise el.

Chiar că sunt. Taylor's a închiriat o macara cu abur de două sute de tone instalată pe o barjă. De-abia aştept s-o văd în acțiune. Bun. Hai să luăm astea cu noi.

Făcu planurile sul, le puse înapoi în tub şi răsuci capacul. Eşti gata?

La atac.

La atac.

Trecură pe lângă şirul de piloți negri de gudron, care lăsau o crustă verzuie în apa pământie. Siajul bărcii pierzându-se undeva în acea pădure întunecoasă de stâlpi mişunând de viață. O luară în aval pe lângă digurile vestice, cu apa ca o ceață cenuşie împroşcând prova. Nu se puteau auzi din cauza motorului şi merseră în tăcere, arătând spre aligatorii care se furişau în râu. Ajunseră la locul scufundării înghețați şi urcară pe puntea barjei tropăind şi rotindu-şi brațele şi când răsări soarele se întoarseră cu fața la el ca şi cum i s-ar fi închinat.

Catargul remorcherului se ridica la un metru deasupra râului, uşor înclinat. Paza de Coastă marcase locul cu balize. Barja cu macara era puțin în amonte față de

remorcher şi era gigantică şi paradită la exterior. În cabina pilotului era o lumină aprinsă, dar nu părea să fie nimeni prezent.

Red arătă din cap spre ea. Cât crezi că scoate drăcia aia pe zi?

Nu ştiu. Dar pun pariu că şi-a scos banii.

Rămaseră pe punte cât timp Russell le făcu instructajul pentru scufundare. Western se lăsă pe spate şi se întinse pe punte şi închise ochii.

Ai băgat la cap, Bobby?

Sunt numai urechi.

Care-i răspunsul la întrebarea lui Gary?

Nu cred că şandramaua asta are o forţă de tracţiune mai mare de treizeci de tone. Dar asta era în 1938 şi acum sigur a scăzut. Imposibil s-o priponeşti de bintele în H ca s-o tragi afară. Că le smulgi cu totul. Mai bine întinzi mai întâi cablul la pupa. Cârma ar putea fi prea aproape de carenă ca să intre cablul, caz în care va trebui să dăm o gaură acolo ca să-l trecem prin ea. Ne trebuie cam cinci centimetri pentru cablu.

Red stătea întins pe spate şi ochea cu o puşcă imaginară un avion de pe cer. Cum propui să măsurăm cinci centimetri? E beznă totală acolo jos.

După puţa ta.

În ce direcţie e orientată?

Puţa ta?

E orientată în amonte. Se vede după catarg.

Dar de fapt, ce-a păţit? Ştie cineva?

Aducea un cargobot şi s-au gândit ei să mai întindă nişte cabluri – din cauza vremii sau aşa ceva – şi remorcherul s-a încurcat în ele şi s-a răsturnat.

Sună total idiot.

De fiecare dată când pierzi o navă pe râu, primul cuvânt care-ți apare pe ecran e idiot. De obicei precedat de „al dracului”. Altceva?

Cred că asta-i tot. Întrebări?

E vreun risc ca drăcovenia să se rupă în laț?

Nu. Remorcherele nu se rup. Remorcherele sunt veşnice.

În regulă.

Primesc nota zece?

Nu ştiu. Red? Primeşte nota zece?

Cât cântăreşte remorcherul, Bobby?

Mult.

Eu zic că e de zece.

Operatorii aduseseră două costume de scufundări Viking şi le întinseseră pe punte, lângă două căşti SuperLite 17 de ultimă generație. Red şi Western se dezbrăcară în boxeri şi tricouri, iar operatorii îi ajutară să se echipeze şi le vorbiră despre noile telefoane subacvatice fără fir EFROM pe care aveau să le folosească. În râu vizibilitatea era zero chiar şi cu lanternele, iar scafandrii aveau să fie legați cu o coardă de nailon de cinci metri şi jumătate. Se aşezară pe marginea barjei şi-şi traseră bocancii de lucru grei cu bombeu metalic şi operatorii ridicară cele două perechi de tuburi de inox Justus în spatele lor pe punte şi le ținură până când ei îşi puseră hamurile şi fixară curelele. Îşi puseră centurile cu balast şi operatorii aranjară cablurile ombilicale şi le prinseră pe cele de siguranță şi cei doi priviră în spate şi făcură semn cu degetele mari că e în regulă şi se aruncară în râu.

Imediat, vizibilitatea se reduse la zero şi totul se făcu din tulbure negru după doar câțiva paşi. Lanternele Ikelite pe care le foloseau în mod normal la lumină slabă erau inutile. Lăsau doar o vagă pată maronie în apa râului şi deşi erau la doar o lungime de braț, păreau a fi la cincisprezece metri. Flăcări de mâl, cum le spunea Oiler. Discul de lumină

pâcloasă de deasupra se micşoră treptat şi coborâră în întuneric, purtaţi în aval de râul ca un zid. Western testă telefonul. Eşti acolo? întrebă el.

Sunt aici.

Deşi purtau cagule, lui Western îi era frig la cap. O durere ascuţită. Ca atunci când mănânci îngheţată prea repede. Coborâră în beznă totală şi se pomeniră deodată pe fundul râului. Mai repede decât se aşteptase. Cât pe ce să-şi piardă echilibrul. Se sprijini cu o mână. Simţi sub mănuşă argila nisipoasă. Mai tare decât s-ar fi aşteptat. Se îndreptă şi se întoarse spre amonte.

Am coborât ceva, zise Red.

Mda.

Se aplecă în contra curentului. Un zid greu, nesfârşit de curent. Se întoarse şi împinse un umăr în faţă şi începu să înainteze pe fundul râului cu încălţările lui masive. Simţea carena vasului din amonte după schimbarea curentului. Ca o umbră în apa mişcătoare. Întinse mâinile în faţă. Un feedback acustic. Mâinile lui întâlniră marginea cârmei. Îşi trecu mâna peste placa aspră de oţel şi îngenunche şi-i urmări conturul până jos, în nisip.

Gata. Am găsit-o.

Ce-ai găsit?

Cred că e un soi de navă, fir-ar ea să fie.

Dibui forma nacelelor adânci din fontă în care se aflau elicele. Cârma era enormă şi se duse după ea în faţă şi prinse cu degetele bordul de atac. Red veni lângă el. Western luă coarda de nailon cu miez de plumb de la centură şi o strecură prin deschizătura dintre partea din faţă a cârmei şi carenă şi înapoi de câteva ori la rând, apoi prinse capătul cu buclă de centură.

Cred că am terminat aici.

Bine. O să te eliberez. Eu mă ocup de partea din faţă.

Cât de lungă e chestia asta? Douăzeci şi şapte de metri?

Russell aşa zice.

Ne vedem sus.

Andale pues.[17]

Western desfăşură câțiva metri de coardă şi o luă în amonte. Apăsă pe butonul telefonului său subacvatic. Eşti acolo?

Sunt aici.

Cred că stăm bine.

Mereu apare ceva.

Mereu apare ceva. Terminat.

Trăgea coarda după el, cu o mână pe carena remorcherului. O navă trecea greoaie în susul râului şi el se opri o clipă. Motoarele de deasupra scoteau un zăngănit metalic în bezna fără de început. Se scufundase pentru prima oară în râu cu doi ani în urmă. Greutatea aceea mişcându-se deasupra lui. La nesfârşit, la nesfârşit. Senzația incomparabilă de scurgere implacabilă a timpului.

Când consideră că a ajuns la jumătatea navei, îl sună iar pe Red. Eu urc, îi spuse.

Recepționat.

Îşi scoase centura cu balast şi o prinse de unul dintre cabluri şi dădu drumul cablului în întuneric. Dezlegă coarda şi se ridică încet deasupra carenei înclinate. Pe lângă gurna unică şi mai sus, spre şirul de anvelope legate cu lanțuri de partea superioară a carenei curbate. Se împinse în punte, se ridică, ieşi la suprafață şi desfăcu brațele şi se răsuci, plutind încet. Unul dintre operatori veni la marginea barjei şi aruncă o bandulă în apă chiar lângă el. El întinse mâna şi o prinse, iar operatorul îi făcu semn că e în regulă şi întinse frânghia prin inelul de ghidare al troliului şi trase de manetă

---

[17] Expresie mexicană care poate însemna „în regulă”, „haide” sau „mai repede”.

şi Western se lăsă pe spate în aval şi troliul îl ridică încetişor.

Operatorii îl ajutară să-şi scoată tuburile şi casca şi cineva îi aduse o cafea. El lăsă cana pe punte şi-şi scoase mănuşile şi privi râul până când Red ieşi la suprafaţă. Ai reuşit? strigă el.

S-a făcut, Bobby.

Îl recuperară pe Red şi el le dădu coarda cu miez de plumb şi operatorii îi desfăcură casca şi i-o scoaseră. O nimica toată, zise el.

Ţi s-a întâmplat vreodată să dai peste ceva acolo pe fund şi să nu ştii ce e?

Încă nu. M-am gândit la asta. Am văzut la o grădină zoologică din California o broască-ţestoasă aligator şi scria pe pancartă că avea aproape o sută douăzeci de kilograme. Avea capul cât pumnul. Parcă mai bine n-aş fi văzut-o.

Mda, spuse Western. Cred că sunt şi mai mari de-atât.

Da?

Ca şi rechinii-taur.

Rechinii-taur.

Mda.

Ei, n-ajung ei aşa departe pe râu.

Au fost prinşi unii chiar mai în nord, în Decatur, Illinois.

Red primi o cafea şi sorbi din ea. Îl privi pe Western.

Mă bagi naibii în boală, Western. Se întoarse spre Russell. Când ne urnim şi noi?

Urcă pe Zambezi până la cascadă. Mănâncă tot ce prind în apă.

Ce?

Rechinii-taur.

În Africa.

În Africa.

Căcat. În fluviul ăla sunt crocodili lungi de şase metri. Cum să mănânce unul de-ăla?

Le scot măruntaiele. Mănâncă mai întâi măruntaiele.

Căcat.

Leii nu beau din Zambezi la sud de cascadă.

Mănânci căcat.

Ştiu. Cel puțin partea cu leii. Pe asta am inventat-o. Dar ar putea fi adevărată.

Trecură frânghiile cu miez de plumb prin troliu şi cablurile se ridicară şi ei le legară şi se uitară cum alunecă în apă. Fixară apoi chinga şi până la începutul după-amiezii timoneria era aproape scoasă din apă. Operatorul macaralei trecu într-o treaptă inferioară de viteză şi barja dudui înainte, cutremurându-se. Red se aplecă şi scuipă în apă. Toate chestiile astea au cabine înalte, spuse el. Trebuie să supraveghezi tot ce mişcă.

Cred că ai dreptate.

Cât mai durează aici?

De ce? Ai o întâlnire sexy?

Nu se ştie niciodată.

Probabil c-o țin aşa toată noaptea.

Mda.

La ce oră trebuie să fim aici dimineața?

În zori.

Bun.

Eşti gata?

Băiatu' e mereu la datorie.

Se cazară la motelul de pe autostradă. Bem ceva?

Nu cred. Sunt foarte obosit.

Ne vedem dimineață.

Western închise uşa şi lăsă geanta pe podea şi făcu un duş, apoi reveni şi se întinse pe pat. Dormi opt minute şi se trezi iar şi rămase fixând tavanul. După un timp se ridică şi se îmbrăcă şi coborî la bar. Era încă devreme. Se aşeză la o

masă din colț şi chelneriţa veni şi şterse masa şi puse un şervet de hârtie şi-l privi.

Eşti căsătorită? întrebă el.

Comanzi ceva, sau ce faci?

Adu-mi doar o Pearl.

Ea îi aduse berea şi un pahar. Apoi îl privi. La pariu că tu eşti, nu?

Însurat?

Mda.

Mda. Sunt însurat pe viaţă. Pe veci.

Atunci de ce mă-ntrebi dacă-s căsătorită?

Vreau doar să ştiu cum e. La oamenii normali.

Vrei să zici că eu nu-s normală?

Nu, Doamne, nu. Eu.

Tu nu eşti normal.

Nu-s.

Da' ce-ai?

Nu ştiu exact.

Sigur eşti căsătorit? Că eu nu-s.

N-ar trebui să te deranjez.

Nu mă deranjezi.

Nu încerc să te agăţ.

Nu ştiu dacă încerci sau nu. Ştiu doar că nu te descurci prea grozav.

De dimineaţă stătură pe puntea barjei şi băură cafea şi mâncară sendvişuri din sufertaş. Se uitară la remorcher şi se uitară la operatorul macaralei. Ridicase nava din apa râului până la parapet, dar motorul se înecă iar, aşa că operatorul trecu iar într-o viteză inferioară. Ţeava eructa fum alb şi greementul trosnea şi macaraua scotea scrâşnete slabe. Puntea barjei se înclină uşor. Apoi se opri. Western era atent la cabluri. Se uită la Red. Red stătea cu sendvişul

în mână. După câteva momente începu din nou să mestece. Russell veni lângă ei şi se aşeză pe vine.

Câtă apă e în chestia aia, Western?

Cât de rapid vrei să-ți răspund?

Nu ştiu. Rezonabil.

Bănuiesc că n-are mai mult de cincizeci şi şapte de metri pătrați la jumătatea punții. La capete ai zero, deci împarți la doi pe lungime. Şase sute optzeci de metri cubi. Dacă socoteşti câți litri intră la un metru cub, peste şase sute optzeci de mii de litri.

Russell scoase din buzunarul cămăşii un carnețel şi un creion şi se aşeză picior peste picior.

Adică cincisprezece ore, zise Western. Numai că o să dureze ceva mai mult. Asta e capacitatea de pompare teoretică, dar pompele nu vor funcționa la capacitate maximă. Şi presupunând că nici una nu-şi dă duhul.

Red muşcă iar din sendviş şi clătină din cap. Russell puse la loc carnețelul.

Dar nu înainte de micul-dejun.

E doar o presupunere.

Sigur. Dar nu e cazul ca pompele să tragă aer.

Când ajunseră la debarcader, tocmai se aprindeau luminile pe docuri. Western aruncă pe punte genții de scufundare şi Gary opri motorul.

La ce oră vrei să ne vedem dimineața?

Devreme.

Devreme să fie.

Îşi azvârliră genții pe umeri şi se îndreptară spre parcare.

Ți se face frig, nu? întrebă Red.

Mda. Mi-e frig la cap.

Mda. Când treci de un anume prag al frigului, dup-aia ți-e greu să te mai încălzeşti.

Costumele de neopren.

Mda. Numai belele ai cu ele.

Costume de corp. Lenjerie termică.

De acord cu tine.

A doua zi dimineață când ajunseră la locul epavei, de capătul barjei era legată o barcă cu motor şi două fete destul de arătoase, îmbrăcate în blugi, stăteau pe puntea barjei şi beau bere.

Red se ridică şi aruncă o frânghie pe punte. Se uită la Western. Tu le-ai comandat?

Nu. Dar mă uit cu alți ochi la macaragiul nostru.

Femeile te păcălesc.

Da, aşa-i.

Am tot auzit că le atrag utilajele grele.

Le făcură cu mâna fetelor şi ele răspunseră la salut. Remorcherul era pe jumătate scos din apă, iar pompele de santină trudeau de zor.

Oare el chiar îşi închipuie că drăcia asta o să mai fie funcțională vreodată?

Remorcherul.

Da.

Nu ştiu.

Vreți şi voi o bere? Una dintre fete le arăta o sticlă.

Nu, mersi. Amicul nostru unde e?

Vine acum. Voiam să fierbem nişte creveți.

Voi de unde sunteți?

Biloxi.

E o lume minunată.

Ce?

Îmi place Biloxi.

Biloxi?

Poate că omul se odihneşte după trudă.

Poate că se odihneşte pentru trudă.

Cred că încă ne scapă unele lucruri despre munca asta de recuperare.

Merseră în sus pe râu până la Socola şi băură bere la un băruleț de vizavi de docuri. Red se uită pe geamul acoperit de o crustă de nisip.

Crezi că barca e în regulă?

Eu aşa zic. Pe-aici nu se fură bărci. Se fură orice altceva. Pentru ei e o chestiune de onoare.

Să nu fure bărci?

Nu. Să fure orice altceva.

Crezi că i-au trecut în contract? Gagici pentru macaragiu?

E posibil.

Te gândeşti vreodată să-ți schimbi meseria?

Tot timpul.

Aiurea.

Când se întoarseră, remorcherul atârna în cabluri şi dinspre timoneria barjei se auzea muzică. Opriră şi legară barca. Operatorul macaralei aprinsese un grătar cu gaz şi frigea creveți în ceva care arăta ca un capac de tomberon.

Când aduci chestia asta pe punte?

Când or ajunge căcănarii voştri de colegi.

Ca să pună cavaletele.

Mda. Vreți creveți?

Sigur. Unde duci chestia asta, la Venice?

Acolo o duc, dacă acolo tre' s-ajungă. Luați-vă farfurii. E şi nişte sos acolo.

Cum te cheamă?

Richard.

Eu sunt Red.

Cum merge, Red?

Bine.

Să nu-mi spuneți Dick.

De ce? Te cheamă Head pe numele de familie[18]?

Eşti un bulangiu simpatic.

Ai şi tu nişte bere la rece?

Normal. Luați-vă.

Ce s-a întâmplat cu fetele?

Nu s-a întâmplat nimic cu fetele. Numai c-aşteaptă să le fluier ca să vină.

Mda, mă rog. Creveții arată bine de tot.

Şi amicul tău?

Ia-ți o farfurie, Bobby. Sunt grozavi.

Când intră în Seven Seas, Janice îi făcu semn să se apropie. Te-a sunat Oiler. A zis că te mai sună mâine seară pe la şapte ora de-aici, dacă apucă.

Unde era?

Era pe un vapor. A sunat de la un radiotelefon.

Numai atât a spus?

Doar atât am înțeles. Conexiunea era foarte slabă.

Mersi, Janice. Ce face domnul Billy Ray?

Cred c-o să se bucure să te vadă.

Mersi.

Se duse sus şi hrăni pisica şi se întinse pe pat cu pisica pe burtă. Eşti cel mai grozav pisoi, zise. Nu cred c-am văzut vreodată un pisoi mai frumos.

Se gândi să iasă ca să-şi ia de mâncare. Apoi se gândi să se uite ce avea în micul frigider. Apoi adormi. De dimineață vorbi cu Russell. Barja ajunsese la Venice după căderea întunericului şi descărcaseră remorcherul pe un treiler şi-l duseseră în atelierul portuar şi-l dăduseră jos cu macaraua şi-l aşezaseră pe nişte blocuri. Russell povesti că în santină găsiseră peşti morți şi o broască-țestoasă măricică.

---

[18] Joc de cuvinte. *Dick* poate fi prescurtarea de la Richard, dar şi un termen argotic pentru „penis”. Iar *dickhead* înseamnă idiot, om de nimic.

Seara coborî şi aşteptă la bar până după ora zece, dar telefonul de la Oiler nu mai veni. Ieşi să mănânce şi când se întoarse Janice îi întinse o bucată de hârtie pe care era scris un număr. Debbie? zise ea.

Debbie.

Se duse la telefonul cu plată şi sună.

Dragule.

Bună.

Te-am visat şi m-am trezit îngrijorată.

Ce-ai visat?

Eşti bine?

Sunt bine. Ce-ai visat?

Ştiu că tu nu crezi în vise.

Debbie.

Da.

Visul.

Bine. A fost tare ciudat. O clădire luase foc şi tu erai îmbrăcat într-un costum special. Un costum din ăla special pentru incendii. Arăta cam ca un costum de cosmonaut şi trebuia să intri în clădire, să salvezi nişte oameni. Şi ai intrat uite aşa în focul ăla imens şi ai dispărut şi erau nişte pompieri pe-acolo şi unul dintre ei a zis: Nu scapă. Ăla e un costum R-210 şi pentru chestia asta i-ar trebui măcar un R-280. Atunci m-am trezit.

Western se sprijini cu cotul de mica etajeră, cu telefonul la ureche.

Bobby?

Sunt aici.

Ce crezi că înseamnă?

Nu ştiu. E visul tău.

Chestia e că părea totul atât de real. Mi-a venit să te sun.

Presupun că ar trebui să mă țin departe de clădiri în flăcări.

Faci ceva periculos?

Nu mai mult decât de obicei.

Asta nu înseamnă că nu. Presupun că nici măcar nu-ți dai seama că-ți cauți moartea cu lumânarea.

Îmi caut moartea cu lumânarea.

Da.

Cred c-ar trebui să-ți supraveghez mai strict lecturile. Să-nțeleg deci că tu crezi în vise.

Nu ştiu, Bobby. Adică dacă sunt premonitorii?

Da.

Uneori. Bănuiesc. Cred în intuiția feminină.

Ți-o dezvolți?

Tot timpul.

Şi ce crezi c-ar trebui să fac?

Nu ştiu, iubi. Fii şi tu atent.

Bine. O să fiu.

Western aşteptă. Ce tăcere lungă, zise el.

Te cunosc, Bobby. Nu eşti nici măcar fatalist.

Nici măcar.

Ştiu că nu crezi în Dumnezeu. Dar nu crezi nici măcar că lumea are structură. Că viața omului are structură.

E doar un vis.

Nu e doar asta.

Atunci doar ce e? Plângi?

Îmi pare rău. Sunt caraghioasă.

Ce mai e?

De ce să mai fie ceva?

Nu ştiu. Mai e?

Nu ştiu, Bobby. Pur şi simplu m-am gândit mult la tine în ultimul timp. Câți dintre prietenii tăi au cunoscut-o pe Alicia?

Câțiva. Tu. John. Unii din Knoxville. În primul rând tu şi John. Familia, fireşte. Nu vreau să vorbesc despre ea.

Bine.

Ai tu o pasă morbidă. Putem merge mâine, dacă vrei.

N-am deloc liber.

Te sun eu.

Bine. Trebuie să închid. Nu încerc să te sperii, Bobby.

Ştiu.

OK.

A doua zi dimineaţă, când intră în birou, Lou ridică ochii şi-l privi atent. Apoi se aşează la loc pe scaun. Ei. Văd că nu ţi-a ajuns la urechi.

Se pare că nu.

Adineauri a plecat Red. S-a dus la bar.

Bun. Ce să-mi ajungă la urechi?

Îmi pare rău, Bobby. Oiler a murit. N-am cum să ţi-o spun altfel.

Western se duse şi se aşează pe unul dintre scăunelele metalice. O, Doamne, spuse el. Ce ticăloşi mizerabili.

Îmi pare rău, Bobby.

Aţi anunţat pe cineva?

Da. Aveam numărul soră-sii. Stă în Des Moines, Iowa.

E profesoară.

Cred că da. Încă n-a răspuns nimeni.

Ce s-a întâmplat?

Nu ştiu. E greu să le smulgi indivizilor un răspuns clar. Era mort în clopot. L-au scos cu clopotul.

Credeam că s-a scufundat în saturaţie.

Nu ştiu. Cine sunt ticăloşii de care ziceai?

Nu mă lua în seamă. O să-l înmormânteze în mare. O să vezi. N-o să-l aducă acasă.

De unde ştii?

O să vezi.

IV

Poate că o trezise un câine. Ceva pe stradă, în noapte. Apoi linişte. O umbră. Când se întoarse, pe pervazul ei stătea o făptură. Ghemuită pe băncuță cu mâinile încleştate pe genunchi, cu o căutătură răutăcioasă şi capul rotindu-se uşor. Urechi de elf şi ochi reci ca nişte bile de piatră la lumina crudă a lămpilor cu mercur răsfrântă în geam. Se foia şi se răsucea. O coadă de piele tăbăcită şerpuia peste picioarele ei de şopârlă. Ochii orbi o căutau. Cu capul răsucindu-i-se pe gâtul sfrijit prins într-o zgardă neagră de fier. Îi urmări privirea lipsită de pleoape. Ceva în obscuritate, dincolo de lucarnă. Răsuflarea vidului. O beznă fără nume sau măsură. Ea îşi îngropă fața în mâini şi şopti numele fratelui ei.

Îşi făcură apariția după câteva zile. Într-o zi banală. Primăvara. Pădurea era albă chiar şi noaptea de la florile de sânger. Ea stătea la măsuța de toaletă care aparținuse străbunicii ei şi fusese salvată din casa din Anderson County în noaptea când apele se umflaseră. Se examina în sticla pătată şi îngălbenită. În reflecția uşor deformată, chipul perfect al fetei amintea de un portret prerafaelit, alungit şi delicat asimetric. În spatele ei, în oglindă, o ceată palidă de cunoştințe de demult. Îmbrăcate în haine de înmormântare şi scheletice pe sub zdrențele ferfenițite. Vociferând pe muțeşte. Aproape că le zâmbi şi ele dispărură din oglinda în care nu se mai vedea decât chipul ei. În sertarul măsuței era un pachet de scrisori legate cu o panglică albastră de mătase. Timbre vechi şi un scris de mână cu cerneală sepia şi pană. Adresate unei case ale cărei cărămizi zăceau acum în mâlul de pe fundul unui lac. Un pieptăn şi o perie de baga. O poşetă de seară din zale aurii care-şi pierduseră strălucirea, purtată odinioară la un bal unde se rostiseră promisiuni din care nu

mai rămăsese nimic. Un săculeț de satin care păstra încă un iz vag de lavandă mucedă. Şi-o aminteşte prea puțin pe femeia care stătuse acolo pe timpuri ca mireasă. Un miros persistent. O voce pe scară spunând să fi ars eu un trandafir într-un vas şi să fi uitat?

Puştiul mută un inel cu chei dintr-o înotătoare în alta, apoi le ascunse şi desfăcu înotătoarea în dreptul taliei ca să arate că nu le mai are. Bună, dulceață, zise el. Mi-ai dus doru'?

Nu, răspunse ea. Se răsuci pe canapeluța de catifea uzată. Unde-s amicii tăi?

M-am gândit să vin eu în recunoaştere mai întâi. Să mă asigur că nu-i nici un pericol.

Ce pericol?

Puştiul o ignoră. Se plimba de colo până colo, cu înotătoarele la spate. Se duse la fereastră şi se postă acolo. Ei, făcu el. Ştii cum stau lucrurile.

Nu. Nu ştiu. Cum stau?

Dar Puştiul părea cufundat în gânduri. Stătea cu fața lui fără bărbie sprijinită de o înotătoare. Clătină din cap. De parc-ar fi avut o presimțire neagră.

Eşti un mare prefăcut, spuse ea. Nu crezi că-mi dau seama că totul e doar de fațadă?

Ce anume?

Introspecția. Examinarea unui eu interior.

De parcă n-ar exista aşa ceva, presupun.

De parcă.

Hmm.

Nici măcar n-ai treabă cu mine. Eşti doar o râie. Tu şi distracțiile tale. Spectacolele tale Chautauqua prăfuite.

Măiculiță, copiliță. Ia mai slăbeşte-mă. Doar n-avem un regulament scris. Ce-ar fi s-o luăm de la început? Ca de pildă: bună, intră. Simte-te ca acasă. Mi casa es su casa. *Chestii din astea.*

Nu eşti la tine acasă. Nu te vreau aici.

Mda, dar adevărata problemă nu e asta. Dacă n-aş fi aici, n-am mai purta discuţia asta despre mine care sunt aici şi dacă sunt sau nu binevenit. Parcă erai o mare mintoasă.

Aş vrea s-auzi şi tu ce spui.

Toţi am vrea.

De când eşti aici?

Nu de mult. Tu?

Eu aici stau.

Se simte o scădere în calitatea replicilor de duh. Ce medicamente îţi dau, bombonico?

Nu iau nici un fel de medicament, dacă vrei să ştii. N-am crezut că mai vii.

Mda. La marele fix, se vede treaba. Ne-am gândit că s-ar putea să dureze ceva până te acomodezi. L-am pus pe domnul muzicant să te supravegheze în ture de douăzeci şi opt de zile. Te-am purtat mereu în gând. Zdranga-zdranga a considerat că n-ai dus-o grozav în luna lui cuptor, dar n-am socotit că avem motive de îngrijorare. El a bănuit c-a fost un acces de vox populi, urmat de crampe. Ceea ce ridică, bineînţeles, vechea problemă a suferinţelor interioare şi exterioare şi unde tragi linie. Veşnica problemă. Nu tot ce-i rău mirositor e o amintire. De exemplu, mirosul de umblătoare pe coridoare aşa cum apare odată cu dezgheţul de primăvară la latitudinile mai reci. Farrago, Dakota de Nord sau altă asemenea hazna mizerabilă unde obişnuiesc să se adune deficienţii mintal. De multă depărtare şi la mare vreme. Vorba cântecului.

Se întoarse şi se uită atent la ea. Poate e preferabil să nu revizităm acele regimuri. Sau să le previzităm. Să ne dăm drumul la gură. Şi la pârţuri, fără doar şi poate. În orice caz, n-ar trebui s-asculţi tot ce crezi. Rişti să cazi singură în propria căpcăună. Cum merg calculele?

Presupun că te aştepţi să discut baliverne cu tine.

Mă întrebam doar dacă găseşti numere pentru orice, atâta tot.

Ea lăsă peria din mână, apoi privi în direcţia dulapului şi din nou spre Puşti. Nu mă aşteptam să vii singur.

Problema ta e că nu ştii cât de bine ţi-e. Îl calcă pe unu' autobuzul şi şoferul opreşte şi ai zice că o să cheme ajutoare şi când colo vezi că se uită pe destinaţiile de pe foaia de parcurs încercând să găsească trecerea de la geografie la destin. Dacă pricepi unde bat.

Nu pricep.

Nu-i nimic. Revenim mai târziu.

Nu mă îndoiesc. Presupun că iar ai venit cu autobuzul.

Doamne. Cum să vin iar cu autobuzul. Nu-s îmbrăcat potrivit, aş zice. Ţinută inadecvată pentru autobuz. Tu cum ai ajuns aici?

Ţi-am zis. Eu aici stau.

Zău? I-ai zis lu' buni că vrei să stai în pădure cu ratonii şi ea te-a trimis la doctoru' Pulică să te examineze la cap, numai că te-a examinat şi prin alte părţi, nu-i aşa?

Habar n-ai ce vorbeşti. Şi-l cheamă doctorul Hardwick.

Da, mă rog.

Şi vii pe-aici cât sunt eu la şcoală. Te uiţi prin hârtiile mele.

Nu eşti niciodată la şcoală. Mereu tragi chiulul. În orice caz, te-ai gândit la întrebarea aia?

Ştiu că mi-ai citit jurnalul.

Zău? Păi nu eram doar o halucinaţie terifiantă? Cum mai stăm pe partea asta? Presupun c-ar trebui să mă feresc să-ţi repet propriile tale vorbe, că o să pretinzi că ţi-am citit agenda, dar hai să zicem pur şi simplu că e vorba despre un mic auto-arhon modern de pe culmile ameţitoare ale zăludeniei fâlfâind în budoarul tău de prenubilă. Păi nu-i aşa că misterele abundă? Înainte să ne proţăpim prea tare în tonul acuzator am face bine să ne reamintim că n-ai cum să denaturezi ceea ce nu s-a întâmplat încă.

Să ştii că nu i-am zis fratelui meu de tine.

Zău? Nu ştiu cum ar trebui să reacţionez la asta. Nu crezi c-o să te trimită pachet la doctorul Pulifrici? El şi cu buni? Umblă vorba prin cartier că scumpul tău Bobby e în cel mai bun caz un onanist şi un lăbar fără pereche.

Nu ştii nimic despre fratele meu.

Ei, bănuiesc că asta-i de bine. Loialitate. N-are rost să ne ocupăm de legăminte. Lăsăm partea asta pentru altă dată.

Sigur. Nu crezi că-şi pierd răbdarea acolo? Aud fornăieli.

Ştiu pe unde umblu.

Presupun că mai devreme sau mai târziu o să-ţi termini micul arsenal de scamatorii. Şi ce-o să se întâmple atunci?

O să vedem.

Felul cum ţi se mişcă umbra pe podea când treci pe lângă lampă e un truc reuşit, dar nu mă convinge.

Doar o observaţie elementară, aş zice. Ei, nu poţi să zici că nu ne străduim.

Sau faptul că întuneci oglinzile.

Mda, dar el poate să aburească oglinda?

Nu ştiu. Nu ştiu şi nu-mi pasă. Nu e relevant.

Nu-i nici levant, nici nelevant. Poate că ar trebui să mă ciupesc.

Asta-i ca să-ţi dai seama dacă visezi.

Să-nţeleg că nu ţi se pare o curiozitate rezonabilă. Mă rog, nu ne pierdem vremea cu aşa ceva. Sunt probleme mai spinoase de discutat. Când te întorci la şcoală? Bunică-ta n-o să te scutească la infinit pe motiv de boală, să ştii.

Ştiu.

Ai un program ciudat.

Sunt o fată ciudată.

Stai trează toată noaptea şi mâzgăleşti calcule în carneţelul tău galben. Poate mai bine ai încerca să numeri oi. Sau să le calculezi logaritmii. Pentru superdotaţii numeric.

O să ţin cont de asta.

Sau să stai şi să te uiţi în gol. Presupun că e parte din metodă. De unde ştii că nu e totul o aiureală?

Nu ştii. Tocmai asta încerci să afli.

Când vine Bobby Shafto?

Fratele meu o să vină peste două săptămâni.

Şi apoi?

Ce înţelegi tu prin şi apoi?

Ce intenţii ai, asta înţeleg prin şi apoi.

Ce intenţii am?

Da.

E fratele meu.

De parcă nu ţi-ar fi picat cu tronc. Ca să mă exprim cast.

Habar n-ai ce vorbeşti. Oricum, nu e treaba ta.

Mă rog. Mă cunoşti.

Ba nu. Nu te cunosc.

Mnu? Ăla micu' şi ciudatu' care vorbeşte ca o moară stricată, nu? Se pare că ceva ne pune beţe-n roate aici. Şaişpe ani ca o floare şi nu s-a sărutat niciodată şi i se scurg ochii după frate-su. Băi, nenicule. Îţi trece vreodată prin cap să-ncerci şi tu să ieşi ca oamenii la o întâlnire?

Cu cine? Sau ce? Şi n-am şaisprezece ani.

Poate faci şi tu un efort.

Un efort.

Să fii normală. De ce să n-ai încerca să fii majoretă? Cum ţi s-a cerut. Ca maică-ta.

Asta m-ar fi scăpat de tine?

Nu se ştie niciodată.

Eu cred că ştiu. Ce-i ăla, un soi de animal?

Poate. Uneori se mai iveşte câte o chestie care pare a fi unicat. Cu atât mai rău pentru băieţii cu biologia. În orice caz, avem de lucru la luminile de-aici.

Dac-ai vorbi în camera vecină, te-aş auzi?

Doamne. Care cameră vecină? Eşti la mansardă.

Orice cameră vecină. O hrubă aleasă de mine.

Unde vrem s-ajungem cu chestia asta?

De ce nu răspunzi la întrebare?

Bine. Nu auzi decât dacă asculți. Dacă asculți o conversație dintr-o cameră şi dup-aia renunți şi te-apuci să asculți altă conversație, nu ştiu cum faci chestia asta, o faci şi gata. Totul e în cap. Nu ca atunci când îți mişti ochii. Urechile rămân pe loc.

Şi?

Şi ce.

Mă gândesc.

Zău? Să mă anunți şi pe mine când termini.

Tot nu m-am lămurit în problema autobuzului.

Doamne iartă-mă.

Stai pe scaune.

Pe scaun.

Stai pe scaun.

Mda. Dacă nu sunt toate ocupate. Ceea ce se poate întâmpla. Deşi încerc să evit. Dacă mă țin de bara de sus, picioarele mi se termină cam la treizeci de centimetri de podea.

A încercat cineva vreodată să se aşeze peste tine?

Unde vrei s-ajungi, Gina?

A încercat sau nu?

Sigur. Trebuie să fii cu ochii-n patru. Câte o umbră de posterior colosal la orizont. Întunecând soarele. Tu stai acolo şi citeşti ziarul şi lumina păleşte. Nu poți fi sigur de nimic. Sigur că nimeni nu-mi poate nega sprinteneala, cum poate că vei fi observat.

Deci eşti în autobuz.

Putem să ne dăm dracului jos din autobuz?

Eşti în autobuz. Tu şi copărtaşii tăi.

Atenție la gramatică, dulceață. Co înseamnă egal.

Tu şi copărtaşii tăi. Şi vorbiți.

Uneori. Poate. Sigur.

Şi ei vă aud?

Copasagerii.

Da.

Nu ştiu. Vezi paragraful C de mai sus. E aceeaşi întrebare. Adică poate ne-ar auzi dac-ar asculta. Dacă li s-ar atrage atenția că se-aude ceva. Sau cineva.

Vă aud, da sau nu?

Adică dacă de exemplu se bagă-n seamă cu vreo părere?

Nu. De exemplu nu. Stai să te întreb altceva.

Întreabă-mă.

Îți dictează cineva?

Ce să facă?

Dacă-ți dictează cineva. Dacă asculți de cineva. Cineva te îndrumă?

Căcat cu moț. Bine-ar fi. Dar pe tine?

Nu. Nu ştiu. N-aş pricepe nimic din aşa ceva.

Mda. Nici eu. Altceva?

Ce altceva?

Mda.

Altceva nu ştiu.

Mda, poate. Bine. Deci nu te-au lăsat să stai în pădure, aşa c-ai ajuns aici la mansardă.

Da.

De ce?

Pentru că unchiu-meu Royal care-i pe jumătate surd se uită la televizor jumătate de noapte şi strigă la el.

Strigă la el?

Strigă.

Dar tu nu zdrăngăneşti la scripcă la orice oră?

Bine. Şi asta.

Deci dragul de Bobby Îngeraşul vine acasă în vacanța de Crăciun şi pune duşumeaua şi trage fir de jos să aprindă o lampă sau două plus casetofonul. Jaluzele la fereastră. Nu ştii niciodată când ar putea trece careva prin curte în crucea

nopții pe picioroange de un metru. Normal că ea tot trebuie să coboare pe o scăriță îngustă ca să se spele pe dinți etc. Şi normal că aici sus e un curent afurisibil în ciuda tonelor de fibră de sticlă izolatoare pe care le-a pus el. Căldură n-ai în afară de ce pătrunde de dedesubt. Poate dacă-nveleşte ferestrele în plastic, ce părere ai?

Mie îmi place aşa.

Mda, mă rog. Presupun că poți ține băuturile la rece pe pervaz. Probabil c-ai putea atârna şi niscai şuncă de grinzi.

Ai uitat să zici de dulap.

Şi bineînțeles că a pus şi un dulap. De unde a-nvățat tâmplărie?

A învățat de unul singur. El poate face orice.

Zău? Ei, asta rămâne de văzut.

Ce insinuezi cu asta?

Tu ce crezi că insinuez? Presupun că-i doar o coincidență că Bobiță te-a sechestrat aici la cucurigu, singură cuc.

Cu ce coincide?

Ştii tu cu ce coincide. Sau vrei să ți-o zic pe şleau?

Viața mea intimă nu e treaba ta.

Pe bune? Măi să fie, să-i piară piuitu' mititelului şi alta nu. Ce caut eu aici după părerea ta, Tina?

Habar n-am.

Mda, te cred. Doamne, tare-i frig aici.

Deci văd cum îți iese abur pe gură. Mare scofală. Totul e o mare prefăcătorie. Nu sunt impresionată.

Mda, bine. Deci despre ce altceva vrei să discutăm?

Despre plecarea ta?

Abia am ajuns.

La ce oră e primul spectacol? Cred că e prea târziu pentru matineu.

Zău? Ei, cine ştie. Poate fac chiar eu câțiva paşi pe scândură. Nu eşti deloc uşor de distrat, să ştii.

Chiar nu reuşesc să mi te închipui dansând.

Mda, mă rog. Uneori e greu de spus când dansează careva. Poate că nu cunoşti tu numărul respectiv.

Puştiul se oprise şi stătea în dreptul lucarnei privind afară la peisajul care se întuneca. Vântul se prelingea pe lângă streşinile de tablă şi geamul răpăia în ramă, apoi amuţea iar. Fata îl privea. O să mă cheme bunica la cină, zise ea. Dar Puştiul părea absent. Mda, făcu el. Bine. Ea se întoarse la oglindă şi o clipă crezu că el dispăruse, dar era acolo, în oglindă, statura lui micuţă încadrată de ultima geană de lumină. Privind-o.

Scopul vieţii şi morţii oricărei familii e să zămislească trădătorul care până la urmă îi va şterge definitiv istoria. Doreşte cineva să comenteze?

Am avut motive întemeiate. Oricum, aveam doisprezece ani. Ai mai găsit ceva?

Genealogiile sunt mereu interesante. Dacă ai chef, poţi să mergi îndărăt cât ţine firul până la nişte urme în piatră într-un defileu. Când să aţipeşti, se dezlănţuie iadul. Când te uiţi în oglindă, Vergangenheitvolk[19] ăştia se uită şi ei la tine. Măcar ei n-au venit cu autobuzul. O veste care te va bucura. Cred. Cum se potrivesc chestiile tale cu poveştile astea? Reflexiile prind şi ele viteza luminii? Ce părere are amicul tău Albert? Când lumina întâlneşte oglinda, trebuie să se oprească de tot şi abia dup-aia o ia în direcţia opusă? Deci cică totul depinde de viteza luminii, dar nimeni nu vrea să vorbească despre viteza întunericului. Ce conţine umbra? Se deplasează şi ea cu viteza luminii care o creează? Cât de adâncă poate fi? Până unde te-ntinzi cu şublerul? Ai mâzgălit pe undeva pe margine că dacă pierzi o dimensiune, abandonezi orice pretenţie de realitate. În afară de cea matematică. Există vreo cale încă neexplorată de la tangibil la numeric?

---

[19] Oameni din trecut (în germ. în original).

Nu ştiu.

Nici eu.

Fotonii sunt particule cuantice. Nu-s mingiuţe de tenis.

Mda, făcu Puştiul. Scotoci după ceas şi se uită cât e ora. Poate că-i mai bine să mergi la masă. Ai nevoie de forţă dacă ţi-ai pus în minte să le smulgi zeilor tainele creaţiei. Le-a mers buhul că-s ţâfnoşi.

Închise ceasul şi-l puse la loc. Clătină din cap. Doamne, zise el. Unde se duc zilele?

Seara se duse la bar şi-şi luă un hamburger şi o bere. Nimeni nu-i adresă nici o vorbă. Când ieşi, Josie îi făcu semn cu bărbia. Îmi pare rău, Bobby, zise ea. El dădu din cap. O luă la pas pe stradă. Vechile pietre de caldarâm ude. New Orleans. 29 noiembrie 1980. Aşteptă să traverseze. Farurile maşinii care se apropia pe stradă măturară pietrele negre ude. Sirena unei nave pe râu. Mişcarea ritmică a sonetei. Îi era frig stând acolo în ploaia rară şi traversă strada şi-şi văzu de drum. Când ajunse la catedrală, urcă scările şi intră.

Femei bătrâne aprinzând lumânări. Morţii pomeniţi acolo care nu existau nicăieri în altă parte şi în curând n-aveau să mai existe deloc. Tatăl lui fusese cu Oppenheimer pe Campaña Hill la Trinity. Teller. Bethe. Lawrence. Feynman. Teller le împărţea tuturor loţiune de protecţie solară. Toţi purtau ochelari şi mănuşi. Ca sudorii. Oppenheimer era un fumător înrăit, cu o tuse cronică şi dinţii stricaţi. Avea ochi frapant de albaştri. Vorbea cu un soi de accent. Aproape irlandez. Purta haine bune, dar care atârnau pe el. Era slab mort. Groves îl angajase pentru că înţelesese că nu putea fi intimidat. Atâta tot. Mulţi oameni foarte deştepţi îl considerau probabil cel mai deştept om pe care-l lăsase vreodată Dumnezeu pe pământ. Un tip ciudat, Dumnezeu ăsta.

Au existat oameni care au scăpat la Hiroshima şi au dat fuga la Nagasaki să vadă dacă cei dragi sunt teferi. Au ajuns la fix pentru a fi incinerați. După război s-a dus şi el acolo cu o echipă de oameni de ştiință. Tatăl meu. Povestea că totul era ruginit. Totul părea acoperit de rugină. Pe străzi erau carcase de tramvaie arse. Sticla topită se scursese din ramă şi se adunase în bălți pe pietre. Pe arcurile înnegrite stăteau scheletele carbonizate ale pasagerilor rămaşi fără haine şi păr, cu fâşii înnegrite de carne atârnându-le pe oase. Cu ochii fierți în orbite. Buzele şi nasurile mistuite. Râzând pe scaunele lor. Viii umblau de colo până colo, dar n-aveau unde să se ducă. Au intrat cu miile în râu şi au murit acolo. Se comportau ca nişte insecte pentru care nici o direcție nu-i mai bună decât cealaltă. Oameni arşi se târau printre cadavre, ca o grozăvie dintr-un crematoriu imens. Au crezut pur şi simplu că lumea se sfârşise. Abia dacă le-a trecut prin cap că avea legătură cu războiul. Îşi duceau pielea strânsă ghem pe brațe ca pe rufele spălate ca să n-o târască prin cenuşă şi dărâmături şi treceau unii pe lângă alții bezmetici în drumurile lor bezmetice printre rămăşițele fumegânde, văzătorii la fel de neputincioşi ca orbii. Timp de două zile, din oraş nici măcar n-a răzbătut vreo veste despre toate astea. Supraviețuitorii aveau să-şi amintească deseori acele orori nu lipsite de o anumită frumusețe. În acea fantomă micotică înflorind în zori ca un lotus malefic şi în topirea solidelor nemaitopite vreodată până atunci era un adevăr care avea să reducă la tăcere poezia timp de o mie de ani. Ca o vezică imensă, au spus ei. Ca o creatură a mării. Unduind uşor la orizontul apropiat. Apoi zgomotul de nedescris. Au văzut păsări pe cerul dimineții aprinzându-se şi explodând fără un sunet şi căzând la pământ în arcuri lungi ca nişte confetti aprinse.

Rămase multă vreme în strana de lemn, aplecat ca un penitent obişnuit. Femeile se mişcau încet printre strane.

Crezi că pierderea celor dragi te absolvă de tot restul. O să-ți povestesc ceva.

Ea a lăsat treizeci şi şapte de scrisori şi chiar dacă le ştia pe toate pe dinafară, el le tot citea şi recitea. Pe toate în afară de ultima. O întrebase dacă crede în viaţa de apoi şi ea răspunsese că nu exclude acest lucru. Că e posibil. Doar că se îndoieşte că e posibil pentru ea. Dacă există un rai, oare nu are el la temelie corpurile zvârcolinde ale osândiților? La sfârşit spusese că pe Dumnezeu nu-l interesează teologia noastră, ci tăcerea noastră.

Când plecaseră din Ciudad de México, avionul se înălțase din amurgul albastru spre lumina soarelui şi plutise deasupra oraşului şi luna pătrunsese prin geamul cabinei ca o monedă căzând în mare. Vârful Popocatépetl străpungea norii. Razele soarelui pe zăpadă. Umbrele lungi albastre. Avionul o luase încet spre nord. Jos, la mare depărtare, forma oraşului cu rețeaua sa de linii mov închis ca o imensă placă de bază. Luminile începuseră să se aprindă. O creastă în amurg. Iztaccíhuatl. Prăvălindu-se până nu se mai văzuse. Vălul întunericului. Avionul se stabilizase la opt mii o sută de metri şi se îndreptase spre nord prin noaptea mexicană, cu o volbură de stele în siaj.

Ea avea optsprezece ani. Plouase toată ziua ei aniversară. Stătuseră în camera de hotel şi citiseră reviste *Life* vechi pe care le găsiseră într-un magazin de vechituri. Ea stătea pe podea şi dădea paginile fără grabă şi bea ceai. Mai târziu când traversase culoarul şi bătuse la uşa lui, luminile erau aprinse în plină zi. La capătul culoarului, perdelele fluturau în vânt. Ea se dusese până acolo şi se uitase afară. O parcare gri pustie. Perdelele erau grele de ploaie şi pervazul era ud, dar ploaia se oprise. În faţa ferestrei era o scară de incendiu şi treptele de fier ude se făcuseră violet închis. În curtea de dedesubt, un şopron construit din tablă. Un câine

lătrând. Aerul, lumina, reci şi răscolitoare. Voci vorbind în spaniolă.

S-a trezit cu ea rezemată de umărul lui. Crezuse că doarme, dar ea se uita pe hublou. Putem face tot ce vrem, a zis ea.

Nu, a zis el. Nu putem.

Râul ca o panglică argintie zdrenţuită în lumina tot mai palidă. Lacuri în râpele adânci de piatră albe de la gheaţă. Munţii arzând la apus. Luminile de poziţie din stânga s-au aprins. Luminile din dreapta erau verzi. Ca pe un vapor. În nori, pilotul avea să le stingă ca să nu se reflecte. Mai târziu, când se trezise undeva mult mai spre nord, un oraş din deşert trecea pe sub aripă, pierzându-se în beznă ca Nebuloasa Crabului. Pietre risipite pe stofa neagră a unui bijutier. Părul ei era ca borangicul. El nu ştia prea bine ce e borangicul. Părul ei era ca borangicul.

Era frig la Chicago. În zori, o adunătură de zdrenţăroşi în jurul unui canal care scotea aburi. În copilărie ea avea coşmaruri şi se strecura în pat cu bunica ei şi bunica o ţinea în braţe şi-i spunea că e bine şi că era doar un vis. Şi ea spunea da, e doar un vis, doar că nu e bine. Ultima oară când au fost la Ciudad de México el a lăsat-o la hotel şi s-a dus la biroul companiei aeriene ca să confirme rezervările. Când s-a întors a trebuit s-o anunţe că biroul era închis, compania aeriană dăduse faliment şi biletele lor nu mai aveau nici o valoare. Au luat autobuzul până la El Paso. Douăzeci şi patru de ore. Fumul ţigărilor mexicane ca o groapă de gunoi arzând. Ea dormea cu capul în poala lui. O femeie care stătea cu două locuri mai în faţă se tot întorcea să se uite la ea. La părul auriu răsfirat pe braţul scaunului.

Mi hermana, a zis el.[20]

---

[20] Sora mea (în sp. în original).

Ea s-a uitat iar în spate. *De veras?*

Sí. De veras. A dónde va?

A Juárez. Y ustedes?

No sé. Al fin del camino.[21]

Tatăl lui se născuse în Akron, Ohio, iar bunica Western murise acolo în 1968. Sora lui îl sunase din Akron. Voia să-l întrebe dacă vine la înmormântare.

Nu ştiu.

Cred c-ar trebui să vii.

Bine.

A ajuns târziu, îmbrăcat în blugi şi o jachetă neagră. Întreaga familie era de mult oale şi ulcele şi la înmormântare au venit doar el şi sora lui şi opt sau zece femei bătrâne şi un moş care nu prea ştia unde se află. A aşteptat-o pe soră-sa la uşă şi a condus-o afară, în stradă.

Mergi la cimitir?

Merg unde mergi tu.

Hai să plecăm şi gata. Ai maşină?

Nu.

Bine. Haide.

Merseseră cu maşina până la un bar de pe Washington Street. N-ai adus rochia asta neagră de-acasă.

Nu am nici o rochie neagră. Mă rog. Acum am.

De când eşti aici?

De vreo zece zile. Ea n-avea pe nimeni, Bobby.

---

[21] Serios?

Da. Serios. Unde mergeți?

La Juárez. Voi?

Nu ştiu. La capătul drumului (în sp. în original).

Belşug să fie.[22]

Ar trebui să-ți spun că-n pivnița casei e ascuns mult aur.

Aur.

Ea vorbea foarte serios. Mă ținea de mână şi nu-mi dădea drumul.

Şi era lucidă?

Da.

Casa a fost demolată. O să treacă autostrada pe-acolo.

Ştiu. Dar n-au demolat şi pivnița.

Tu vorbeşti serios.

Luăm un ceai?

În seara aceea o urcase pe ea într-un avion şi apoi se întorsese la motel şi în următoarea zi se dusese cu maşina la casa bunicii. Nu mai rămăsese din ea decât aleea de la intrare. A stat acolo şi a cercetat ruinele fostului cartier. Măcar nu era nimeni în jur. Era o zi de sâmbătă şi grederele erau parcate pe un drum mocirlos la peste un kilometru şi jumătate spre sud. A luat-o pe vechea alee din beton turnat unde odinioară se jucase cu maşinuțele şi a aruncat o privire în pivniță. Zidurile erau din piatră brută cenuşie. Scările de lemn se înălțau spre cerul sur, golaş. Podeaua în sine era din beton, dar era crăpată peste tot şi nu părea prea solidă. Bine, şi-a zis el. Ce naiba.

S-a întors după două ore cu un detector de metale închiriat. Plus un baros de trei kilograme şi jumătate, o săpăligă şi o lopată. A coborât în beci şi s-a apucat să cerceteze podeaua. Aparatul i-a indicat câteva locuri şi el a

---

[22] Referire la poezia lui Robert Frost „Provide, provide”, despre decăderea unei femei care fusese în tinerețe frumoasă şi bogată. Poezia se încheie cu versurile: „Better to go down dignified / With boughten friendship at your side / Than none at all. Provide, provide!” (Mai bine pieri cu-a ta mândrie / într-o năimită companie / decât deloc. Belşug să fie!)

dat praful la o parte şi a însemnat podeaua cu un marker negru. Până seara a dat şase găuri în duşumea, spărgând betonul nisipos şi săpând în solul argilos. A găsit o pilă mare, un cap de ciocan, o pală de la elicea unui avion. O roată de fier veche de tot. A găsit o piesă de fier cu două fațete prelucrate, marca Brown & Sharpe. N-avea idee ce-ar fi putut fi.

A scos pe rând uneltele din pivniță şi a urcat pe scara şubredă cu detectorul de metal şi le-a adunat pe toate şi le-a pus în portbagajul maşinii închiriate şi s-a întors la hotel şi s-a culcat.

Avusese de gând ca a doua zi de dimineață să dea înapoi detectorul şi să încerce să-şi ia un bilet de avion de întoarcere, numai că a visat-o pe bunică-sa şi s-a trezit şi a rămas privind lung la umbra aruncată de cercevea în partea de sus a peretelui la lumina felinarelor din tufişurile de afară. După un timp s-a dat jos din pat şi a luat un pahar de plastic de pe măsuță şi aşa în şort cum era s-a dus la automatele de băuturi de pe palier şi şi-a luat gheață şi o cutie de suc de portocale şi s-a întors şi s-a aşezat pe pat pe întuneric.

În copilărie, bunica lucrase la fabricile de textile din Rhode Island. Şi ea, şi sora ei. Îşi citeau una alteia la lumina lumânării la sfârşitul celor douăsprezece ore de muncă într-o cameră unde le ieşeau aburi pe gură. Whittier şi Longfellow şi Scott, iar mai târziu Milton şi Shakespeare. Se căsătorise la treizeci de ani, iar tatăl lui fusese unicul ei copil. Bărbatul cu care se căsătorise era chimist şi inginer şi deținea mai multe patente pentru vulcanizarea cauciucului şi-şi amenajase în pivnița casei un atelier-laborator. Era un loc magic, unde Western primise liber acces încă de mic.

În vis, bunică-sa îl striga din capul scării, el fiind aşezat la masa de lucru a bunicului, şi când s-a apropiat de scară

i-a zis: Erai aşa tăcut. Voiam doar să ştiu dacă mai eşti acolo.

A luat micul-dejun la barul motelului şi s-a dus înapoi cu maşina la casa bunicii. A verificat ecranul detectorului de metale, apoi a plimbat sonda pe suprafaţa de beton din spatele scării. După douăzeci de minute stătea în genunchi şi scormonea prin argila mucedă de pe fundul gropii pe care o săpase. A scos de-acolo o bucată de conductă masivă de plumb lungă de patruzeci şi cinci de centimetri.

A curăţat pământul şi ce mai rămăsese din pânza de sac în care fusese învelită conducta. Avea diametrul de aproape patru centimetri şi avea la ambele capetele dopuri cu filet tip mamă. Dopurile erau sigilate cu plumb alb. Anii le îngălbeniseră vizibil pe margini. S-a ridicat şi s-a dus cu bucata de conductă la zid şi a găsit un spaţiu în zidărie unde să înfigă dopul şi a încercat să răsucească bucata de conductă, dar dopul nu se mişca. A scuturat-o. Părea perfect solidă.

Erau şaisprezece în total. Îngropate în trei gropi făcute în duşumea. Le-a stivuit la perete şi a continuat să sape cu lopata, dar nu mai era nimic acolo. A plimbat detectorul pe o suprafaţă măricică, dar n-a mai înregistrat nimic. Pierduse orice noţiune a timpului.

Ţevile erau cam prea grele ca să le arunce peste zid, aşa că le-a cărat una câte una pe scară şi pe alee şi le-a îngrămădit în faţa maşinii. A lăsat săpăliga şi lopata în pivniţă şi a pus detectorul pe bancheta din spate a maşinii şi a deschis portbagajul şi a pus bucăţile de conductă în portbagaj. Când a terminat, partea din spate a maşinii se lăsase vizibil în jos pe arcuri.

A găsit magazinul de închiriat unelte închis şi s-a întors la magazinul cu obiecte de uz casnic şi a cumpărat doi cleşti mari tip menghină şi apoi s-a întors la motel.

A parcat maşina cât a putut de aproape de uşă şi a intrat în cameră şi a pus pe masă punga cu cleşti şi s-a întins pe pat ca să aştepte să se înnopteze. N-a putut să doarmă şi după un timp s-a ridicat şi a luat cleştii şi le-a rupt ambalajele şi le-a aruncat la gunoi cu tot cu pungă şi a ieşit să se uite cum se înnoptează peste Akron.

A adus ţevile în cameră câte două şi le-a stivuit chiar la uşă, apoi a închis portbagajul maşinii şi s-a întors şi a închis uşa şi a încuiat-o. S-a aşezat pe podea cu cleştii şi le-a depărtat fălcile şi le-a potrivit pe dopuri la ambele capete, reglându-le din şurubul cu cap striat astfel încât să se închidă în unghi de nouăzeci de grade. A pus ţeava pe covor şi a ridicat un cleşte şi s-a aplecat şi l-a prins pe celălalt cu amândouă mâinile şi s-a împins în el. Cleştele a răsucit dopul, sub dinţii săi ivindu-se lucirea metalului nou. A strâns şi mai mult fălcile şi le-a fixat iar şi s-a lăsat cu putere pe cleşte şi de data asta dopul a început să se rotească încet. Un fir de plumb alb uscat s-a descolăcit de pe filet. A împins în cleşte până la podea şi a slăbit fălcile din pârghie, apoi le-a blocat iar. După câteva răsuciri, dopul s-a desprins suficient şi el a îndreptat bucata de conductă şi a manevrat cleştele cu mâna şi a scos dopul şi a lăsat jos cleştele şi a răsturnat bucata de conductă şi a scuturat-o cu amândouă mâinile.

Pe covor s-au rostogolit de patru ori câte doi pumni plini de monede de aur Double Eagle de douăzeci de dolari, la fel de strălucitoare ca în ziua când fuseseră fabricate.

El a rămas acolo privindu-le. A luat o monedă şi a întors-o în palmă. Nu ştia nimic despre ele. Cât ar fi putut valora. Dacă măcar se puteau vinde. Nu auzise niciodată de St-Gaudens[23]. De ciudata lui epopee ca artist. Aşează monedele

[23] Augustus Saint-Gaudens (1848–1947), sculptor american care a creat modelele de pe cele două feţe ale monedei de aur de douăzeci de dolari.

unele peste altele ca pe nişte fise de pocher. Erau două sute. În total trei mii două sute deci? Cu o valoare nominală de şaizeci şi patru de mii de dolari. Să fi valorat atât? De zece ori mai mult? Avea să descopere că nu nimerise nici măcar pe-aproape.

Şi-a petrecut următoarele ore scoţând dopurile celorlalte bucăţi de conductă. La sfârşit, ţevile şi dopurile erau stivuite lângă perete, iar pe podea se adunase un morman de aur cât să umple o cadă. A verificat datele şi a văzut că nu era nici una mai recentă de 1930 şi a presupus că acela fusese ultimul an când fuseseră îngropate. A luat un pumn de monede şi le-a cântărit în palmă şi s-a uitat la morman. S-a gândit că trebuie să fi fost peste cincizeci de kilograme de aur îngrămădite pe podeaua camerei de hotel. S-a ridicat şi s-a dus la dulap şi a scos pătura suplimentară şi a acoperit cu ea monedele şi s-a culcat.

S-a trezit la patru şi douăzeci dimineaţa şi a aprins lumina. S-a dat jos din pat şi a dat la o parte pătura şi a stat să se uite la monede. S-a mirat. Ştia deja că avea să-şi cumpere un revolver.

De dimineaţă a golit valiza şi a cărat aurul la maşină cu ea, în total patru drumuri. A răsturnat aurul în portbagaj şi l-a acoperit cu hainele lui şi a închis portbagajul şi s-a întors în cameră. A pus dopurile ţevilor fără să le strângă şi le-a scos afară şi le-a aşezat pe podeaua maşinii, pe locul pasagerului. A luat şase monede în buzunar şi s-a urcat în maşină şi s-a dus la bar şi a intrat şi a luat micul-dejun.

A căutat în cartea de telefon comercianţi de monede. Erau doi. Şi-a notat adresele. Apoi s-a dus la primul magazin şi a parcat şi a intrat.

Bărbatul a fost politicos şi dornic să ajute. I-a explicat că moneda se găsea în două variante. St-Gaudens sau „Libertatea în picioare”, şi „Capul Libertăţii”. St-Gaudens erau mai valoroase.

Cum au ajuns la tine? Dacă nu te superi că întreb.

Au fost ale bunicului meu.

Sunt foarte frumoase. Nu e bine să le ții în buzunar.

Nu?

Aurul e foarte delicat. Două dintre ele sunt aproape noi. MS-65, cum le-am spune noi. N-au circulat. Mă rog, în lumea reală, o monedă nu e niciodată evaluată mai sus de MS-63. MS vine de la „mint state”.

Bărbatul cerceta monedele cu o lupă. Foarte frumos, a comentat el.

În timp ce le examina, nota cifre pe o foaie. Apoi a făcut totalul şi a întors foaia şi a împins-o în faţa lui Western. După zece minute, când Western a ieşit din magazin, avea în buzunar puţin peste trei mii de dolari. A stat în maşină şi a făcut calculele în minte. Apoi le-a mai făcut o dată.

A dus detectorul de metal înapoi la magazinul de unde-l închiriase şi s-a dus la magazinul cu obiecte de uz casnic şi a cumpărat patru genţi pentru unelte dintr-o pânză albă întărită cu piele, cu toarte şi curele de piele. A condus până într-un loc pustiu unde a parcat şi a ieşit din maşină şi a aruncat ţevile de plumb în iarbă. A vândut încă o duzină de monede celuilalt comerciant şi în aceeaşi seară a cumpărat cu bani gheaţă un Dodge Charger negru din 1968 cu motor Hemi 426, cu şase mii patru sute de kilometri la bord. Avea galerie de evacuare şi motor Offenhauser cu două carburatoare cvadruple Holley. A dat înapoi maşina închiriată şi a cumpărat un Smith & Wesson din inox model special, de calibru 38, cu ţeavă de zece centimetri, şi în următoarele două săptămâni a tot colindat prin Midwest şi a vândut monede în serii de câteva zeci. Avea un antifurt pentru volan, dar noaptea lua totul cu el şi dormea cu revolverul. Îşi luase un ghid numismatic şi stătea noaptea la motel şi tria monedele şi le punea în punguţe de plastic şi apoi în genţile pentru unelte. O dată la câteva zile ducea

monedele şi bancnotele de mică valoare la o bancă şi le schimba în bancnote de o sută de dolari. A ajuns până la Louisville şi de-acolo a mers mai departe spre inima regiunii. Când a ajuns la Oklahoma strânsese nouă sute de mii de dolari într-o cutie de pantofi legată cu elastic şi mai avea o geantă plină cu monede. Charger-ul gonea ca un şobolan opărit şi-l oprise o dată poliția rutieră, aşa că mergea cu mai multă prudență. Habar n-avea cum i-ar fi putut explica unui polițist conținutul portbagajului. A fost la Dallas, San Antonio, Houston. Când a ajuns la Tucson mai avea doar doi pumni de monede nevândute şi s-a cazat la Arizona Inn şi a luat cu el toți banii şi i-a îngrămădit pe masa de toaletă, apoi i-a împărțit ochiometric în două grămezi egale şi a pus cele două grămezi în două genți goale şi a strâns curelele. Apoi a sunat la barul lui Jimmy Anderson. A răspuns ea.

Barul Paradis, a zis ea.

Pot vorbi cu Dumnezeu?

O s-ajungă la şapte. Cu ce te pot ajuta? Bobby? Tu eşti?

Da.

Unde eşti?

La Arizona Inn. Am să-ți dau nişte bani.

N-am nevoie de bani.

Mulți bani. Şi ți-am luat o maşină.

La celălalt capăt al firului s-a lăsat tăcere.

Eşti acolo?

Sunt aici.

De unde ai ştiut c-o să mă duc să caut?

Pentru că te-am rugat eu.

V

Puştiul stătea la biroul ei în redingotă, cu o perucă ciufulită. Purta ochelari fără ramă şi o bărbuţă rară lipită pe bărbie. Ea se ridică în pat în capul oaselor şi se frecă la ochi ca să-şi alunge somnul. Ce rol joci? întrebă ea.

El se uită la ceas, apoi îl lăsă pe birou. Îşi potrivi ochelarii şi-şi răsfoi carneţelul, trăgând întruna dintr-o pipă de argilă. Prea bine, spuse el. Şi-a luat anumite libertăţi faţă de persoana ta?

Ce?

A încercat să-ţi scoată ascunzişurile?

Ce să-mi scoată?

Dedesubturile. Dacă a încercat să ţi le dea jos.

Desuurile. Nu e treaba ta. Şi onorabilul doctor fuma trabuc, nu pipă.

S-a dedat la manipulare digitală?

Arăţi caraghios în costumaţia asta.

Au existat tentative de bălire pe scoicuţa ta?

Eşti scârbos. Ştii asta?

I-ai cerut tu să termine?

Ai vrea să pleci, te rog frumos?

Puştiul o privi pe deasupra ochelarilor. Ora nu s-a încheiat. Ceva bufeuri nocturne?

Trebuiră să-i prescrie antipsihotice şi ea le luă câteva zile până când reuşi să se informeze. Când ajunse la dischinezia tardivă, aruncă totul la veceu. Puştiul reapăru în ziua următoare, plimbându-se prin cameră. Ea se îmbrăcase deja să iasă în oraş cu fratele ei. Simte-te ca acasă, zise ea.

Mda, sigur. La ce oră preconizezi că te întorci?

Târziu.

Când veneau acasă îşi făceau ceai şi stăteau şi vorbeau despre matematică şi fizică până când cobora bunica lor, în halat, să pregătească micul-dejun. În toamnă el a plecat la Caltech şi s-a mutat de la matematică la fizică. Explicația pe care i-a dat-o în scrisoare a fost cea mai bună pe care a reuşit s-o găsească, dar nu şi cea adevărată. Cea adevărată era că discutând cu ea în nopțile acelea calde la masa din bucătăria bunicii pătrunsese o clipă adânc în inima numerelor şi-şi dăduse seama că lumea aceea avea să-i fie mereu închisă.

Puştiul stătea la fereastră. Frig afară, comentă el. Ce scrii?

Încerc să te ignor.

Îți doresc succes. De unde ai stiloul ăla de neam prost?

A fost al tatei. L-a primit de la preşedintele Eisenhower.

Mda? Nici un dezertor de facto în gaşca lor, nu? Ceea ce bănuiesc că nu ți se pare ciudat. Mâine ce program ai? Ştiu şi eu, tu? Nu ştiu. Ce zici, aruncăm în aer lumea? Hei, ar fi o idee.

Plecă de la fereastră şi începu să se plimbe iar prin cameră. Se încruntă şi-şi strecură o înotătoare în cealaltă. E posibil să avem opinii foarte diferite despre natura nopții iminente, spuse el. Dar pe măsură ce se lasă întunericul, mai contează?

Nu ştiu.

O deviantă ca tine se întreabă mereu încotro se îndreaptă nava şi de ce. Există un numitor comun al existenței? Chestiunile esențiale te pot face să pici de prost. Mă urmăreşti?

Sigur.

Bravo, fetița. Unde eram?

Să pici de prost.

Corect. Desigur, întrebarea care-mi vine în minte este cine e musafirul ideal.

Al universului.

Da. La care se adaugă întrebarea unde anume ne aflăm noi, practic. Nu există probleme statice, pentru că nu există lucruri statice. Să fie musafirul ideal următorul asemenea specimen dintr-o serie de astfel de specimene? La fel ai fi zis şi tu? Sau poate că jocul e măsluit?

Iar tautologii.

Şi? E vreo problemă? Măcar nu-s greu de ortografiat. Chiar poţi să scrii şi să porţi o conversaţie în acelaşi timp?

Depinde de conversaţie.

Arată-mi şi mie.

Ea întoarse foaia şi o împinse pe pat şi el se aplecă să vadă. Doamne, exclamă el. Ce mama mă-sii e asta?

Stenografie. Gabelsberger.[24]

Parc-ar fi nişte viermi scăpaţi din călimară. Să ştii că asta se pune la dosar. Mâzgăleşti şi când ai micile şuete cu doctorul Pulică? De ce am eu senzaţia că măcar el are parte de puţin respect?

Ăla puţin de care are parte e pentru că e doctor. Pe când tu eşti un pitic. Şi-l cheamă Hardwick.

Văleu.

Îmi pare rău. Nu trebuia să spun asta.

Am mai auzit să cauţi calul de dar la dinţi, dar nu şi să-l păleşti peste bot cu o lopată.

Îmi pare rău.

Mda, mă rog. Probabil asta-i pentru că l-ai ascultat cum mă vorbeşte de rău. În orice caz, chiar nu înţeleg cum rabzi pe unul care te consideră produsul unui ficat capricios. Probabil că el nu pricepe că dacă tai din meniu tot ce-i greu de înghiţit, o să cam faci foamea.

Scuze că te-am făcut pitic. Aş vrea să-mi pot lua vorbele înapoi.

---

[24] Metodă de stenografiere inventată de Franz Xaver Gabelsberger.

Mda. Doar că asta nu m-ar face mai înalt, nu? În orice caz, ar trebui să te gândeşti ceva mai mult la trecutul tău recent înainte să mă dai afară din el. Sigur înregistrezi toate astea?

Stai liniştit. E un sistem beton. Totul e recuperabil.

Poate. Bineînțeles că mereu există posibilitatea ca nişte cibertroli să se bage pe fir şi să reconfigureze câte ceva la un moment dat.

Eu mă duc la culcare.

Ea stinse veioza şi în camera cufundată în întuneric, cu fereastra care se contura în lumina lămpii cu mercur, îşi dădu jos blugii, puloverul şi şosetele şi se băgă în pat şi se acoperi cu plapuma şi stătu aşa ascultând. Îl simți că vine mai aproape. Ia ascultă, țuşcuță, şopti el. N-ai să afli niciodată din ce e făcută lumea. Singura certitudine este că nu-i făcută din lume. Pe măsură ce ajungi la o descriere matematică a realității, e imposibil să nu pierzi ceea ce se descrie. Orice întrebare deplasează ceea ce chestionează. Un moment anume e un dat, nu o posibilitate. Lumea îți ia viața. Dar în primul rând şi în cele din urmă, lumea nu ştie că eşti aici. Crezi că înțelegi asta. Dar nu înțelegi. Nu şi-n inima ta. Dac-ai înțelege ai fi îngrozită. Şi nu eşti. Nu încă. Şi acum noapte bună.

Ea închise uşa şi se sprijini de ea. Rotocoale de fum de țigară se înălțau pe sub abajurul veiozei de pe biroul ei. Puştiul stătea cu picioarele pe birou. Purta o pălărie elegantă, cu boruri întoarse.

Nu te ridica, zise ea.

Stai liniştită. Nu se ridică nimeni.

E o glumă.

Da, cum să nu. Ți s-a întins rujul.

Ea traversă camera şi se aşează pe pat. Purta o bluză argintie din lamé şi o fustă mini strâmtă, albastră. Ciorapi negri şi pantofi cu tocuri de opt centimetri. Îşi scutură părul

blond şi scoase o pudrieră din poşetă şi o deschise şi se şterse la gură cu o batistă.

Mişto privelişte, comentă Puştiul. Luă ţigara din farfurioara de pe biroul ei şi trase lung din ea şi suflă fumul într-o parte. Mişto privelişte. Unde-ai fost?

La dans.

Zău?

Zău. Nu ştiam că fumezi.

E din cauza ta. Unde-i Bobiță?

S-a dus la culcare.

Puştiul îşi scoase ceasul şi-l desfăcu. Câteva note surde de clopoțel. Bănuiesc c-ați fost la o gustare târzie după ce s-au închis cluburile.

Poate. Dacă chiar te interesează.

Ai putea să-mi arăți şi mie niţică apreciere. Am făcut atâtea pentru tine.

Ai făcut atâtea?

Mda.

Mi-ai înnegurat sufletul.

Doamne. Ai memoria cam scurtă. Cum poți să spui căcaturi din astea? Ăsta a fost un comentariu serios? Ia stai aşa. Bobbițul o să vină încoace. Nu-i aşa?

Nu.

Obiectul afecțiunii tale sordide. I se-aude pasul pe scară.

Eşti scârbos.

Devotată trup şi suflet. Măi măi. Atunci mai bine o tai.

Bați câmpii. Nu e nimeni pe scară. Eu mă culc.

Doamne. Ce faci?

Mă dezbrac.

Nu se poate.

Ia să vezi că se poate.

Puştiul îşi acoperi faţa. Mamă Doamne, zise el. Acum unde te duci?

Ea traversă camera cu hainele pe braț. Mă duc să-mi pun bine hainele. De ce? E cineva înăuntru?

Deschise uşa dulapului şi-şi puse pantofii pe raft, apoi fusta şi bluza pe umeraş, şi închise uşa şi traversă iar camera doar în lenjerie intimă şi se băgă în pat şi se acoperi cu plapuma şi stinse veioza de pe noptieră. Noapte bună, zise ea.

Se culcuşi în aşternut şi ascultă. După un timp dădu plapuma la o parte. Puştiul era tot la biroul ei. Cât mai ai de gând să stai acolo?

Nu ştiu. E linişte.

N-ai alți clienți de vizitat?

Nu.

Îmi pare rău că am fost rea cu tine.

Pe bune?

Da.

Nu-i nimic.

Acum o să mă culc.

Bine. Noapte bună.

Noapte bună.

Completă formularele, apoi se întoarse la recepție şi asistenta le luă şi le verifică şi-i mai întinse unul.

Nu pot să scriu pur şi simplu: faceți cu mine ce vreți? Şi să semnez?

Nu. Nu poți.

Îi dădură o cheie pentru dulap şi o cămaşă şi o pereche de papuci şi o trimiseră în capătul culoarului. În cameră se dezbrăcă şi-şi împachetă hainele şi le aşează în dulap şi-şi puse cămaşa şi găsi şireturile şi le legă. Apoi se aşează pe băncuță şi se gândi la ce hotărâse să facă. O femeie intră în cameră şi-i zâmbi scurt şi deschise dulapul de la capătul şirului. Exact ca-n rai, zise ea. Dai totul pe-o cămaşă.

Te-ai jucat vreodată de-a raiul când erai mică? Să stai aşa, îmbrăcată în cearşafuri?

Nu, răspunse femeia. Îi întoarse spatele fetei şi începu să se dezbrace. Îşi puse cămaşa şi o strânse şi încălţă papucii şi închise dulapul şi-l încuie. Trecu pe lângă ea târşâind picioarele, cu cheia în mână, şi fata îi spuse c-ar trebui să-şi prindă cheia de cămaşă ca să n-o piardă, dar femeia îşi văzu pur şi simplu de drum şi ieşi pe coridor.

La un moment dat se ridică şi închise dulapul şi-l încuie. Apoi prinse cheia de cămaşă şi-şi puse papucii şi ieşi.

În cabinet se întinse pe o targă, în timp ce o asistentă îi lua temperatura, pulsul şi tensiunea. Eşti tăcută de felul tău, observă asistenta.

Ştiu. Am o grămadă de lucruri despre care să tac.

Asistenta zâmbi. Legă un tub de cauciuc în jurul braţului fetei şi trase de el şi-i dădu drumul. Apoi îi puse o perfuzie şi i-o fixă, apoi veni un infirmier şi o împinse cu targa pe coridor.

O sală albă şi rece. După un timp apăru o femeie şi se uită la fişa ei. Cum te simţi? întrebă ea.

Sunt bine. Deocamdată toate bune. Cine sunteţi?

Sunt doctor Sussman. De ce-ai venit singură?

Nu sunt singură. Sunt schizofrenică. O să mă radeţi în cap?

Nu. Nu te radem.

Dumneavoastră o să mă prăjiţi?

N-o să te prăjească nimeni. Ai întrebări?

Aveţi un stingător de incendiu la îndemână?

Doctoriţa înclină capul şi o privi cu atenţie. Presupun că da. De ce?

În caz că-mi ia foc părul.

N-o să-ţi ia foc părul.

Atunci la ce vă trebuie stingătorul?

E o glumă.

Mda. Oarecum.

N-ai nici o întrebare?

Nu.

Nu vrei să ştii nimic? Nu eşti curioasă.

Nu pot răspunde politicos la întrebarea asta. În orice caz, nu sunt aici din cauză că vreau să ştiu ceva. Ci dimpotrivă.

Ce tratament iei? Aici nu e trecut nimic.

Ştiu. Le-am aruncat.

Doctoriţa cercetă foaia prinsă pe clipboard. Se lovea uşor cu pixul peste buza de jos. Asistenta veni şi goli o seringă în perfuzie.

Fata o privi pe doctoriţă.

Le-am aruncat, repetă ea.

Da. Te-am auzit.

Asta înseamnă că băgaţi mai mult curent?

Nu.

Doctoriţa trecuse în spatele ei şi n-o mai putea vedea. Asistenta luă un flacon de pe etajeră şi-l deschise şi începu s-o ungă pe tâmple cu gel electrolitic. Gelul era rece.

Unde-i doctoriţa?

Sunt aici, răspunse doctoriţa.

O să leşin acum.

Da. Foarte bine.

Când se trezi la recuperare nu-şi dădea seama deloc cât timp trecuse. Era noapte. La început i se păru că e acasă, în pat. Dar avea o gutieră de cauciuc în gură. O scuipă. În întuneric se simţea miros de ars. Un iz acru şi vag sulfuros. Îşi pipăi brăţara de plastic cu numele de la încheietură. Eu sunt. Pot să şi verific.

Uşa era deschisă. Lumină pe hol. La un moment dat se sforţă să se ridice. O durea capul. La piciorul patului stăteau ortacii cauterizaţi, în zdrenţe carbonizate, înnegrite. Plini de cenuşă, care le dădea însă o uşoară strălucire. Păreau abătuţi, mofluzi, furioşi. Puştiul se plimba de colo până colo. Avea faţa neagră de funingine. Din smocurile lui subţiri de păr rămăseseră doar nişte ţepi şi pelerina îi fumega. Ea îşi duse o mână la gură.

Drăguț, zise el. Al dracului de drăguț.

Îmi pare rău.

Ți se pare amuzant?

Nu.

Ce mama naibii a fost în capul tău?

Nu ştiu.

Uită-te şi tu ce căcat. Asta numeşti tu distracție?

Îmi pare foarte rău.

Avem oameni internați în pizda mă-sii la arşi, ce Dumnezeu. Ca să nu mai zic de miros.

N-am ştiut.

Trebuia să întrebi. Doamne. Îi întoarse spatele şi scuipă o flegmă plină de cenuşă şi se uită la ea şi clătină din cap. Ceata de năluciri pârjolite se legăna şi se foia în lumina de pe coridor.

Îmi pare rău, zise ea. Îmi pare sincer rău.

O, asta-i bine. Ați auzit, băieți? Că-i pare rău? Ei, căcat. Îți pare rău? De ce n-ai zis aşa? Păi futu-i. Ce dracu'.

John Sheddan o luă la picior într-o după-amiază răcoroasă de vineri şi se duse până-n centrul vechi din Knoxville, cu gândul de a cerşi o bere. În următoarele ore avea să împrumute două sute de dolari şi să cumpere de pe stradă medicamente care se dau doar pe rețetă şi să le ducă la Morristown şi să le vândă acolo cu trei sute. De acolo avea să se ducă la sala de pocher a lui Bill Lee şi să câştige şapte sute de dolari şi să facă sex cu o minoră pe bancheta din spate a maşinii unui prieten. De acolo avea să se întoarcă la Knoxville şi să urce într-un avion în aeroportul McGhee Tyson şi s-ajungă la New Orleans cu mult înainte de miezul nopții. Lui Western îi ieşi în cale aproape din întâmplare. Trecea pe lângă Absinthe House şi-i zări pălăria pe o masă de la fereastră. Intră şi-l fixă cu privirea până când Sheddan lăsă jos ziarul şi ridică ochii la el.

Lord Wartburg, zise el.

Mossy Creek.

Mi s-a părut mie că sunt filat. Vino şi ia loc. Tu nu citeşti ştirile.

Nu. Ce s-a întâmplat?

Nimic. Doar că lucrez întruna la profilul tău.

Western trase celălalt scaun şi se aşează la măsuța de lemn.

Când ai sosit?

Sheddan împături ziarul şi se uită la ceas. Acum vreo zece ore. Abia m-am trezit. Ador oraşul ăsta. Doar că încă nu m-am prins cum să-mi câştig traiul aici.

E un oraş dificil.

Da. Nu poți avea încredere în oameni, coane. Onoarea nu mai e de actualitate în lumea hoților.

Te ții de glume cu mine.

Nici pomeneală. Unde-i nenorocitul de chelner? Ai mâncat de prânz? Nu, sigur că nu. Curios ce faună umblă pe-aici.

Eu, de pildă.

Nu. Nu tu. Stai să plătesc aici. O să mergem undeva drăguț ca să mâncăm de prânz.

Prânziră la Arnaud's. Sheddan parcurse cu atenție lista de vinuri, clătinând din cap. Cine dă atâția bani, coane? Doamne. Mă rog, ar trebui să găsim ceva interesant aici. Un Beaujolais fără pretenții. Numai să eviți tot ce se numeşte Villages şi o să ieşi câştigat.

Înseamnă că nu-ți iei peşte.

Ba îmi iau peşte. Ăsta-i specificul locului. Numai că asta nu înseamnă necesarmente că trebuie să bei ceva insipid. Poate doar la homar, desigur. N-au deloc vin roşu. Întotdeauna mi-a plăcut locul ăsta. Al naibii dacă nu arată ca un platou de filmare. Şi nu se schimbă niciodată. Sunt vreo două restaurante din Ciudad de México cu care seamănă. Piciul zice că e ca şi cum ai mânca la frizerie.

Sheddan îşi întorsese paharul de apă cu fundul în sus pe faţa de masă, dar după câteva minute apăru chelnerul şi-l întoarse la loc şi-l umplu, apoi îl umplu şi pe al lui Western.

Scuze, zise John.

Da, domnule.

Iei ăsta de-aici, te rog?

Nu doriţi apă?

Nu doresc.

Chelnerul luă paharul pentru apă pe tavă şi John se aplecă din nou asupra listei de vinuri. După câteva minute apăru alt chelner şi turnă apă în alt pahar şi-l puse pe masă. Sheddan ridică privirea. Scuze, zise el.

Da, domnule.

Nu mă plâng de nici unul dintre angajaţii de aici. Sunteţi cu toţii liberi să turnaţi apă la nesfârşit. Problema mea e că nu vreau apă. Există o posibilitate să obţin măcar o amânare? Poate să negociem? Sunt dispus să vin la bucătărie şi să discut cu toţi.

Domnule?

Nu vreau apă.

Chelnerul încuviinţă şi luă paharul. Sheddan clătină din cap. Mare-i grădina Domnului, comentă el. Ce-or turna aşa apă în prostie în ţara asta? Dacă ai într-adevăr nevoie de ceva – cum ar fi de o băutură – nu i-ai aduce la masă nici cu armata. Pe Churchill îl scotea din minţi chestia asta.

Lăsă deoparte lista de vinuri şi privi în jur. E bine să ajungi devreme. Lumea uită că oraşul ăsta e port. Şi aşa e luat cu asalt de turişti. Găseşti ciudăţenii de toate culorile. Colcăie străzile de rătăciţi. Acum ceva timp am văzut la Absinthe House ceva ce sunt aproape sigur că era un lemurian pitic cu urechi păroase din podişurile malgaşe, şezând la bar îmbrăcat cu nişte haine nepotrivite. Era legat de un scaun lângă un marinar şi bea bere dintr-o cană. Şi mi-a trecut prin cap că acea făptură exotică nu e cu mult

mai originală prin comparație cu turistul de rând – care din punctul meu de vedere a ajuns să aducă tot mai mult cu produsul unui *trip* nefericit indus de droguri. În oraşul ăsta există restaurante elegante – neschimbate de cel puțin un secol –, în care chelneri în livrea servesc mâncăruri de mare rafinament unor țărănoi umflați care s-au gândit să vină la masă în echipamentul de sport, dacă nu chiar în lenjerie intimă. Chestie care nici măcar nu pare să mire pe nimeni. Tu ce-ți iei? Voiai un cocteil?

Cred că vreau doar vin.

Foarte bine. Ne luăm peşte?

Cred că biban.

O alegere bună. Poate că e cazul să ne mai gândim la vin.

Deschise iar lista de vinuri şi-şi sprijini bărbia în palmă. Coane, ideea e că ăia care erau pe vremuri închişi în instituții de stat sau în magaziile sau podurile unor case izolate de la țară mişună acum peste tot prin străinătate. Guvernul îi plăteşte să călătorească. Şi să procreeze, dacă tot veni vorba. Am văzut pe-aici familii întregi care nu pot fi explicate altfel decât ca halucinații. Hoarde de neghiobi băloşi împleticindu-se pe străzi. Trăncănind fără rost. Şi desigur că nici o bazaconie nu-i prea smintită sau dăunătoare ca să n-o ia în calcul.

Ridică ochii. Ştiu că nu-mi împărtăşeşti ostilitatea, coane, şi că s-ar cuveni să fiu ceva mai rezervat dacă mă gândesc la originile mele. Aşchia nu sare departe de trunchi, cum se spune în sud. Dar tu chiar te-ai uitat în jur în ultima vreme? Cred că ştii cât de tont e unul cu un IQ de o sută.

Western îl privi precaut. Probabil, răspunse el.

Ei, jumătate din populație e şi mai toantă. Încotro crezi că ne îndreptăm?

Habar n-am.

Cred că ai habar. Ştiu că după părerea ta suntem foarte diferiți, eu şi domnia ta. Taică-miu a avut un magazin la

țară şi al tău a fabricat nişte dispozitive scumpe care fac mult zgomot şi dezintegrează oameni. Dar trecutul nostru comun transcende multe altele. Te ştiu. Îți ştiu unele momente din copilărie. Plângeai de singurătate, nu alta. Cum ai dat peste o anumită carte la bibliotecă şi ai strâns-o la piept. Ai dus-o acasă. Un loc perfect pentru lectură. Poate sub un copac. Lângă un pârâu. Tineri cu probleme, desigur. Ca să prefere o lume pe hârtie. Marginali. Dar mai ştim un adevăr, nu-i aşa, coane? Şi e drept că mulți au scris cărțile astea în loc să dea foc lumii, desigur – căci asta şi-ar fi dorit autorii de fapt. Dar întrebarea care se pune realmente este dacă noi ăştia puțini suntem ultimii din familie. Oare vor mai exista copii care să ducă dorul unui lucru pe care nici măcar nu-l pot numi? Cu toată forța sa, moştenirea cuvântului e un lucru fragil, dar pe tine ştiu de unde să te iau, coane. Ştiu că există cuvinte rostite de oameni morți de secole care vor rămâne mereu în inima ta. Ah, chelnerul.

Western îl privi întrucâtva admirativ cum mănâncă. Entuziasmul şi competența cu care aborda lucrurile. Împărțiră o sticlă de Riesling pentru care Sheddan ceru o frapieră. Îi făcu semn chelnerului să plece şi-i umplu paharul lui Western. E important să stabileşti regulile de bază de la bun început. Mă scuzați. Nici măcar să nu vă gândiți să ne turnați vin în căcaturile de pahare. Te văd că faci mutre. Dar adevărul e că am puține pretenții. Ia gândeşte-te. Fii mereu un pic înaintea turmei. Încearcă să ocoleşti nefericirile cele mai frecvente. Nu privi norocul în ochi. Sănătate.

Sănătate.

Soiurile germane sunt de obicei ceva mai dulci. Ceea ce-mi place. Francezii preferă vinuri albe care pot fi folosite şi pe post de soluție de curățat geamuri.

E foarte bun.

Ultima oară am fost aici la prânz cu Seals. Acum câteva săptămâni. Credeam c-o să ne mătrăşească.

Să vă dea afară.

Da.

Ce s-a întâmplat?

Era plin de lume şi cineva a tras o băşină de-a dreptul înfiorătoare. Absolut groaznică. M-am uitat în jur la mesele vecine şi cu toţii stăteau liniştiţi, cu priviri sticloase. Aşa că Seals aruncă şervetul, dă scaunul la o parte, se ridică şi întreabă cine e făptaşul. Doamne. Lasă că ne lămurim, zice. Apoi a început să arate cu degetul posibili vinovaţi şi să le ceară să recunoască. Tu ai fost, nu-i aşa? Frăţioare. Am încercat să-l potolesc. Deja se ridicaseră în picioare mai mulţi indivizi voinici, genul recalcitrant. Managerul a apărut fix în ceasul al doisprezecelea şi l-am convins pe Seals să stea jos, dar el a continuat cu bodogăneala şi iar i-a stârnit pe ăia. Ştiţi ce mă roade pe mine în primul rând, le zice tipilor. Că trebuie să-mpart femeile cu de-alde voi. Să vă ascult pălăvrăgeala de dobitoci şi să văd o tinerică graţioasă cum se apleacă spre voi cu răsuflarea tăiată şi acel frison abia stăpânit pe care-l cunoaştem cu toţii, ca să înghită fără măsură o porţie absolut apocaliptică de baliverne şi căcaturi ca pe slova profeţilor. E dureros şi totuşi presupun că drăguţele de ele trebuie privite cu oarecare îngăduinţă. Au la dispoziţie atât de puţin timp ca să-şi investească păsărica în ceva solid. Dar e agasant. Că unor maimuţoi ca voi li se îngăduie fie şi doar să contemple peştera sacră la care băliţi şi grohăiţi şi v-o frecaţi. Darămite să se mai şi reproducă. Ei, mai las-o dracului. Dar-ar boala în voi. Sunteţi o ceată de bigoţi fără creier care detestă excelenţa din principiu şi chiar dacă cineva v-ar trimite cordial în iad, tot nu v-aţi duce. Cu tot cu progeniturile voastre greţoase. Drept e că, dacă toată lumea care e trimisă în iad chiar s-ar duce acolo, ar trebui să mai aducă de la Newcastle nişte combustibil. Eu am

făcut zece mii de concesii culturii voastre viermănoase, dar voi culturii mele încă nici una. V-a mai rămas doar să umpleți paharele de la beregata mea tăiată şi să vă cinstiți reciproc cu sângele din inima mea.

Ei, coane, eu îți spun tot şi tu nu-mi spui nimic. Nu-i problemă. Îți cunosc trecutul. Un om strivit de roata devotamentului. Eşti o tragedie greacă pierdută, coane. Sigur că povestea ta ar putea ieşi încă la lumină. Un manuscris îngălbenit şi pătat în beciul unei biblioteci străvechi din cine ştie ce oraş est-european. Mucegăit, dar reconstituibil. Spun că-ți cunosc trecutul, dar sigur că exagerez. Ce n-aş da să-mi bag nasul în chestiunile alea intrafamiliale sordide față de care rămâi mereu atât de circumspect. Pe lângă care pun pariu că grecii par Ozzie şi Harriet.[25]

Tu aberează înainte.

Întotdeauna am crezut c-o să te întorci la ştiința ta.

Probabil că nu mă trăgea aţa.

Unde te trăgea?

În altă parte.

Mă simt bătrân, coane. Toate discuțiile sunt despre trecut. Mi-ai spus la un moment dat că ți-ai fi dorit să nu te mai trezeşti după accident.

Şi acum îmi doresc acelaşi lucru.

O să faci nouăzeci de ani şi tot ai să plângi după dragostea unui copil. Ceea ce ar putea fi indecent. Nici eu nu-s tocmai neştiutor într-ale suferinței şi durerii. Doar că originea acestor neplăceri nu-i mereu limpede. Mă gândesc de multă vreme că e mai uşor de digerat dacă reduci totul la

---

[25] Referire la un serial de televiziune american celebru al anilor 1950–1960, *The Adventures of Ozzie and Harriet*, în care personajele principale au fost jucate de actori care făceau parte din aceeaşi familie – Nelson – şi în realitate.

o singură nenorocire. Uneori aş vrea să am şi eu o soră moartă după care să plâng. Dar n-am.

Niciodată nu ştiu cât de serios vorbeşti.

Vorbesc cu toată sinceritatea.

Probabil că aşa e. Încă o ciudăţenie printre altele.

Ciudăţenie zici? Pe chiloţeii celeşti ai Mariei, coane. Azi m-am întâlnit cu un tip pe nume Robert Western al cărui tată a încercat să distrugă universul şi a cărui aşa-zisă soră s-a dovedit a fi o extraterestră care şi-a făcut singură felul şi chibzuind eu aşa la povestea asta mi-am dat seama că tot ceea ce luam de bun în legătură cu sufletul omului ar putea fi foarte bine zero barat. Al dumitale, Sigmund.

Nu ştii nimic despre sora mea.

Foarte adevărat. Sau despre orice altă soră. N-am avut aşa ceva. Şi nici n-am fost îndrăgostit. Nu cred. Mă rog. Sau poate.

Unde-i domniţa Tulsa?

S-a dus în Florida, în vizită la rude. Cum vezi, mă bucur de un scurt răgaz de libertate. Care nu e întru totul nedorit, cum îţi poţi închipui. Poftim, coane. Mai bea nişte vin. O să schimbăm subiectul.

Western îşi acoperi paharul cu mâna. Lunganul zâmbi. Nu mă iei în serios. Dar eu o să mai turui un pic. Poate că eşti doar un colecţionar de nefericire. Aştepţi să crească preţul pe piaţă.

Nu sunt nefericit, John.

Păi ceva eşti. Ce? Un studiu despre regret? Ar fi clasic. Baza tragediei. Sufletul ei. În timp ce suferinţa e doar obiectul.

Nu sunt sigur că te înţeleg.

O să vorbesc mai rar. Suferinţa înseamnă viaţă. O viaţă fără suferinţă nici nu se cheamă viaţă. Dar regretul e o temniţă. O parte din tine pe care o preţuieşti enorm rămâne

veşnic pironită la o răscruce pe care nici n-o mai găseşti şi nici n-ai s-o uiți vreodată.

Ai diplomă pentru chestiile astea?

Hai să luăm o cafea. Parcă te-ai înmuiat.

Ei, n-o să mă pun cu tine pe teritoriul tău. Tu eşti un om al cuvintelor, iar eu, al cifrelor. Dar cred că ştim amândoi cine va câştiga.

Bine zis, coane. Chiar că ştim, lucru cu atât mai regretabil.

Apăru chelnerul. Le aduse ceşti şi o cafetieră. Sheddan desfăcu ambalajul unui trabuc şi-i tăie vârful cu un instrument pe care se obişnuise să-l poarte cu el pe inelul cu chei. Aprinse trabucul şi pufăi din el, apoi îl ținu în mâna întinsă ca să-l examineze şi şi-l vârî între dinți. Fireşte, celălalt avantaj e că poți să-ți faci siesta liniştit. Dacă mănânci de prânz devreme. M-am văzut cu Pharaoh zilele trecute. A întrebat de tine.

Cu cine te-ai văzut?

Cu Bianca. E o fată interesantă. Ar trebui s-o inviți în oraş. Cred că e rost de un futai grupa mare.

Nu prea cred.

Serios.

Serios.

O să te fută de-o să-ți sară capacele. Ți-o garantez.

Sunt convins.

La un moment dat am întrebat-o ce anume i-ar plăcea să facă şi încă n-a făcut.

Şi?

A stat puțin să se gândească. A zis nu ştiu. Un futai în noroi? La care i-am zis nu. În afară de asta. Poate ceva care să n-aibă legătură cu sexul. Mă rog. A zis că e o întrebare grea. Că nu înțelege care ar fi interesul. A zis, citez: de obicei, fanteziile oamenilor nu sunt prea interesante. Dacă

nu cumva e o chestie chiar bolnavă şi perversă şi depravată. Şi atunci sigur că te interesează. Îți pasă.

Îți pasă?

Sunt cuvintele ei. Îi place mutra ta. Eu am prevenit-o că eşti un caz dificil. Ca să mă exprim eufemistic. Mă rog. Să nu crezi că nu empatizez cu suferința ta, coane. Şi sigur că în zilele noastre, lumea aventurilor amoroase nu e nici pe departe pentru cei slabi de înger. Numai dacă enumeri bolile te-apucă groaza. Ce naiba e Chlamydia? Şi cine a botezat-o aşa? E mai probabil ca iubirea să semene cu o iritație roşie-roşie decât cu un trandafir roşu-roşu. Te pomeneşti tânjind după o fată drăguță, de modă veche, cu sculament. Drăgălaşele astea n-ar trebui obligate să umble cu chiloții pestilențiali în vârf de băț? Ca steagul unei corăbii ciumate? Sigur că sunt curios cum vede din start un tip analitic ca tine sexul frumos. Şoaptele nedesluşite. Lăbuța mătăsoasă în chiloții tăi. Ochii ispititori. Făpturi delicate la atingere, dar cu obiceiuri sângeroase. În realitate, contrar simțului comun, bărbatul e estetul, în timp ce femeia e atrasă de abstracțiuni. Bogăție. Putere. Bărbatul caută frumusețea, pur şi simplu. Alt termen n-am. Foşnetul hainelor ei, mirosul ei. Mângâierea părului ei pe abdomenul lui dezgolit. Categorii aproape lipsite de noimă pentru o femeie. Absorbită cum e de calcule. Iar povara bărbatului nu devine deloc mai uşoară pentru că nici măcar nu poate numi ceea ce-l robeşte. Ştiu la ce te gândeşti.

La ce mă gândesc?

La ceva gen clişeul ăla răsuflat despre craidonul care în sufletul lui disprețuieşte femeile.

Nu mă gândesc la asta.

Nu?

Mă gândesc într-un fel destul de vag şi nestructurat la înlănțuirea bizară de evenimente care trebuie să fi conspirat ca să apari tu.

Serios.

Serios.

Mă rog. Presupun că suntem cumva din acelaşi aluat. Repet, în viaţa mea n-am cunoscut mister mai mare decât eu însumi. Într-o societate corectă, aş fi închis pe undeva. Dar sigur că adevăratul pericol pentru păcătos nu e societatea corectă, ci societatea în declin. Pentru că acolo ajunge treptat să se confunde cu cetăţenii de rând. Se pomeneşte cooptat. În zilele noastre e greu să fii un futălău sau un ţopârlan. Un ţap bătrân. Un deviant? Un pervers? Trebuie că glumeşti. Noile dispense au ras aproape total categoriile astea din limbă. Nu mai poţi fi o femeie uşoară. De pildă. O curviştină. Întregul concept s-a golit de sens. Nici măcar toxicoman nu poţi fi. În cel mai bun caz eşti consumator. Consumator? Ce pizda mă-sii înseamnă asta? Am trecut de la drogalăi la consumatori de droguri în doar câţiva ani. Nu trebuie să fii Nostradamus ca să pricepi încotro ne îndreptăm. Cei mai odioşi răufăcători cer în gura mare recunoaştere. Criminalii în serie şi canibalii îşi cer dreptul la stilul de viaţă propriu. Încerc şi eu ca toată lumea să mă dumiresc unde mă potrivesc în menajeria asta. Fără răufăcători, lumea cinstiţilor e văduvită de orice sens. Cât despre mine, repet, n-am cum să mă declar duşman înverşunat al convenţiilor în timp ce mă bucur de roadele lor. Pur şi simplu nu văd vreun loc pentru mine. Ce mă sfătuieşti, coane? Să mă duc acasă şi să-mi pregătesc o baie caldă şi să mă bag în ea şi să-mi tai venele? Las-o aşa. Parcă te văd cântărind avantajele soluţiei. Eu mă bucur de viaţă, coane. Oricât ar fi de vitregă. În orice caz, are şi Hoffer dreptate. Problemele nu încep cu adevărat într-o societate până când plictiseala nu devine însuşirea sa cea mai comună. Plictiseala îi împinge chiar şi pe cei mai liniştiţi oameni pe căi pe care nu şi le-ar fi închipuit.

Plictiseala.

Coane, eu sunt un ticălos practic fără pereche. Dar în zilele noastre, oamenii decenți chiar îşi atrag critici. Nu ştim care-i treaba cu ei. Au puțini prieteni, în timp ce eu am atâția că nu ştiu ce să fac cu ei. Oare de ce?

Nu ştiu.

După părerea mea, pentru că oamenii o iau dracului razna de plictiseală. Altă explicație n-am. Şi poate că e chiar o chestie contagioasă. Cert e că am dimineți când lumea mi se pare mai cenuşie decât a fost vreodată. Am mai avut discuția asta. Ştiu. Ororile trecutului se tocesc şi astfel ne fac orbi la o lume care alunecă spre un întuneric dincolo de cele mai amare speculații. Cu siguranță va fi interesant. Când vom înțelege în sfârşit că asaltul nopții universale e ireversibil, până şi cinicul cel mai rece se va mira de celeritatea cu care toate regulile şi limitele care sprijină edificiul ăsta şubred vor fi abandonate şi toate aberațiile vor fi îmbrățişate. Cu siguranță va fi un adevărat spectacol. Oricât de scurt.

Asta e noua ta preocupare?

N-am încotro. Timpul şi percepția timpului. Două lucruri foarte diferite, aş zice. Spuneai cândva că un moment anume e o contradicție, pentru că nu poate exista un lucru imobil. Că timpul nu poate fi comprimat într-o concizie care-i contrazice propria definiție.

Am spus eu asta.

Da. Şi ai sugerat că timpul ar putea fi mai degrabă gradual decât liniar. Că ideea unei lumi divizibile la nesfârşit ridică unele probleme. În timp ce, pe de altă parte, o lume discontinuă trebuie să se întrebe care îi e liantul. O temă de gândire. O pasăre închisă într-un şopron strecurându-se printre fâşiile de lumină pasăre cu pasăre. Pasărea fiind suma lor. Ar trebui să mergem.

Crezi că m-am plictisit?

Nu. Oamenii sclipitori au de multe ori o povară grea pe umeri. Dar din care rareori face parte plictiseala. E în regulă. Întotdeauna mă bucur când am ocazia să aprofundez lucrurile oricât de puțin. Tu negi tovărăşia noastră. Insişti în stilul tău şmecher că genealogia şi statutul nostru socioeconomic ne-au separat la naştere într-un fel implacabil. Dar coane, îți spun eu că fie şi doar câteva zeci de lecturi comune formează un liant mai puternic decât sângele.

Altceva?

Ce altceva? Nu cred că e *schadenfreude* dacă mica doză de invidie pe care o văd uneori la tine îmi dă o oarecare satisfacție. Doar un licăr. O clipită.

Crezi că te invidiez?

E enervant, nu?

Doamne fereşte.

Sheddan zâmbi. Trase din trabuc şi-l examină ținându-l în mâna întinsă. Suflă uşurel scrumul. Nu se întâmplă prea des ca oamenii să aprecieze ceea ce au. Poate cu atât mai puțin ceva atât de ciudat şi de rar ca suferința nobilă. Dacă tot trebuie să fii nefericit – şi trebuie – atunci mai bine să fii admirat decât să stârneşti mila. Oricât de refractari am fi la început să arborăm asemenea straie.

Eu zic să mergem. Trebuie să dorm un pic.

Sigur. Şi eu la fel.

Mulțumesc pentru prânz.

Cu mare plăcere. E plăcut să ai de ales între mai mulți sponsori.

Căută într-un set de carduri şi puse unul pe masă. Las bacşişuri atât de grase că de multe ori chelnerii rămân cu gura căscată. Turiştii sunt nişte chitroşi, cum probabil bănuieşti. La un moment dat mi-ai povestit un vis pe care poate că nu ți-l mai aminteşti. Sunt chiar curios. Mergeam amândoi pe lângă un zid de piatră printr-o ploaie de cenuşă.

O scenă de distrugere. Pe zid atârnau flori negre. Flori carnivore, ai zis tu. Păreau negre, parc-ar fi fost de piele. Ca o pizdă de cățea, aşa ai zis. Am stat printre dărâmături şi am aşteptat. În sfârşit a sunat un telefon. Mai ții minte?

Da.

Eu am răspuns şi am ascultat şi am spus nu şi am închis telefonul. Şi în vis m-ai întrebat ce-au zis şi eu ți-am răspuns că-i interesa dacă ştim ceva despre ei. Şi am spus că nu. Şi ei au zis: bănuiam. Apoi au închis. E visul tău. Dar dacă nu ți-aş fi spus eu ce-au zis, ai fi ştiut?

Nu ştiu.

Nici eu. De ce crezi că viața ta interioară e un fel de hobby pentru mine?

N-am idee.

Fără îndoială că ți se pare sinistru. Nu e.

Chelnerul veni şi luă nota. Când se întoarse, lunganul se aplecă şi semnă bonul cu un nume pe care nu-l recunoscu şi închise coperta de piele. Zâmbi. Îți spun că voi muri înaintea ta. Şi că e foarte posibil să mă invidiezi pentru asta. Există ceva în viață de care te-ai lepădat, coane. Şi deşi poate că într-adevăr te invidiez la rândul meu pentru postura ta clasică, nu-i cine ştie ce invidie. Trimalchio[26] e mai înțelept decât Hamlet. Bun. Mergem?

De dimineață Western intră pe uşa dinspre patio şi-l văzu pe Asher aşezat la masa din colț cu geanta pe scaunul de lângă el. Nu ridică ochii din hârtia pe care o cerceta. Western se duse la bar şi luă două beri şi se întoarse.

Bobby.

Povestea fatidică se dezvăluie?

Mda, cum să nu.

---

[26] Personaj din *Satyricon* de Petroniu, un fost sclav îmbogățit din comerțul cu vin.

Unde ai ajuns?

Ce ştii despre Rotblat?

Nu mare lucru.

Tatăl tău l-a cunoscut?

Sigur. Deşi nu ţin minte să fi venit pe la noi pe-acasă. Aveau opinii diferite despre multe. De ce?

Mă întrebam pur şi simplu dacă tatăl tău a vorbit vreodată despre el. Mai exact, despre soţia lui. De ce ea a ajuns în camera de gazare în timp ce el a rămas acasă.

Crezi c-ar fi trebuit să se întoarcă în Polonia, să moară odată cu ea.

Da. Tu nu?

Ba da. Altceva?

Tu aşa ai fi făcut?

N-am făcut-o.

Taică-tu îl considera pe Russell idiot.

Nu. Îl considera scrântit.

Taică-tu n-a participat niciodată la Pugwash[27].

Nu. Unii îi spun Pigwash.[28] Ceva mai puţin decât o porcărie.

Asher îşi încrucişă picioarele încălţate în bocanci pe scaunul gol. Era slab, ciolănos, cu un păr nisipiu roşcat. Lui Western i se părea că seamănă mai mult cu un geolog petrolier, îmbrăcat cum era cu o geacă de piele uzată şi bocanci. Bărbatul răsfoi câteva pagini din carneţel. Se lovi uşor peste bărbie cu creionul şi se uită la Western. Ce mai faci, Bobby?

---

[27] Mişcare fondată în 1957 de către Joseph Rotblat şi Bertrand Russell în Pugwash, Canada, cu scopul de a aduce împreună oameni de ştiinţă şi personalităţi internaţionale pentru a găsi soluţii pentru dezarmare şi securitate mondială.

[28] De la „pig”, porc.

Nu prea grozav. Am cancer pancreatic. Mai am vreo şase luni de trăit.

Asher se îndreptă în scaun. Doamne, făcu el. Cum?

Te luam şi eu la mişto.

Vai de mine, Western. Nu e amuzant.

Probabil că nu.

Ai un simţ al umorului total detracat. Ştiai asta?

Mi s-a mai spus. Poate că am vrut pur şi simplu să verific dacă eşti atent.

Sunt.

Poate că ar trebui să trecem mai departe.

Doamne. Bine. Să revenim la Chew.

Bine.

A fost la Chicago.

Da. Apoi la Berkeley.

Ai zis că el a fost fluierarul fermecat pe care taică-tu l-a urmat. În uitare? Greşesc cumva?

Nu ştiu. Poate că e exagerat. Tata a fost independent. Multă lume a considerat teoria matricei de împrăştiere ca fiind rezonabilă. Chiar promiţătoare. Doar că a fost înlocuită de cromodinamică. Şi până la urmă de teoria corzilor. Chipurile.

Suntem încă la începutul anilor şaizeci.

Da.

Teoria corzilor începe să arate a matematică nesfârşită.

Asta-i principala obiecţie, presupun. Unul dintre primele lucruri apărute în ecuaţii a fost o particulă cu masă zero, sarcină zero şi spin doi. Destul de promiţător.

Un graviton.

Da. O creatură imaginată, dar nevăzută vreodată. Nu ştiu prea multe despre teoria corzilor, dar e o teorie fizică, nu matematică. I se tot atribuie un număr diferit de dimensiuni. S-a bucurat de mult sprijin, dar nu din partea tuturor. Dacă subiectul e abordat de faţă cu Glashow,

probabil că iese din cameră. Witten zice că ne vom lămuri în douăzeci de ani.

Glashow face jocurile? Ultimul cuvânt nu e al lui Witten?

Ba da. Sau cel puțin aşa cred. Minibiografiile fac încă parte din proiect?

Da. Numai că nu sunt prea sigur unde să le includ. Russell ştia vreun pic de fizică?

Nu.

De-aia îl disprețuia taică-tu?

Nu.

Se poate susține că motivul pentru care nu putem pricepe pe deplin lumea cuantică este că n-am evoluat în acea lume. Dar adevăratul mister e ăla care l-a măcinat pe Darwin. Cum putem şti lucruri dificile care nu servesc supraviețuirii. Fondatorii mecanicii cuantice – Dirac, Pauli, Heisenberg – n-au avut după ce să se orienteze în afară de o intuiție legată de cum ar trebui să fie lumea. Pornind de la o scară a cărei existență era aproape necunoscută. Nişte anomalii spectrale. Ce-i asta? O, e o anomalie. O anomalie. Da. Mă rog. Futere. Einstein a lucrat cu Boltzmann?

Nu ştiu. De la Boltzmann s-a ales cu prezumția împărtăşită şi de el că legile termodinamicii nu mai sunt fixe la o anumită scară. Ehrenfest a avut aceeaşi idee. O idee foarte distructivă.

Ehrenfest a lucrat cu Boltzmann?

Aş spune că nu.

Ce au în comun?

Că s-au sinucis amândoi?

La dracu', Western.

Pe Einstein nu l-au deranjat doar zarurile cuantice. Ci toată ideea de bază. Incertitudinea realității însăşi. Îl citise pe Schopenhauer în tinerețe, dar considera că-l depăşise. Şi iată că a revenit – cel puțin aşa spun unele voci – sub forma unei teorii fizice de necontrazis.

Dar asta nu l-a împiedicat să se contrazică. Nu-i aşa?

Aşa e.

Altceva?

S-ar putea ca drumul spre infinit să dezvăluie din mers reguli noi.

Ai documentele lui taică-tu?

Nu.

Nu sunt la Princeton?

Nu toate.

Unde sunt?

Câteva au fost acasă la bunica mea, în Tennessee. Mai mult cele din perioada lacului Tahoe.

Au fost.

Da. Au fost furate.

Au fost furate?

Da.

Din casa bunică-tii.

Da.

Cine să le fure?

Habar n-am. N-au lăsat bilet.

Le-ai citit?

Pe unele. M-am uitat peste ele. Erau într-o cutie de tablă pentru pâine. Când a plecat din proiectul lui Teller şi s-a întors la fizica particulelor, a descoperit că lucrurile se schimbaseră puțin.

Teoria matricei de împrăştiere.

Western ridică din umeri.

Asher îşi încrucişă iar picioarele şi se bătu iar cu guma de şters peste bărbie. O inovație, zise el.

Un cuvânt periculos. Witten spunea că teoria corzilor ar putea fi cu o jumătate de secol prea avansată.

Probabil se speră că va fi până la urmă un fel de teorie universală.

Cine ştie? Feynman a spus cândva că tocmai descoperim legile fundamentale ale naturii şi că probabil e un moment irepetabil. Feynman e un tip strălucit, dar cred că afirmația lui e destul de discutabilă. Dar dacă printr-un miracol ştiința îşi va construi un viitor, nu doar că va descoperi noi legi ale naturii, ci şi noi naturi care să aibă legi. Cartea lui Dirac se încheie aşa: „Se pare că e nevoie de idei despre fizică esențialmente noi.” Mă rog. Mereu va fi nevoie de asta.

Ce s-a întâmplat cu Kaluza-Klein?

Încă circulă. A reapărut în teoriile moderne ale unificării. Desigur, întrebarea care se pune este dacă teoriile astea au în sine vreo valoare. Teoria originală a fost o construcție destul de elegantă. Pe Einstein l-a cucerit. A scris un articol foarte reuşit pe tema asta. Cu desene şi tot ce trebuie. Dar până la urmă a început să-şi dea seama câte probleme avea şi a lăsat-o baltă cu totul. Ştiu că tata a dezgropat articolul lui Kaluza din 1921. Conține o teorie a câmpului cu cinci dimensiuni şi e chiar remarcabil. Include o teorie relativistă generală a gravitației. Asta i-a stârnit interesul lui Klein, iar versiunea Kaluza-Klein care a rezultat a integrat mecanica cuantică. De Broglie şi-a manifestat curiozitatea. Au fost vremuri interesante pentru fizică.

Vorba blestemului chinez?[29]

Probabil că ceva de genul ăsta. Rostul particulelor punctuale e că dacă bagi ceva urât acolo – cum ar fi realitatea fizică – ecuațiile nu ies. Dacă punctul e lipsit de existență fizică, rămâne doar poziția. Iar poziția nu poate fi exprimată decât prin raportare la altă poziție. Parte din dificultatea mecanicii cuantice constă cu siguranță în a accepta simplul fapt că nu există informație ca atare, independentă de instrumentele necesare percepției sale.

[29] E vorba despre urarea „Să trăieşti vremuri interesante!”, care poate suna amenințător.

Cerul înstelat n-a existat înainte să existe prima ființă conştientă şi înzestrată cu văz care să-l privească. Înainte totul era beznă şi tăcere.

Şi totuşi se învârtea.

Şi totuşi. Oricum, ideea particulelor punctuale contrazice prin ea însăşi bunul simț. E ceva acolo. Adevărul e că n-avem nici o definiție ca lumea a particulei. Hadronul e „compus” din quarci în ce sens? Asta înseamnă că reducționismul trebuie luat în serios? Nu ştiu. Viziunea lui Kant despre mecanica cuantică e – citez – „ceea ce nu e adaptat puterii noastre de cogniție”.

Viziunea lui Kant despre mecanica cuantică.

Exact.

Doamne, Western.

Doar nu crezi că vorbea despre supranatural, nu?

Probabil că nu.

Pentru sceptici, toate argumentele sunt circulare. Presupun că inclusiv acesta. Oricum, nu vreau să mă bag în cine ştie ce ciorovăială absurdă despre sensul mecanicii cuantice. Până acum e cea mai reuşită teorie din fizică. Dacă e ceva de reproşat şcolii de la Copenhaga, ar fi că Bohr a citit multă filozofie proastă. Poate că ar trebui să trecem mai departe.

Bine. Chew.

Ei. Poate nu chiar atât de departe.

Glumeşti.

Da.

Chew credea că teoria matricei de împrăştiere va fi cea care va duce la progresul fizicii energiei.

Da.

Şi a fost aşa?

A fost teoria săptămânii. Timp de aproximativ un an.

Presupun că nu glumeşti.

Ba de fapt au fost doi ani. Pardon. În realitate, inițiatorul a fost Heisenberg la începutul anilor patruzeci. Şi Wheeler chiar mai devreme.

Dar am ajuns la anii şaizeci.

Da. Grădina zoologică a particulelor. Teoria câmpurilor cuantice a fost o vreme în vizorul lor, dar ar fi trebuit să aibă mai multă minte. Teoria matricei de împrăştiere a fost foarte ambițioasă. Teoria bootstrap, cum îi plăcea lui Chew s-o numească. Cel puțin versiunea lui. Dar a cam luat-o la vale, cu Geoffrey Chew la cârmă.

Şi cu taică-tu în echipaj trup şi suflet.

Da.

Taică-tu l-a cunoscut pe David Bohm?

Da. L-a plăcut foarte mult.

Aş fi zis că aveau opinii politice foarte diferite.

Aşa e. David s-a dus într-o zi la Einstein ca să încerce să-i explice de ce obiecțiile lui – ale lui Einstein – față de mecanica cuantică sunt greşite. Au stat două ore în biroul lui Einstein de la IAS[30], iar când Bohm a ieşit de-acolo, îşi pierduse încrederea, cum s-a exprimat Murray. A scris o carte foarte bună despre mecanica cuantică, încercând să clarifice totul, dar a fost degeaba şi şi-a petrecut restul vieții căutând, practic, o descriere clasică adecvată teoriei. Echivalentul cuantic al cvadraturii cercului. Până când Departamentul de Stat l-a gonit din țară.

Variabile ascunse.

Da. Foarte bine ascunse. Problema e inversul integralelor de traiectorie ale lui Feynman. Teoria lui Feynman e imposibil de vizualizat, dar matematica e solidă. Variabilele ascunse pot fi vizualizate. Adică poți vizualiza felul în care ar

[30] Institute for Advanced Studies, Princeton.

putea funcționa. Într-un fel. Poți să-ți faci o idee. Dar nu iese nimic.

Western tăcu. Asher își nota în carnețel. Nu ridică privirea.

Teoria bootstrap a fost eclipsată de apariția quarcului.

Chiar și mai devreme, de fapt. Murray și Feynman aveau aceeași secretară la Caltech și fiecare era cam invidios pe munca celuilalt. Dar mai mult Murray. Și totuși, în ziua când Murray și-a pregătit articolul despre „Calea celor opt", George Zweig s-a întâlnit cu Feynman pe coridor, care mergea adus de spate și clătinând din cap, și l-a auzit mormăind în barbă: Are dreptate. Afurisitul are dreptate. La scurt timp după asta, când George ajunsese la CERN, s-a trezit într-o noapte cu bănuiala că nucleonii nu sunt particule elementare.

I s-a năzărit așa.

Nu chiar. Și totuși, e o idee destul de simplă. Că nucleonii sunt formați dintr-o mică adunare de particule mai mici, ca să zicem așa. Grupuri de câte trei. Pentru hadroni. Aproape identici. I-a numit așa. Din câte mi-a zis, a crezut că nimeni altcineva n-o să clarifice problema și că avea tot timpul din lume să-i dea o formă riguroasă. Nu știa că Murray era pe urmele lui și că-i rămăsese mai puțin de un an. Până la urmă Murray a numit particulele quarci, după o frază din *Finnegans Wake* de Joyce care se referă la brânza de vaci. *Three quarks for Muster Mark.* Și a ras tot și a luat Premiul Nobel, iar George a avut nevoie de terapie. Numai că George a ieșit mai câștigat din asta.

Asta e o poveste adevărată.

Poți să verifici. Mă rog, de fapt probabil că nu poți. Nu tot. Dar e adevărat și că inițial, Murray a prezentat teoria ca fiind o speculație. Un model matematic. Mai târziu a ajuns să nege asta sistematic, dar eu am citit articolele. Pe de altă parte, George știa că e teorie fizică solidă. Ceea ce chiar era.

Feynman a fost consilierul academic al lui George.

Da.

Teooria bootstrap s-ar fi autodistrus până la urmă.

Murray spune că s-a transformat în teoria corzilor. Până la urmă. Dar oricum a devenit irelevantă odată cu succesul teoriei câmpului etalon.

Cu Chew ce s-a întâmplat?

E tot la Berkeley. A avut o carieră frumoasă. Dar nici nu se compară cu cea la care visa el pe vremuri. Iar teoria corzilor a rămas până azi o mlaştină matematică.

S-au mai furat documente şi de la alţii? În afară de tatăl tău.

Din câte ştiu eu, nu. Dar chiar n-am idee.

Te-ai uitat peste ele. Peste hârtiile din cutia de pâine.

Da. Majoritatea erau despre forţa slabă. Lumea credea că teoria forţei slabe avea să ajungă în cele din urmă un fel de electrodinamică cuantică, dar el era de altă părere. După părerea lui, era nerelevant că abordarea lui se potrivea electrodinamicii cuantice. Teoria Yang-Mills apăruse deja de câţiva ani, dar nimeni nu ştia cum să procedeze cu bosonii incluşi în teorie.

Se credea că n-au masă.

Pe atunci se credea că n-au masă. Da.

Ca fotonii.

Ca fotonii. Da. Particulele astea au fost mijlocitoarele. Cele care se numesc acum bosonii W şi Z.

Bosonii vectoriali Yang-Mills.

Da. Glashow a venit cu o teorie a etaloanelor care includea particulele W şi ceea ce ajunsese să numească particula Z. Pentru masă tot nu exista o explicaţie reală. Au pus-o cu mâna. Apoi în ’64 a apărut Higgs cu mecanismul lui şi Weinberg a înţeles că poţi folosi mecanismul lui Higgs ca să spargi simetria sau îl poţi folosi ca s-ajungi pe bune la masele bosonilor vectoriali. Sau poţi s-o iei invers. Iniţial,

particulei W i s-a atribuit o masă de patruzeci de GeV, iar particulei Z, de optzeci. Până la urmă s-a dovedit că aveau ceva de genul optzeci şi nouăzeci şi unu. Weinberg a publicat în 1967 o lucrare despre asta care între timp a ajuns celebră, deşi pe atunci n-a citit-o nimeni. În afară de tata. Teoria producea în continuare infinităţile alea de care nu se putea descotorosi nimeni. Cred că articolul a fost citat de cinci ori în cinci ani. Nu părea să existe nici o soluţie de renormalizare pentru Yang-Mills. 't Hooft i-a dat de capăt într-un târziu, în 1971, dar tata vedea deja cum i se prăbuşeşte şandramaua, aşa că s-a apucat să atace problema lui Higgs, dar n-a reuşit s-o rezolve. Cred că el a folosit termenul de „incoerent".

Pare să fi crezut cu tărie într-o teorie nedovedită.

Teoria Higgs.

Da.

Semăna puţin cu Dirac. Şi cu Chandrasekhar. Avea o credinţă neclintită în estetic. Articolul lui Higgs i se părea prea elegant ca să se înşele. De exemplu. Poţi să adaugi pe listă şi teoria SU(5) a lui Glashow. Drăguţă teorie. Şi greşită.

Şi teoria lui Higgs e greşită?

Nu ştiu. Între timp, în lumea reală, Weinberg s-a prins că particula Z a lui Glashow trebuie să fie valabilă. În rest, toată lumea o detestase. Problema fiind că e absolut uriaşă. De-a dreptul enormă, futu-i. Bosonul Z e mai greu chiar decât unii atomi. Dar chiar dacă-i măreşti viteza într-un accelerator, tot rămâne problema că nu are sarcină. Şi totuşi, el a dedus că dacă ai nişte coliziuni din astea neutrino-nucleon care pun în mişcare particula W şi produc un lepton cu sarcină opusă, tot o să obţii din când în când câte o particulă Z. Şi din moment ce Z nu are deloc sarcină, asta înseamnă că ai un neutrino care rămâne neutrino. Sarcina se păstrează în interacţiunea slabă la fel ca în orice altă interacţiune. N-ai să vezi un lepton cu sarcină opusă

față de particula W pentru că n-ar mai fi particulă W. Ar fi o particulă Z. El s-a prins că nu poți vedea nimic şi că fix asta trebuie să cauți. Sau n-o să vezi decât o explozie de hadroni şi asta îți semnalează particula Z despre care se spunea că nu va fi găsită niciodată.

Asher stătea cu creionul între dinți. Mişto, zise el.

În orice caz, atât la CERN, cât şi la Fermilab au fost identificate într-un târziu evenimente neutre comune. Particule Z. Au stârnit ceva confuzie, care s-a risipit însă. Weinberg, Glashow şi Abdus Salam au primit de curând Premiul Nobel pentru noua teorie a interacțiunii electroslabe.

Primul pas spre Marea Unificare.

Mă rog. Poate.

Ce s-a întâmplat cu tatăl tău?

A murit.

Ştiu.

A plecat de la Berkeley şi s-a retras la o cabană din Sierra. Când am urcat prima oară acolo, era deja bolnav. M-am dus cu el la spitalul din La Jolla. De ce La Jolla, asta nu ştiu. Apoi s-a întors pe munte. Cred că s-a mai dus o singură dată la spital. N-avea nici un motiv de optimism pe nici un plan. Ultima dată când l-am văzut am urcat până acolo cu maşina şi am stat o zi întreagă. Tapetase pereții cabanei cu imagini vechi cu coliziuni între particule din Bevatron. Slăbise mult. Nu prea vorbea. Imaginile imprimate erau din anii cincizeci. Probabil că erau puse cumva cronologic. Poate că ar fi trebuit să fiu mai atent. El nu părea dornic să vorbească despre asta şi nu l-am presat. Era frumos acolo. În lacuri erau păstrăvi aurii. Aşa se numeşte specia, nu e doar culoarea. Dar atunci l-am văzut pentru ultima oară. După câteva luni a murit.

În Juarez, Mexic.

Da.

Ce s-a întâmplat cu cabana?

A ars.

Locuia cineva acolo?

Nu.

Cum de a luat foc?

Nu ştiu. O fi lovit-o trăsnetul.

Trăsnetul.

E o ipoteză.

După care te-ai lăsat de şcoală.

Da.

De ce?

Istoria fizicii e plină de oameni care s-au lăsat de ea şi s-au apucat de altceva. Cu puține excepții, au un lucru în comun.

Care?

Nu erau suficient de buni.

Şi tu?

Eram OK. Mă descurcam. Dar nu la un nivel care să conteze cu adevărat.

Dar tatăl tău?

Majoritatea fizicienilor n-au nici talentul, nici coaiele necesare să atace problemele cu adevărat dificile. Dar chiar şi să identifici problema importantă dintr-o mie de alte probleme e un talent care nu se găseşte pe toate drumurile.

Ce l-a făcut să se întoarcă la imaginile Bevatronului?

Nu ştiu. Cred că pur şi simplu stătea şi rumega legile universului. Sunt ele imuabile? Lucruri care păreau deja rezolvate. Chiar există particule total lipsite de masă? Lăsând la o parte invarianța etaloanelor. Suntem siguri? Dacă am avea leptoni cu o masă de minus zece la puterea nu ştiu cât, cât de mult s-ar putea apropia de viteza luminii? E măsurabil?

Altceva?

Nu ştiu. Valorile constantelor n-ar trebui să prevadă cumva ce vine?

Asta sună a Penrose.

Mă rog. Poate.

Altceva?

Nu ştiu. Stückelberg.

Stückelberg.

Da.

Cine-i ăla?

Bună întrebare.

Ei?

Stückelberg a fost un matematician şi fizician elveţian care şi-a făcut apariţia în laboratorul lui Sommerfeld cu vreo doi ani prea târziu. Dar a pus la punct mare parte din modelul forţelor fundamentale în schimbul de particule, a lucrat destul de mult la teoria matricei de împrăştiere şi la grupul de renormalizare. Şi lista poate continua. O teorie a perturbării covariante pentru câmpurile cuantice. Modelul schimbului între bosoni vectoriali – pe care mai târziu l-a abandonat şi care ulterior i-a adus Premiul Nobel lui Hideki Yukawa. Nici un fel de recunoaştere. La drept vorbind, ce poţi să spui? Am furat toată chestia de la unul, Stückelberg? Mecanismul Abel-Higgs. Până şi interpretarea pozitronului ca electron care călătoreşte îndărăt în timp. O intuiţie care poate că ar merita un loc în panteonul rar al teoriilor care schimbă lumea, chiar dacă poate că e imposibil de dovedit. O teorie care a fost atribuită mai târziu altora. Nici un fel de recunoaştere. O contribuţie revoluţionară la renormalizare. Idem. Poate merită să-l pomeneşti. Ai fi primul.

Cum se scrie?

Exact cum se aude.

M-ai lămurit.

Western îi spuse numele pe litere.

Bun. Să ne întoarcem la constante.

Să ne întoarcem.

Cum ar arăta o explicație pentru constante?

Nu ştiu.

Mda. Îmi dau seama. De ce n-a ieşit Dirac să spună pur şi simplu că particula descoperită de el e un anti-electron? Probabil că în 1931 i se cam limpeziseră lucrurile.

Şi Murray i-a pus întrebarea asta. După câțiva ani.

Şi ce-a răspuns?

A zis: din pură laşitate.

Asher clătină din cap. Western aproape că schiță un zâmbet.

Pentru un fizician, nu-i nimic mai groaznic decât să se înşele. E pe aceeaşi treaptă cu moartea.

Mda.

Te şi întrebi ce-i cu ăştia de nu publică mai nimic. Wittgenstein, de exemplu. Care-i treaba? O bună parte din documentele tatei s-au dus. Aşa că o bună parte din omul care a fost îmi va fi mereu necunoscută.

E dureros pentru tine?

Totul e dureros pentru mine. Cred. Poate că aşa-s eu, dureros din fire.

Rămaseră tăcuți.

Scuze, zise Western. Trebuie să plec.

Tu crezi cu adevărat în fizică?

Nu ştiu ce înseamnă asta. Fizica încearcă să contureze un tablou numeric al lumii. Nu ştiu dacă asta explică neapărat ceva. Nu poți ilustra necunoscutul. Orice-ar însemna asta.

Eu m-aş ocupa de fizică dacă aş putea. Orice-ar fi.

Western încuviință din cap. Împinse scaunul şi se ridică. În fine. Din experiența mea, cei care spun orice-ar fi rareori îşi dau seama ce le poate rezerva orice-ul ăla. N-au idee cât de rău poate ieşi. Ne mai vedem.

O rugă pe Janice să aibă grijă de pisică şi-şi puse câteva lucruri în două genți mici flexibile şi seara luă un taxi până la depozitul unde-şi ținea maşina. Chuck ieşi din birou şi rămase în prag şi arătă din cap spre genţile lui Western. Le plimbi cu maşina?

Mda.

Unde te duci?

Wartburg, Tennessee.

Asta e pe lângă Găinaț-de-Cocoş, Arkansas?

E un loc adevărat.

Ce-i acolo?

Bunica mea.

E un drum cam lunguț, ai? Ce, e cu un picior în groapă şi o să-ți lase şi ție nişte mărunțiş?

Din câte ştiu eu, nu.

Cât e pân-acolo?

Nu ştiu. Sunt peste nouă sute de kilometri.

Cât faci pe drum?

Vreo şase ore.

Aiurea.

Cinci şi jumătate?

Hai, dă-i drumu' de-aici.

Lăsă genţile în faţa depozitului şi descuie lacătul şi ridică uşa pe şine şi aprinse singurul bec din tavan. Maşina era acoperită cu o prelată şi el se strecură pe lângă perete până în față şi desfăcu legăturile şi trase prelata de pe caroserie şi de pe capota din inox şi se duse cu ea afară şi o scutură. Apoi o împături şi o duse înapoi şi o puse pe raftul din față, lângă încărcătorul pentru bateria maşinii. Ridică tăblia şi deconectă clemele încărcătorului şi distribuitorul şi scoase firul prin pasajul roții şi verifică uleiul şi apa. Apoi lăsă tăblia la loc şi dădu ocol maşinii şi se strecură pe uşă şi puse cheia în contact şi o porni.

Nu mai condusese maşina de şase luni, dar demară fără probleme. Băgă maşina în viteză şi verifică martorii şi ieşi încetişor din depozit în marşarier. Coborî şi stinse lumina şi închise uşa şi fixă lacătul, apoi deschise portbagajul, îndesă genţile înăuntru şi închise portbagajul şi ambală motorul de vreo două ori. Un fum alb se ridică deasupra depozitului. Motorul îşi intră în ritm şi maşina rămase pe loc bolborosind gutural. Îi plăcea să vadă tridentul care reprezenta emblema Maserati ca pe funcţia de undă a lui Schrödinger. Sigur că putea fi şi un simbol pentru cufărul lui Davy Jones[31]. Zâmbi şi băgă într-a întâia şi întoarse maşina şi ieşi pe poartă.

Ajunse la Hattiesburg după căderea nopţii. La apus aprinse farurile şi într-o oră fix ajunse la graniţa cu Alabama, chiar la est de Meridian. O sută şaptezeci şi şase de kilometri. Până la Tuscaloosa erau o sută doisprezece kilometri şi autostrada era dreaptă şi pustie, în afară de câte un camion răzleţ, şi decapotă maşina şi conduse cei şaizeci şi patru de kilometri până la Clinton, Alabama în optsprezece minute, turând motorul la maximum de două ori în timp ce vitezometrul arăta două sute şaizeci şi patru de kilometri la oră. Apoi îşi zise că norocul cu poliţia statală şi cu radarele din oraşele mici prin care zburase n-avea să-l ţină la infinit, aşa că traversă mai domol Tuscaloosa şi Birmingham şi trecu graniţa statului Tennessee chiar la sud de Chattanooga la cinci ore şi patruzeci de minute după ce plecase din New Orleans.

La unu noaptea ieşi de pe autostradă şi o luă pe strada principală pustie din Wartburg. Totul era închis. Întoarse la Bonifacius, o luă înapoi, coti pe Kingston Street, trecu pe

---

[31] O metaforă pentru adâncurile mării ca loc de veci pentru marinarii înecaţi.

lângă tribunal şi ieşi din oraş. Doar zgomotul anvelopelor aspre pe drumul asfaltat, cu două benzi, şi luna joasă deasupra dealurilor negre din vest. Traversă vechiul pod şi intră pe drumul de țară şi merse înainte. Opri în fața casei şi stinse farurile şi rămase aşa pe întuneric, cu motorul mergând în gol. În spatele casei era o lampă cu vapori de mercur, dar casa însăşi era întunecoasă şi tăcută. Rămase acolo o vreme. Apoi aprinse iar farurile şi întoarse maşina pe şosea şi se duse înapoi în oraş.

O maşină a şerifului îl luă în vizor şi se ținu după el până la marginea oraşului, apoi se întoarse. Western merse pe autostrada 27 spre sud, spre Harriman, şi opri la un motel aflat chiar lângă oraş. Era două şi jumătate dimineața. Se duse la recepție şi sună şi aşteptă în fața uşii. Afară era destul de frig. Vedea cum scoate aburi pe gură. Apăsă iar pe sonerie şi după un timp apăru un bărbat care-l primi înăuntru.

Completă fişa şi o întoarse şi o puse pe birou. Bărbatul o luă şi o examină ținând-o departe de ochi. Era mărunțel şi cenuşiu la față. Nu părea să petreacă prea mult timp în aer liber.

Am avut un frate care a trăit în Monroe, Louisiana. Ba a şi murit acolo. Se aplecă şi miji ochii spre Maseratiul parcat în față, în lumina roşie slabă a semnului cu camere libere. O maşină japoneză, spuse el. Nepoată-mea are una din asta. Mă rog, ce să zic, e o țară liberă.

Nu-i o maşină japoneză.

Păi şi atunci ce-i?

E italiană.

Zău? Ei, şi cu afurisiții ăia ne-am luptat. Te costă cinşpe şapteş' unu' cu tot cu taxe.

Plăti, primi cheia şi se duse în cameră şi se culcă.

De dimineață se întoarse la Wartburg cu maşina şi luă un mic dejun târziu la un mic restaurant şi citi ziarul din

Wartburg. În parcare, doi adolescenți se uitau la mașină. Clienții localului îi aruncau din când în când priviri în timp ce mânca și după un timp cea mai tânără dintre cele două chelnerițe veni să-i mai toarne cafea proaspătă.

Pun pariu că a ta-i mașina d-afară.

Western ridică ochii. Femeia avea pe frunte suturi recente. Turnă cafeaua și lăsă cafetiera pe masă și scoase teancul de bonuri din buzunarul șorțului. Altceva mai dorești?

Poate. Mi-e cam foame.

Cercetă meniul. Comandă multă lume wartburger[32]?

Mda. Are ceva succes.

Închise meniul. Cred că mai bine mă retrag în plină glorie. O privi.

Nu ești din zonă, nu?

Nu, păcatele mele. Urăsc locul ăsta.

Am auzit că e rost de distracție în oraș.

În *Wartburg*? Unde-ai auzit chestia asta? Te ții de poante, nu?

Ai un iubit în Petros.

Soț. De unde știi?

Nu știu. Nu porți verighetă.

Ba o port. Da' nu la serviciu.

Cât de des vă vedeți?

De două ori pe săptămână.

El a văzut suturile astea?

Încă nu.

Ce-o să-i spui?

De unde știi că nu e mâna lui?

E doctor?

Pricepi ce vreau să spun.

---

[32] Cuvântul *wart* are înțelesul de neg.

Şi e mâna lui?

Nu. Ţi-am zis. Nici măcar nu le-a văzut încă.

Deci ce-o să-i zici?

Eşti groaznic de băgăreţ, nu? O să-i spun c-am alunecat şi am căzut, dacă chiar te interesează.

Mă întrebam şi eu aşa dacă ai o explicaţie bună.

De ce crezi tu că am nevoie de o explicaţie? Nu ştii ce s-a întâmplat.

Ai nevoie de o explicaţie?

Poate. De ce ţi-aş spune ţie?

De ce nu?

De unde eşti?

Fix de-aici.

Ba nu eşti.

New Orleans?

Nu ştiu. Chiar eşti?

Dacă n-ai nimic împotrivă.

Ea se uită în spate spre bar, apoi iar la el.

Te dai mare şmecher, ai?

Da.

Deşi eşti drăguţel.

Nici tu n-arăţi rău deloc. Vrei să mergem undeva?

Ea privi iar spre bar şi iar la el. Nu ştiu, şopti. Mă cam bagi în sperieţi.

Face parte din strategia mea. Face bine la libido.

Face bine la *ce*?

Pentru ce l-au închis? Omor prin imprudenţă?

De unde ştii chestia asta? Ai vorbit cu Margie?

Cine-i Margie?

Uite aia de colo. Ce-a zis de mine?

A zis c-ar trebui să te invit undeva.

O să-i încing curu'.

Te tachinez. N-a zis asta.

Sper că nu. Altceva mai vrei?

Nu, mersi.

Ea rupse foaia cu nota şi o lăsă pe masă cu faţa în jos.

Serios că eşti din New Orleans?

Da.

N-am fost niciodată acolo. Eşti parior?

Nu. Sunt scafandru utilitar.

Aberezi. Tre' să văd de clienţii ăilalţi.

Bine.

Ai vorbit serios cu chestia aia?

Care chestie.

Ştii tu. Să ieşim undeva.

Poate. Nu ştiu. Mă cam bagi în sperieţi.

Ei, asta poate face bine la nu ştiu cum i-ai zis la treaba aia. Dacă ai aşa ceva.

Cât bacşiş vrei?

Ei, nu ştiu, scumpete. Cât te lasă inima.

Bine. Vrei să dăm cu banul pentru dublu sau nimic?

De unde să ştiu eu pe cât dau cu banu'?

Ce contează? Ori e dublu, ori nimic.

Bine.

Aruncă tu.

De ce?

Poate că am o monedă cu faţă dublă.

Mda, zise ea. La cum te ştiu, s-ar putea.

Ea scoase o monedă de douăzeci şi cinci de cenţi din buzunarul şorţului şi o aruncă şi o prinse pe antebraţ şi se uită la el.

Cap, zise el.

Ea ridică mâna. Era pajură.

Mai vrei o dată?

Bine.

Ea mai aruncă o dată moneda şi el alese iar cap şi pică pajură.

Încă o dată?

Cât am acum?

De patru ori mai mult ca la început.

Asta ştiu. Pot să socotesc. Vrei să mă pui să dublez întruna până pierd.

Exact.

Ei, cred că o las baltă.

Deşteaptă fată.

Tre' să-i servesc pe oamenii ăia. Cât primesc?

El scoase un teanc de bani din buzunar. Aveam de gând să las doi dolari. Deci primeşti şase.

Nu-i adevărat. Primesc opt.

Te verificam la socoteli.

La şcoală eram bună la matematică. Da' engleza nu puteam s-o înghit.

El îi întinse o bancnotă de douăzeci de dolari şi ea căută restul în şorţ.

Lasă, spuse el. Păstrează-i.

Ei, mulţumesc.

Cu plăcere.

Mă gândeam să nu fii cumva un şmecheraş d-ăia sau aşa ceva.

Dar acum te-ai lămurit.

Într-un fel. Trebuie să plec.

Cum te cheamă?

Ella. Pe tine?

Robert.

Diseară sunt liberă.

O să mă împuşte soţul tău.

Soţul meu e la închisoare.

Până la urmă nu mi-ai zis de unde ai suturile astea.

Poate o să-ţi spun când o să te cunosc mai bine.

Western ieşi din separeu şi se ridică în picioare. Ne mai vedem, domnişoară Ella.

Pa.

Traversă parcarea şi se urcă în maşină şi demară. Când ieşi pe stradă, ea îl privea de la fereastră şi ridică creionul în semn de rămas-bun.

Parcă maşina pe alee, sub nucii bătrâni, şi opri motorul. Maşina bunicii lui nu se vedea. Stătu şi privi casa. O fermă înaltă, cu şindrilă albă. Care se cerea vopsită. I se păru că vede perdeaua de la fereastra boltită mişcându-se. Ieşi din maşină şi rămase acolo, scrutând câmpurile. Pădurea hibernală de pe dealul din spatele casei era întunecoasă şi golaşă şi peste tot domnea o linişte stranie. Simţea mirosul vacilor. Izul greu de merişor. Când închise uşa maşinii, trei ciori îşi luară zborul fără zgomot din copacii de pe malul îndepărtat al pârâului şi se arcuiră în zbor peste câmpiile sure ale iernii.

Deschise uşa cu sită şi bătu în geam şi închise iar uşa şi aşteptă. Vacile ieşiseră în ocol şi se uitau la el. Atât de puţine schimbări. Nimic la fel. Uşa se deschise şi în prag apăru o fată, privind în sus către el. Da? zise ea.

Bună. Doamna Brown e acasă?

Nu, nu e.

La ce oră ar trebui să vină?

A zis că se întoarce pe la doişpe. S-a dus în oraş la coafor.

Western privi peste ocol spre grajd. O privi pe fată.

O să revin, spuse el.

Să-i transmit un mesaj?

Nu, nu e nevoie. O să ştie cine a căutat-o. O să las aici maşina şi o să fac o plimbare. Sunt nepotul ei.

Oh. Eşti Bobby.

Da.

Vrei să intri?

Nu, lasă. Mă întorc repede.

Bine. O să-i spun.

Mersi.

Luă de pe podeaua maşinii una dintre genţile de piele moale şi, cu uşa deschisă, se aşează pe preşul de pe pragul lat şi-şi schimbă încălţările. Apoi închise uşa maşinii şi plecă.

Ajunse la pârâu şi-l urmă până în pădure şi traversă pe pietrele plate de sub vechiul canal deversor de lemn. Scândurile canalului erau lăsate şi înnegrite de vreme şi apa care curgea pe deasupra lor părea neagră şi grea. Din moara de grâu nu mai rămăsese nimic în afară de pietrele de temelie şi axul de fier ruginit care susţinuse odinioară roata morii şi lagărele de fier ruginite în care se învârtise. O luă pe alee şi se aşeză sub plopi şi privi iazul. La şaisprezece ani ajunsese în finala Concursului Statal de Ştiinţe. Participase cu un studiu al iazului. Desenase în mărime naturală toate făpturile vizibile din acel habitat, de la ţânţari, megaloptere, arahnide, crustacee, artropode şi nouă specii de peşti la mamifere, bizami, nurci şi ratoni, dar şi păsări, pescăruşi albaştri şi raţe de pădure şi cufundari şi stârci şi păsări cântătoare şi şoimi. La fel ca Audubon, trebuise să deseneze marele stârc albastru aplecat deasupra apei pentru că era prea mare ca să-ncapă pe hârtie. Două sute şaptezeci şi trei de creaturi cu denumirile latineşti pe trei coli de hârtie colorată de doisprezece metri. Lucrase doi ani la ele şi nu câştigase. Mai târziu primise oferte de burse la biologie, dar era deja absorbit de matematică, iar ecosistemele iazurilor nu mai erau decât o pasiune a copilăriei.

Rămase acolo multă vreme. Un bizam sări în apa adâncă de la capătul dinspre baraj şi începu să înoate spre el. I se vedea doar botul şi un V tot mai larg în apă. *Ondatra zibethicus.* Într-o iarnă construiseră pe iaz o căsuţă din beţe şi trestie împletită care imita perfect la scară miniaturală construcţiile ratonilor şi Western îl întrebase pe profesorul de biologie dacă asta însemna că bizamul şi ratonul aveau

un izvor comun de cunoaştere, dar profesorul nu păruse să înţeleagă întrebarea. Vâslise în bărcuţa lui de vânătoare până la căsuţă şi făcuse o găurică în acoperiş cu o pânză de traforaj şi se uitase înăuntru cu o lanternă. Un cuib de iarbă pe un postament de beţigaşe chiar deasupra apei şi răbufnirea unui miros cald şi dulce care-l oprise în loc cum stătea călare pe bordul bărcuţei. Îl năpădi o amintire demult uitată de pe când avea patru ani şi stătea pe scaunul din faţă al Studebakerului din 1936 pe care-l condusese tatăl lui în perioada războiului şi maică-sa stătea lângă el gătită cu rochia şi mantoul ei cele mai bune şi-şi umezise batista cu limba şi-l ştersese la gură şi bărbie şi-i potrivise căciula în timp ce taică-său dădea cu spatele şi casa din placaj în care locuiseră pe timpul războiului se făcea tot mai mică în faţa lor. Parfumul ei din acea zi îi inundă nările. Bizamii aveau să repare perfect acoperişul. Dar n-aveau să mai construiască niciodată altă casă în iazul morii.

Norii acoperiseră soarele şi se făcuse mai frig. Bizamul dispăruse şi un vânt înfiora apa. Western se ridică şi-şi scutură turul pantalonilor şi o luă pe lângă malul vestic al pârâului. Când ajunse la gard, o luă pe poteca de munte, urcând pe versantul nordic printre ilex şi dafini. Câteva trunchiuri de castani bătrâni, morţi şi înnegriţi de cincizeci de ani şi mai bine. Ajunse în vârful crestei în mai puţin de o oră şi se aşeză pe un buştean căzut în lumina frântă a soarelui şi privi ţinutul de dedesubt. Vedea casa bunicii, grajdul şi şoseaua şi micile ferme învecinate, câmpurile fragmentate, gardurile şi păduricile. Dealurile rotunde şi crestele dinspre est. Undeva mai departe, instalaţia de îmbogăţire a uraniului de la Oak Ridge care-l făcuse pe tatăl lui să se mute acolo în 1943, unde o cunoscuse pe regina frumuseţii cu care avea să se însoare. Western înţelegea perfect că-şi datora existenţa lui Adolf Hitler. Că forţele istoriei care făcuseră loc în tablou vieţii sale frământate erau

cele de la Auschwitz şi Hiroshima, evenimentele surori care pecetluiseră definitiv soarta Occidentului.

Un şoim apăru de jos, din pădure, se înălță fără efort şi se apropie şi pluti pieziş în vânt, apoi se întoarse şi se înălță iar şi plană. Un şoim cu aripi late. *Buteo platypterus.* Trecu atât de aproape de el că îi văzu ochiul. Unsprezece milimetri. Cei ai bufniței de Virginia aveau douăzeci şi doi de milimetri. Cât ai cerbului cu coadă albă. Numai că aveau o mulțime de celule cu bastonaşe. Un vânător nocturn. Şoimul se întoarse, plonjă şi glisă în jos pe povârniş, apoi se înălță iar în vânt. Nemişcat. Ar fi trebuit să migrezi deja. Şoimul se mai răsuci o dată, apoi dispăru. Western se uită din nou după casa bunicii. Acoperişul verde metalic. Hornul roşu de cărămidă, care trebuia rezidit. Maşina ei în fața casei. La ce distanță? Vreo trei kilometri? Se ridică şi merse de-a lungul crestei. Soare şi un vânt rece. Excremente de vulpe pe potecă. O cămaşă de la glonțul unei carabine de calibru 12 călcată în picioare în țărână. Copăceii cu esență tare încovoiați, cu rădăcinile în stâncă, indicând direcția vântului.

Coborî muntele pe alt traseu şi traversă pârâul şi ieşi în drum la opt sute de metri de casă. Când intră pe alee, bunica lui tocmai ieşea din grajd. Purta o salopetă de lucru, pălăria ei de grădinărit şi o manta de dril pe care o folosea la grajduri şi ducea în mână o găleată de inox pentru lapte, acoperită cu o cârpă. Când îl văzu, îi zâmbi iar şi iar.

El o aşteptă la poartă şi-i luă găleata şi ea îl îmbrățişă îndelung. O, Bobby, zise ea. Ce mă bucur să te văd.

Ce mai faci, Buniellen[33].

Nu mă întreba.

Bine atunci.

---

[33] În original, Granellen.

Ei, poți să mă întrebi puțin.

Eşti bine?

Nu mă laud, Bobby. Şi totuşi nu sunt încă în groapă.

El se întoarse să închidă poarta după ea. Ia dă-mi mie asta, zise ea.

Îi dădu lui găleata ca să închidă poarta. Pur şi simplu nu suport când cineva lasă găleata cu lapte pe jos.

El zâmbi şi se întoarse şi-i luă iar găleata şi se îndreptară spre casă.

Ce face Royal?

Ea clătină din cap. Nu prea grozav, Bobby. Nu ştiu ce mă fac cu el dac-o ia razna şi mai rău. M-am dus până la Clinton să văd instituția aia şi mi-am zis la dracu', eu n-aş vrea să m-arunce nimeni acolo. Ar mai fi un loc în Nashville unde s-ar putea duce şi cică-i bunicel, numai că-i departe. Şi nu ştiu cât timp oi mai putea conduce maşina. Ăsta-i baiul. Nu ştiu, Bobby. Poate până la urmă ajungem amândoi acolo. În general n-am altă soluție decât să mă rog.

Ea şterse fundul găleții cu o cârpă şi puse laptele în răcitorul galvanizat de pe veranda din spate şi se descălță de cizmele verzi de cauciuc pe care le purta. Astea sunt ale lui Royal. Dar le port pentru că-s uşor de scos şi oricum nu umblu eu prea departe.

Intrară în bucătărie. Nu-mi place să-ntreb omu' cât stă, că parcă l-aş goni. Da' nu-mi faci ca data trecută, să bei numa' o cafea şi gata, nu?

Nu. Pot să stau câteva zile.

Ea îşi scoase pălăria şi-şi scutură părul şi-şi scoase mantaua şi o agăță într-un cuier de lângă uşă. Ia loc, spuse ea. Mă duc sus, să lepăd salopeta asta. Nu-mi place să mulg în miezu' zilei, da' uneori n-ai încotro. Dezbracă-te şi stai jos, Bobby.

Bine.

El îşi trase un scaun şi-şi puse haina de piele pe spătar şi se aşeză. Scaunele proveneau din munți şi erau din lemn de frasin, cu brațe şi stinghii şlefuite la un strung cu pedală într-o lume care nu mai era posibilă nici măcar în imaginație. Tăbliile erau din papură împletită foarte tocită şi cârpită pe alocuri cu sfoară groasă şi aspră. Când se întoarse, femeia se duse la frigider. Sunt sigură că n-ai mâncat, zise ea. Stai să-ți pregătesc ceva.

Nu trebuie să-mi pregăteşti nimic.

Ştiu. Ce ți-ar plăcea?

Aş vrea un sendviş cu pâine de casă, roşii de grădină, maioneză, sare, piper şi deasupra un ou tare tăiat felii.

Am cules ultima roşie acum vreo şase săptămâni. Dar altfel zic că sună foarte bine. Am nişte roşii din comerț.

Nu mi-e foame, Buniellen. Rezist până la cină.

Ei, am pus nişte fasole la fiert. Fata lui Bart a adus nişte şuncă de-a lor şi ziceam să fac nişte pesmeți şi sos.

Sună bine.

Vrei nişte ceai cu gheață?

Da.

Se aşezară la masă şi băură ceaiul din pahare de sticlă irizată verzi şi înalte.

De unde faci rost de piese pentru chestia aia? întrebă el.

Care chestie?

Frigiderul.

Nu-i trebe piese. Merge-n voia lui.

Incredibil.

Niciodată n-am înțeles de ce-i spune frigider. În loc să-i spună pur şi simplu răcitor. Nu frig nimic. Măcar atâta ştiu sigur.

Bună întrebare.

Royal tot răcitor îi spune.

Ei, măcar nu-i spune pian.

Bunica râse, apoi îşi acoperi gura cu mâna. Mă rog, zise ea. Cel puţin deocamdată. Mai bine-mi ţin gura. Pe unde-ai umblat de dimineaţă?

Am fost la iaz.

Doamne sfinte. Ce mai pierdeai vremea la iazul ăla. Umpleai frigideru' de sticle şi borcane. Mi-era şi frică să deschid uşa, la ce lighioane ţineai acolo.

Erai foarte înţelegătoare cu chestia asta.

Mereu am crezut c-o să te faci doctor.

Îmi pare rău.

N-am vrut să sune aşa, puiule.

Ştiu.

N-are de ce să-ţi pară rău.

Western şterse picăturile de apă de pe pahar cu dosul arătătorului. Da, în fine.

Ce-i?

Nimic.

Ba nu, ce-i?

Nimic. Doar că nu crezi pe bune asta.

Ce să cred pe bune?

Că n-are de ce să-mi pară rău.

Ea tăcu. Apoi spuse: Bobby, ce-a fost a fost. Nu mai ai ce să-i faci.

Dar nu e cine ştie ce consolare. Nu-i aşa? Dădu la o parte paharul şi se ridică de pe scaun. Ea îi puse mâna pe braţ. Bobby, zise ea.

N-am nimic.

Pot să spun ceva?

Mda. Sigur.

Nu cred că-i voia bunului Dumnezeu ca cineva să sufere în felul ăsta.

Care fel, Buniellen?

Ăsta.

Ei. Nici eu nu cred că-i voia lui.

Ştii că-mi fac griji pentru tine.

El se răsuci în loc. Puse mâinile pe spătarul scaunului şi se uită la ea. Crezi că ea a ajuns în iad, nu-i aşa?

Ce lucru îngrozitor ai zis, Bobby. Îngrozitor. Ştii că nu cred asta.

Îmi pare rău. Ăsta sunt. Sau asta.

Nu cred aşa ceva.

Nu-i nimic.

Te rog să nu pleci, puişor.

N-am nimic. Mă întorc.

O luă pe aleea din faţa casei şi înainte pe strada asfaltată. N-ajunsese prea departe când o maşină se opri şi un bărbat îl privi pe deasupra geamului întredeschis.

Te duc undeva?

Nu, domnule. Vă mulţumesc că v-aţi oprit.

Bărbatul privi înainte pe drum. De parcă ar fi cântărit şansele lui Western să ajungă la destinaţie. Eşti sigur?

Sunt sigur. Fac doar o plimbare.

O plimbare?

Da, domnule.

Maşina îşi văzu de drum, apoi încetini iar. Când Western ajunse în dreptul lui, bărbatul se aplecă să-l vadă mai bine. Ştiu cine eşti, zise el. De parc-ar fi identificat un criminal de război nazist colindând prin Wartburg, Tennessee. Apoi se îndepărtă.

Peste o oră, când se întoarse acasă, scoase genţile din maşină şi închise portbagajul din faţă şi portiera maşinii şi intră în casă. Îşi lăsă haina pe spătarul scaunului. Soarele nu se mai arătase şi i se făcuse frig. Bunică-sa era în living. Nu mi-ai închiriat camera, nu? întrebă el.

Încă nu.

Cine e fata care a fost aici mai înainte?

O cheamă Lu Ann. Vine cam de două ori pe săptămână.

Unde-i Royal?

S-a întins în pat. Noi doi nu ne potrivim la program.

Western o luă pe coridor şi urcă pe scara îngustă de lemn.

Camera lui era în fundul casei şi era doar puțin mai mare decât un dulap. Îşi lăsă bagajele pe podea şi rămase privind pe fereastră. O ciocănitoare țopăia pe una dintre crengile unui nuc aplecat deasupra acoperişului. Ghionoaia galbenă, cum i se spunea în zonă. Se întoarse şi se aşeză pe pătuțul metalic. O pătură cenuşie aspră. În firida din peretele din față erau câteva dintre cărțile lui. Trei cupe mari de argint câştigate la cursele auto. O statuetă cu Inima lui Isus. Era şi un Ferrari Barcheta din 1954 în miniatură, construit după planurile fabricii. Meşterise caroseria din aluminiu de şaisprezece milimetri pe o capră pe care singur şi-o cioplise dintr-o bucată de stejar de cincisprezece pe douăzeci. Deasupra patului, pe perete, era o bucată mare de pânză lăcuită tăiată din fuzelajul unui avion. Era într-o nuanță de galben deschis şi avea pictat pe ea cu albastru numărul 22.

Se ridică şi luă *Principles of Quantum Mechanics* de Dirac, cea de-a patra ediție. O răsfoi. Marginile erau pline de notițe, de ecuații. Doamne fereşte, îl verificam pe Dirac la calcule. Închise cartea şi o lăsă deoparte şi-şi sprijini coatele pe genunchi şi-şi cuprinse capul cu mâinile.

Era întins pe pat cu un picior pe podea când ea îl chemă la cină. În cameră era întuneric, în afară de lumina de pe hol. Culese cartea lui Dirac de pe jos şi-şi scoase trusa de ras din geantă şi traversă culoarul până la baie.

Când coborî, îl găsi pe Royal în capul mesei din sufragerie, cu un şervet îndesat sub bărbie. Bătrânul i se adresă abia când Bobby trecu pe lângă masă şi ajunse în fața lui, ca să nu fie nevoit să mişte capul. Salutare, Bobby, zise el.

Ce mai faci, Royal?

Binişor. Cum îți merge?

Mă descurc.

Tot peste ocean stai?

Nu. Stau la New Orleans.

Am fost acolo o dată. Acum mulți ani.

Şi ți-a plăcut?

N-aş putea spune că m-am omorât. Am făcut puşcărie acolo.

De ce-ai făcut puşcărie?

De prost. Aveau acolo nişte şobolani cât cățeii. Trăgeam în ei cu nişte praştii din elastice şi agrafe de hârtie, dar ei nici nu se uitau la noi. Tot timpul se grăbeau. Se duceau undeva. Nu ştiu unde.

Bunică-sa apăru aducând vase cu piure şi fasole.

Western se ridică şi o urmă în bucătărie.

Ce pot să iau?

Poftim, zise ea. Ia-le pe astea.

Îi întinse o farfurie cu felii de şuncă şi un vas cu pesmeți acoperit cu o cârpă, apoi veni şi ea cu sosul şi un castron cu porumb. Aduse cafeaua, o turnă şi se aşezară, el şi bunica față-n față, Royal în capul mesei. Plecară capetele şi bunica rosti rugăciunea, apoi spuse mulțumim că ni l-ai trimis pe Bobby. Western îşi privi pe furiş unchiul. Stătea cu ochii închişi. Când Buniellen ajunse la partea în care-i mulțumi lui Dumnezeu pentru Bobby, bătrânul aprobă din cap. Mda, zise el. Suntem recunoscători pentru asta. Apoi îşi trecură castroanele de la unul la altul şi începură să mănânce.

De unde ai porumb dulce, Ellen?

Din congelator, Royal. Tu de unde crezi?

Nu pricep de ce nu poți congela roşii.

Nici eu, da' ştiu că nu poți şi gata.

De ce nu poți congela roşiile, Bobby?

Nu ştiu. Majoritatea fructelor se pot congela. Fructele de pădure.

Crezi că roşia-i fruct?

Clar. Cred că poți să-i zici şi fruct de pădure.

Fruct de pădure.

Da.

Mă rog, am mai auzit chestia asta cu fructul. Numai că dovezi n-am primit. Nici c-ar fi ca fructele de pădure. Tu crezi chestia asta?

E din familia solanaceelor. Care include mătrăguna. Au adus-o spaniolii din Mexic.

Din Mexic.

Da.

Royal se opri din mestecat şi-şi privi lung farfuria. Adică zici că nu s-a pomenit roşii pân' s-a dus Columb acolo şi le-a luat.

Da. Şi nici cartofi sau porumb sau jumătate din chestiile pe care le mâncăm.

Cartofi.

Da.

O să te întreb ceva.

Bine.

Cu ce crezi că făceau italienii sos dacă roşii nu era?

Nu ştiu.

Ce crezi că mânca irlandezii dacă n-avea cartofi? Ştii la ce te gândeşti tu?

La ce mă gândesc?

La tutun.

E posibil.

Walter Raleigh a adus tutunul încoace. De-aia erau pe vremuri ţigări Walter Raleigh. Eu ştiu lume care fuma din astea. Era poza lui pe pachet. Ţi le dădea cu nişte cupoane de le trimiteai şi primeai chestii.

Ce fel de chestii?

Habar n-am. Poate prăjitoare de pâine.

Western întinse unt pe un pesmet şi puse pe deasupra o lingură de sos roşu gras. E delicios, Buniellen.

Ei, mulțumesc.

Da' porumbul?

Ce?

De porumb ce zici?

Royal mestecă. Mda, zise el. Poate c-o fi adus şi porumb. I se zice porumb indian.

Sau fasolea.

Fasolea.

Fasolea.

Royal încuviinţă din cap. Ei, după ştiinţa mea, oamenii mănâncă fasole de când lumea şi pământul. Cre' că şi Adam a mâncat. Şi el, şi Eva. Mâncau ditamai blidu' şi dup-aia stăteau şi trăgeau băşini parte-n parte.

Royal.

Bobby zâmbi. Royal îşi înfipse furculiţa într-o felie de şuncă şi se apucă să-i taie marginea grasă. Clătină din cap. Aicea tre' să ai grijă ce-ţi iese pe gură. O să vezi. Ridică privirea. Sunt prizonier aicea, Bobby. E adevăru' gol-goluţ. Niciodată nu merg nicăieri. Nu văd pe nimenea. N-am cu cine vorbi. Clătină din cap, mestecând.

Ţi-am zis că te duc la Eagles. Oricând doreşti.

Nu vreau să stau acolo şi să vorbesc cu moşii ăia băşinoşi.

Bunica îl privi pe Western.

Ei, atunci nu. Cât e ceasul?

Aproape şase.

Royal se ridică şi-şi smulse şervetul de la gât.

Royal, n-ai mâncat mai nimic.

O iau cu mine.

Dispăru în living cu farfuria şi furculiţa. Peste câteva minute se auzi televizorul.

Stă acolo şi se ceartă cu el. O să-l auzi imediat.

Părea bine.

Încă nu ți-am spus nimic. Uneori i se năzare că suntem iar în Anderson County. N-am plecat de-acolo decât de treizeci şi opt de ani.

Îl auzeau pe Royal bolborosind în living.

Cred c-ar vrea să fie iar în Anderson County.

Ei. Şi eu aş vrea. Deşi n-ar fi mare diferență.

Ştiu că ți-e dor de casă.

Ea dădu din cap. Bunicul şi unchiul meu au construit casa aia cu mâinile lor în 1872. Normal că se apucaseră să taie lemnu' mult înainte. Fiecare bucățică a fost de pe proprietatea lor. Au ridicat-o din grinzi şi bârne şi aproape un an de zile au tăiat la cherestea, nuci şi plopi, şi au cărat buştenii cu săniile trase de câte şase catâri. Au fost şi buşteni lungi de şase metri, de nu-i puteau cuprinde nici doi oameni. Sunt poze cu ei în dulapu' ăl vechi din living. Au construit un joagăr în pădure, la vreo doi kilometri de casă, care mergea cu motor cu aburi, şi cărau buştenii până acolo şi cheresteaua de-acolo, grămezi peste grămezi. Şi le-au dus în depozit, cum îi ziceau ei, şi au stat acolo într-o magazie cine ştie cât pân-au tăiat primele scânduri. Nu ştiu de unde s-au priceput ei să facă ce-au făcut, Bobby. Adică vreau să zic că puteau face orice. Nici măcar o carte n-au avut. În afară de Biblie, normal. Bănui că abia dac-or fi avut o foaie de hârtie. Bine că Dumnezeu nu ne lasă să vedem viitorul, mereu mi-am zis aşa. Casa aia a fost cea mai frumoasă casă de-am văzut-o eu vreodată. Podelele erau toate din lemn de nuc masiv şi aveau scânduri late de aproape un metru. Toate puse cu mâna. Toate pe fundul unui lac. Nu ştiu, Bobby. Trebuie să crezi că există bine pe lume. Trebuie să crezi că-l chemi în viața ta cu truda mâinilor tale, zic şi eu. Poate că te înşeli, dar dacă nu crezi în asta, atunci n-o să ai viață. Poate c-o să-i spui aşa. Dar n-o să fie. În fine. Vorbesc şi eu aşa. Mă prostesc pe zi ce trece.

Asta nu e o prostie, Buniellen.

În orice caz. Era război. Ştiu că multă lume ar fi primit cu dragă inimă s-ajungă ferma pe fundu' lacului numa' să li sentoarcă fiul pe care n-aveau să-l mai vadă niciodată. Şi nu numai atât. Dar noi tot am ținut cu dinții de ea. Dar pur şi simplu ne-au luat-o. Veneau cu negociatori sau cum le zicea? Da' n-aveau de gând să negocieze. Încercau numa' să te oblige să semnezi şi să nu le faci scandal. Să accepți prima ofertă. Stipulație, cum îi ziceau ei. Dacă te țineai tare ajungeai la tribunal şi cred că au fost unii de-au primit mai mult decât le-ar fi dat guvernul, numai că pân-au primit, prețurile la terenuri se dublaseră, aşa că s-au ales oricum cu mai puțin. Îți dădea preaviz de două săptămâni. Şi dupaia trebuia să pleci. Nu trebuia să iei nici măcar mobila, dar cam toată lumea a luat-o. Plecau în toiu' nopții. Ca hoții. Noi am stat în Clinton, într-o casă închiriată, până-n martie 1944. A fost greu. Ştiu c-au fost familii de le goniseră ăia de la TVA[34] de la fermele lor în anii treizeci şi au venit în Anderson County şi-au fost gonite şi de-acolo. Ba au fost şi familii evacuate de la fermele lor din Great Smoky Mountains National Park în anii treizeci, apoi şi de ăia de la TVA în anii treizeci, plus bomba atomică în anii patruzeci. Dar deja nu mai aveau nimica la ora aia.

Cum să nu, strigă Royal. Ticălos mincinos ce eşti.

Buniellen clătină din cap. Mie cel mai rău mi-a părut de arendaşi. Ăia n-au avut niciodată nimic. Stăteau şi ei în colibe la nişte ferme din alea. Nu li s-a făcut nici o concesie, pur şi simplu a trebuit să plece. Şi sigur că n-aveau unde să se ducă. Erau şi familii de culoare. Unii au ajuns să trăiască în pădure ca animalele. Şi a mai fost şi o iarnă friguroasă. Lumea îi vedea noaptea în lumina farurilor trecând drumu'. Familii întregi. Cărau pături. Cratițe şi oale. S-a dus lumea

[34] Tennessee Valley Authority.

după ei. Să le ducă ceva făină şi mălai. Cafea. Poate şi puţină slănină afumată. Mă gândesc la copiii ăia. Chiar şi azi.

Eşti un căcăcios care toarnă numai minciuni, martor mi-e Domnul Isus.

Scuză-mă, zise Buniellen.

Dădu scaunul la o parte, se ridică şi se duse la uşa livingului. Royal, n-ai decât să-njuri dacă vrei, da' la mine-n casă să nu iei numele Domnului în deşert, zise ea. Îţi interzic.

Royal nu răspunse.

Ea se întoarse şi se aşează pe scaun. Nu stau cu el acolo. Mă uit la ştiri sus, în camera mea. De obicei urc imediat după ce termin cu vasele şi el stă aicea jos juma' de noapte. Şi urlă.

Stătea culcat în cămăruţă şi asculta vântul afară. Închisese uşa dinspre hol şi camera nu era încălzită şi se făcuse destul de frig. Maică-sa avea nouăsprezece ani când se angajase la Y-12, uzina de separare electromagnetică. Unul dintre cele trei procedee de separare a izotopului de uraniu-235. Muncitoarele erau transportate la uzină cu autobuzele, care se hurducau pe drumul accidentat, în pantă, prin praf sau noroi, în funcţie de vreme. N-aveau voie să vorbească. Gardul de sârmă ghimpată se întindea pe mulţi kilometri şi clădirile erau din beton masiv, nişte corpuri uriaşe, monolitice şi în mare parte lipsite de ferestre. Stăteau într-o mocirlă imensă dincolo de care se întindea o zonă din care copacii ciopârţiţi şi deformaţi fuseseră îndepărtaţi cu buldozerul. Ea povestea că arătau de parcă s-ar fi ivit cumva din pământ. Clădirile. Erau inexplicabile. Se uita la celelalte femei din autobuz, dar ele păreau să fi depus armele şi se gândea că ar putea fi singura dintre ele care, fără să ştie ce anume se petrece, era pe deplin

convinsă că trebuie să fi fost lucrul dracului şi că, deşi otrăviseră toate făpturile până-n străfundurile ţărânei, nu era nici pe departe sfârşitul. Era abia începutul.

În clădiri erau peste o mie cinci sute de kilometri de conducte şi un sfert de milion de robinete. Femeile stăteau pe scăunele şi supravegheau cadranele din faţa lor, în timp ce atomii de uraniu goneau pe şine în calutroane. Erau măsuraţi de o sută de mii de ori pe secundă. Magneţii care-i propulsau aveau diametrul de doi metri şi bobinele erau din argint masiv, fabricate din cincisprezece mii de tone de argint împrumutate de la Trezoreria Statelor Unite, pentru că războiul consumase deja tot cuprul. O femeie mai în vârstă îi spusese că în prima zi, când toate femeile erau la posturile lor şi n-aveau nici cea mai vagă idee despre ceea ce se petrecea, inginerii acţionaseră rând pe rând butoanele şi un zumzăit asurzitor de dinam umpluse sala şi sute de agrafe de păr săriseră de pe capetele femeilor şi zburaseră prin aer ca nişte viespi.

Ea intrase împreună cu celelalte într-un post de pază şi primise un ecuson cu poza ei într-o mică ramă metalică neagră şi două stilouri negre. Deja trecuse de verificările de siguranţă şi sănătate. Primise un dulap în vestiarul femeilor şi o salopetă albă şi botoşeii albi de cârpă de pus peste pantofi. Mai târziu aveau să muncească în hainele de stradă. Nu li se explicase deloc ce anume urmau să facă. Primiseră instrucţiuni simple şi stăteau opt ore pe zi la posturile lor sub strălucirea aspră a neoanelor, urmărind un cadran şi învârtind de un buton. Dacă vorbeai cu cineva, te puteau da afară. Puteai chiar s-ajungi la închisoare. Stilourile erau dozimetre de radiaţii.

Lucrase acolo şase luni până când într-o zi un grup de fizicieni se oprise în spatele ei. Vorbeau într-o limbă pe care n-o înţelegea. Apoi unul dintre ei i s-a adresat în engleză.

N-am voie să vorbesc cu dumneavoastră, a şoptit ea.

Ştiu că n-ai voie. Aş vrea să mă suni.

Bărbatul s-a aplecat şi a pus pe consolă o bucată de hârtie pe care era scris cu creionul un număr de telefon.

De acord? a întrebat el.

Ea n-a răspuns.

Eu aşa sper, a mai zis el. Ea şi-a desprins ochii de cadrane o clipă doar, numai că el se îndepărtase deja cu ceilalți. Atunci îl văzuse ea pentru prima oară pe tatăl lui. Amândoi aveau să moară de cancer. Au trăit în Los Alamos. Apoi în Tennessee. Tatăl lui mai fusese însurat, dar ei nu i-a spus niciodată, pentru că era evreică ortodoxă. Western aflase că respectiva femeie trăia încă şi locuia în Riverside, California, şi după mulți ani, Alicia se dusese s-o viziteze. Femeia acceptase să se vadă cu ea într-o cafenea din oraş. N-o să dureze mult, i-a zis ea. Şi nu durase.

Bunica i-a povestit că imediat ce l-a văzut pe tatăl lui, a ştiut că nimic n-avea să mai fie la fel. A ştiut de prima oară când ea îl invitase acasă. N-aveam idee ce-o să se întâmple. Am încercat să mă rog, dar n-aveam idee de ce mă rog. Nu trebuia să-ți spun asta.

N-ai zis nimic rău.

Nu. Dar am gândit-o.

Dormi. Se trezi iar. N-ar fi trebuit să vii, zise el.

Se ridică şi-şi luă haina şi o îmbrăcă peste tricou şi rămase privind pe fereastră. Geamul se aburi de la răsuflarea lui. Lumina lămpii cu vapori proiecta formele piezişe ale casei şi copacului pe câmp, în direcția şoselei. Se întoarse, ieşi din cameră şi străbătu coridorul. Lumina era încă aprinsă şi coborî pe scară în şosete, şort şi geacă. Royal adormise în fotoliul lui din living. Ecranul cenuşiu al televizorului afişa nişte cifre în partea de jos şi scotea un zumzet continuu, surd. Se duse în bucătărie şi deschise frigiderul şi rămase în fața lui. Pe raftul de jos erau câțiva

morcovi şi luă unul şi închise uşa frigiderului. Stătu lângă chiuvetă, privind pe fereastră şi mâncând morcovul. Avea gust de pământ. Ceva traversa câmpul dincolo de grajd. Poate o vulpe. Sau o pisică. În câțiva ani bunică-sa nu va mai fi şi proprietatea va fi vândută şi el nu se va mai întoarce niciodată acolo. Avea să vină momentul când orice amintire despre acel loc şi acei oameni avea să fie ştearsă din catastiful lumii.

Noaptea era friguroasă. Atât de tăcută. Mâncase tot morcovul, în afară de tulpină. Apoi mâncă şi tulpina. Avea gust amar, de pământ. Atât de amar. Urcă în cameră şi se culcă.

Făcu plimbări lungi în pădure. Nu întâlni pe nimeni. Un bărbat care se plimbă prin pădure toamna în acel colț de lume dă de bănuit dacă n-are puşcă la el şi ar fi luat şi el o puşcă, numai că hoții care spărseseră casa cu doi ani în urmă le furaseră pe toate. Îi luaseră mandolina Gibson. Gablonțurile bunicii. Mai goliseră şi vechiul scrin Jackson din living de toate hârtiile şi le luaseră cu ei şi când o întrebase pe bunică-sa de ele, singurul ei răspuns fusese o clătinare a capului.

Luă la mână lucrurile din dulap. Suvenire din tinerețe. Fosile, cochilii, un borcan cu vârfuri de săgeți. Un uliu dungat împăiat de el, ros de molii aproape de tot. Se gândi c-ar fi trebuit să înțeleagă de la bun început scopul jafului, dar nu-l înțelesese.

Royal era într-adevăr atât de ciudat pe cât îl descrisese bunica lui. Se proțăpea în scaun şi cerea părerea unor răposați de mult. Se uita pe fereastră la Dodge-ul verde al lui Buniellen şi o întreba când îşi schimbase maşina, deşi ea avea Dodge-ul de unsprezece ani.

Se duse cu maşina la Knoxville. O zi cenuşie şi ploioasă. Parbrizul se tot aburea pe dinăuntru şi luase cu el un mic prosop ca să-l şteargă. Maserati era o maşină ciudată, plină

de sisteme hidraulice franțuzești. Cursa pedalei de frână era inexistentă, un lucru cu care trebuia să te obișnuiești. O luă pe Gay Street și ieși în Cumberland Avenue. Nu cunoștea aproape pe nimeni în acel oraș. Totul avea un aer cenușiu, părăsit. Ieși în autostrada Alcoa și forță mașina până la două sute patruzeci la oră, lăsând în urmă o jerbă fină de vapori de apă.

Ieși din casă a doua zi în zori și se duse pe jos până la pod și traversă câmpurile până la fosta carieră, ținându-se după făgașul care abia se mai vedea până în pădure. Câteva ciori țâșniră din copacii de pe creasta de deasupra lui și-și luară zborul în liniște. Blocuri de piatră imense, pătrate se înălțau ceva mai departe, în pădure. Piatra era de culoarea trunchiurilor copacilor, iar cariera alcătuia un amfiteatru în pădure. O podea plată de piatră și două niveluri în trepte și un bazin liniștit, adânc și negru, reflectând lumina. Pereții se înălțau pe trei laturi, cu blocurile brăzdate de caneluri acolo unde fuseseră sfredelite pentru dinamită.

Traversă pe lângă un perete scund din blocuri retezate aflat vizavi de bazin și se așeză așa cum se așezase în acea seară de vară cu mulți ani în urmă și o privise pe sora lui jucând-o pe Medeea, singură pe podeaua carierei. Ea purta o togă făcută dintr-un cearșaf și o coroană de caprifoi în păr. Luminile rampei erau niște cutii de compot umplute cu cârpe îmbibate în kerosen. Reflectoarele erau din foiță de metal și fumul negru se înălța printre frunzele verii deasupra ei făcându-le să tremure în timp ce ea călca încălțată în sandale pe podeaua de piatră curată. Avea treisprezece ani. El era în al doilea an de facultate la Caltech și când o privise în acea seară de vară, știuse că e pierdut. Își simțea inima în gât. Viața nu-i mai aparținea.

La sfârșit se ridicase și aplaudase. Ecoul surd întors de pereții carierei. Ea făcuse două reverențe, apoi dispăruse, grăbindu-se în întuneric, umbrele copacilor înclinându-se în

fața ei la lumina lanternei care atârna de toartă. Se așează pe pietrele reci cu fața în mâini. Îmi pare rău, iubito. Îmi pare rău. Totul e doar beznă. Îmi pare rău.

În ultima seară a vizitei lui mâncară cina în tăcere. Bunică-sa pregătise pui fript și pesmeți cu sos alb. Royal își tot plimba mâncarea prin farfurie până când lăsă furculița din mână, privind peretele cu șervetul la gât. Nimic peste nimic, aia e, zise el. Nu e unu' singur. Cum zice la cartea sfântă. Ai zice că nimicul e doar nimic, da' nu-i așa. Se tot întinde.

Îmbucă ceva, Royal, zise bunica. Ai face bine să mănânci. În loc să te dai mai deștept ca Biblia.

Mâncară. Western se uită la bunica lui.

Crezi c-au mai rămas hârtii de-ale ei aici?

Din câte știu eu, nu, Bobby.

Mă întrebam doar dac-ai dat peste așa ceva.

Ea clătină din cap. Au luat la puricat toate camerele. Poți să te uiți dacă vrei. Știi asta.

Ce hârtii? întrebă Royal.

Hârtiile lui Alice.

Alice e moartă.

Știm că e moartă, Royal. E moartă de zece ani.

Zece ani, zise Royal. Pare imposibil. Moartă și rece.

Brusc începu să plângă. Western se uită la bunică-sa. Ea se ridică de la masă și se duse la bucătărie.

Mai târziu, după ce Royal se retrase în living, Western și bunică-sa își băură cafeaua la masa din bucătărie. Mă bucur că ai venit, Bobby, zise ea. Aș vrea să stai mai mult.

Știu. Dar trebuie să plec.

Crezi că familia asta e blestemată?

Western ridică privirea. Blestemată?

Da.

Tu așa crezi?

Uneori.

Adică plăteşte pentru păcatele strămoşilor?

Ea zâmbi cu tristeţe. Nu ştiu. Tu crezi în Dumnezeu, Bobby?

Nu ştiu, Buniellen. M-ai mai întrebat şi altă dată. Ţi-am mai zis. Nu ştiu. Tot ce pot spune e că avem aceleaşi păreri, în mare, el şi cu mine. Cel puţin când sunt eu în pasă bună.

În fine. Sper să fie aşa. Cred că ăsta-i al doilea lucru pentru care dau vina pe taică-tu. Deşi ştiu că n-am eu căderea s-arăt cu degetul.

Şi primul? Primul lucru.

Efectul lui asupra lui Eleanor, pur şi simplu. Încerca s-o zăpăcească. O făcea să plângă. O făcea să se îndoiască de credinţa ei, ca să zicem aşa.

De-aia au divorţat?

Nu ştiu. Probabil că a fost un motiv indirect.

Care a fost cel direct?

Cred că ştii.

Lui îi venea greu să stea acasă.

Mă rog.

Consideri că nu se potriveau deloc.

Aşa e. Bineînţeles că şi ea era deşteaptă foc.

De ce crezi că s-au căsătorit?

Nu ştiu, Bobby. Era război. Cred că mulţi tineri s-au căsătorit atunci deşi altminteri ar mai fi aşteptat. Lui îi plăceau femeile frumoase. Şi ea era cea mai frumoasă.

Deşi asta n-a prea ajutat-o, nu?

Rareori ajută.

Crezi?

Da. Frumuseţea face promisiuni pe care frumuseţea nu le poate onora. Am văzut asta de prea multe ori. De două ori în casa asta.

Mai turnă cafea.

Mi-e dor de sobă, zise Western.

Ştiu. Nu găseam pe nimeni să ne taie lemne pentru ea.

Pot să te întreb ceva?

Sigur că poți, Bobby.

Care-i regretul tău?

Ei. Cred că ştii care-i regretul meu.

Mă refer la lucrurile pe care le-ai fi putut face altfel. Sau deloc. Genul ăsta de regret.

Bunică-sa se răsuci şi se uită pe fereastră la câmpurile peste care se lăsa întunericul, cu mâna la gură.

Nu ştiu, puiule. Nu regret prea multe. Cred că oamenii regretă mai mult ce n-au făcut decât ce au făcut. Cred că toată lumea are lucruri pe care n-a reuşit să le facă. Nu poți vedea ce te aşteaptă, Bobby. Şi chiar dac-ai putea, nu-i o garanție că ai lua decizia corectă nici măcar atunci. Cred în planurile lui Dumnezeu. Am avut clipe negre şi în clipele alea am avut îndoieli negre. Dar pe asta n-am avut-o niciodată.

Îşi termină cafeaua şi dădu cana deoparte. Îşi încrucişă brațele şi-l privi pe Western.

N-am vrut să te fac să te simți prost, zise el.

Nici nu m-ai făcut, Bobby.

Vrei să ne uităm la nişte poze?

Oh, Bobby.

Ce e?

Am crezut că ți-am spus.

Ce să-mi spui?

Le-au luat.

Au luat albumele foto?

Da. Am crezut că ți-am spus.

Nu.

Îmi pare rău, puiule.

Nu-i nimic.

Îmi pare rău.

Au luat tot ce era în scrin?

Da. Au golit sertarele şi le-au lăsat împrăştiate pe jos.

Deci au luat puşca de vânătoare a lui bunu' şi carabinele. Mandolina mea. Genul de lucruri pe care nişte hoţi pot să le bage la amanet. Dar au luat şi toate documentele de familie. Nu ţi s-a părut ciudat?

Ba mi s-a părut. La casele de amanet n-a apărut niciodată nimic. Le-au verificat pe toate cele din Knoxville.

Nu erau hoţi, Buniellen. N-aveau de gând să amaneteze obiectele. Sunt pe fundul lacului. Aruncate probabil de pe autostrada 33, de pe pod, împreună cu Dumnezeu mai ştie ce.

Ce vrei să spui, Bobby?

Nimic. Stai liniştită.

Nu, ce vrei să spui?

Nimic.

Are legătură cu taică-tu. Nu-i aşa?

Nu ştiu. Chiar nu ştiu. Mai bine-mi ţineam gura.

Bunică-sa se sprijini de masă cu palma întinsă de parcă ar fi dat să se ridice, dar nu se ridică. Părea mai mult decât obosită.

Eşti bine?

Sunt bine, Bobby. Nu mă băga în seamă. Uneori mă simt singură, atâta tot. Se întoarse şi-l privi. Tu nu?

Ar fi vrut să-i răspundă că nici nu cunoştea altă stare. Uneori, răspunse.

Bunică-sa se născuse în 1897. Preşedinte era McKinley şi ţara era în război cu Spania. Nu aveau curent electric, telefon, radio, televiziune, maşini sau avioane. Nici încălzire centrală sau aer condiţionat. În cea mai mare parte de lume nu exista apă curentă şi nici toalete. Condiţiile de viaţă nu erau cu mult diferite faţă de cele din Evul Mediu. El o privi. Ea îşi întorsese faţa de la el. Clătina din cap şi el nu ştia de ce. Dar apoi se întoarse din nou spre el. Avem motive să ne speriem, Bobby?

Nu. N-aveți.

Dar tu?

Plecă în zori fără să-şi ia rămas-bun. Zăbovind pentru scurtă vreme la fereastră, privind cum se iveau zorii cenuşii peste câmpuri. Pârâul învăluit în ceață, formele palide ale plopilor. Chiciură pe câmpuri. Totul nemişcat. Luă o geantă pe umăr şi pe cealaltă în mână şi coborî scările.

Puse genții le în maşină şi se întoarse în bucătărie şi umplu două cratițe cu apă fierbinte de la robinet şi se duse şi le turnă peste parbrizele din față şi din spate ca să topească gheața. Apoi lăsă cratițele pe treptele verandei şi urcă în maşină şi porni motorul şi dădu drumul ştergătoarelor şi ieşi cu spatele în stradă şi întoarse şi o luă spre autostradă.

O luă spre vest pe I-40, pe Podişul Cumberland, şi ajunse în Crossville în patruzeci de minute. Un strat de zăpadă nisipie mărginea drumul şi era foarte frig. Luă micul-dejun la un popas rutier. Ouă şi terci de porumb. Cârnați, pesmeți şi cafea. Plăti şi plecă. Afară, în parcare, un bărbat stătea cu un braț pe capota de inox a Maseratiului, în timp ce prietena lui îl fotografia.

Ajunse în Cartierul Francez la patru după-amiaza şi parcă Maseratiul în fața barului şi-şi luă genții le şi intră. Harold Harbenger stătea la capătul tejghelei şi ridică o mână uriaşă în semn de salut. De parcă pe el l-ar fi aşteptat acolo de cine ştie când. Bobby dragule, strigă el.

Unde-ai fost? întrebă Josie.

În vizită la bunica.

Ai fost la Knoxville?

Da.

Josie clătină din cap. Knoxville, zise ea.

M-a căutat cineva aici?

Nu cred. Poți s-o întrebi pe Janice. Pe mine m-a căutat cineva la Knoxville?

Western zâmbi. Nu cred c-ai vrea. La ce oră închide la bancă?

Aici pe Decatur?

Da.

La patru. Ea se uită la ceas. E şi zece.

Ştiu. La ce oră se deschide?

Probabil la zece.

Seara se duse cu maşina înapoi la depozit şi o acoperi şi o conectă la încărcător şi se întoarse cu taxiul în Cartierul Francez şi mâncă la Vieux Carré. Apoi se întoarse la bar şi urcă scările şi se duse la culcare, cu motanul torcând lipit de coastele lui.

Uneori ea îi apărea în vis cu un zâmbet pe care încerca să-l țină minte şi rostea aproape ca într-o incantație cuvinte pe care aproape că nu le putea pricepe. Ştia că în curând chipul ei minunat n-avea să mai existe decât în amintirile şi în visele lui şi curând după asta n-avea să mai existe nicăieri. I se arăta înfăşurată în mătăsuri lungi care o lăsau pe jumătate dezbrăcată sau poate doar în cearşaful ca o togă grecească, traversând o scenă de piatră la lumina lămpilor fumegânde, sau îşi dădea pe spate gluga şi părul blond i se revărsa de-o parte şi de alta a feței care se apleca deasupra lui cum stătea întins în aşternuturile umede şi cleioase şi-i şoptea ți-aş fi fost umbră în cale, păzitoarea singurului locaş în care ți-e sufletul ferit. Şi un zăngănit continuu ca de trudă într-o topitorie şi siluete întunecate în jurul focurilor alchimice, în fum şi cenuşă. Pe podea zac împrăştiați avortonii eforturilor lor şi totuşi ei continuă să trudească, în timp ce mâlul brut pe jumătate conştient tremură roşiatic în autoclavă. În acel sanctuar tenebros forfotesc pe lângă creuzet înghiontindu-se şi bolborosind în timp ce tainicul ereziarh drapat în mantia lui întunecată îi

îmboldeşte în strădaniile lor. Şi ce lucru de nerostit se înalţă şiroind prin crustă şi caliciu din zeama infernală. Se trezi asudat şi aprinse veioza şi stătu cu picioarele pe podea şi cu faţa în mâini. Să nu-ţi fie frică pentru mine, scrisese ea. A vătămat moartea vreodată pe cineva?

De dimineaţă se duse la Du Monde şi bău cafea şi citi ziarele. La zece traversă strada până la bancă. O clădire veche din cărămidă albă în stil neoclasic, care părea bizară faţă de arhitectura din Cartierul Francez. Moştenirea lăsată de Latrobe. Se duse la biroul din fundul sălii şi semnă în registru şi-i dădu cheia funcţionarului şi-l urmă la subsol, unde funcţionarul descuie poarta şi întinse mâna, invitându-l să intre. Trecură pe lângă un şir de uşiţe de oţel gravat până când ajunseră la numărul lui şi funcţionarul descuie uşa cu cheia şi scoase sertarul de oţel cenuşiu emailat şi-l puse pe masa din spatele lor. Descuie unul dintre lacăte şi-i dădu cheile şi se întoarse şi ieşi din încăpere.

Western puse cheia în încuietoare şi o răsuci şi înălţă capacul. Înăuntru era un plic gros de hârtie maro. Îl luă şi desfăcu elasticul cu care era legat şi-l deschise şi scoase scrisorile. Jurnalul ei din 1972. Se uită în el, apoi puse totul înapoi în plic şi legă elasticul şi puse plicul la loc pe masă şi închise şi încuie sertarul şi-l împinse la locul lui şi închise uşiţa de oţel şi o încuie. Se întoarse şi ieşi ducând cu el plicul şi semnă de plecare în registrul de la recepţie şi-i mulţumi funcţionarului şi ieşi pe stradă.

Se întinse pe pătuţ şi alese la întâmplare o scrisoare din plic şi o deschise şi o citi. Le ştia pe toate pe dinafară şi totuşi citi cu atenţie. Pisica se plimba torcând înainte şi înapoi pe lângă pat.

Nu ştia unde erau scrisorile lui. Poate că nici nu voia să ştie. Împături scrisoarea şi o puse la loc în plic şi mai luă una de pe fundul teancului. La doisprezece ani ea ţinuse pe noptieră o fotografie cu Frank Ramsey într-o ramă ieftină. Voia să afle dacă te puteai îndrăgosti de un mort. Zicea că peste paisprezece ani aveau să fie de aceeaşi vârstă. El se opri din citit. Îi era greu să le citească pe ultimele. Scrisorile în care îi spunea că e îndrăgostită de el. Le puse la loc în plicul de hârtie şi-l închise şi-l puse sub saltea şi ieşi din cameră şi coborî la bar.

Josie îl chemă făcându-i semn cu bărbia.

Te-a căutat cineva la telefon. Poftim.

Îi întinse un petic de hârtie pe care era trecut un număr. El îl răsuci şi-l examină.

Bărbat sau femeie?

Era un tip.

Mersi.

Formă numărul, dar nu răspunse nimeni.

Hrăni pisica, apoi ieşi pe coridor şi se duse la baie. Intră şi închise uşa şi trase zăvorul şi deschise dulăpiorul de tablă pentru medicamente şi privi înăuntru. Conţinea flacoane şi borcane vechi şi două tuburi de pastă de dinţi goale şi deformate. Se întoarse în cameră şi luă punga de cumpărături goală şi se duse îndărăt şi deşertă în pungă tot ce era în dulăpior şi împături punga şi o puse în coşul de gunoi. Dulăpiorul era fixat în perete cu patru şuruburi. Capetele şuruburilor erau cu flanşă. Căută în coşul de gunoi şi rupse o bucăţică de hârtie din pungă şi o apăsă tare cu degetul mare peste capul unuia dintre şuruburi care se imprimă clar pe ea şi-şi băgă hârtiuţa în buzunarul cămăşii şi închise uşa dulăpiorului şi plecă.

Se întoarse de la magazinul de bricolaj de pe Canal Street cu un set de chei tubulare ieftine, de import, de trei optimi de inci. Cheile erau într-o tăviţă de tablă, cu tot cu clichet şi

un mic adaptor. Scoase pachetul de scrisori de sub saltea şi traversă iar coridorul până la baie. Închise uşa şi puse zăvorul şi deschise dulăpiorul pentru medicamente şi găsi cheia potrivită şi potrivi adaptorul şi clichetul şi slăbi cele două şuruburi de jos. Pusese dopul de cauciuc în chiuvetă, în caz că aveau să cadă şuruburile, şi scoase cele două şuruburi de sus în timp ce ținea dulăpiorul de oglindă, apoi puse dulăpiorul pe podea. Rigipsul fusese tăiat ca să permită accesul la dibluri. Traversele pe care fusese fixat dulăpiorul pentru medicamente lăsau un spațiu de grosimea rigipsului şi strecură cu uşurință pachetul de scrisori între stinghii. Găurile din spatele dulăpiorului erau în formă de cheie şi nu strânse şuruburile de tot, aşezând dulăpiorul astfel încât să nu mai aibă nevoie de şurubelniță ca să-l scoată iar. Luă din coşul de gunoi câteva flacoane şi borcane şi le puse la loc în dulăpior şi închise uşa dulăpiorului.

Se duse la A&P şi cumpără vreo zece cutii cu mâncare pentru pisică şi se întoarse şi urcă în cameră. Puse plasa plină de cutii pe masă şi ridică motanul de subsuori şi-l privi în ochi. Motanul i se lăsă moale în brațe. Clipea liniştit şi se uita în altă parte.

Vigilență, Billy Ray. Vigilență. Şi mâncare de pisici.

După ce hrăni motanul, coborî şi-l sună pe Lou, care însă plecase deja acasă. Ieşi să se plimbe prin Cartierul Francez. Mirosul greu, umed şi rece. Mirosul de petrol, fluviu şi vapoare. Whitman locuise pe vremuri în casa de pe colț. Ferestrele luminându-se în amurg. Bătrânele felinare de pe Chartres Street ca un văl arzând în ceață. Maşina Shelby gonise douăzeci şi şase de tururi de pistă, dar nu mai apăruse. Era prea întuneric ca să se vadă dacă ieşea fum, dar Western scrută capătul îndepărtat al pistei, uitându-se după flăcări. Se duse la boxe, unde Frank aştepta ca maşinile să reapară. Nici un steag pe pistă. Deocamdată e bine. Ştiu că sperі să nu fie motorul.

Sper să nu fie maşina.

Nu era. Blocul de roți dințate începuse să se descompună până cutia se gripase şi apoi articulația cardanică se desprinsese şi arborele cardanic zburase zăngănind pe pistă şi Adams oprise maşina pe iarbă şi-şi desfăcuse centura şi coborâse şi o luase pe câmp cu casca în mână. Îi spuse lui Frank că maşina se dezmembrase ca o valiză de carton într-o furtună californiană. Se duseră în oraş la un bar, Adams echipat cum era cu salopeta de concurs, şi se aşezară într-un separeu. Adams ridică mâna. Dă-mi şi mie un scotch dublu cu apă separat. Sau hai să fie triplu. Se întoarse spre ceilalți. Voi ce vă luați? întrebă el.

Cursa se difuza la televizor, dar nu se vedea mare lucru de unde stăteau ei. Mai târziu Western se duse pe jos până la şicană şi se aşează pe iarbă şi privi cum vin maşinile, forțând ambreiajul într-o viteză inferioară, frânând şi luminând cu farurile dintr-o parte în alta, cu discurile din față aprinzându-se şi scăpărând pe margini ca nişte sori roşii, apoi stingându-se iar în timp ce etrierele se desfăceau şi maşinile ieşeau accelerând din curbă în viteza a treia, apoi într-a patra, şi goneau vuind în linie dreaptă.

VI

Din ziua când stătuse în vestibulul de la St Mary's şi toate colegele ei erau în alb ca nişte copile moarte dintr-un vis. Pantofii lor albi de lac. Mătăniile şi vălurile şi cărțile albe de rugăciuni cu catarame aurite pe care le strângeau în palme

când se rugau. Din ziua aceea Dumnezeul inocenței ei se retrăsese încetul cu încetul din viața ei. Îl văzuse într-un vis plângând lângă țărâna rece a trupului ei de copilă la o răscruce fără nume, îngenunchind ca să atingă lucrarea sa moartă. Până când într-un târziu apăruseră Puştiul şi tovarăşii lui. Natura lucrurilor de care Dumnezeu fuge sau pe care le abandonează e mereu trecută sub tăcere, dar ei i se părea că ea şi vizitatorii ei de la mansardă ar fi putut fi candidați potriviți. Puştiul şi tribul său de umbre drumețiseră printr-o pustietate imensă. Un peisaj sumbru şi interminabil. Pe care îl credea viu, nu şi merituos. Îşi mărturisi păcatele de fecioară prin ferestruică. O dată. Încă o dată. Apoi gata. Iadul era mai persistent. Îi văzu pe înviații regurgitați de abis cum rătăceau fumegând pe străzi, cu ochi goi. Clipind în lumina nefamiliară. Se trezea din vise de încleştare. De fugă cu picioare de plumb. Ei şedeau şi ea încerca s-audă ploaia pe acoperişul de tablă fălțuită, dar ploaia se oprise în timpul nopții şi se auzea doar picurul apei de pe streaşină. Ceva pe şosea. Ceva venind. O fiară năduşită, o grozăvie cu creastă, şuierătoare, tropăind pe alee. O adiere abia perceptibilă ca o variație malefică plutind desferecată spre bastionul ei singuratic.

Când mătuşa ei Helen veni în vizită, o întrebă pe față ce vrea să fie când va fi mare şi ea zise moartă.

Eu vorbesc serios.

Şi eu.

Ba nu. Eşti obraznică şi morbidă. Ia să vedem. Ce-ai vrea să fii?

Bolnavă în stadiu terminal?

Mătuşa se ridică şi ieşi din cameră.

Când se trezi iar Puştiul se plimba prin cameră şi mai era cu el un slăbănog cu mânecile suflecate care meşterea la ceva ce părea a fi un proiector de film de pe vremuri, montat pe un trepied de lemn. Puştiul gesticulă spre el cu o înotătoare.

Afuriseniile astea, zise el. Numai bătăi de cap ai cu ele. Ce părere ai, Walter? Se rezolvă cândva săptămâna asta?

Proiecționistul nu răspunse. Îşi potrivi şapca şi se aplecă să studieze problema. Fumul alb de la țigara lui şerpuia în fasciculul de lumină. Ea stătea strângând perna în brațe. Puştiul îi aruncă o privire. Nici o grabă, zise el. Avem lumini şi himere, dar sigur că acțiunea e întotdeauna altă mâncare de peşte.

Ce faceți?

Încercăm să punem porcăria asta de proiector în funcțiune. Mai fă nani un pic, dacă vrei. S-ar putea să mai dureze.

Proiectorul începu să păcăne şi să țăcăne, făcând să tremure dreptunghiul galben de lumină de pe peretele mansardei. Cifra opt apăru pentru scurt timp, urmată de şapte, apoi de şase, apoi totul se făcu negru. Doamne, zise Puştiul. Să aprindă cineva luminile din casă.

Ea aprinse veioza. Ce faci? întrebă ea.

Puştiul trânti pe biroul ei o cutie de trabucuri de pe vremuri, din lemn, şi scotoci prin ea. Alese dintre rolele de film, desfăcu una şi o examină în lumină. Imposibil de spus ce-i aici. O vechitură de opt milimetri. Chestia asta n-a mai văzut lumina zilei de la paştele cailor.

Ce chestie?

În general se ține destul de bine. Dată fiind situația. Măiculiță. Ia uite la grupuşorul ăsta. Totul e chestie de genetică, nu-i aşa? Stai să-i vezi pe unii dintre cetățenii ăştia.

Vrei să spui că eu sunt chestie de genetică.

Ştiu şi eu. Păi nu de-aia suntem aici? Nenicule. Ia uită-te la ăsta, vrei? Oricum, dacă e să declanşăm urgia peste curu' lor, nu-s suficiente grupele sangvine. Ia zi, Walter. Se-aude ceva?

Proiecționistul îşi împinse şapca pe spate cu degetul mare, îşi şterse fruntea de sudoare cu o mişcare circulară a umărului şi luă o şurubelniță din buzunarul de la spate.

Puştiul desfăşură filmul. Lăsându-l să atârne într-o spirală. Clătină din cap. Dacă mai mergem un pic înapoi dăm peste oameni şezând la foc în izmene din piele de leopard. Ău. Ce-a fost asta?

Lumina de pe perete clipi şi se stinse iar.

Alarmă falsă, zise Puştiul. Înfăşură la loc filmul şi scoase altă bobină. Răbdarea. Niciodată n-a fost punctul meu fortuit. Probabil că de-aici o să mi se tragă binemeritata pedeapsă înainte să se termine chestia asta. Încăpățânarea însă... Doamne. Cum au reuşit găinile să se cace aici?

Ce chestie?

Ce?

Ce chestie? Ai zis chestia asta.

Chestia asta?

Ai zis înainte să se termine chestia asta. Ce chestie?

M-oi fi exprimat greşit.

Ba nu. Ce chestie?

Măiculiță. Trebuia să-mi dau seama. Bine. Opreşte-l, Walter. Scoate-l dracului din priză. Bun. Dă-l în pizda mă-sii. Se întoarse spre fată. Ascultă. Ce, strică un pic de istorie? Ar trebui să te consideri norocoasă fie şi numai pentru că am reuşit să facem rost de chestia asta. Un desant matinal în coteţul păsărilor. Totul acoperit de praf. Găinaţ. Unele lucruri chiar nu au numere, orice-ar spune lecturile tale. Dar asta nu-i tot. Unele lucruri n-au nici un fel de denumire. De nici un soi. Păi cum e posibil aşa ceva, întreabă ea. Păi uite aşa simplu, răspunde imperturbabil mărunţelul în robă. Numele e ceea ce adaugi după. După ce? După ce apare pe ecran. Ecranul tău ecranul meu cine nu e cran. Avem nişte imagini spasmodice cu gagii şi gagicuţe, dar n-au nume. Le-au avut, dar nu le mai au. Ultimul martor care ar fi ştiut să le spună pe nume e sub pământ între patru scânduri lângă ei şi-n curând o să rămână şi el fără nume, dacă nu cumva a rămas deja. Deci. Cine-s ei? Nu-i cine ştie ce consolare că pe vremuri o ardeau

nomenclatoric. Consolare pentru cine? Păi căcat. Te dai bătut. Zici că nu-i nevoie de nume. Bun. Nu-i nevoie de nume ca să faci ce?

Puştiul se plimba. Părea cufundat în gânduri.

Mereu acelaşi refren, zise ea. Presupun că meditezi.

Poate. Bănuiesc că n-ai avea nevoie de mine dac-ai avea o muză.[35]

N-am nevoie de tine. Eşti o povară, asta eşti. Nici măcar nu eşti amuzant.

Mda. Te repeți.

De ce n-am muză?

De unde s-o scoți? Eşti unicat. Ai noroc că n-ai ieşit cu două capete.

Mersi. Ce chestie?

Ce?

Ce chestie? Chestia din „dinainte să se termine chestia asta".

Măiculiță. N-o scoți dintr-ale ei, nu? Că tot vorbeam de încăpățânare. De ce nu putem trece mai departe şi gata? Să mai facem şi cum zic eu.

Mereu facem cum zici tu.

Încerc să am grijă de tine, Ciudățenia Ta. Crezi că-i uşor? Walter o să dreagă maşina timpului şi o să vedem nițică istorie, atâta tot. Poate o scurtă digresiune filozofică menită să accentueze importanța unei atitudini neutre. Dacă începi cu cei anonimi şi necunoscuți, poate vei fi mai puțin înclinată să spui „ți-am spus eu". Numărarea şi denumirea sunt două fațete ale aceleiaşi monede. Fiecare vorbeşte limba celeilalte. Ca spațiul şi timpul. În cele din urmă ajungem să dăm piept cu chestia asta matematică, normal. Care nu ne dă pace.

De ce sunt unicat?

---

[35] În original, joc de cuvinte cu verbul „to muse", care înseamnă „a cugeta", şi substantivul „muse", care înseamnă „muză".

Puştiul se opri şi întinse înotătoarele şi privi rugător în sus, apoi reîncepu să se plimbe.

Nimeni nu e chiar unic.

Nu. Doar tu.

Eu sunt singura.

Mda.

Dar nu poți să spui singura ce anume sunt.

Mă rog, presupun că am putea spune că eşti singura de felul tău. Dar sigur că ai dreptate. Nu există fel. De unde paradoxul că dacă nu există fel nu există nici unul de-un fel.

Unu adică cifră sau ființă?

Şi una, şi alta. Nu poate exista nimic până nu apare altceva. Asta-i problema. Dacă există un singur lucru, nu poți spune nici unde e, nici ce e. Nu poți spune cât e de mic sau de mare sau ce culoare are sau cât e de greu. Nu poți spune dacă există. Nimic nu există dacă nu există şi altceva. Deci ai fi tu. Mă rog. Eşti?

Nimeni nu-i chiar unic-unic.

Zău?

Nu mă poți compara cu cine ştie ce entitate care pluteşte singură în vid.

De ce nu? Ascultă. Hai să punem nişte filme. Bine? O imagine face cât o mie de cuvinte. Ceva de genul ăsta. Douăzeci şi patru pe secundă. Sau or fi optişpe? Într-una dintre cutii am găsit chiar şi un Kodak vechi cu derulare manuală.

Filme.

Mda.

Cu ce?

Rămâne de văzut. Cum scrie pe firma de pompe funebre. Ce-ar fi să-i dăm drumul?

Credeam că nu merge proiectorul.

Ce, n-ai încredere în Walter?

De ce e îmbrăcat aşa?

Nu ştiu. Anturajul lui e mai bătrâior. Poți să-l întrebi dacă vrei, dar nu e prea vorbăreț. Stai aşa. I-am dat drumul. Stinge lumina, te rog.

Ea stinse veioza. Dreptunghiul de lumină galbenă grunjoasă tremură pe perete şi cifrele se succedară, fiecare într-un cerc. Opt, şapte, şase. O limbă de ceas se rotea înăuntrul cercului, ştergându-le una câte una.

De ce e tăiat şasele?

Ssst. Doamne.

Ți-ai da seama dacă proiectorul ar fi răsturnat.

Linişte.

În plus, nici măcar nu există nouă.

Ciocu' mic, pentru numele lui Dumnezeu!

Cifrele ajunseră până la doi. Pe ecran se ivi o umbră. Jos în față, şuieră Puştiul. Proiectorul țăcănea întruna. Siluete palide apărură în salturi. În haine țesute în casă. Zâmbeau vag. Unele se strâmbau la cameră. Sau făceau cu mâna peste timp.

Cine-s ăştia? întrebă ea.

Se poate face linişte în sală? Doamne.

De ce fac cu mâna?

Ce vrei să facă? Să trimită o carte poştală? Ține-ți pliscul, da?

Filmul huruia mai departe. Arsuri şi goluri apăreau şi dispăreau. Bărbați şi femei în haine de vară. Pălării de paie şi bonete. Înmormântarea unui copil. Bărbați în salopete de lucru scoțând dintr-o căruță un mic sicriu. Văzu un bărbat ucis prin spânzurare căzând prin podeaua unui eşafod de lemn brut în timp ce un preot stătea cu cartea la piept şi cu o mână ridicată şi un şerif într-un costum şifonat îşi scotea ceasul din buzunarul vestei. Văzu un grup de bărbați în cămăşi, cu hainele pe brațe şi pălăriile în mâini. Păreau să aibă capetele legate cu sfori.

Ăştia cine sunt? şopti ea.

Ai şi tu răbdare, bine?

Două femei zâmbind pe gazonul casei bunicii ei din Akron. Cred că le recunosc, zise ea. Maşina de pe alee. O văzuse în fotografii vechi. Era înaltă şi neagră. Un model clasic, comentă Puştiul. Distribuţie demodromică.

Poţi să-l opreşti? Poţi să dai înapoi?

Nu poţi să dai înapoi. Doamne. Poate c-ar trebui să fii mai atentă de prima oară.

Poţi să dai mai încet?

Cum să dai mai încet?

Ea nu răspunse. Încercă să-şi aducă aminte când fusese inventată camera de filmat. Văzu oameni într-un lac, cu braţele întinse. Costumele lor de baie demodate, din lână neagră. Văzu un copil care ar fi putut fi tatăl ei. Venind spre cameră. Umbrit de soare. O creatură a luminii. Mama ei în faţa casei lor din Los Alamos. Pământul era nins şi brazde de noroi şerpuiau pe drum şi munţii din depărtare erau ninşi. Haine îngheţate atârnând tari ca nişte cadavre pe sfoara de rufe din curte. Mama ei întorcând spatele camerei şi alungând-o cu un gest. Acoperindu-se cu haina ca să-şi ascundă sarcina.

Aia-s eu în burta ei.

Mda. Presupun că încă n-aveai nume.

Dacă Bobby era Bobby, eu eram Alice.

Asta sună total idiot.

Chiar a fost total idiot.

În sfârşit, ea. Ridicându-se pe poante în ţinută de dans la un recital de balet în pivniţa unei biserici din Clinton, Tennessee în octombrie 1961.

Dar opreşte-l, ceru ea. Poţi să-l opreşti?

Ei, sigur că da, răspunse Puştiul. Poţi să-l opreşti oricând. Eşti sigură că asta vrei?

Da. Te rog.

Bine. Futu-i. Opreşte-l. Gata. Doamne. Aşa mi se mulţumeşte.

Proiectorul se opri brusc, lumina pâlpâi şi se stinse. Ea aprinse veioza. Puştiul se roti pe scaun şi clătină din cap. Mor de râs cu tine, să ştii, zise el.

Mă bucur că te amuz.

Mda. N-am nevoie de amuzament. Oricum, toată treaba e dubioasă. Iei nişte imagini statice şi le derulezi în tandem la o anumită viteză şi ce-i chestia asta care seamănă cu viaţa? Ei bine, e o iluzie. Ei? Ce-i asta? În fine, cui îi pasă că poţi învia morţii. Bineînţeles că n-au multe de spus. Ce-aş putea să-ţi spun? Sună şi tu înainte să sapi. Poate-ţi închipui că şmecheria e să descoperi o realitate colaterală. Dacă-ţi scapă cumva eroarea. Reaua-voinţă relevantă. Poţi să introduci nişte vectori noi, dar asta nu înseamnă că se vor schimba. E o idee bună? Dar dacă oamenii vor să se întoarcă?

N-au cum.

Aşa, fetiţa. Ideea e că niciodată nu vei avea un ecran gol. Şi sigur că nu contează ce e pe ecran, contează cine a pus lucrurile alea acolo. Dacă totuşi te uiţi şi nu-i nimic pe ecran ai să pui tu însăţi ceva acolo, de ce nu.

Adică pe mine, probabil.

Sigur. Chiar dacă te scoţi din cine ştie ce sinistralium muced. Nici măcar nu vom încerca să-ţi infirmăm ideile despre ce anume poţi să alegi şi să culegi dintre cele ce sunt şi cele ce nu sunt. Vom încerca să formulăm lucrurile în termenii tăi. E în interesul nostru. Pentru o deformare minimă. Dacă vrei să-l expediezi pe ticălosul ăla mic ca pe un cine-pizda-mă-sii-mai-e-şi-ăsta, e privilegiul tău. Accidental aici? Sigur că da. Poate că o schimbare de dietă ar fi soluţia. Reduci grăsimile saturate şi fără gustări înainte de nani. Putem lucra la asta. Poate să identificăm câteva primejdii actuale care colindă noaptea prin codru.

Nu vreau să le identific. Vreau doar să dispară.

Uite ce e. Ce-ar fi să-i dăm timp să respire. Mai avem câteva bobine.

De unde să ştiu eu că nu-s luate pur şi simplu dintr-un magazin de vechituri? Sau încropite de tine? Apar acolo oameni care par mai bătrâni ca Edison.

Chiar aşa?

Şi nu-s amuzanți. Sunt trişti. Morții nu-s iubiți multă vreme, aşa ai zis. Cum poate că ai observat în călătoriile tale, aşa ai zis.

Ai putea să-ți deschizi inima un picuț.

Dar mi-am deschis inima. Şi uite cu ce m-am ales. Şi oricum, unele lucruri nu pot fi reparate. Şi istoria nu-i pentru toată lumea.

Doamne. Unde mi-e creionul? Să notez chestiile astea.

Şi de ce-ți bați joc de mine?

Cine-a zis că-i joc?

Sigur îți dai seama cine face o figură caraghioasă aici.

Aşa zici? Pe cine o să întrebi? Şi nu mă cheamă Sigur.

N-am nici un motiv să cred că ăştia chiar sunt familia mea.

Mda, în fine. Tatăl e mereu o necunoscută.

Şi nu pretind că ştiu ceva ce nu ştiu. Nu-s prefăcută.

Să-nțeleg că eu sunt.

N-am zis niciodată că eşti prefăcut. Am zis că eşti un mincinos nenorocit.

Doamne. Ai terminat?

Asta tu să-mi spui.

Doar nu crezi c-o fi fost careva ascuns pe-acolo cu un mic Kodak operat manual pe sub haină? Aia care se poticnea pe scenă erai sau nu erai tu?

De unde să ştiu?

Câți oameni erau în public?

Cum?

Câți oameni erau în public? E o întrebare corectă.

Nu ştiu.

Ba sigur că ştii. N-a trecut chiar atâta timp. Ia cu agheasmă.

Optzeci şi şase.

Ăsta-i codul pentru când eşti pe făraş?[36] *În orice caz, probabil că ai dreptate. Şi oricum, chiar dac-ai vrea să vezi mai mult, nu ştiu ce rost are dacă tu crezi că totul e făcătură.*

Tocmai. Şi nu vreau să mai văd nimic.

Credeam că suntem cu toţii prieteni aici.

Ba nu credeai. Şi ce desant matinal în coteţul păsărilor?

Ce?

Ai zis că bobinele de film erau murdare de găinaţ.

Zău?

Ai zis desant matinal.

E o expresie. Ce, crezi că e o misiune secretă?

Cine să facă un desant într-un coteţ de găini?

Bună întrebare. Cui pe cui se scoate. Agent de coteţ. Nu e chiar o raritate.

Puştiul se duse la fereastră şi se uită afară.

Ridică şi ea ochii. În coteţul găinilor era un cufăr. O ruină. De coteţ vorbesc. Bobby a folosit nişte lemn de-acolo. Erau mai multe chestii acolo. Nişte lăzi pline de borcane de conserve. Mobilă veche. Mai era o canapea umplută cu păr de cal din care Bobby a tăiat când era mic nişte bucăţi de piele, să-şi facă mocasini de indian. Cufărul era unul vechi de călătorie, plin cu hârţoage vechi. Lucrările tatei din studenţie. Nişte scrisori. Care fuseseră în casa din Akron. Cred că avea de gând să se uite peste ele. Doar că el a murit. Şi toate hârtiile au fost furate.

O, ce zi funestă.

A fost o zi funestă. Chiar aşa.

---

[36] *Eighty-six*, în traducere literală „optzeci şi şase”, e şi un termen argotic care înseamnă că un produs s-a terminat. Expresia „to be eighty-sixed” a căpătat sensul de a da pe cineva afară de undeva unde nu e binevenit.

Mda, în fine. Credeam că nu-ți place să insişti asupra nenorocirilor din familie. De la salopetă de lucru la revista Time *în două generații. Încă una până la anihilare. Am încheiat transmisiunea. Ei, ce naiba. Dac-am şti încotro merge toată lumea, poate c-am şti şi ce să ne luăm în bagaje. Totuşi, nu e bine să-ți pierzi speranța.*

În ce să-mi pierd speranța?

Întotdeauna poate să apară ceva.

N-o să apară nimic. Cât mai e?

Ce să mai fie?

Din film.

Nu ştiu. Câteva role.

Dă-i drumul.

Serios?

Proiectorul trebuie să se fi răcit între timp.

Mda. L-am văzut pe Walter făcându-i vânt cu şapca. Nu ştiu de ce mă îmbufnez aşa. Doar am fost prevenit.

Prevenit despre ce?

Despre tine, Laleabelea.

La ce-ți foloseşte că-mi scorneşti tot felul de nume?

Numele sunt importante. Ele fixează parametrii regulilor de participare. Originea limbii stă în acel sunet unic ce desemnează cealaltă persoană. Înainte să-i faci ceva.

Poți purta o conversație şi fără să fii grosolan.

Zău? Păi trebuie să-ți atragem atenția cumva. Pari să-ți închipui că ascultatul e opțional şi trebuie să-ncercăm să te dezvățăm de năravuri.

Cine?

Eu şi echipa mea.

Echipa ta?

Ce nu-ți convine aici?

De ce nu-mi spui niciodată pe numele meu adevărat?

Nu ştiu. Cred că-mi plăcea mai mult când erai Alice. Credeam că eşti o fată mai cu picioarele pe pământ. Alicitatea

însemna doar răutate. Pentru Alicia a trebuit să chemăm miliția. Ce preț are un nume?[37] *Se pare că foarte mare. Mai vrei să vezi din astea sau ba?*

Să înțeleg că azi nu vin ortacii.

Nu. Azi avem film. Eşti gata?

Mda. Bine. Sigur.

Aşa te vreau. Stinge lumina, da?

Ea se întinse şi stinse veioza. Bine, strigă Puştiul. Dă-i drumul.

A sosit la Paris în toamna anului 1969, cu trenul şi feribotul din Londra. Ultimul lucru pe care i-l spusese Chapman fusese vechea zicală despre cursele de maşini. Băieți iuți, băieți bogați şi băieți idioți. Uneori îi găseşti pe toți trei într-o singură salopetă.

La mine te referi?

Ai ajuns prea târziu, Bobby. Vremea pilotului gentleman a apus. Am văzut o mulțime de tipi bogați şi proşti care au sărăcit şi s-au deşteptat. Totul în lumea curselor e un compromis. În afară de frânele puternice. Singurul atu pe care s-ar putea să-l ai e că în cursele de Formula chiar există un substitut pentru centimetri cubi. Se numeşte tehnică.

A ieşit din Gare du Nord ducându-şi cele două valize de piele şi s-a oprit în noaptea pariziană. A stat multă vreme acolo. Pur şi simplu să se dezmeticească. Până la urmă a luat un taxi şi i-a dat şoferului adresa de la Mont Joli de pe rue Fromentin, lângă Pigalle. Era un hotel preferat de artiştii itineranți şi cafeneaua de la parter se umplea dimineața de

---

[37] Aluzie la un pasaj celebru din *Romeo şi Julieta*: „Ce preț are un nume? Trandafirul / Oricum i-ai spune, tot aşa-şi împarte / Mireasma dulce." *Romeo şi Julieta* de William Shakespeare, traducere de Virgil Teodorescu, actul II, scena 2, în Shakespeare, *Opere complete*, Univers, Bucureşti, 1984, p. 33.

jongleri, hipnotizatori, dansatoare exotice şi câini dresaţi. A închiriat un garaj în arondismentul nouă şi a început să adune unelte. Maşina a sosit după o săptămână cu un transportor, iar Armand a ajuns în ziua următoare. În fiecare zi străbătea suburbiile sumbre cu autobuzul şi descuia uşa şi lua salopeta şi o îmbrăca. Lotusul stătea pe cricuri şi el şi Armand glisau pe podeaua de beton pe cărucioare pentru mecanică şi potriveau unghiul de fugă şi unghiul de bracaj şi unghiul de convergenţă al roţilor. Ajustau stabilizatoarele. Apoi recalibrau injecţia şi distribuţia micului motor urlător. Tractau maşina pe pistă cu camioneta cu remorcă a lui Armand şi o pilotau pe rând cu noile reglaje şi apoi o tractau înapoi, uneori pe întuneric.

În acele prime seri a stat singur la bancul de lucru şi a reconstruit motorul de rezervă. Chapman făcuse tot ce ţinea de mecanică şi montase cilindrii. Totul era din aluminiu şi interstiţiile erau enorme. A strâns şuruburile barei de direcţie şi a măsurat rezistenţa şurubului cu un comparator. S-a uitat în tabel şi a măsurat iar. În atelier era un reşou cu parafină, dar mereu se făcea frig. El şi Armand mâncau de prânz la o cafenea aflată la două străzi de garaj. Clienţii casei se uitau miraţi la americanul în salopetă soioasă care stătea printre ei.

Ea a plecat de la şcoală şi a venit la Paris şi serile o scotea la cină la Boutin's, la câţiva paşi de hotel. Unde venea să mănânce Miller în anii treizeci. O friptură de viţel minunată, cu sos de smântână, la doar şapte franci. Prostituatele nu-şi puteau lua ochii de la ea. Prima cursă a fost la Spa-Francorchamps şi Lotusul a gonit ca trenul douăzeci şi şapte de tururi de pistă, dar s-a dat bătut subit când a cedat pompa de benzină.

El a condus-o la IHES[38] şi ea s-a cazat şi şi-au luat rămas-bun. Chapman a trimis cealaltă maşină în martie. El şi Armand colindau toată Europa într-un transportor la mâna a treia şi stăteau în transportor sau la hoteluri ieftine şi mâncau bine. Se prezentau bine, dar niciodată nu câştigau vreo cursă. La sfârşitul sezonului el a vândut maşina şi în acelaşi an, în noiembrie, a primit o scrisoare de la John Aldrich. În următorul an a fost invitat să piloteze maşini de Formula 2 pentru echipa March. Nu-şi explica exact de ce. S-a întâlnit cu ea la Paris la cină şi ea i-a expus febril idei matematice care i s-au părut la un pas de a se desprinde de orice realitate cunoscută lui.

Când intrară la dispecerat, Lou vorbea la telefon. Dădu din cap, închise şi ridică privirea către Western. Fiul rătăcitor. Te-ai întors?

M-am întors. Ai ceva pentru mine?

Nu.

De ce nu pot să mă duc la Houston?

Pentru că n-ai fost aici când am format echipa. Uite, poate îți explică Red.

A trebuit să mă duc la bunica.

Ai mai zis. Şi noi a trebuit să mergem la Houston.

Când pleacă?

Au plecat de dimineață. În mare parte.

N-ai nimic.

Nimic recomandabil.

Dar nerecomandabil ce ai?

Lou se trase în spate cu scaunul şi-l cercetă pe Western. E o echipă în Pensacola care caută scafandru. Nu ştiu nimic despre ei. E posibil să nici nu plătească.

În ce constă treaba?

---

[38] Institut des Hautes Études Scientifiques.

Asta trebuie să-i întrebi pe ei. Vor pe cineva care să se ducă la oamenii lor pe o platformă de foraj. Te duc ei până acolo cu elicopterul.

Pentru cât timp?

O săptămână. Poate. Eu mi-aş lua şosete de rezervă.

Cum ajung la Pensacola?

Asta te priveşte. Nu-ți decontează nimeni partea asta.

Bine.

Bine? Gata?

Gata.

Lou clătină din cap. Copie un număr de telefon pe o foaie şi rupse hârtia şi i-o întinse lui Western. Faci cum crezi, adăugă el.

Western se uită la numărul de telefon. Dacă ți s-a părut aşa dubios, cum de le-ai cerut numărul de telefon?

Ador slujba asta. Uite ce e. Sunt sigur că ştii care-i politica firmei: confortul şi plăcerea angajaților înainte de toate. Taylor vrea să vă ştie mulțumiți. Dacă mai şi câştigă nişte mălai pe lângă asta, mă rog, nu se refuză.

Red arătă din cap spre hârtiuță. Vrei un sfat bun, sufletel?

Normal.

Mototoleşte chestia aia şi arunc-o la gunoi colo.

La ce adâncime au de gând să lucreze?

Nu ştiu. E o platformă autoelevatoare, deci n-are cum să fie la mare adâncime. Bănuiesc că o să dezmorțească nişte instalații.

Care stau degeaba.

Mda.

Ce părere ai?

Dacă mi-ar pune cineva pistolul la tâmplă, poate că m-aş duce. Poate c-ar trebui să-l asculți pe Red. Prima regulă când faci o muncă periculoasă e să ştii pentru cine munceşti.

Red încuviință din cap. Amin, zise el.

Elicopterul coborî pe cerul parțial acoperit de nori aproape direct deasupra turlei. Cu luminile ei, platforma arăta ca o rafinărie înălțându-se din marea neagră. În luminile de aterizare ale elicopterului se desluşi litera H de pe pista de aterizare, iar deasupra ei, numele platformei. Caliban Beta II. Pilotul coborî pe platformă şi opri rotorul şi se întoarse spre Western. Bun, zise el. Înțelegi că vine urgie, nu glumă.

E-n regulă.

Ai mai fost pe aşa ceva?

Da, o dată. De ce?

Pentru că dacă sunt valuri urâte, n-ai acces la bord.

Nu crezi c-o să vină nimeni aici.

M-aş mira să vină.

Western îşi luă din spate geanta cu echipamentul şi coborî. Uşa uşoară de aluminiu vâjâia în vânt. Vântul gemea în structura de oțel de deasupra şi printre turnurile de iluminat şi uriaşele macarale Link-Belt.

Eu te duc înapoi, dacă vrei, spuse pilotul. Că doar nu mă doare curu'.

Mersi. Mă descurc.

Închise uşa şi pilotul se aplecă şi se asigură că e încuiată şi trase în sus de manşă şi elicopterul se ridică de pe platformă. Western rămase acolo cu hainele fluturându-i în curentul stârnit de rotor, privind cu ochii îngustați elicopterul care se ridică spre lumini, apoi o luă îndărăt spre coasta Floridei cu luminile de navigație pălind şi dispărând în cele din urmă în întuneric.

Îşi luă geanta pe umăr şi străbătu pasarela de oțel spre cabină şi deschise uşa de oțel şi sări peste pragul care dădea spre scară. Închise uşa şi o încuie răsucind roata şi se rezemă de masa dinăuntru şi-şi scoase bocancii cu

bombeu metalic şi-i lăsă pe podea. Centrul de comandă era chiar în stânga. Cu geanta pe umăr, coborî scara în şosete până la cabinele de dedesubt.

Totul arăta ca pe un vapor. Coridoarele înguste şi pereţii despărţitori gri de oţel. Balustradele de fier şi lămpile de pe tavan în cuşti de sârmă. Dar nu era un vapor şi în afară de pulsaţia mocnită, constantă a motorului primar în măruntaiele îndepărtate ale platformei, nu se simţea nici un zgomot, nici o mişcare.

Găsi sala de mese şi bucătăria şi deschise frigiderul şi scoase câteva felii de carne conservată şi o pâine. Îşi făcu un sendviş şi întinse muştar pe deasupra şi-şi turnă un pahar de lapte. Îşi lăsă geanta pe masa pliantă din sală şi o luă spre cabine. Erau mici şi mobilate cu paturi suprapuse. Picioarele paturilor erau fixate în nişte găuri din podea. Băile erau mici, cu duşuri din oţel şi veceuri din inox ca cele din închisori. Se opri pe scara de tambuchi cu laptele şi sendvişul în mână. Hei! strigă el.

Nu mai ştia exact cum să se întoarcă la bucătărie. O luă înainte pe coridoare, urcă şi coborî scările până când în sfârşit ajunse la o uşă exterioară. Mâncase aproape tot sendvişul şi băuse laptele şi lăsă paharul gol într-un colţ şi termină sendvişul, apoi răsuci roata mare de fier ca să descuie uşa care dădea spre mare.

Vântul smulse uşa şi o trânti de perete. El ieşi şi încuie uşa în urma sa şi traversă pasarela şi coborî scările de oţel. Sub el era puntea de foraj. Turnul se înălţa în noaptea vântoasă şi păsările se roteau fără zgomot printre luminile suspendate şi zburau în contra vântului şi când se întorceau erau imediat aspirate în beznă. Se rezemă de perete, cu haina fluturând. În aer erau bucăţi de sare usturătoare şi întreaga platformă părea să plutească în derivă, legănându-se în noaptea marină.

Îşi ridică gulerul hainei şi înaintă pe punte. Privi printr-una dintre ferestrele solide de sticlă fixate în şuruburi în rama de oţel vopsit. I se făcuse deja foarte frig şi-i clănţăneau dinţii. Înaintă pe lângă perete până când zări platforma de aterizare pentru elicopter, apoi intră pe uşa pe care intrase prima oară şi o închise în urma lui şi coborî în bucătărie şi-şi luă geanta de pe masă.

O luă pe coridor şi intră în cabina cea mai apropiată de sala de mese şi-şi puse geanta pe micul birou şi aprinse veioza. Se aşeză pe pat şi se rezemă cu spatele de peretele rece de metal. O uşoară trepidaţie electrică. Îşi spuse că asta-l va ajuta să adoarmă. Se ridică şi desfăcu geanta şi-şi scoase jacheta de nailon căptuşită cu lână şi o puse pe pat. Apoi coborî iar în bucătărie. Se uită în frigider şi cămară, sperând să găsească o bere, dar pe platforme nu exista bere. Luă o conservă de caise şi căută un deschizător de conserve, dar nu găsi. Până la urmă luă un satâr pentru carne şi găuri conserva cu muchia lamei şi luă o lingură şi se întoarse în cabină şi se aşeză pe pat mâncând caisele. Erau foarte gustoase. Mai mâncă din ele, apoi duse cutia înapoi la bucătărie şi o puse la loc în frigider. Se plimbă pe puntea inferioară, uitându-se în cabine. Stătu şi ascultă. Hei! strigă el.

Se întoarse în cabina lui şi scoase un exemplar broşat din *Leviatanul* de Hobbes. N-o mai citise până atunci. Luă perna de pe patul de sus şi umflă amândouă pernele şi se întinse şi deschise cartea.

Citi vreo douăzeci de pagini, apoi îşi puse cartea deschisă pe piept şi închise ochii.

Când se trezi, Hobbes era în continuare pe pieptul lui. Stătu şi ascultă. Zgomotul furtunii de afară înăbuşit de pereţi. Încă ceva. Se ridică pe pat şi închise cartea şi puse picioarele pe podea. Era două şi douăzeci dimineaţa. Îşi sprijini capul de oţelul rece al peretelui despărţitor. Bătăile

inimii departe, în măruntaiele platformei. Peste două mii de cai-putere. Se ridică şi ieşi desculţ, în şosete, şi coborî în camera comună. Aprinse televizorul. Purici şi zgomot de fond. Încercă mai multe canale, apoi îl închise.

Urcă iar pe scara de tambuchi şi deschise uşa care dădea afară. Vântul se făcuse vijelie în toată regula. Un urlet strident. Marea de sub punte era un cazan negru şi păsările dispăruseră. Trase uşa şi o încuie răsucind roata. Se întoarse la bucătărie şi luă conserva de caise şi străbătu coridorul până în camera lui şi se aşeză pe pat şi mai mâncă nişte caise, apoi aşeză pe birou cutia cu lingura în ea.

Prima oară când o vizitase la spital, ea apăruse târşâindu-şi picioarele pe coridor încălţată cu papucii de hârtie primiţi de-acolo şi zâmbise palid şi-i luase mâna. A doua zi se întorsese cu un pachet, dar ea îl refuzase.

De ce? o întrebase.

Ştiu ce e în el.

Ce e în el?

Papuci.

Bine.

Îmi plac ăştia. Îmi pare rău. E drăguţ din partea ta că i-ai adus. Dar nu-i vreau. Nu vreau să fiu altfel.

Dar eşti altfel.

Nu. Nu sunt. Oricum, dac-aş vrea să fiu cine sunt, n-aş fi o persoană care poartă papuci speciali.

Poate mai bine vorbim despre altceva.

Se întinse pe pat acoperindu-şi ochii cu braţul. Pentru tine n-am să mor, fată cu trup de lebădă mlădiu. Un înţelept m-a învăţat ce ştiu. O, mână delicată, o, sân dalb. Pentru tine n-am să mor.[39]

---

[39] Versuri dintr-o poezie a poetului irlandez Padraic Colum.

Adormi cu fața în mâini, întoarsă spre peretele rece de oțel.

Dormi şi se trezi iar şi ascultă. Un bubuit în pereți. Îşi spuse că era zgomotul furtunii. Se ridică şi urcă la postul de comandă şi se uită pe fereastră. O explozie de apă sărată mătura pasarelele şi suprastructura. Lămpile cu sodiu scoteau aburi. Întoarse roata de fier şi se propti în uşă cu umărul şi se împinse în ea. Afară în noaptea torențială un urlet prelung, ascuțit, şi o ploaie orbitoare. Închise uşa şi întoarse roata. Doamne Dumnezeule, zise.

Coborî şi o luă pe lângă cabinele echipajului de pe a treia punte. La un moment dat luminile pâlpâiră şi el se opri şi rămase nemişcat. Să nu-ndrăzneşti, zise el.

Luminile se stabilizară. Se întoarse în cabină şi scotoci în geantă după o lanternă şi şi-o puse în buzunarul de la spate şi ieşi iar. Se întoarse cu un bol de înghețată şi se aşeză pe pat cu picioarele încrucişate şi luă iar cartea de Hobbes. Adormi cu lumina aprinsă şi când se trezi se făcuse ziuă.

Urcă şi privi furtuna. Adevărate perdele de apă se prăvăleau peste punți. Întreaga punte se cutremura şi valurile se năpusteau de la doisprezece metri peste parapet, apoi se prăvăleau înapoi. Coborî şi se aşeză pe pat şi-şi scoase trusa de bărbierit şi periuța de dinți. Apoi aşteptă pur şi simplu. Avea o presimțire neagră şi nu era furtuna. Era mai mult decât o presimțire. Încercă să-şi amintească ce-i spusese pilotul elicopterului. Mai nimic.

După o vreme coborî în bucătărie şi găsi câteva ouă şi-şi pregăti micul-dejun şi o cană de ceai şi se aşeză la masă să mănânce. Apoi se opri. Pe blat era o cană de cafea goală. Nu ținea minte s-o mai fi văzut acolo. Dar oare ar fi observat-o? Trebuie să fi fost acolo. Se ridică şi se duse şi o luă în mână, dar bineînțeles că era rece. Se aşeză iar la masă şi mâncă ouăle.

Puse cana şi farfuria şi tacâmurile în chiuvetă şi urcă în camera comună. Încercă iar televizorul. Nimic. Aranjă bilele pe masa de biliard şi dădu prima lovitură şi jucă o partidă de bila opt. Învârtindu-se silenţios în jurul mesei încălţat în şosete. Masa era înclinată la un colţ şi nu prea ieşeau loviturile în mantă. Termină partida şi puse tacul în suport şi se întoarse în cabină şi se întinse pe pat. Se ridică şi se duse la uşă şi o închise. Nu avea nici un fel de încuietoare sau zăvor. Îşi puse înapoi periuţa de dinţi în trusa de toaletă şi scoase un prosop din geantă şi se duse la baie şi făcu duş într-una dintre cabinele de oţel şi se bărbieri şi se spălă pe dinţi şi se întoarse şi îmbrăcă o cămaşă nouă. Se duse tiptil până la bucătărie şi scoase din congelator nişte carne pentru hamburger şi o lăsă pe blat să se dezgheţe. Apoi urcă la centrul de comandă şi se uită la furtună. Era cineva cu el pe platformă.

Se întoarse şi dormi în pat cu biroul proptit în uşă şi după-amiaza târziu când se trezi, biroul se deplasase cu cel puţin treizeci de centimetri. Vibraţia platformei îl mişca încet pe podea. Se uită în jur în cabină. Ce altceva se mai mişcase? Se ridică şi dădu la o parte biroul şi coborî în bucătărie şi luă satârul pentru carne şi se întoarse şi se aşeză pe pat şi cântări obiectul în mână. Împinse iar biroul în uşă şi încercă să citească. Se întoarse la centrul de comandă. Furtuna continua aproape nedomolită şi întunericul învăluia golful dinspre apus. Câteva lumini din structură se stinseseră. Stătu şi se uită la marea tot mai neagră la orizont.

Dădu o tură prin cabinele de jos cu satârul în mână. Mai târziu urcă în bucătărie şi prăji doi hamburgeri şi-i unse cu muştar şi-i puse între felii de pâine şi se aşeză la masă şi-i mâncă şi bău un pahar cu lapte. Laptele din pahar se cuta în nenumărate cercuri. Se uită la satârul care stătea pe

masă lângă farfurie. Henckels. Solingen. Puteai crăpa o țeastă cu aşa ceva? Sigur. De ce nu?

Încercă să se gândească cine ştia de plecarea lui în Florida. Şi dacă platforma se scufunda în furtună? Se mai întâmplă. Dar cine să fi avut habar de prezența lui acolo? Zburase până la Pensacola cu compania aeriană. După care nimic. Elicopterul?

Gulfways? Dar chiar scria Gulfways?

Platforma n-o să se scufunde în furtună. Ce vor? Ce vor cine? Te-ai urca într-un elicopter cu te miri cine? Asta ai făcut. Încă o zi. Cel mult două.

Se întoarse în cabină cu satârul în mână şi propti biroul în uşă şi se întinse pe pat şi închise ochii.

E o mare prostie, zise el.

Când se trezi era aproape miezul nopții. Patul se zgâlțâia şi crezu că asta îl trezise. Biroul era la jumătatea camerei. Se întrebă dacă aveau să se stingă luminile. Nu exista nici un motiv. Totul pe platformă era autonom.

Se ridică. Îi era frig şi-şi spuse că poate frigul îl trezise. Dac-ar fi fost cineva pe platformă, s-ar fi arătat deja. Ce fel de valuri puteau scufunda o platformă autoelevatoare?

Străbătu coridorul şi deschise uşa metalică şi privi stihiile. Închise iar uşa şi se întoarse şi se aşează pe pat. Mai era mult până-n zori.

Puteau veni pur şi simplu pe coridor cu un detector ieftin cu infraroşu. Oprindu-se la cabina în care se afla un corp cald.

Te-ar băga la duş? Ca să aibă mai puțin de curățat?

Te-ar pune să te dezbraci?

Stătu şi ascultă. Privind dâra subțire de lumină de sub uşă.

O să bată la uşă?

De ce?

O s-aştepte să se stingă lumina?

Ai putea să-ți aduci mâncare şi apă şi apoi să baricadezi uşa.

Încă două zile? Poate.

Ştia că nu va face nimic.

Echipajul se întoarse la jumătatea dimineții următoare. Coborâră pe scara de tambuchi în şosete, îndreptându-se spre bucătărie. Până îndreptă el paturile, coridorul se golise. Urcă la postul de comandă şi deschise uşa şi păşi pe punte. Vântul bătea încă şi valurile negre se izbeau cu putere, dar furtuna aproape că trecuse. Jos, podeaua era plină de păsări moarte.

Mâncă de prânz cu echipajul. Erau oameni de treabă şi nu se mirară de prezența lui. Se întoarse în cabina lui şi aşteptă barca pentru scufundări, dar barca pentru scufundări nu veni. Se duse la maistrul de foraj, dar maistrul nu ştia nimic despre repunerea în funcțiune a vreunei instalații. Cineva adunase păsările moarte şi le aruncase peste bord, iar platforma se trezi la viață încetul cu încetul sub ochii lui. Macaraua mare, galbenă se legăna în armătură şi până la jumătatea după-amiezii prăjina reveni pe poziție şi reîncepu să foreze şi continuă pe timpul nopții şi-n fiecare zi şi-n fiecare noapte. El stătea pe patul lui şi asculta vocea maistrului prin stație. Vocea tehnicianului care se ocupa de noroi. Lăsase lumina de pe birou aprinsă. Oamenii treceau înainte şi înapoi pe coridor, spre şi dinspre sala de mese. Vocile îl ungeau pe suflet. Să fii parte dintr-un proiect. O comunitate de bărbați. Un lucru care-i fusese aproape străin cea mai mare parte a vieții lui. Dormi în reprize. Vocile se auziră toată noaptea. Am ajuns la o sută de rotații pe minut.

Două pompe sunt la şapte sute.

Trebuie s-ajungi la o sută douăzeci, cam aşa. Dacă te bagi prea repede, se clatină şi te loveşti de perete. Mă doare-n cur ce faci în gaură.

Păi ce să punem acolo?

Mai mult fier, aş zice.

Eşti acolo?

Da.

Trei sau patru. Poate cinci.

Cred c-o să fie optzeci şi doi. Optzeci şi doi. Da' tu forează înainte.

Mda. Mai pune una.

Câte tije sunt?

Treizeci. Treizeci şi una acum.

Au mai rămas vreo cinci tije.

Ce îmbinare ai acolo?

Nouăzeci şi nouă.

Nouăzeci şi nouă. Ce greutate are noroiul?

Unu-zero-cinci.

Trebuie verificat.

El dormi şi se trezi. Patru-zero-patru. Afară linişte. Difuzorul cârâia încetişor. Avem o mică schimbare de formaţiune. Am intrat în nişte dolomită. Cam patru-zero-şapte. Unşpe-nouăş'şapte. E aproape calcar. Oricum, nu e mare diferenţă. E un pic de altă culoare. Doar o idee mai cristalin decât calcarul. Dar dacă iei o bucată, vezi perfect prin ea. Jumătate e dolomită şi jumătate calcar. Eu am crezut oricum că e şist.

Se pare că forează mai bine. Bucăţi mai mari. Se văd urme de dinţi unde a intrat sapa. Vă garantez că are poftă de mâncare, nu glumă.

La cinci se sculă şi coborî în sala de mese şi mâncă o porţie de îngheţată şi discută cu doi dintre muncitorii care stăteau şi beau cafea. Unde-s băieţii tăi? întrebară ei.

Vin mâine. Sper.

Ei dădură din cap. Oricum, eşti plătit pe toată perioada cât stai aici. Nu-i aşa?

Aşa-i.

Bravo ţie.

Se întoarse în cabina lui şi se întinse în obscuritatea binefăcătoare. Furtuna trecuse. Pulsaţia adâncă a motorului primar plimba încetişor bolul pe masă. Dedesubt, la peste un kilometru şi jumătate adâncime, sapa sfredelea întunecimea de neînchipuit a pământului.

Omul cu sapa zice că sapa e dusă.

Staţi un pic cu sapa aia. Poate că trebuie schimbată.

Către tehnician.

Aici tehnicianul.

Răspundeţi, puntea de foraj. Unde sunteţi?

Aici în spate cu bara Kelly. Vin imediat.

Stătea întins, acoperit cu o pătură aspră. Veşti din altă lume.

Altă formaţiune. Poate şist de tip unu. Am pus contorul înapoi pe zero. E şist din Paleocen. Calcar friabil.

Care a fost ultima adâncime măsurată?

Şai'şapte şai'şunu. Un grad.

Şi bara Kelly cea mai apropiată?

Şaiş'patru treiş'trei.

Una şi încă două? Sau încă trei?

Încă trei.

Când se trezi iar era aproape dimineaţă. Difuzorul amuţise. Apoi se auzi vocea maistrului de foraj. Forează cam prost, ce naiba. Doişpe, cinşpe metri pe oră? Las-o aşa să meargă cam cinşpe minute. Ne oprim şi vedem. Ca să nu curgă ceva. Dacă e în regulă, îi dăm înainte cu noroiu'.

Aţipi.

Macaragiule! Cum arată valurile alea?

De cinci, şase.

Nu-s sedimente pe fund, zise tehnicianul.

Dă-i gaură.

Când intră în bar, Janice ridică ochii şi desenă cu degetul un cerc în aer şi arătă spre capătul barului. El se duse după ea şi-şi aşeză geanta pe podea.

Ce e?

N-o să-ți placă.

Ce s-a întâmplat?

A intrat cineva în camera ta.

Unde-i Billy Ray?

Nu ştiu. Am bătut tot cartierul.

Western se uită în altă parte.

Îmi pare rău, Bobby. Poate că apare el.

I-ai văzut?

Nu. Harold a observat că uşa era întredeschisă şi a ciocănit. M-am dus sus şi după părerea mea, ți-a umblat cineva prin lucruri. L-am căutat peste tot. În fiecare seară am bătut cartierul la pas strigând Billy Ray, Billy Ray. Ştiu că lumea mă crede țicnită. Îmi pare tare rău, Bobby.

În fine. Dă-mi voie să mă duc sus.

Sunt tipii ăia care vin pe-aici, nu?

Mda. Probabil.

Ea îi cercetă chipul. El îşi luă geanta. De fapt, nu ştiu. Nu ştiu ce vor. Nici măcar nu ştiu cine sunt.

O să te cari, nu-i aşa?

Nu ştiu, Janice. Chiar nu ştiu.

Colindă străzile bătând în castronul lui Billy Ray cu o lingură. Ca un călugăr cerşetor pribeag. N-avea să-l mai vadă niciodată.

Două zile mai târziu, când coborî la bar, doi bărbați aşteptau la masa de lângă peretele îndepărtat. Erau îmbrăcați cu cămăşi albe şi cravate tricotate negre şi-şi suflecaseră mânecile cămăşilor până la coate. Păreau să bea apă. Amândoi îl văzură în acelaşi timp şi se întoarseră şi se

uitară unul la altul. Western se duse la bar şi comandă o bere de la Janice şi traversă încăperea până la ei şi-şi trase un scaun şi aşeză berea pe masă. Bună dimineaţa, zise el.

Cei doi salutară din cap. Aşteptară să mai spună ceva, dar el tăcu.

Luă o gură de bere.

Vreţi să mergem în altă parte?

Ca să ce?

Vrem doar să vă punem câteva întrebări. Vreţi să ne legitimăm?

Nu. Voi vreţi?

Noi ne facem doar datoria, domnule Western.

Bine.

Nu ştiţi cine suntem.

Nu-mi pasă cine sunteţi.

Dar de ce?

Băieţi buni, băieţi răi. Toţi o apă şi-un pământ.

Chiar aşa?

Chiar aşa.

Cred că ar fi bine să mergem în altă parte.

Nu merg nicăieri cu voi. Cred că ştiţi asta.

Sunteţi cumva fanatic, domnule Western?

Da. Probabil că s-ar putea spune şi aşa. Surprinzător, dar cred că persoana mea îmi aparţine. Mă îndoiesc că asta le pică bine unora ca voi.

Nu ne pică în nici un fel. Vrem doar să vă punem câteva întrebări legate de cazul ăsta care ni s-a repartizat. Ne întrebam dacă veţi dori să vă uitaţi pe nişte fotografii.

Western sorbi din bere. Bine. Sunt prieteni cu mine?

Ne cam îndoim de asta. Dar nu ştim.

Iar cât mă uit eu la fotografii, voi vă uitaţi la mine.

Se poate?

Sigur.

Primul bărbat scoase un plic maroniu din buzunarul hainei şi desfăcu elasticul cu care era legat şi puse plicul pe masă şi extrase dinăuntru un teanc de fotografii şi i le întinse lui Western.

Vreți doar să mă uit la astea.

Dacă sunteți amabil.

Western începu să răsfoiască teancul. Erau fotografii imprimate. Toate pe acelaşi tip de hârtie, cu aceleaşi culori. Se uită pe spatele imaginilor. Fiecare avea în colțul din stânga sus o serie de patru cifre. Le luă la rând fără grabă. Bărbați tineri albi, majoritatea la costum. Cei mai mulți păreau europeni. Câțiva purtau pălării.

Sunt puse într-o ordine anume?

Nu.

Următoarea fotografie era cu tatăl lui. O dădu deoparte. Bănuiesc că ştim cine-i aici.

Ştim.

Câți dintre ei recunoaşteți?

Preferăm să nu spunem.

Şi eu la fel.

Nu vreți să vă uitați şi la restul.

Vă luam şi eu la mişto.

Pentru că vă putem oricând trimite citație.

Puteți, dar n-o veți face.

Şi de ce mă rog?

Suntem băieți mari, Walter. Nu ştiu despre ce e vorba, dar ştiu sigur că nu vreți s-ajungă în ziare.

Nu mă cheamă Walter.

Scuze, am vrut să zic Fred.

Nici Fred. Şi fotografiile?

Le parcurse pe toate. Mai văzu un chip familiar, dar nu reuşea să-l asocieze cu un nume. Puse fotografia pe masă. Tipul ăsta îmi pare cunoscut. A lucrat la laborator. Un tip tânăr. Nu mai ştiu cum îl cheamă. Dac-oi fi ştiut vreodată.

Dar asta-i tot.

Da.

Western adună fotografiile într-un teanc şi le puse frumos pe masă, apoi împărți teancul în două şi le răsfiră şi le amestecă şi le împinse către cei doi.

Jucați cărți, domnule Western?

Jucam pe vremuri. Acum nu.

De ce?

Am cunoscut nişte jucători.

Un motiv bun.

Cine-i tipul?

Care tip?

Cel dispărut. Patru mii două sute douăzeci şi şase.

Bărbatul întoarse imaginile şi căută până găsi numărul. Tipul dispărut, zise el.

Mda.

Cum de se-ntâmplă să fi memorat numărul?

Nu memorez lucruri din întâmplare.

Nu ştim dacă e cineva.

Mda, fireşte. Dac-ar fi cineva mi-ați spune?

Nu.

Mi se pare corect.

Bun. Mulțumim că v-ați făcut timp, domnule Western.

Cu plăcere. O să ne mai vedem?

Probabil că nu.

Îi ştiți pe toți oamenii ăştia?

Nu putem spune.

Bărbatul aranjă teancul de fotografii şi le puse în plic şi luă elasticul de pe masă şi legă plicul cu el şi bătu cu plicul în masă şi se uită la Western. Credeți în extratereştri, domnule Western? întrebă el.

Extratereştri.

Da.

Ciudată întrebare. Azi de dimineață nu credeam.

Bărbatul zâmbi şi se ridică şi odată cu el se ridică şi celălalt bărbat şi rămase în picioare. Încă nu scosese nici o vorbă.

Mulțumim, domnule Western.

Western dădu din cap. Cu plăcere, a dracului plăcere.

Biroul lui Kline era la etajul al doilea şi Western urcă scările şi bătu la uşă. Numele scris cu auriu şi negru pe sticla sablată. Aşteptă, apoi bătu iar. Încercă uşa şi era descuiată şi o deschise. La recepție nu era nimeni, dar Kline stătea la biroul lui dintr-un separeu cu pereți de sticlă şi vorbea la telefon. Îl salută din cap pe Western şi acoperi receptorul cu mâna. Western închise uşa în urma lui. În colțul camerei era un papagal într-o colivie. Pe podea erau ziare. Papagalul se ghemui şi-l cercetă atent, apoi ridică un picior şi se scărpină în ceafă. Kline închise telefonul şi se ridică. Western, zise el.

Da.

Intră.

Traversă biroul şi-şi dădură mâinile şi Kline arătă spre scaun. Ia loc. Ia loc.

Western trase scaunul şi se aşeză. Arătă din cap spre pasăre. Vorbeşte?

Din câte-mi dau seama, acum e surdo-mut.

Acum.

L-am moştenit de la bunicul. Familia mea avea un bâlci. El era una dintre atracții. Bunicul a murit şi de atunci, papagalul n-a mai vorbit. El şi pendula bunicului.

Asta-i o poveste adevărată?

Da.

Ce făcea papagalul? La bâlci.

Mergea pe bicicletă. Pe o sârmă.

Mai ştie să meargă?

Nu l-am întrebat. Deşi chipurile asta nu se uită niciodată.

Nu cred că-i place de mine.

Nu-i place de nimeni.

Ar trebui să te întreb de onorariu.

Iau patruzeci de dolari pe oră. Se pun şi conversaţiile telefonice.

A început ora?

Încă nu. Trebuie să mă lămuresc ce-nvârţi.

Ai de-a face uneori şi cu ţicniţi?

Da. Eşti de-ăla?

Nu cred. Ce faci cu ei? Cu ţicniţii.

Îi duc de nas şi le iau banii.

Glumeşti.

Da.

Ziceai la telefon că nu te ocupi de divorţuri. De ce altceva nu te ocupi?

Kline se răsuci uşor cu scaunul, apoi reveni la loc. O să fie o chestie ciudată, nu? Spre asta ne-ndreptăm?

Nu ştiu.

Ce-ar fi să dai cărţile pe masă. Cât mai concis posibil.

Bun.

Western începu cu avionul şi termină cu platforma petrolieră şi cu cei doi bărbaţi în cămăşi de la Seven Seas. Kline stătea cu mâinile împreunate. Era un ascultător atent. Când Western termină, rămaseră în tăcere.

Asta-i tot, zise Western.

Cu asta te ocupi? Eşti scafandru utilitar?

Da.

Eşti refugiat din sistemul universitar.

Într-un fel.

La psihiatru mergi?

Nu. Crezi că am nevoie?

E oarecum o întrebare standard. Absolvent de psihologie?

Fizică.

Ce-i un gluon?

O particulă de schimb în interacțiunile quarcilor.

OK.

Ştiai răspunsul.

Ba sincer să fiu, nu. Pur şi simplu mi se părea că sună ciudat. Ştii cu ce m-am ocupat înainte să intru în breasla asta?

Nu. Nu cred c-ai fost polițist.

Nu. Am fost clarvăzător.

E adevărat?

Totul e adevărat.

Adică la bâlci?

Da. Era o afacere de familie. Erau o gaşcă plină de culoare. Imigranți bavarezi. Poate că erau țigani din lumea veche, nu ştiu sigur. S-au stabilit în Canada. Eu m-am născut de fapt la Montreal. În ultimii ani veneau uneori la mine puşti care ziceau că vor să se facă şi ei artişti de circ şi eu le răspundeam ba nu vreți. Plecați.

Nu-ți plăcea.

Îmi plăcea la nebunie. Eşti căutat de lege?

Nu ştiu. Nu cred. Încă nu.

Ce anume nu-mi spui?

Multe lucruri. Ce vrei să ştii?

Ce ți s-a întâmplat.

Mi s-a întâmplat ceva?

Aşa cred.

Şi dacă prefer să nu-ți spun?

Atunci preferi să nu-mi spui.

Am o soră care a murit.

De care erai apropiat.

Da.

Asta când s-a întâmplat?

Acum zece ani.

Dar nu vrei să vorbeşti despre asta.

Nu.

Bine.

A început ora plătită?

Ne apropiem.

E ceva obişnuit să-ți descoşi clienții aşa?

Aşa cum?

Nu ştiu. Aşa oarecum personal, aş zice.

Poate că nu.

De ce eu?

Eşti destul de interesant.

Doar că ascund ceva.

Kline se uită la ceas. Poate c-ar trebui să începem. O să te miri câte spun oamenii despre ei înşişi atunci când plătesc pentru asta.

Bine. Chiar le ghiceai oamenilor?

Da.

Aveai vreun talent special?

Nu ştiu dacă-i un talent. E mai degrabă bun simț. Observație. Intuiție.

Ce anume nu-ți spun?

Nu ştiu. Ce anume n-ai spus nimănui niciodată?

Probabil multe lucruri.

În afară de lucrurile de care poate că ți-e ruşine.

Tot multe sunt.

Cred că există lucruri pe care le păstrăm pentru noi din motive care ne sunt în mare parte necunoscute.

Când aveam treisprezece ani am găsit un avion prăbuşit în pădure.

OK. Şi n-ai spus nimănui.

Nu.

Era cineva în avion?

Da. Pilotul.

Era mort.

Da.

Erai singur.

Da. Mă rog, eram cu câinele.

De ce n-ai spus nimănui?

Nu ştiu. M-am speriat.

Era prima oară că vedeai un om mort.

Da.

De când era mort?

Nu ştiu. De câteva zile. O săptămână. Era frig. Iarnă. Era zăpadă pe jos. El era prăbuşit în cockpit. Avionul se înfipsese într-un copac.

Avionul era căutat?

Da. Era într-o pădure publică, în estul statului Tennessee. Ninsese şi nu era uşor de observat.

Cât a trecut până l-au găsit?

Cam o săptămână. Cred că a mai trecut o săptămână. Până l-au găsit.

E o poveste ciudată.

Probabil.

Mai e ceva.

Probabil că ciudat era că ştiam avionul. Ştiam ce e.

Ştiai avionul.

Da. Îl ştiam, deşi nu-l construisem în miniatură.

Construiai aeromodele.

Da. Era un avion destul de exotic. Laird-Turner Meteor. Un vechi avion de curse cu carlingă închisă.

Ce căuta într-o zonă atât de izolată?

Se ducea la un miting aviatic la Tullahoma, Tennessee.

De unde ai numele meu?

Pardon?

De unde ai numele meu?

L-am luat din cartea de telefon.

De ce eu?

De ce nu?

Ai închis pur şi simplu ochii şi iată-mă.

M-am gândit că probabil eşti evreu.

Serios?

Da.

În ciuda ortografierii.

Da. Eşti evreu?

Da. Ştii câți evrei lucrează ca detectivi particulari?

Nu.

Eu.

Nu poate fi adevărat.

Nu e. Dar pe-aproape.

Dar de ce?

Probabil că e o meserie fără ştaif.

Nu şi pentru tine.

Se pare că nu. Crezi că eşti în pericol?

Nu ştiu. Nu ştiu cum aş proceda dac-aş fi.

Avionul scufundat. Te-ai întors să-l cauți.

Da. Sunt aproape sigur că baliza dispăruse. Nu ştiu. E posibil să n-o fi văzut eu. Marea era destul de agitată.

Chiar crezi că era cineva pe platforma petrolieră?

Aşa am crezut. Acum nu mai sunt la fel de sigur.

Avionul de curse din pădurea înzăpezită. Şi pe el te-ai întors să-l vezi.

Da.

În ziua următoare?

După două zile.

Ai luat şi câinele?

Nu.

De ce nu?

Pentru că părea să-l agite.

Crezi că ştia că era un om mort în avion?

Cred că ştia. Da.

De unde să ştie aşa ceva?

Nu ştiu.

Ai luat ceva.

Am luat ceva?

Din avion.

Da.

OK.

Am tăiat o bucată de pânză din fuzelaj. Pe care scria 22. Un dreptunghi mare. Ca un steag.

Era un avion destul de exotic.

Da. Era o frumusețe. Foarte rapid. Avea un motor radial Pratt & Whitney de paisprezece cilindri care producea o mie de cai-putere. Asta în 1937. Pe atunci, automobilele Ford aveau optzeci şi cinci de cai putere. Cele ultimul răcnet, V-8. Cele mai modeste aveau şaizeci. Ce n-aş fi dat să vorbesc cu tipii care-l construiseră.

Avionul.

Da. Erau nişte Leonarzi de secol XX. Dacă nu cumva chiar marțieni.

Deci ce ți-ai zis când l-ai văzut căzut în pădure?

Mi-am zis că nu văzusem niciodată ceva mai straniu.

Aş spune că e o experiență destul de neobişnuită să dai peste avioane cu cadavre în ele. Dar pentru tine pare ceva banal.

Banal.

Statistic vorbind. De câteva milioane de ori mai frecvent decât pentru un cetățean obişnuit.

Ar trebui să fiu superstițios?

Scufundări la mare adâncime. Curse auto. Deci. Amator de risc?

Nu ştiu.

Cu ce ai vrea să te ajut?

Să-mi spui ce să fac ca să rămân în viață, probabil.

Un tip din cartea de telefon.

Da.

Ți-aş spune aşa în general că şansele să mai stai pe-aici sunt cu atât mai mari cu cât iei toată chestiunea mai în serios.

Bun.

Ai armă la tine?

Nu. Am o armă. Crezi că ar trebui s-o port la mine?

Statistic, asta o să-ți scurteze viața, n-o să ți-o lungească. Adevărul neplăcut e că dacă cineva încearcă să te omoare, nu-ți rămâne mare lucru de făcut. Singura măsură de protecție adevărată ar fi să dispari. Dar nici chiar aşa nu există garanții.

M-am gândit la asta. Pare ceva de genul ultima soluție.

Chiar este. Penultima soluție.

Da.

Cel nelegiuit fuge fără ca nimeni să-l urmărească.[40] Ți se spune Bobby, da?

Da.

Ce anume ai făcut?

Aş vrea să ştiu şi eu. Ai mulți clienți care se tem pentru viețile lor?

Câțiva.

Ce fel de clienți?

Clienți femei. Majoritatea.

Femei cu soți.

Sau iubiți.

Ai pierdut vreuna?

Da. Una.

Ce s-a întâmplat?

I-au dat lui drumul din puşcărie. Nu s-au obosit să anunțe pe nimeni. În două ore era moartă. Sora ta era o mare frumusețe.

Da. Cum ți-ai dat seama?

Pentru că frumusețea are puterea de a provoca o suferință mai mare decât orice tragedie. Pierderea unei mari

---

[40] Din Pilde, 28:1, Biblia sau Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, Bucureşti, 2008.

frumuseți poate îngenunchea o națiune întreagă. Nimic altceva nu poate face asta.

Elena.

Sau Marilyn.

În fine, nu vreau să vorbesc despre ea.

Ştiu.

Cum stăm?

Chiar dacă nu vrei să fugi din țară, o identitate nouă ți-ar rezolva o parte din problemele urgente. Dar probabil că va trebui să te muți undeva. Din moment ce nu ştii ce vor de la tine, e greu să-ți dai seama cât efort ar putea face ca să te caute.

Dar dacă vor să te găsească, te găsesc.

O, da.

Cred că ideea că guvernul Statelor Unite ale Americii îşi asasinează în mod curent cetățenii e un fel de fantezie paranoică prizată în anumite grupări politice.

Sunt de acord cu asta. Dacă nu cumva eşti una dintre țintele asasinatelor.

Problema mea e că n-am destule informații.

Problema ta e că n-ai nici un fel de informații. Eu n-aş porni nici o anchetă dacă ar trebui să mă mulțumesc doar cu ce mi-ai spus tu. Ar fi o investiție care nu-mi garantează că ajung nicăieri. Nimeni nu-ți poate spune cum să procedezi cu un duşman despre care nu ştii nimic. Probabil că cel mai bun sfat ar fi s-o iei la picior. O strategie destul de eficientă împotriva oricărui adversar, intern sau străin.

Da. Cum mi-a spus la un moment dat un prieten: mai bine o fugă sănătoasă decât rezistență degeaba. Vorbim despre o identitate nouă. Corect?

Da. Dacă vrei să te rezolv eu, se poate fără să iau personal comision. Primeşti un paşaport, un permis auto şi un card de asigurări sociale. Beton armat, cum se zice în

breaslă. Te costă o mie opt sute de dolari. În cazul ăsta, ceva mai puțin.

Te ocupi şi de aşa ceva?

Nu.

Pot să-mi aleg singur numele?

Nu. Nu poți. O să sune telefonul.

Poftim?

O să sune telefonul.

Telefonul sună.

Bănuiesc că e doar un truc ieftin.

Da.

O mie opt sute.

Da. E scump. Cam prea scump. Dar e cea mai bună soluție. Chiar poți deveni altă persoană pentru nişte mărunțiş. Apoi poți pleca pur şi simplu. Numai să nu ți se ia amprentele pe undeva.

Asta nu se poate face?

Nu.

Kline se ridică şi se uită pe fereastră. Avionul de curse, zise el.

Da.

Ştiai ceva ce nu ştia nimeni altcineva pe lume.

Da. Presupun că aşa e.

Kline aprobă din cap. Vedea pe deasupra acoperişurilor până la fluviu. Depozitele şi docurile şi fragmente de nave printre clădiri. Se întoarse şi se uită la Western. Care era seria de pe stabilizatorul vertical?

De pe Laird.

Da.

Zbori?

Am zburat pe vremuri.

NS 262 Y.

Oamenii ăştia cred că ştii ceva ce de fapt nu ştii.

Aşa vezi lucrurile?

Există şi alt mod de a le vedea?

Stătea împreună cu Red la o măsuță din fundul barului. Red luă o gură de bere şi lăsă sticla pe masă, lângă chei.

Maică-sa zice că o să cheme poliția. Dar dacă-l găseşte poliția, riscă să-l arunce după gratii, prostul.

Pentru ce?

Fir-ar să fie, Bobby. Crezi că n-o să găsească motive?

Mda. Bine zis. De ce nu te duci tu?

Mă tem de ce-aş putea găsi.

Că e mort pe undeva.

Nu. Că e viu pe undeva. Lafayette. Cică trăieşte într-o rulotă la vreo zece, cinşpe kilometri de oraş.

Altceva nu ştii.

E un oraş mic. Trebuie să-l cunoască cineva pe-acolo.

Sunt sigur că aşa e. Bine.

Bine? Serios?

Da.

Eşti băiat de băiat. Bătrâna a zis că vrea o poză cu el cu ziarul în mână cum se face în filme, dar eu i-am zis că n-am aparat foto. Şi chiar n-am. I-am promis că-l pun să semneze pe o hârtie. Poate să semneze pe ziar. Ar merge, nu?

Şi dacă aflu că e mort?

Nu ştiu. Eu nu-i spun femeii la telefon că băiatu' ei drag a murit. Chiar nu-i spun.

În fine. Adu-mi cheile.

După două zile, mergând cu maşina prin mlaştinile de la est de Lafayette pe o cărăruie nu mai lată decât brazda lăsată de un tractor în pământul negru – păduri de stejari de Virginia şi brațe de râu moarte, cu cioturi de chiparoşi ivindu-se din mâlul verde –, ajunse la o răscruce a drumului şi opri, lăsând motorul să meargă. Când ajungi la o răscruce, mergi mai departe. O luă pe drumul din dreapta. Fără motiv. Merse înainte, hurducându-se şi patinând prin

bălțile mocirloase ale drumului. Gropi pline de noroi negru. Cormorani cenuşii cocoțați pe buşteni în mlaştină. Broaşte-țestoase.

La vreo trei kilometri, drumul se termina cu un teren curățat pe care se înălța strâmbă în noroaie o rulotă. Cu roțile pe jumătate îngropate şi cauciucurile putrezind. Şi o camionetă. Opri motorul şi aşteptă. Apoi coborî şi închise uşa şi strigă spre casă.

Câteva păsări îşi luară zborul. El se rezemă de aripa camionetei, uitându-se în jur. Un hamac din sfoară era întins între doi copaci, cu nişte fâşii atârnând din el acolo unde greutatea cuiva îl rupsese. Un furtun de plastic încolăcit. O cadă galvanizată. Pe un copac era fixată în cuie o piele de aligator cu picioarele la vedere. După un timp strigă iar.

Uşa se deschise brusc la perete şi un bărbat bărbos răvăşit la chip apăru în prag cu picioarele depărtate şi o carabină la brâu. Cine eşti? croncăni el.

Doamne, făcu Western. Nu mă împuşca.

Western?

Da.

Futu-i. De unde-ai ieşit?

Am fost trimis în scop caritabil.

Ai adus whiskey?

Da.

Intră imediat în casă, nemernicule. Să mor dacă nu eşti un înger. Unde-i pileala?

Western deschise uşa camionetei şi luă sticla de băutură din spate. Mimă că o scapă şi o prinse cu un gest frenetic.

Nu te căca pe tine, Western. Fă-te încoace.

Ce faci?

Un căcat. Vino-ncoa'.

Se aşează pe o canapea cu arcuri mucegăită din prima cameră a rulotei. Întregul spaţiu mirosea a mucegai. Western privi în jur. Doamne, făcu el.

Borman lăsă carabina într-un colţ şi se aşeză în faţa lui pe un şezlong rupt şi-şi puse picioarele pe un taburet de plastic şi luă sticla şi răsuci dopul şi-l azvârli cât colo. Trase o duşcă şi închise un ochi şi-i întinse ţeapăn sticla lui Western. Pfu, făcu el.

Presupun că pahare n-ai.

Sunt în bucătărie.

Western dădu să se ridice.

Nu cred că vrei să intri acolo.

Se aşeză la loc.

N-arată prea drăguţ. Sunt atâtea vase în chiuvetă că tre' să te duci afară să te pişi.

Bine.

Înainte scoteam pur şi simplu vasele afară. Se găsea mereu o jivină să le cureţe. Apoi a început să mi le ia careva. Poate un urs, ştiu eu.

Western luă o gură, apoi îi dădu înapoi sticla. Borman bău. Lichidul maroniu forfotea în sticlă. Când lăsă sticla de la gură, nivelul scăzuse cu o treime şi-i lăcrimau ochii. Se şterse la gură şi întinse sticla. Al naibii, Western. Am băut şi poşircă mai rea ca asta. Na.

Nu mai vreau.

Mă laşi să beau singur ca un beţivan ordinar?

Eşti un beţivan ordinar.

Ce cauţi aici?

Te-a căutat familia. Red n-a ştiut ce să le spună. Dacă mai trăieşti sau nu. De pildă.

Da' el n-ar fi venit încoace, ai?

A zis că ultima oară când a plecat să te caute a ajuns pe undeva prin California şi din cauza ta s-a îmbătat şi s-a

bătut şi l-au arestat şi după şase zile când în sfârşit s-a întors acasă îi lipseau doi dinţi şi luase sculament.

Când îl vezi să-i spui din partea mea că e un pişălcios şi jumătate.

Sigur îi spun.

Ştii ce mi-a povestit odată?

Nu. Ce ţi-a povestit odată?

Cic-a văzut în India pe unu' care bea un pahar de lapte cu pula. Tu crezi aşa ceva?

Doamne.

Borman bău. Western arătă spre perete. Ce-i aia? întrebă el.

Care aia?

Acolo pe perete. Ce-i aia?

Nu ştiu. Pare borâtură uscată. Sigur nu mai vrei o duşcă?

Nu, mersi. E oribil aici.

E ziua liberă a menajerei. Stai aşa. Nu te mişca.

Ce e?

Nu te mişca.

Dumnezeule, Borman. Lasă naibii chestia aia.

Ţinând sticla între genunchi, Borman luase un pistol de undeva dintre faldurile şezlongului şi-l aţintise asupra capului lui Western.

Borman, pentru numele lui Dumnezeu.

Nu te mişca.

Explozia răsună asurzitor în rulotă. Western se aruncă la podea. Îşi puse mâinile pe cap. Urechile îi ţiuiau şi se lovise cu capul de masă. Se pipăi să vadă dacă-i curgea sânge.

Nebunu' dracului. Ce naiba te-a apucat?

Te-am prins, nenorocitule. Ce dracu', Western. Scoală de-acolo.

Te-ai ţicnit?

Am tras şi eu după un şobolan.

Western se ridică şi se uită la peretele din spatele lui. Pereții rulotei erau acoperiți pe toată suprafața cu ciorchini de perforații minuscule, printre care se vedeau ici şi colo mici pete sau urme maronii. Se uită la Borman. Borman lăsa în jos cocoşul unui Walther P38. Nişte paraziți, comentă el. E război, Bobby. Nu iau prizonieri. Hopa sus. Ce naiba. N-ai pățit nimica.

Îmi bubuie urechile ca toba, ce durerea mea.

Zău? Atunci m-oi fi obişnuit eu.

Nu te obişnuieşti cu asta. Surzeşti.

Era bine dacă-mi aduceai o cutie de SR 4756 şi nişte cartuşe. Am pe-aici pe undeva un încărcător Lee vechi. Poți să încarci chestiile astea cu nisip de râu. Le etanşezi cu ceară. Când o să afle nenorociții ăia că am rămas fără muniție o să mă invadeze. Să te ții belea.

Când o să afle că ai rămas fără muniție.

Mda.

Borman?

Mai am doar o cutie. De gloanțe pentru şobolani.

Borman?

Da?

O să vină şi o să te ia. Pricepi chestia asta?

Crezi c-o iau razna.

Ce altceva aş putea crede?

Eşti băiat deştept, Western. Chiar crezi că nu veneau oricum? Zici că nu putem vedea viitorul? Nici nu trebuie. E aici. Mai am încă cinci cutii de cartuşe lungi, de unşpe grame, pentru carabină şi vreo opt cutii de cartuşe pentru puşca automată. Sub casă am un butoi de apă de două sute de litri şi destule provizii pentru un asediu în toată regula. Fructe uscate. Conserve militare. Vreo două lăzi de rații gata preparate. Aici în podea e o trapă. Am îngropat un butoi sub rulotă. E ca un fel de observator de vânătoare. Acoperit cu pietre de jur împrejur. Cu găuri în pozițiile-cheie.

Bău. Îl privi pe Western. O ieşire glorioasă, Bobby. Soluția finală. Asta-i toată chestia.

Western se ridicase de la podea şi se scormonea în ureche cu un deget.

Eşti bun de dus direct la balamuc.

Borman zâmbi. Bău. Brusc se aplecă înainte şi înşfăcă iar pistolul. Nu mişca, şuieră el.

Western se aruncă pe canapea, acoperindu-şi urechile cu mâinile. După câteva momente ridică privirea. Borman se prăbuşise pe şezlong râzând fără zgomot, cu umerii tremurând.

Eşti o mare pulă. Ştiai asta?

Băi, frate, făcu Borman gâfâind.

Să te întreb o chestie.

Bagă.

Când ai văzut ultima oară pe cineva aici?

Ce înseamnă cineva?

Oricine. O ființă omenească.

Ce înseamnă ființă omenească?

Eu vorbesc serios.

Şi eu.

De când stai aici?

Nu ştiu. Şase, opt luni.

E adevărat? Totul?

Care totul?

Armele şi groapa şi aşa mai departe.

Neh. Te luam şi eu la mişto, Bobby. Mă rog. În parte.

Aia de-afară e maşina ta?

Mda.

Zici că stă naibii acolo de când lumea.

Mlaştina nu face bine la maşinării.

Nici ție nu cred că ți-a făcut prea bine.

Mă descurc bine.

Te descurci bine.

Mda.

Borman, nu cred că pricepi. Ți-a sărit o doagă undeva. Nu te descurci. Nici dracu' n-ar putea spune că te descurci bine.

Borman se gândi la asta, lăsându-se pe spate în şezlong şi privind în tavan. La rămăşiţele uscate ale gândacilor de bucătărie striviți. Luă o gură de whiskey. Nu mai bine stăm noi aşa şi bem un pic de whiskey şi ne relaxăm. Mai tragem o bârfă.

Bani ai?

Borman întinse un picior ca să poată ajunge la buzunar. Am ceva, Bobby. Cât îți trebuie?

Pe dracu', Richard. Nu-mi trebuie nimic. Voiam doar să ştiu dacă eşti bine.

Sunt bine.

Cu ce te duci după cumpărături?

La vreo trei kilometri mai încolo e un moş ramolit. Are el maşină. Mergem amândoi şi el se face mangă şi-l aduc eu înapoi cu maşina.

Îi întinse iar whiskey-ul, dar Western clătină din cap.

Ce dracu', Bobby. Bea şi tu un strop. Trebuie să te relaxezi şi tu. O să fie totu' bine.

Western luă sticla şi bău şi i-o dădu înapoi. Eşti sigur că n-ai luat-o total pe câmpii aici?

Nu-s sigur de nimic. Tu eşti?

Probabil că nu.

Vrei să ştii când a fost ultima oară când m-am văzut cu cineva. Eu te-aş putea întreba când a fost ultima oară când nu te-ai văzut cu nimeni. Când a fost ultima oară când ai stat doar tu cu tine. Să te uiți cum se întunecă. Să te uiți cum se face lumină. Să te gândeşti la viața ta. Unde-ai fost şi încotro te duci. Dacă a existat vreodată vreun motiv pentru orice.

Şi există?

Şi dac-ar exista, n-ar fi decât un lucru în plus de scormonit. După părerea mea, omul inventează motive abia după ce hotărăşte ce-o să facă. Sau n-o să facă.

Îl privi pe Western.

Dă-i înainte, zise Western.

Ahh, făcu Borman. Aruncă peste umăr ceva invizibil şi ridică sticla şi bău. Tăcu. Când ai fost ultima oară la Knoxville?

Destul de recent.

Knoxville, zise Borman. Sigur te-a trimis Red încoace?

Mda.

Băiat fin. Ne ştim de-o căruță de ani.

Vrei să te întorci cu mine?

Borman examină eticheta sticlei de whiskey. Nu cred, zise el.

Bun.

O să-ți spun cine a venit încoace.

Cine?

Oiler.

Oiler?

Oiler.

Când?

Acum ceva timp. Ne-am dus în oraş şi ne-am îmbătat.

Oiler a murit, Richard.

Borman tăcu. Se aplecă şi puse sticla pe podea şi se răsuci şi se uită pe ferestruica murdară. Căcat, făcu el.

Îmi pare rău.

Foarte nasol.

Ştiu.

Ce s-a întâmplat?

Un accident la scufundări. În Venezuela.

Când a fost asta?

Acum vreo două luni.

Borman clătină din cap. Nasol de tot.

Mda.

Fir-ar ea de treabă.

Se aplecă în față şi-i întinse sticla. Western şovăi, dar Borman părea gata s-o țină acolo la nesfârşit. O luă şi bău şi i-o dădu înapoi. Ce gagiu de treabă, zise Borman.

Da.

Borman îşi apăsă ochii cu podul palmei. Câți oameni cunoşti care să nu fie total dobitoci?

Nu ştiu. Cunosc câțiva.

Zău? Oiler e cam singurul care-mi vine-n minte. Aşa din scurt.

Păi, mai suntem noi doi.

Borman bău şi-şi puse sticla pe genunchi ținând-o de gât.

Ce dracu', Western. Tu nici *măcar* dobitoc nu eşti.

N-am progresat aşa mult.

Nu.

Sunt doar un banal jeg.

Nu ştiu.

Dar nu-s nemernic.

Nu.

Şi nici nesimțit.

Borman zâmbi. Nu. Nu eşti nesimțit.

Da' nu cumva-s o pulă?

Nu ştiu. La pulă îți trebuie adjectiv.

Cum ar fi mare pulă.

Mda. Cum ar fi mare pulă. Pulă amărâtă, pulă proastă.

Crezi că-s o pulă proastă?

Nu ştiu ce fel de pulă eşti.

Dar de-un fel tot sunt.

Mda.

Tu eşti o mare pulă?

Probabil. Mda.

Ce-i cel mai nasol să fii?

Borman cântări răspunsul. Un căcat. Aici n-ai cum s-o dai la întors.

Dispreț total.

Total.

Nu s-au pomenit scuze.

Pentru aşa ceva nu.

Nemernic eşti?

Eu? Absolut.

Fără îndoială.

Fără îndoială. Placat cu aur şi marcat.

De-aia stai aici?

Adică dacă Dumnezeu m-a trimis încoace să putrezesc în mlaştini fiindcă-s un nemernic?

Mda.

Probabil.

Crezi în Dumnezeu?

Ce dracu', Bobby. Cine ştie.

Dacă unul îi zice altuia că e o simplă pulă înseamnă că a omis adjectivul?

Simplă e adjectiv.

John Lunganu' e un nemernic?

Nu. E prea vai de el.

E o mare pulă?

Să-ți explic. Dacă te uiți în dicționar la „mare pulă", o să găseşti poza lui. Băi, ce rău îmi pare de Oiler.

Vrei să mergem în oraş? Să luăm ceva de mâncare?

Poate. Sigur.

Dădu gata whiskey-ul şi băgă mâna sub şezlong şi scoase o pereche de pantofi de bowling cu cifra 9 pe talpă.

Ce-s ăştia?

Pantofi.

Alții n-ai?

E vreo problemă?

N-aş zice. Ce s-a întâmplat cu pantofii tăi obişnuiți?

Cizme. O pereche de Tony Lama foarte drăguțe. Bănuiesc că trebuie să fie pe undeva printr-o sală de bowling.

N-am ştiut că joci bowling.

Nu joc. Eşti gata?

Ieşiră în curte şi se uitară la maşina lui Borman. Pentru un tip care tocmai băuse aproape o sticlă întreagă de whiskey, Borman nu părea prea cherchelit.

Pompa de benzină era pe ducă şi am tot forțat-o şi până la urmă a explodat în carburator şi-n momentu' ăla a rupt juma' din dinții coroanei demarorului.

Nu şi volantul.

Nu, slavă Domnului. Am scos demarorul. Uite-l colo pe podea.

Am putea s-o ducem la reparat. N-ar costa mult.

Mda. Şi cu anvelopele ce faci?

Western se uită la anvelope. Mda, făcu el.

Dă-o-n mă-sa, Bobby. Lasă drăcia să stea acolo. O pun eu pe roate la un moment dat.

Bine. Eşti gata?

Mda. Ai fi în stare să-ncerci să mă răpeşti.

Te aduc înapoi. Ce dracu', Borman. Nu-mi pasă dac-o să crăpi aici.

Ai vorbit ca un gentleman. Bun. Stai să încui.

Să încui?

Da.

Bine.

Borman se uită în jur. Pe undeva pe-aici a murit ultima ciocănitoare cu cioc de fildeş. Acum treizeci de ani, probabil. Încă sunt atent, poate le aud. Ce sens are? Sunt duse pe vecie.

N-am ştiut că eşti pasionat de păsări.

Nu sunt. Sunt pasionat de vecie.

Vecia durează o grămadă.

Mie-mi spui. Visez ciudat, frate. Uneori visez animale care sunt îmbrăcate în robe ca judecătorii şi încearcă să hotărască ce curu' meu merit. În vis nu ştiu exact ce am comis. Doar că am comis-o. Poate că ai dreptate. Poate că trebuie să mă car de-aici.

Se duseră la un local de pe Fourth Street şi mâncară friptură de vită cu cartofi la cuptor şi tartă caldă cu mere cu îngheţată de vanilie. Borman se duse la bar şi se întoarse cu două ţigări de foi şi se aşeză şi-i întinse una lui Western. Western zâmbi şi clătină din cap.

Pe mă-ta, zise Borman. Las' că ne rămân nouă mai multe. Ce-i cu tine? Te faci un estet din ăla?

Ascet.

Mă rog.

Eu n-am fumat niciodată trabuc. Mă confunzi cu John Lunganu'.

Mda. Mereu vă confund pe voi doi.

Rupse cu dinţii vârful trabucului şi scuipă şi aprinse trabucul şi scutură chibritul şi puse cutia în scrumieră. Se lăsă pe spate, suflând fumul. Urăsc oraşul ăsta nenorocit.

Pleacă în altă parte.

Cum să nu. Aş putea să mă-ntorc în pula mea în McMinnville.

Du-te în altă parte. Lumea e largă.

Mda. E largă până cazi din ea. Am citit undeva că pe Jupiter sau mai ştiu eu unde, dac-ai avea un telescop destul de puternic, ai putea să-ţi vezi propria ceafă. Aşa e?

Nu ştiu. Poate. Gravitaţia e destul de puternică, deci e posibil să refracte lumina aşa în cerc. Teoretic, presupun că ar putea fi adevărat. Bineînţeles că n-ai putea ţine-n mână telescopul, că ar cântări peste două sute de kilograme. Şi nici n-ai putea sta în picioare sau respira sau chestii de genul ăsta. Probabil că ţi-ar cădea ochii din orbite şi s-ar sparge ca ouăle pe jos.

Îți plac toate căcaturile astea, nu?

Western ridică din umeri. Sunt interesante. Pe vremuri le aveam cu chestiile astea.

Mda? Şi eu le aveam cu baseballul. Eram bunicel. Am jucat la juniori. Un an. Mi-am dat seama că n-o să ajung niciodată printre ăia mari, deci i-am pus punct. Ştii că Oiler a cântat pe vremuri la clarinet?

Da, ştiam.

Ciudat rău.

Probabil că e ceva neaşteptat.

Oamenii sunt o enigmă nenorocită. Ştiai asta?

Western bău din cafea. Poate că e singurul lucru pe care chiar îl ştiu.

Mai cânți?

Nu.

Eu m-aş fi aşteptat să da.

Să cânt?

Da.

De ce?

Uite-aşa.

Nu crezi că-i o chestie de bărbați.

Ştii că n-am păreri de-astea. Te-am văzut într-o seară în acțiune la Wayside Inn.

Western zâmbi. Nu țin minte să fi făcut aşa prăpăd.

Poate că nu. Dar țin minte că te-ai adunat de pe jos când mulți alții n-ar fi făcut-o.

Din pură ignoranță.

Oricum, ideea generală e că eşti o enigmă nenorocită.

Sunt.

Mda. Tu.

Sheddan aşa zice.

Păi. Probabil că ştie el Sheddan ce ştie.

Dar tu nu eşti.

Ce dracu', Bobby. Sunt mai haios decât zece de-ăştia ca tine. Aşa serios cum eşti nu pricep cum ai ajuns *să cunoşti* nici jumate dintre descreierații ăia cu care umbli. Vrei o bere?

Sigur.

Ar trebui să fumezi trabucul ăsta.

Dă-l încoace.

Borman îi dădu trabucul, apoi îi făcu semn chelneriței.

Nu-i de la educație. Sheddan are o educație destul de bună. Ba chiar al naibii de bună. Dar tu ai nişte chestii pe care el şi cu mine nu le avem. Nici Red.

Cum ar fi?

Poate că lumea zice despre tine chestii pe care ție nu ți le-ar zice.

Lucruri urâte?

Nu. Pur şi simplu lucruri care ar putea fi adevărate. Crezi că poți afla totul despre tine de la tine?

Nu. Nu cred aşa ceva.

Chelnerița le aduse berile. Western luă cutia de chibrituri din scrumieră şi aprinse trabucul. Scutură chibritul. Nu crezi că lumea îl vorbeşte pe la spate şi pe John Lunganu'?

Nu prea. Cred că în general abia aşteaptă să-i spună lui noutățile.

Păi dă-mi un exemplu.

Ce exemplu.

De ceva ce a zis cineva despre mine. Nu te stresa că mă jigneşti.

Ce dracu', Bobby. Mă doare-n cur că te jignesc.

Cum am ajuns la subiectul ăsta?

Nu ştiu.

Oare pentru că eşti convins că n-o să ne mai vedem niciodată?

Nici vorbă. Bine. Hai că-ți zic una. Că ieşi de la duş ca să te pişi.

Şi ăsta-i un lucru aşa de rău?

N-am zis că e rău.

Cine-a zis asta?

Eu.

De ce n-o suni pe maică-ta?

N-am telefon.

Pe peretele din spate, lângă toaletă, e un telefon cu taxă.

O s-o sun, Bobby.

Ce n-aş da s-o pot suna şi eu pe-a mea.

Sunt un tip al sfârşitului de drum, Bobby. Aşa am fost mereu. Poate că pur şi simplu nu realizam.

Ce crezi că e acolo?

Borman clătină din cap.

Ei?

Tu te-ai uitat în jur în ultima vreme, fiule? Ce crezi că vine? Crăciunul? Nici măcar bocitoare nu mai poți angaja. Curând o să găsească o metodă să te dizolve şi gata. Creierul ți se opreşte şi-n clipa următoare eşti doar o grămăjoară de pantofi şi rufărie pe trotuar.

Mă surprinzi. Asta-i destinația ta finală?

Probabil. Poate că nu. Îmbătrânim prea repede şi ne deşteptăm prea târziu. Nu ştim nimic până nu ne loveşte. Mi-ai spus tu la un moment dat că poate sfârşitul drumului n-are nici o legătură cu drumul. Poate că nici măcar nu ştie de existența drumului. Eşti gata?

Western îşi termină berea şi puse trabucul aprins în scrumieră. Luă restul şi lăsă bacşiş şi se ridică.

Ieşiră şi se opriră pe trotuar. Du-te tu, zise Borman. Eu nu mă întorc.

Vrei să vin după tine mai târziu?

Nu. Mă descurc. Mă duc la văduva mea.

E ceva serios?

Nu prea. E o tipă mai purie, cum se spune. Dar are zvâc. Nu refuză niciodată un futai țărănesc ca pe vremuri.

Câți ani are?

Şapteş'trei.

Ce naiba, Borman.

Borman rânji. Te luam la mişto, Bobby. Nu ştiu câți ani are. Vreo patruzeci. Roşcată. Mai afurisită ca şarpele.

Strânse trabucul între dinți şi privi de-a lungul străzii. Îşi scărpină barba. Îți mulțumesc că ai venit, Bobby. Spune-i lu' Coaie-Creț e că-s tot viu şi tot nebun.

Te întreb o chestie.

Sigur.

Să zicem c-ai da de necaz şi ai avea doar cinzeci de cenți. M-ai suna pe mine sau l-ai suna pe Sheddan?

Mda. Înțeleg unde bați.

Cum te întorci la rulotă?

Are ea maşină.

Şi apoi?

Apoi nimic.

Şi cu aprovizionarea cum faci?

O să-mi ia ea nişte chestii.

Poți să-ți dau nişte bani.

Sigur?

Sigur.

Bine. Nu-s orgolios.

Western scoase două sute de dolari şi-i dădu.

Mersi, Bobby.

Ce-o să faci?

Nu ştiu. O s-aştept.

Ce?

Nu ştiu.

Când o să ştii?

Când o să vină.

Să ştii că eu nu cred c-aş putea trăi cum trăieşti tu.

Mda. Păi ia să vezi dac-o să fii nevoit.

Sheddan a zis că te-a văzut la New Orleans acum vreun an cu o gagică multă rău. Ea e?

Nu. Aia era Jackie.

Ce s-a întâmplat cu ea?

S-a încălzit vremea şi a trebuit să-i fac vânt. Avea curu' cât o baniță. În plus, uneori când o apucau pandaliile, parcă era un pitbull care a luat prafu' îngerilor[41].

Păi şi care era atracția?

Era o femeie interesantă. O sugea cel mai bine dintre toate femeile pe care le-am avut la viața mea, ceea ce era un avantaj. Dar chiar era interesantă. Nu ştiai la ce să te aştepți de la ea. Îmi place chestia asta la femei. Într-o noapte mi-a supt-o într-o cabină telefonică de pe Bourbon Street. Una din alea numai cu sticlă de la brâu în sus, ştii? A trebuit să mă prefac că vorbesc la telefon. Trecea lumea pe lângă noi. Dup-aia mi-am zis ce pizda mă-sii. Aşa că l-am sunat pe John Sheddan şi i-am zis că dau o muie într-o cabină telefonică.

Nu vrei să mă prezinți.

Văduvei mele? Nu.

Are şapteş'trei de ani?

Na. Nici măcar patruzeci nu cre' că are. Încercam şi eu să te derutez. M-ai confundat cu Jerry Merchant. Ăla nici nu se uita la ele dacă nu-ncasau pensie. Odată când locuiam amândoi la Napoleon am intrat peste el şi era cu o mamaie în pat. Ea a dat să se acopere cu cearşaful, dar el l-a aruncat pe jos şi a stat aşa rânjind fasolea. Arăta ca o mumie de-aia afurisită de mlaştină. Femeia şi-a acoperit fața cu mâinile. De parcă ar fi ajutat la ceva. Nici n-am vrut să mă gândesc că o fi supus-o la grozăviile sexuale după care se dădea el în vânt. Bineînțeles că de bine ce încercam

---

[41] Denumire populară pentru fenciclidină, un drog care induce halucinații şi comportament violent.

să nu mă gândesc, mă gândeam şi mai rău. Ai grijă de tine, Bobby.

Şi tu de tine.

Se uită după el cum se îndepărtează pe stradă. Păşind grăbit cu pantofii lui de bowling. Murdar, nerespectabil şi voios. Când ajunse la colţ, Western crezu că o să se uite înapoi şi o să-i facă semn cu mâna sau aşa ceva, dar n-o făcu. Coti pe o stradă care se numea Rue Principale Quest şi se făcu nevăzut.

Western se duse înapoi la maşină şi se urcă în ea şi se întoarse la New Orleans.

VII

Adormise cu cartea deschisă lângă ea pe plapumă, dar probabil că se trezise noaptea şi stinsese veioza. Când se trezi iar, lumina palidă a zorilor se ivise la fereastră şi Puştiul stătea la biroul ei şi citea. Se ridică în capul oaselor şi-şi dădu părul de pe faţă. Ce citeşti? întrebă ea.

Informaţii noi. Aranjează-ţi cămaşa, bine? Doamne.

Ea se acoperi cu cămaşa de noapte.

Bine că te-ai trezit. A apărut ceva. Am captat un semnal. Pe banda patru. Chestia asta e nouă-nouţă. Are o poveste bizară.

Ce chestie?

Puştiul arătă undeva în cameră. Ea se întoarse să se uite. Sub grinzi stăteau doi bărbaţi cu pălării de ploaie. Între ei pe podea era un cufăr de călătorie cu încuietori de bronz.

Cine-s ăştia?

Destul de interesant. Nu ştim despre ce perioadă de timp e vorba. Era în fundul calei şi Dumnezeu ştie pe unde o fi umblat. Gata, băieţi.

Se apucară să desfacă lada. Încuietorile masive de bronz. Totul acoperit de un strat gros de coclealâ. Cufărul era răsturnat şi-l deschiseră pieziş, ca pe o carte. Un omuleţ păşi afară şi se întinse şi se scuturâ şi-şi duse o mână la ceafă şi-şi răsuci încetişor capul într-o parte şi în cealaltă. Făcu un pas înapoi şi luă poziţie de box şi execută o serie rapidă de lovituri. Apoi făcu un pas în faţă şi se opri, cu gura ţăcănindu-i lemnos. De parcă ar fi mestecat gumă.

Interiorul cufărului era căptuşit cu un fel de stofă cu imprimeu colorat, iar ocupantul său era şi el îmbrăcat într-un costumaş din acelaşi material, haină şi pantaloni, cu vestă şi şapcă asortate. Purta o eşarfă galbenă şi un ceas de buzunar argintiu pe care atârna o colecţie de mici medalioane – medalioane religioase, premii şcolare, talismane cu inima sfântă lucrate în argint de monede. Un mic sigiliu cu numele unei companii producătoare de lapte. Ea se înfăşură în cămaşa de noapte şi se aplecă în faţă pe pat ca să-l vadă mai bine. Părea o marionetă. Făcută din lemn. Închidea şi deschidea gura cu un clămpănit şi avea ochi lucitori ca de sticlă. Omuleţul se ghemui şi ridică iar pumnii, apoi dădu înapoi şi zâmbi cu zâmbetul lui lemnos.

N-avem programul, zise Puştiul. Are nişte mufe pe spatele hainei. Un panou de acces. Nu ştim ce lipseşte. Mi-am zis că poate vrei s-arunci un ochi. Arată cumva de parcă-i lucrat manual.

Ce vrei să fac?

Nu ştiu. Pune-i nişte întrebări. Eu stau aici şi notez câte ceva.

Ce fel de întrebări?

Întreabă-l cum îl cheamă.

Manechinul stătea rezemat de cufărul deschis, picior peste picior. Părea arogant şi puţin periculos.

Cum te cheamă? întrebă ea.

Soarbe-Zeamă. Iarăşi de-ntrebi tot aşa mă cheamă.

Cum te cheamă?

Soarbe-Zeamă. Iarăşi de-ntrebi...

Bun, zise Puştiul. Cred că ne-am lămurit.

Ce-s chestiile alea de-i atârnă pe lanţul de la ceas?

Pădurarii Lumii. Imaculata Concepţie. E şi o cheie de la Phi Beta Kappa. Probabil de la o casă de amanet.

Se tot holbează la mine.

Se tot holbează la tine?

Da.

E o marionetă.

Ştiu. Îmi pare cunoscut.

Ea se dăduse jos din pat şi se aşezase pe podea cu picioarele încrucişate.

Poate că e mai bine să nu te apropii prea mult, zise Puştiul.

Nu cred că mă place.

Şi? Am crezut că-i pui nişte întrebări.

De unde vii? zise ea.

Marioneta înclină capul. Se uită la Puşti. Cine-i bunăciunea asta?

Puştiul îi vorbi în şoaptă, acoperindu-şi gura cu înotătoarea. Ar putea fi un program de Consiliere Personală. O mulţime de opinii. Asta nu înseamnă că are creier.

Ba pe mă-ta, zise marioneta.

E foarte grosolan.

Ce-ar fi să mi te adresezi mie, blondino?

Cine sunt Pădurarii Lumii?

Cine ştie? zise Puştiul. Ceva legat de copaci.

E o frăţie, răspunse marioneta. Puţoi spastic ce eşti.

Are şuruburi în cap. Arată de zici că-i înşurubat din bucăţi. De parcă a avut vreun accident ceva.

Probabil a fost al unui copil.

Poate e bătăuş.

Ai nimerit-o, zise marioneta. Ţopăi şi eschivă şi trase un upercut, apoi începu iar să clămpăne. Clac clac clac.

Pare să aştepte ceva.

Pe tine te aştept, Ţâţici-Mici.

Oare şapca se scoate?

Nu ştiu. Probabil că e prinsă-n cuie. Nu cred că e bine să te apropii prea mult.

Nu mă apropii.

Să mori tu, zise marioneta.

Călătoreşti mult?

Clar.

Ce fel de locuri vizitezi?

Poate o fi fost scăpat în cap, zise Puştiul.

Ce mai e în cufăr?

Nu ştiu. Poate nişte baterii. Un transformator. Poate chiar ceva drăgălaş cum ar fi un generator pe bază de balast.

Ce faci acolo înăuntru? întrebă ea.

Ce fac? Fac o laie. Ce crezi că fac? E o călătorie lăbăroasă şi cam atâta tot. La ce oră te eliberezi?

Crezi că are tot ce-i trebuie anatomic?

Cum să nu, zise marioneta. Coaie din lemn de mesteacăn şi o pulă care merge ceas.

Ea se uită la Puşti. Nu ştiu ce să fac cu el.

Poate c-ar trebui să înregistrăm chestiile astea.

Nu ştii nimic despre el?

Păi cred că suntem destul de lămuriţi, mai puţin că nu ştim cine e sau de unde e sau ce-nvârte. Cufărul are pete de umezeală care indică peripeţii pe mare. Nu ştiu dacă Scăfârlie-din-lemn-de-nuc al nostru o fi intrat la apă în peregrinările sale. I s-o fi corodat vreun circuit sau două. Întreabă-l altceva.

Aşa să faci, zise marioneta.

Are un vag accent scoțian. Câți ani ai?

Nu ştiu. Mi-am pierdut actele în tranzit.

Vorbeşti alte limbi?

Sigur. Străineza şi păsăreza. Cânt la psalterionul cu doişpe strune şi la lira patologică şi mă pârțâi în patru octave. Dar tu, Bibliotecuță Dewey?

Matematică ştii?

Pot să număr înainte fără să mă repet şi înapoi fără s-o iau de la capăt. Să încerci şi tu la un moment dat.

Poți să rezolvi probleme?

Normal că da. Dar tu, Pufuşor-de-Piersică?

Ea se întoarse spre Puşti. Ce scrie pe cufăr?

Ce scrie?

E o etichetă pe cufăr.

Mda. Zice că-i progenitura Western Union.

Progenitura?

Proprietatea. Proprietatea Western Union.

Cei doi omuleți aşteptau în mantalele lor de ploaie. În jurul cizmelor lor marinăreşti se formaseră bălți.

De unde ai costumul? întreabă ea.

E costumul meu. Cum va să zică de unde-l am? Am venit cu el.

Gata, zise Puştiul. Îşi închise carnețelul. Dă-o în mă-sa. N-ai cum să câştigi mereu. La cutie cu ciudatu'.

Bărbații înaintară şi deschiseră capacul cufărului şi unul din ei luă marioneta.

Crandall? zise ea.

Se opriră. Bărbații se uitară la ea, apoi la Puşti.

La cutie cu el.

Crandall, tu eşti?

Ce-are tipesa asta?

Crandall, sunt eu. Alice. Acum sunt mult mai mare.

Da' moaşă-ta pe gheață. Luați-mă de-aici. Doamne fereşte.

Îmi pare rău, Crandall. Aveam doar şase ani. Nu pleca. Te rog.

Hamalii aşteptau. Se uitau la Puşti.

Bunica mea a făcut costumul ăla. Din perdelele vechi din baia de la etaj. A făcut chiar şi şapca.

Îmi spune şi mie cineva vă rog ce tot îndrugă muieruşca asta proastă?

Nu pleca, te rog.

Pentru asta am venit eu peste şapte mări de căcat? Doamne fereşte.

Gata, zise Puştiul. Ce drăcia dracului. Ne ţinem de program. N-am zis aşa? Că ne ţinem de program? Ce naiba e aşa de greu? Futu-i. Să dispară de-aici.

Îl găsi pe lungan la crâşma lui obişnuită, tolănit pe un scaun, cu picioarele lungi încrucişate. Cu pălăria peste un ochi. Cu un trabuc Macanudo Prince Philip între dinţi. Abia dacă ridică privirea. Stai jos, zise el. Şi fără taclale de pamplezir. Sunt cu fundu-n sus.

Iar?

Presupun c-ai observat o tendinţă. Nu-mi răspunde.

Mişto cizme.

John le examină. Aparenţele sunt înşelătoare. Se dovedeşte că nu mi se potrivesc deloc. Făcute manual de Scarpine and Sons din Fort Worth. Aveau măsurile mele. Ce bei?

Nimic, mulţumesc.

O cafea.

Nu.

Faci cum vrei.

Fac. Unde stai?

Mă găseşti la Burke and Hare. Hotelaş pentru gentlemeni fără dare de mână.

Acum o zi, două m-am văzut cu un amic vechi care a întrebat de tine.

Sheddan îşi scoase ţigara dintre dinţi şi o cercetă. N-are cum să fie prea vechi, că altfel ar fi în lumea drepţilor.

Borman.

Chiar credeam că e în lumea drepţilor. Mai e cu Madam Jaquelyn?

Nu. I-a făcut vânt pentru o nouă prietenă pe care o numeşte pur şi simplu văduva lui.

În fine. Tipa are de umplut un gol cam mare. Ca să nu mai zic de izmene. Ultima oară când am văzut-o pe Lady Jaquelyn renunţase cu totul la haine şi trecuse la prelate. Pânze de cort. Toată povestea îmi evocă imagini pe care mai bine nu le vezi. Dosul ei colosal cât un deluşor legănându-se pe stradă ca un sac plin cu pisici pe care le duci la râu. Chiar nu vrei să-ţi imaginezi aşa ceva. Bălăbănindu-se în lenjeria aia ca un cort. Ca un actor care se zbate să nimerească înapoi pe scenă de după cortină. Fornăieli. Descoperiri cu strigături. Curajul în sine e de-ajuns să-ţi taie răsuflarea. Stai jos, coane, ce Dumnezeu.

Western se aşează. De-aia ţi s-au înecat corăbiile?

Nu. Tulsa a plecat.

Îmi pare rău.

A tăiat-o. A şters-o englezeşte. E greu să le distrezi tot timpul, coane. Miza e din ce în ce mai mare. Îţi faci iluzii că le-ai futut cu simţ de răspundere, dar ăsta-i doar începutul. Doamne. La ce cazne se supune omul. Vine o vârstă când crezi c-o să depăşeşti chestiile de genul ăsta şi vine o vârstă când nu mai crezi. Ce anume căutăm? Nu e nici mântuirea şi nici izbăvirea şi e nespus de caraghios să ne-nchipuim c-ar fi iubirea. În antichitate se zicea că găseşti adevărul în vin. Dumnezeu mi-e martor că l-am căutat. Bănuiesc că atunci când ţi se ia de pizdă ţi se ia şi de viaţă, dar cred că până la urmă cutrele chiar mi-au venit de hac. Doamne, dar şi noi fraieri. Pentru ceva care ar trebui livrat de dimineaţă

odată cu laptele. Vorba lui Crowley. Mamă doamne. De ce te-oi întreba pe tine?

Nu ştiu.

Sheddan se juca cu trabucul. Clătină din cap. Nici măcar nu e aşa sexy ca femeie. Arătoasă, dar într-un fel ciudat. Nişte incisivi ca de felină din jurasic. Ca bărbat n-ar trebui să ignori aşa ceva.

Pleistocen.

Ce?

Pleistocen. Felina.

Da, în fine. Găseşte-mi ceva cu aliteraţie.

Apucă fundul paharului cu degetele şi-l roti încetişor. Cuburile de gheaţă se înclinară spre nord. Cu cât e mai suavă, cu atât e mai letală, coane. O, mai găseşti din când în când câte una care-şi dă arama pe faţă. E chiar tonic, într-un fel. O scorpie din cap până-n picioare, joacă cinstit, fără concesii. Are scroturi atârnate-n pod pe o sfoară la uscat. Pe când astea alelalte. Zâmbetul sfios şi privirea-n pământ. Dumnezeule. Mai scutiţi-mă.

Ce s-a întâmplat cu fluşturaticul nostru, John? Ăsta e un portret deprimant.

Ţi-am zis. Nu-s binedispus. Şi totuşi în inima mea ştiu că e mai multă glagore în suferinţă decât în bucurie. Poate înţelegi de ce nu suport să fiu numit cinic.

Spune-mi.

Nu se potriveşte. Care-i adjectivul cel mai frecvent asociat cu cinismul?

Nu ştiu. Ieftin?

Da. Şi nu e. Nici măcar nu e cinism şi nici pomeneală să fie ieftin. Mă rog, mă piş pe el. Oricum, poţi să te văicăreşti amarnic din cauza sexului frumos şi totuşi să-i porţi o admiraţie scrâşnită. Ba chiar m-aş hazarda să afirm că dacă nu ţi-a trecut niciodată prin cap să omori o femeie, probabil

că n-ai fost îndrăgostit niciodată. Ce planuri ai pentru seara asta?

Nu ştiu. De ce?

Ziceam că poate dezmembrăm şi noi nişte crustacee. Şi le udăm cu un Montrachet rece.

În timp ce discutăm adevăruri.

În timp ce.

Cred că o să spun pas.

Am ceva mălai să fac cinste.

E frumos din partea ta. Dar sunt obosit şi tu nu eşti în apele tale.

Cum vrei tu, coane. Deşi o masă bună face minuni pentru moralul omului.

Mă uluieşte libertatea ta de mişcare. Nu trebuie să te prezinți din când în când la ofițerul de probațiune?

Mă ocup de asta.

Te ajută Judy?

Nu. A trebuit să renunț la ea.

A trebuit să renunți la ea?

Da.

Ai dat-o afară?

Da.

Dar te ajuta pro bono.

Ce Dumnezeu, coane. De când e asta o garanție că nu eşti dat afară? Trebuia să preiau eu personal frâiele.

Ce, o să te aperi singur?

Presupun că poți să-i zici şi aşa. O să-l cumpăr pe judecător. Partea interesantă e că mă lasă să plătesc în rate. Prin amabilitatea mijlocitorului. Distinsul magistrat îşi primeşte partea de la început. Îmi place că e atât de simplu. Niciodată n-am înțeles de ce justiția nu trebuie să fie de vânzare. Poate inclusiv printr-o linie de credit rezonabilă. Ce are justiția aşa special?

Acum chiar eşti cinic.

Nici vorbă.

Mă crezi naiv.

Nu te cred eu naiv. Eşti naiv. Nu te face percepția mea aşa. De ce nu-ți iei o cafea?

Bine.

Sheddan comandă o cafea şi încă un gin tonic. Chelnerul dădu afirmativ din cap şi se îndepărtă.

Crezi că a şters-o de tot?

Tulsa.

Da.

Poate că tot răul spre bine. *Quién sabe.*[42] Odată am cerut o femeie de nevastă. Într-un restaurant.

Şi?

Şi şi-a luat poşeta şi a plecat.

Asta a fost tot?

Asta a fost tot.

Ciudată poveste.

Aşa am zis şi eu. O seară ca aia te destructurează.

Destructurează?

Da.

Vorbeai serios?

Când am cerut-o?

Da.

Da. Bineînțeles.

De când o cunoşteai?

Habar n-am. De două, trei zile.

Glumeşti.

Nu ştiu, coane. De vreun an.

Credeai c-o să spună da?

Credeam. Fraier cât cuprinde.

O ştiu şi eu?

---

[42] Cine ştie (în sp. în original).

Nu. Eram în California. Tu erai în Europa.

Presupun că brusc ai descoperit la ea o înțelepciune pe care nici nu i-o bănuiai.

Crude vorbe, coane. Dar nu lipsite de adevăr. Mi-am dat seama că deşi o amuzam, avea alte planuri în viață.

Mai ştii ceva de ea?

Da. E specialistă în chirurgie cardiovasculară la Johns Hopkins.

Vorbeşti serios.

Absolut.

Interesant.

Chelnerul le aduse băuturile. Poftim, zise John. În sănătatea ta.

Şi a ta.

Nu noi parcurgem zilele, coane. Ele ne parcurg pe noi. Până la ultima rotire crudă a manivelei.

Nu cred că sesizez distincția.

Pur şi simplu trecerea timpului e irevocabil şi trecerea ta. După care nimic. Presupun c-ar trebui să ne consoleze că nu poți fi mort pe vecie dacă nu există o vecie în care să fii mort. În fine. Ți-o citesc pe față. Ştiu că mă consideri înglodat într-un fel de mocirlă cognitivă şi sunt convins că pentru tine, a crede că lumea încetează odată cu noi e solipsismul suprem. Dar altă perspectivă n-am.

Pur şi simplu nu-mi dau seama de ce schimbă asta lucrurile.

Ştiu. Dar aud şi eu zornăitul zarurilor ca toată lumea.

Până la urmă nu-i nimic de ştiut şi nimeni care să ştie.

Până la urmă. Da.

Ne tragi clapa, John?

Sheddan zâmbi. Sorbi din pahar. Nu cred. Chiar dacă tot ce se ştie pe lume ar fi o minciună, asta nu înseamnă automat că există vreun adevăr contrafactual față de care să fie o minciună.

Aş putea spune că sunt de acord. Deşi are aşa un iz de vechitură. De la greci, probabil.

Probabil. Poate că de origine mai umilă, desigur.

Cum ar fi Mossy Creek.

Cum ar fi. Te gândeşti vreodată cum ar fi să cunoşti pentru prima oară acum în momentul ăsta o persoană pe care o ştii de mult timp? Să faci iar cunoştinţă cu ea.

Crezi că pentru tine ar fi cu totul altfel dacă nu i-ai cunoaşte povestea.

Da.

Care ar fi diferenţa faţă de când ai întâlnit-o prima oară?

Nu-i asta. Eu mă refer la cum e persoana acum. Doar că nu-i cunoaştem trecutul.

Nu pricep.

Las-o baltă. Mai iei o cafea?

Trebuie să plec.

Atunci du-te sănătos, *viejo*[43]. Lumea e un loc straniu. Eram mai demult în Knoxville şi am văzut un beţivan de-l călcase autobuzul. Zăcea pe trotuar unde-l puseseră şi lumea căsca pur şi simplu gura. Gay Street. În faţă la S & W. Cineva s-a dus să anunţe. Şi eu m-am aplecat şi l-am întrebat dacă e bine. Deci cum dracului să fie bine. Tocmai îl călcase autobuzul. Şi el a deschis ochii şi s-a uitat la mine şi a zis: mi s-a scurs nisipul. Doamne. Mi s-a scurs nisipul? A venit salvarea şi l-a luat şi am frecat ziarele câteva zile, dar n-am găsit nimic despre incident.

Poate a fost trimis ca să-ţi transmită un mesaj.

Poate. Viaţa e scurtă. Carpe diem.

Sau poate doar atenţie la autobuze.

Sheddan sorbi din pahar şi-l puse la loc pe masă. Autobuze, repetă el.

---

[43] Bătrâne (în sp. în original).

Trebuie să plec.

Prietenii îți spun mereu să fii atent. Să ai grijă. Dar e posibil să fii cu atât mai expus cu cât ai mai multă grijă. Poate că pur şi simplu ar trebui să te laşi pe mâna îngerului tău. Poate că o să încep chiar să mă rog, coane. Nu mi-e clar cui. Dar s-ar putea să-mi ridice un pic din povara de pe umeri, ce părere ai?

Cred c-ar trebui să-ți asculți inima.

Îşi termină cafeaua şi se ridică. Pe Bourbon Street se aprinseseră felinarele. Plouase ceva mai devreme şi pe stradă se zărea luna ca un capac de canal din platină. Ai grijă, John.

Şi tu, coane. Sau tocmai vorbirăm să nu ne mai zicem aşa?

Nu reuşea să adoarmă. Se obişnuise să se plimbe prin Cartierul Francez la orice oră în acea ultimă perioadă în care plimbatul era încă posibil, înainte ca străzile să fie invadate de tâlhari. Nu ştia ce să facă cu scrisorile ei. Nu se duse la Kline să-i facă rost de un permis de port-armă. Se îndoia că ar fi fost util. Lou îi tot lăsa mesaje la bar, dar nu se mai întoarse la lucru. Janice îl vedea cum vine şi pleacă. Red era în Argentina. Rio Gallegos. Unde vânturile spulberau mobilier de grădină şi pisici moarte peste cablurile electrice. Se întâlni la bar cu Valovski o dată sau de două ori. Într-o dimineață văzu la marginea Cartierului Francez pe cineva care i se păru cunoscut.

Webb, zise el. Tu eşti?

Webb se întoarse şi-l privi.

Sunt Bobby Western.

Pe naiba, Bobby. Te-am recunoscut. Cum îți merge?

Bine.

Cu ce te ocupi acum?

Cu mai nimic. Tu?

La fel.

Tot pe camioane lucrezi?

Na. Am plecat acum vreun an. Mi-am futut piciorul. Am călcat strâmb sau ceva când am coborât de pe trotuar. De atunci nu s-a dres. Până la urmă mi-am dat demisia. Îi ţineam pe toţi în loc. Ce-i corect e corect. Primesc nişte bani de la primărie.

Alea au fost slujbe ca lumea.

Cum am zis mereu. O sută de dolari pe săptămână şi mâncare pe săturate.

Western comandă cafea şi barmanul se duse s-o aducă.

N-ai cumva o ţigară la tine, Bobby?

Nu. Nu fumez.

Nu-i nimic.

Stai să-ţi iau un pachet.

Ce dracu', Bobby. Stai liniştit.

Ce fumezi?

Camel. Fără filtru.

Western se duse la distribuitorul de ţigări de la capătul barului şi puse trei monede de douăzeci şi cinci şi trase de manetă. Pachetul căzu în tăviţă, împreună cu restul. Luă un ziar şi reveni şi puse ţigările pe tejghea. Webb dădu din cap şi luă pachetul. Mulţam, Bobby. Eşti băiat fin.

Cu plăcere.

Am încercat să mă las de drăciile astea. Nu-s sigur că se poate. Tu n-ai fumat niciodată?

Nu.

De băut chiar m-am lăsat. Aşa dintr-odată. Da' chestiile astea au heroină în ele.

Băutura era o problemă?

Nu ştiu. Probabil că era. Mă trezeam în locuri ciudate. La un moment dat m-am trezit într-o maşină parcată şi mi-am zis că na, dacă mă trezesc că-s mort? Asta m-a cam

scuturat. Adică tu ce zici, dacă mori beat, te dezmeticeşti înainte s-ajungi în faţa lui Isus?

Bună întrebare. Nu ştiu.

M-am gândit la asta. Să stau în faţa lui beat. Ce-ar zice. Pe bune, *tu* ce-ai zice?

Nu prea-mi vine să cred că sufletul se îmbată.

Webb cântări răspunsul. Mă rog, zise el. Poate că al tău nu se îmbată.

Aprinse ţigara şi stinse chibritul când suflă fumul. Western deschise ziarul şi-i aruncă o privire. Se uită la Webb. Te simţi vreodată hăituit?

Webb aruncă chibritul în scrumieră. Fumega slab. Am fost însurat pe vremuri. Se pune?

Nu cred.

De ce? Crezi că te hăituieşte cineva?

Nu ştiu. Mă întreb doar dacă nu cumva e o senzaţie pe care o au mulţi oameni.

Fără motiv.

Mda.

Webb trase din ţigară. Îi plăcea să i se ceară părerea, cum le place celor mai mulţi oameni. Pe vremuri aveam un unchi, mare poamă. Ar fi furat şi o plită încinsă. Nici nu vorbea cu tine dacă subiectul nu era despre furat. Oricum, mereu alergau după curu' lui, dar nu mi se părea că-l deranjează aşa rău.

La bulău a fost?

Normal c-a fost. Nu mi s-a părut că-l deranjează nici asta. Am fost şi eu o dată-n viaţa mea la puşcărie. O dată. Beţie şi tulburarea liniştii publice. Şi crede-mă, Bobby, a doua oară n-aş mai servi.

Până la urmă ce s-a ales de el?

I s-a tras de la zahăr. Şi-a pierdut un picior din cauza asta. A ajuns paznic în Houston, Texas. Era angajat de vreo

trei săptămâni când au intrat nişte mexicani prin luminator şi l-au împuşcat între ochi. Nu ştiu ce înseamnă asta.

Viața e ciudată.

Mie-mi spui. Dar aş zice că pentru unii e mai ciudată decât pentru alții.

Poate că înseamnă pur şi simplu că plăteşti pentru faptele tale.

Cred că e adevărat ce spui. Chiar cred.

Totuşi cred că unii oameni plătesc mai mult decât datorează.

Te referi la tine, Bobby?

Nu ştiu. Dar aş vrea să ştiu cine ține socoteala.

Amin.

Western îşi termină cafeaua. Mă bucur că te-am văzut, Webb. Ai grijă de tine.

Şi tu, Bobby.

Ieşi în stradă. Ar fi vrut să-i dea nişte bani, dar nu ştiuse cum să pună problema.

Vineri se duse la bancă şi scrise un cec de două sute de dolari pe marginea de marmură şi se duse cu el la ghişeu. Funcționarul bagă cecul în fanta maşinăriei şi bătu cifrele. Aşteptă un minut. Apoi se uită la Western.

Îmi pare rău, zise el. E un sechestru pe contul ăsta.

Sechestru?

Da.

Ce fel de sechestru?

A fost pus de fisc.

De când?

Funcționarul se uită iar la maşinărie. Din 3 martie. Îmi pare rău.

Îi întinse cecul înapoi. Western se uită la cifre.

Nu pot scoate nici un ban.

Mă tem că nu. Îmi pare rău.

Traversă încăperea ca să iasă în stradă. Când ajunse la uşă se opri. Apoi se întoarse şi o luă îndărăt.

Semnă în registrul pentru seifuri şi coborî la subsol împreună cu paznicul. Paznicul luă cheile lui Western, dar când ajunseră la numărul lui, îl găsiră acoperit cu o bandă cu nişte cifre şi litere pe ea. Paznicul se întoarse spre Western. Îmi pare rău, zise el. Conținutul seifului dumneavoastră a fost confiscat de fisc.

Cât de des se întâmplă asta?

Nu prea des.

N-au nevoie de mandat?

Nu cred că au, domnule.

Trebuie să vină cu ceva.

Nu cred. Poate vreți să discutați cu un ofițer bancar.

Nu-i nevoie.

O luă înapoi pe St Philip Street până la bar şi se aşeză şi bău o Coca Cola. Barul era aproape gol. Rosie se uita la el.

Îmi place să mă uit la tine când te gândeşti, zise ea.

Western zâmbi şi clătină din cap. De-aici nu ți-ar plăcea, să ştii.

Ea aşeza pahare pe rafturile barului. Nu-i lăsa pe nenorociți să te doboare.

Poate că va trebui să mă mut la Cosby.

Ei. N-ajung ei până la Cosby.

Nu. N-ajung până la Cosby. Garantat sută-n sută.

Nici măcar FBI-ul nu se duce la Cosby.

Nici Interpolul nu se duce la Cosby, Tennessee. Nici NKVD-ul.

Poate te-ajută să ții minte chestia asta.

Western zâmbi şi împinse scaunul de bar şi ridică o mână şi ieşi. O luă pe Decatur şi opri un taxi. În timp ce stătea la bar îi venise un gând şi mai negru.

Când intră pe culoar văzu deja lacătul mare şi lucios de la depozitul lui. Chuck ieşea din birou scobindu-se între dinți. Intră, zise el.

Se aşează la birou şi-l privi pe Western. Am încercat să te sun. Îmi zicea că nu e conectat.

Mda. M-am mutat.

N-am avut ce face.

Ştiu. La ce oră închizi poarta?

Chuck bătea darabana în birou. Te-ai uitat la notificare? întrebă el.

Nu.

Eu zic să te uiți. Sechestru pus de guvernul S.U.A. Cred c-ar trebui să-l citeşti.

Bine. Să zicem că l-am citit.

Maşina e proprietatea guvernului S.U.A., Bobby. Dacă-ncerci să ți-o însuşeşti, o s-ajungi după gratii. De-aia stă acolo. Nu ştiu ce problemă au cu tine, dar eu am mai avut de-a face cu ei. Puțin le pasă lor de maşină. Ei pe tine te vor. Poate n-ar strica să te gândeşti la asta.

Western se uită afară. Chuck se răsuci încet în scaun. Apoi se răsuci înapoi. Cât le datorezi?

Nu le datorez nimic.

Ei. Repet. Eu am mai avut meciuri cu nenorociții ăştia. Doar pentru neplată, nici măcar dacă n-ai declarat nimic, mare lucru n-au ce să facă. Dar dacă ai încălcat legea, te strâng de coaie. Înfunzi puşcăria.

Sunt sigur că ai dreptate.

Cât face maşina?

Nu ştiu. Cinşpe mii.

Pleacă, Bobby. Nu mai e o maşină. E ditamai bucata de caşcaval. De ce crezi că au lăsat-o aici? Tu du-te şi las-o.

Să mă duc şi s-o las.

Ai să-mi mulțumeşti. Dac-ar fi găsit o metodă mai uşoară să te-nfunde, te-nfundau până acuma.

Western stătea în prag şi se uita spre şirul de clădiri unde era încuiată maşina lui. Şi dacă mi-aş lua avocat?

Poți să-ți iei avocat dacă vrei. Dar maşina înapoi n-o mai vezi.

Deci ăştia te fut.

Da.

Western încuviință din cap.

Bobby, ăştia nu-s oameni cu care stai la discuții.

Mda. Mă rog. E cam târziu acum.

Dacă ajungi în dosarele lor, nu mai ieşi de-acolo.

Niciodată.

Niciodată.

Şi eu am ajuns în dosarele lor.

Tu ce crezi?

Bine.

Ai grijă, Bobby.

Se întoarse la bar, se duse în camera lui şi se aşează pe pat şi privi lung podeaua.

Se gândi la propria-i prostie. Avusese în jur de opt mii de dolari în bancă şi rămăsese cu treizeci de dolari în buzunar. Când ai să iei situația în serios? Când ai să faci ceva ca să te salvezi?

De dimineață făcu duş şi ieşi să ia micul dejun şi se duse în oraş. Administrația financiară era în clădirea poştei. Urcă scările şi se postă în fața biroului de la recepție, până când funcționara ridică ochii la el şi-l întrebă ce vrea. El îi răspunse că avea contul blocat şi că ar vrea să discute cu cineva despre asta.

Cum vă numiți?

Robert Western.

Femeia se ridică şi se duse în alt birou. Se întoarse după câteva minute. Luați loc, zise ea. O să vă preia curând cineva.

Aşteptă aproape o oră. Într-un târziu îl trimiseră într-un birou din spate. Un spațiu mic, cu vedere la parcare. Inspectorul purta un costum de vară cafeniu. Luați loc, zise el.

Se uita prin dosarul lui Western. Nu se uita la Western. Domnule Western, zise el, problema pe care o avem cu dumneavoastră e că nu păreți să fi avut serviciu timp de mai mulți ani.

Lucrez ca scafandru utilitar. Înainte am fost angajat la primărie.

Şi înainte?

Am fost la şcoală. E o problemă?

Nu. Problema e că nu v-ați declarat venitul Serviciului Fiscal.

N-am avut nici un venit.

Înțelegeți că dacă dați informații false unui agent federal fie şi doar oral puteți răspunde penal. E chiar un delict.

Şi?

Şi asta ridică a doua întrebare. Se pare că în această perioadă ați călătorit foarte mult şi v-ați omorât timpul plimbându-vă cu maşini de curse scumpe şi prin hoteluri elegante.

Nu erau chiar aşa elegante.

Inspectorul se uita pe geam în parcare. Se întoarse şi-l privi pe Western. Deci cum de v-ați permis toate astea?

Mi-a lăsat bunica mea nişte bani. Doar că nu atât de mulți cât să se perceapă taxă pe moştenire.

Aveți vreun document doveditor?

Nu.

Nu. Cum v-au parvenit banii?

În numerar.

În numerar.

Da.

Inspectorul se lăsă pe spate şi-l cercetă pe Western. Ei bine, zise el. Aveţi o problemă, nu-i aşa?

Nu dumneavoastră trebuie să dovediţi că am primit banii?

Nu. Nu trebuie.

Nu trebuie.

Nu.

Cum pot să-mi recuperez contul bancar? Şi maşina.

Nu puteţi. Sunteţi anchetat pentru fraudă fiscală. Din moment ce păreţi să vă mişcaţi destul de liber în cercuri internaţionale, am luat şi măsura preventivă de a vă anula paşaportul.

Mi-aţi anulat paşaportul?

Da.

Eu lucrez în străinătate. Am nevoie de paşaport pentru muncă.

Aveţi nevoie de paşaport ca să fugiţi.

Western se lăsă pe spate în scaun şi-l privi cu atenţie. De ce credeţi asta?

Ştim cine sunteţi, domnule Western. Doar că nu ştim ce învârtiţi. Dar aflăm noi. Ca de obicei.

Western se uită la plăcuţa cu nume de pe birou.

Aşa vă cheamă? Robert Simpson?

Da.

Presupun că nu vi se zice Bob.

Mi se zice Robert.

Mie prietenii îmi spun Bobby.

Inspectorul dădu scurt din cap. Rămaseră în tăcere. La un moment dat, inspectorul zise: Nu sunt prietenul dumneavoastră, domnule Western.

Ştiu. Sunteţi angajatul meu.

Inspectorul păru aproape amuzat.

Nu ştiţi nimic despre mine.

Serios? făcu inspectorul. Întinse mâna şi mişcă puţin dosarul pe birou, apoi îşi încrucişă mâinile în poală. Cred că v-aţi mira.

Western îl cercetă. Nu sunt anchetat pentru fraudă fiscală.

Nu?

Nu.

Dar pentru ce credeţi că sunteţi anchetat?

Nu ştiu.

Western se ridică de pe scaun. Şi nu-s convins că ştiţi nici dumneavoastră. Mulţumesc pentru deranj.

Se întoarse prin Cartierul Francez. Merse pe Toulouse Street până la capăt şi stătu şi se uită la fluviu. O briză răcoroasă. Miros de petrol. Se aşeză pe o băncuţă cu mâinile încrucişate, fără să se gândească la nimic. Cineva îl urmărea. De unde ştii? Simţi. Care e senzaţia? E o senzaţie că cineva te urmăreşte. Întoarse capul. Era o fată care stătea peste drum, pe o bancă. Zâmbi. Apoi întoarse capul. Scuturându-şi părul. Faţa ei în bătaia vântului dinspre fluviu. Ce li se pare că văd? Spatele drept. Picioarele strânse. Era blondă, frumuşică. Tânără. Dacă ţi-ar spune cineva că ţi-ai aruncat viaţa la gunoi pentru o femeie, ce-ai spune? Frumoasă aruncare.

Cu tot devotamentul lui, avea uneori senzaţia că dulcele tăiş ascuţit al suferinţei se tocea. Fiecare amintire fiind doar o amintire a celei de dinainte până când... ce? Suferindul şi suferinţa aveau să se mistuie laolaltă fără deosebire până când jalnicul liant avea să fie în sfârşit îngropat şi ploaia avea să spele pietrele pentru noi tragedii.

În primăvara de după moartea ei când se întorsese la Stella Maris oamenii de acolo îl priviseră straniu. Nu prea ştiau cum să-l ia. Poate că venise ca să se interneze la rândul lui. A trebuit să treacă pe formularul de înregistrare numele pacientei la care venise. S-a uitat la asistentă.

Helen mai e aici?

Helen Vanderwall.

Da, probabil. O femeie mai în vârstă.

La ea ați venit în vizită?

Da. La ea.

S-a aplecat şi i-a scris numele în registru. A apărut o femeie şi l-a condus pe coridor.

Helen stătea pe un scaun la fereastră, îmbrăcată într-un halat înflorat. I-a zâmbit şi el i-a spus cine e şi zâmbetul ei nu s-a schimbat. S-a întins şi l-a luat de mână şi nu i-a mai dat drumul. El şi-a tras celălalt scaun şi s-a aşezat. Mi-am dat seama cine eşti, a zis ea. Imediat cum ai apărut pe uşă. M-am gândit atât de mult la ea. Am stat aici de atâtea ori şi am încercat să găsesc un mod de a ajunge cumva la ea. Nu ştiam ce anume vreau de la ea. Dar uite că ai venit.

Cum de a ştiut? Să mă trimită aici.

Nu ştiu. Întotdeauna m-am gândit că trebuie să fi avut ea o sursă care o informa, dar n-am întrebat-o niciodată. Mi-am zis că nu se face s-o întreb aşa ceva. Dar n-avea nici o importanță. Întotdeauna ştiai că te poți baza pe ea.

Au coborât la cantină şi au luat cafea şi plăcintă. Au stat la o masă de la fereastră. Prin curte se plimbau câteva persoane. Primele zile calde. Copacii încă golaşi. Pielea ei era ca hârtia. Ochii atât de spălăciți. Stătea în stânga lui şi mânca doar cu mâna stângă. Cu dreapta îl ținea în continuare de mână. Antebrațul îi era stafidit şi slab şi vinețiu.

N-avem voie să le dăm de mâncare, dar bineînțeles că le dăm. Era una neagră tăciune la care am ținut deosebit de mult. Într-o zi m-a muşcat. Mi-a capsat un pic degetul. N-am spus nimănui. I-am spus Aliciei pentru că voiam să se uite după ea şi să-mi spună ce face. Nu eram supărată pe ea. Dar n-a mai găsit-o. Mă tot uitam după ea când coboram

aici, dar n-am mai văzut-o niciodată. O fi prins-o vreo pisică.

Veverițe.

Veverițe. Da. Nu te deranjează, nu?

Nu.

Asta-i bine. Am ajuns într-un punct în care nu prea mă mai sinchisesc de lucrurile care-i deranjează sau nu pe oameni. Alicia era mereu de treabă la chestia asta. Mă ținea de mână la nesfârşit.

Ea era de treabă în general.

M-am bucurat pentru ea când a plecat, dar n-am ştiut c-o să-mi fie atât de dor de ea. Trebuia să-mi dau seama. Când s-a întors mi-am zis că poate n-o să mai plece şi m-am simțit prost din cauza asta. Presupun că mă simțeam vinovată.

Te simțeai vinovată?

Ştii tu. Pentru că mă bucuram că se întorsese. Şi ştiam că n-ar trebui să fie un motiv de bucurie.

De ce credeai că n-o să mai plece?

Ştiam pur şi simplu.

Ți-a spus ea?

Într-un fel.

S-ar fi putut înşela.

Bătrâna s-a întors şi i-a zâmbit, apoi s-a uitat iar pe fereastră. Prima-prima oară când am văzut-o era într-o dimineață şi ea era în camera comună. Stătea aşa acolo de una singură, aşa că m-am dus şi m-am aşezat lângă ea şi am vrut să intru-n vorbă cu ea, dar era atât de tânără şi n-am ştiut ce să spun, aşa că am întrebat-o dacă terminase cu ziarul. Ținea ziarul în poală şi eu încercam să fac cunoştință cu ea. Aşa că am întrebat-o dacă vrea să rezolve cuvintele încrucişate şi mi-a răspuns că le rezolvase deja. Ei, sigur că era evident. După cum era împăturit ziarul. Se vedea. Şi cred că am zâmbit, dar n-am zis nimic. Bineînțeles că mai

târziu mi-am dat seama că într-adevăr le rezolvase. Dar în mintea ei. O întrebai ce e cutare lucru şi ea ştia. Cu tot cu număr şi tot ce trebuie. Zicea că e şapte pe verticală sau mai ştiu eu ce şi îți spunea exact ce cuvânt e. Ştia pentru că deja îl rezolvase. Pentru ea era banal.

Western a cercetat cantina. Mesele goale. Liniştea de la mijlocul după-amiezii. Câțiva băutori de ceai cu însoțitorii lor.

Mai avea şi alți prieteni speciali aici?

Eu n-am fost o prietenă specială. Ea chiar n-avea prieteni speciali. Toată lumea era la fel pentru ea. Chiar dacă se purtau urât cu ea, ea era prietena lor.

Femeia a ridicat pe masă mâinile lor împreunate şi s-a uitat la ele. S-a uitat la Western.

Probabil ştii că a murit Louie.

Nu, nu ştiam. Îmi pare rău.

Se înfuria groaznic. Sărea cât colo şi azvârlea cu peruca prin cameră. La un moment dat a aruncat-o şi a aterizat la picioarele lui James. James citea o revistă şi pur şi simplu i-a nimerit sub tălpi şi el a sărit şi s-a apucat s-o calce în picioare. Nu şi-a dat seama ce e. Sau poate doar s-a prefăcut. Aliciei îi era tare drag şi el.

James.

James. Da. Era foarte îngrijorat din cauza bombei. Poate că n-ar trebui să vorbesc despre asta.

Nici o problemă.

O întreba pe ea despre asta. Stătea acolo şi-şi lua notițe în carnețel. Ea era doxă pe subiect, bineînțeles. Lui îi tot veneau idei cum să atace bomba şi ea îi explica de ce n-ar funcționa şi el pleca şi după un timp se întorcea cu altceva. Avea el nişte magneți uriaşi care ar fi trebuit să protejeze pe toată lumea. O vezi pe femeia de colo?

Western s-a uitat în cealaltă parte a camerei.

Cea în rochie albastră.

Da.

Ți se pare că seamănă cu mine?

Western s-a gândit la întrebare. Nu, a răspuns el. Nu mi se pare.

Ei, mă simt uşurată.

Nu-ți place de ea.

Păi, pur şi simplu n-o consider prea simpatică.

Înțeleg.

Unii au crezut că e sora mea.

Sunt şi surori aici?

De când sunt eu, n-au fost. O fi vreo regulă, ştiu şi eu. Crezi că tatăl vostru era sărit de pe fix?

Dacă era sărit de pe fix?

Înțelegi tu. Fiindcă a făcut bombe care s-arunce în aer pe toată lumea.

Ei bine. Cred că e o întrebare rezonabilă.

S-a uitat la femeia în rochie albastră. Semăna mult cu Helen. Nu ştiu, a mai zis el.

Privi spre banca de vizavi. Fata nu mai era. Se făcuse ora prânzului. Curând avea s-audă clopotele bisericii. În acel an chiar după ziua ei ea se externase şi se dusese acasă la bunica şi nu mai luase nici un fel de tratament şi într-o săptămână reveniseră toți. Puştiul Talidomidă şi bătrâna cu gulerul făcut din animale călcate de maşină şi Grogan Neîmbăiatul şi piticii şi numerele de bâlci. Toți buluc lângă patul ei. Când aprindea veioza, începeau toți să clipească.

Răsunară clopotele. Se ridică şi o luă pe St Peter Street spre cafenea şi puse o monedă de douăzeci şi cinci de cenți în telefonul public şi-l sună pe Kline.

Sunt Bobby Western.

Unde eşti?

La un telefon public din Cartierul Francez.

Hai să nu vorbim la telefon. Vrei să ne vedem?

Ai timp?

Da. Unde eşti. Pe lângă Seven Seas?

Aş putea ajunge acolo.

Hai că trec pe-acolo şi te iau cam în treizeci de minute.

S-a făcut. Mersi.

Închise telefonul şi o luă înapoi pe Decatur până la St Philip şi mai departe pe St Philip până la bar.

Kline opri lângă trotuar în direcţia greşită şi se aplecă să vadă pe lângă portieră. Western ieşi din bar şi urcă în maşină şi plecară.

Îţi place mâncarea italiană?

Îmi place mâncarea italiană.

Ştii Mosca's?

Sigur. Trebuie să-ţi spun că-s falit.

Nu te izmeni. Te trec pe caiet.

Bine.

Dădu să mai spună ceva, dar Kline ridică o mână şi zâmbi. Merseră în tăcere pe Airline Highway şi se opriră în parcarea din spatele restaurantului şi coborâră. Kline închise uşa şi-l privi pe Western peste capota maşinii. Din când în când mai fac şi curat pe-aici. Oricât de inutil ar fi. E bătaie de cap, dar na.

Găseşti vreodată ceva?

O, da.

Şi în birou?

Aceeaşi poveste. În general e aparatură de supraveghere de serie. Tehnologia progresează de la un an la altul. E incredibil ce poţi afla. De fapt, e mai mult un joc. Numai că uneori sunt şi victime, desigur.

Traversară parcarea. Dar înăuntru?

Nici o problemă. Mosca's e un loc sigur. N-au încotro.

Şeful de sală îl salută din cap pe Kline. Localul era plin. Se aşezară la o măsuţă de lângă uşă şi Kline se uită pe lista de vinuri. Ştii locul ăsta?

Probabil nu la fel de bine ca tine.

Totul e bun.

Ce-ți iei?

Probabil fettuccine cu scoici.

Asta îți iei de obicei?

Nu.

Kline examină lista de vinuri. Şi totuşi sunt omul rutinei. Ceea ce probabil că nu e indicat în activitatea mea.

Western zâmbi. Ți-au pus gând rău?

Mai mult îi interesează informațiile mele. Cum mă interesează şi pe mine ale lor. Ce zici de St Emilion?

Sună bine.

Închise lista de vinuri. Îşi scoase ochelarii şi-i puse în toc.

Să vezi până unde se ajunge. Acum câțiva ani CIA monta microfoane pe maşinile de scris de la Ambasada Sovietică şi analiza casetele pe computer. Programul decoda clicurile. Deplasarea tastei. Frecvența, micile schimbări de timbru dictate de unghiul în care se apăsa pe tastă. Orice care putea fi analizat şi cuantificat şi asociat cu o probabilitate. Tasta de spațiu semnala pauza între cuvinte, desigur. Programul reuşea să aproximeze oarecum rusa scrisă. Criptologii lor vorbitori de rusă se uitau pe rezultate, apoi le trimiteau unui traducător care le dădea un material curat în engleză.

Cum ai aflat asta?

De la un confrate din branşă. Ce-ți iei?

Western închise meniul. La fel ca tine.

O alegere bună.

Eu vorbeam serios că n-am nici un ban.

Ştiu. Nu-i nimic.

Chelnerul veni şi le turnă apă în pahare. Îl salută din cap pe Kline şi-l privi pe Western. Domnul vrea ceva de băut?

Nu, mersi.

Comandară. Chelnerul le mulțumi şi luă meniurile.

Ştiu cine eşti, dar nu spun, observă Western.

Asta pentru că nu ştiu cine eşti tu.

E procedura obişnuită?

Eu aş zice că e o simplă chestiune de maniere.

Localul e de-al lor?

Nu. Oarecum. Doar că de obicei au clienţii casei.

Carlos Marcello vine pe-aici?

Carlos Marcello e proprietarul localului. Sau al clădirii. Dar au cea mai bună mâncare italiană dintre Los Angeles şi Providence. Parcă ziceai că ai rude la Providence.

Da.

Acum câteva săptămâni tipul a fost pe-aici cu Raymond Patriarca.

Tipul adică Marcello.

Da.

Îl ştiai pe Patriarca[44]?

Nu. A trebuit să întreb. E interesant de speculat despre ce-or fi discutat.

Sunt convins. Indivizii ăştia sunt clienţii tăi?

Nu. Au oamenii lor.

Normal.

Ce s-a întâmplat cu banii tăi?

Ce te face să crezi că s-a întâmplat ceva cu ei?

E o simplă bănuială pripită şi hazardată.

Fiscul mi-a blocat contul.

Asta când?

Acum câteva zile.

Kline clătină din cap.

Am vreo soluţie?

Nu.

Nici una?

---

[44] Raymond L.S. Patriarca (1908–1984), gangster din Providence, capul longegiv al unui puternic clan interlop.

Nici una.

Pot să-mi ia banii pur şi simplu.

Poți să-ți angajezi un avocat. Dar nu te ajută. Cât ai în cont?

Cam opt mii de dolari.

Mă surprinzi.

Nu credeai că-s aşa fraier.

Nu.

Nici eu.

Ce altceva mai ai?

Am avut o maşină.

Ți-au luat-o.

Da.

Altceva?

Altceva n-am. Am avut o pisică. Asta dacă poți avea o pisică.

Ți-au luat pisica?

Au lăsat pur şi simplu uşa deschisă. De-atunci o tot caut.

Ai restanțe la impozite.

Ei aşa zic.

Pe ce bază?

Cică pe baza stilului meu de viață. Bunica mi-a lăsat nişte bani. I-am împărțit cu sora mea. Cu banii ăştia am ajuns pilot de curse.

Nu ți se pare ciudat că ei ştiu chestia asta? Că ai fost pilot de curse în Europa.

Nu cred că-mi mai dau seama ce e ciudat. Mi-au anulat şi paşaportul.

Ți-au anulat paşaportul?

Da.

Kline puse o mână pe fața de masă şi se uită la ea.

E grav, nu-i aşa? întrebă Western.

Păi înseamnă că ei se aşteaptă să pleci din țară dacă n-ai încotro.

Chelnerul aduse vinul şi-l desfăcu şi puse dopul pe masă şi turnă puțin vin în paharul lui Kline. Kline îl agită în pahar şi-l mirosi şi-l gustă şi aprobă din cap şi chelnerul le umplu paharele şi puse sticla pe masă. Kline înclină paharul spre Western. Nu păru să găsească nici un pretext de a toasta.

L-ai lăsat să toarne.

Da. Mă ştie. Le-ai spus de unde ai banii?

Da.

Şi ce le-ai mai spus?

Adică sperі din tot sufletul că nu le-am mai spus nimic.

Cam aşa ceva. Dar altfel ți-ai plătit impozitul pe venit.

Da.

Uite care-i problema. Dacă-i ignori pur şi simplu, e doar o abatere. Numai că dacă-ți declari venitul şi plăteşti impozitele, dar omiți să treci o sumă de bani moştenită de la bunica – de pildă –, asta nu mai e abatere. E fals în declarația de venituri şi e faptă penală. Pentru care o să stai într-un penitenciar federal o bună parte din viitorul tău estimabil.

Cred c-am mai auzit asta undeva. Dacă nu plătesc deloc impozitele, n-am nici o problemă. Dar dacă plătesc doar o parte din impozite, ajung la puşcărie.

Cam aşa ceva.

De ce nu m-au arestat?

Urmează. Pregătesc momentul. Nici un agent federal nu pleacă de la premisa că făptaşul comite un singur delict.

Ce altceva îşi închipuie c-am mai făcut?

Aici probabil că eşti mai în măsură decât mine să răspunzi.

Dar nu consideră că mă sperie dacă-mi pun sechestru pe bunuri?

Ca să-ți anuleze paşaportul prin Departamentul de Stat trebuie să treacă la atac împotriva ta. Ceea ce au făcut.

Încep să-mi pierd pofta de mâncare.

Am putea schimba subiectul.

Mda.

Era o maşină scumpă?

Era un Maserati. Dar nu era nou. Bora din ’73.

Nu mă pricep mai deloc la maşini.

Probabil că face cam cât un Cadillac nou. Poate ceva mai mult.

Îmi pare rău.

Chiar sunt fugar, nu-i aşa? Chiar dacă nu-mi dau seama.

Nu pot răspunde la asemenea întrebare, Bobby. Dar poate c-ar trebui să-ncerci să te aperi.

Nu crezi că-i prea târziu pentru asta?

Nu ştiu. Ştiu doar că mâine va fi mai târziu decât azi.

Tu ce-ai face?

Ştii ce fel de întrebare e asta. Dac-aş fi în locul tău aş preda undeva despre cum se fac bombele sau ştiu şi eu ce fac ăştia ca tine.

Normal. Tu ce formare ai? În afară de circ.

Asta e formarea mea, circul. Nici gimnaziul nu l-am terminat măcar.

Serios?

Serios. Am fost însurat o dată. N-am copii. Am divorțat amiabil. Nu am tragedii în viață care să-i dea o formă şi o destinație pe care să nu le controlez. Îmi place ce fac. Dar aş putea face şi altceva. Am avut noroc. Nici măcar lucrurile rele nu sunt convins că le-aş schimba. Uite că vine mâncarea.

Mâncară aproape în tăcere. La fel ca Debussy, Kline lua mâncarea în serios. Când termină se lăsă pe spate şi-şi goli paharul de vin, apoi jucă paharul între degete, cercetându-l. După care îl puse pe fața de masă. Al naibii de bun, zise el.

Western zâmbi. Da, zise el. Mulțumesc.

Kline strânse şervetul şi-l dădu la o parte. Eu gătesc acasă, zise el. Dar unele lucruri nu-ți ies chiar cum trebuie. Cred că e supa de carne. Asta e imbatabilă la ei.

Supa?

Da. Dacă nu cumva ai o oală de supă veche şi împuțită unde să arunci toate grozăviile pământului – napi putrezi, pisici moarte, ce-o fi – şi să le laşi la fiert la foc mic cam o lună, atunci eşti clar dezavantajat. Vrei să te uiți pe deserturi?

Nu, mersi.

Bine. Luă din nou paharul de vin şi-l răsuci. O picătură se adunase pe fund. Îl înclină până când picătura se prelinse spre gura paharului. Roşie ca sângele. Ridică paharul şi scurse picătura pe limbă şi puse paharul înapoi. Ce-ai de gând să faci? întrebă el.

Nu prea am de ales. Mă întorc la muncă. Încerc să fac rost de ceva bani.

De când n-ai mai lucrat?

N-am mai lucrat de când m-am întors din Florida.

Ai mai vorbit cu ei în ultima vreme?

Cu cei de la Taylor's?

Da.

Serviciul nu mi l-au luat, dacă la asta te referi.

Nu mă refer chiar la asta.

Crezi că e posibil să-mi fi pus sechestru şi pe salariu.

O, cred că-i mai mult decât posibil.

Şi cât durează asta?

La nesfârşit.

Western îşi termină vinul. N-am unde să mă duc, nu-i aşa?

Vrei cafea?

Bine.

Apăru chelnerul. Peste câteva minute aduse cafeaua. Kline o bău neagră. Ai ceva bunuri de orice fel?

Nu.

Ce-a făcut sora ta cu partea ei de bani?

A cumpărat o vioară.

O vioară?

Da.

Câți bani i-ai dat?

Ceva mai mult de jumătate de milion de dolari.

Fir-ar să fie. Câți ani avea?

Şaisprezece.

Poți să dai asemenea sumă cuiva care are şaisprezece ani?

Nu ştiu. O exista vreo lege statală. Ca pentru căsătorie. Eu i-am dat bani gheață.

Cât a costat vioara?

Mult. Nu era Stradivarius, dar pe-acolo.

Şi acum unde e?

Nu ştiu.

Dar ți-ar rezolva mare parte din problemele urgente cu banii.

Ştiu.

Altceva?

Altceva ce?

Ceva inexplicabil care să se mai fi întâmplat recent în viața ta.

Mi-am pierdut un prieten vechi la o scufundare comercială în Venezuela.

Da. Mi-ai zis. Ar trebui să ancheteze compania.

Taylor's.

Taylor's. Da. Dar n-ai aflat nimic.

Nu.

Altceva?

Acum doi ani ne-au spart unii casa din Tennessee şi au luat nişte documente ale tatei şi hârtiile soră-mii şi toate scrisorile de familie din ultimii o sută de ani. Au luat

albumele de fotografii ale familiei. Au luat toate armele din casă şi alte obiecte, probabil ca să pară o spargere, dar bineînțeles că n-a fost spargere.

Unii.

Da.

Întotdeauna sunt unii, nu?

Nu ştiu.

Dar nu ți-a trecut prin cap să-ți goleşti contul de economii.

Western nu răspunse.

Kline ridică două degete ca să ceară nota. Nu te-ai gândit prea mult la chestia asta, nu?

Probabil că nu.

Ştiu ce crezi.

Ce cred?

Crezi că eşti mai deştept ca ei.

Şi?

Şi asta n-o să te ajute. Nu-s mai deştepți decât trebuie şi sunt fix atât de deştepți cât trebuie.

Agenții ideali.

Da. Sunt fix cum trebuie. Şi tu nu eşti.

Altceva? Despre ei.

Devotamentul lor. E cu totul remarcabil. Şi toată lumea e vinovată. Nici măcar nu se mai gândesc. Niciodată nu urmăresc nevinovați. Nici prin cap nu le-ar trece. Întregul concept li s-ar părea comic.

Chelnerul aduse nota. Kline plăti cu bani gheață. Eşti gata?

Ieşiră în parcare. Nu te pot sfătui ce să faci, Bobby. Dar am impresia că nu faci decât să aştepți. Partea proastă la chestia asta e că atunci când se întâmplă ce aştepți, o să fie prea târziu ca să mai iei măsuri. Să mă anunți dacă vrei pachetul cu documentele de identitate.

Mulțumesc. Îți rămân dator.

Bun.

Nu crezi c-am fost sincer cu tine.

Nu ştiu.

Nu ştiu ce altceva să-ți spun.

Nici o problemă.

Am o scrisoare de la ea pe care n-am deschis-o niciodată.

De ce nu?

Aşa pur şi simplu.

Ar fi prea trist.

Western nu răspunse.

Hai să mai fac o încercare. Pentru că atunci vei afla tot ceea ce a fost vreodată de aflat. Câtă vreme nu citeşti ultima scrisoare, povestea nu s-a terminat.

Ceva de genul ăsta.

Poate afli unde e vioara.

Poate. Ea avea şi nişte bani. Doar că mi-e foarte greu.

În fine. Lucrurile ei tot vor ajunge undeva.

Western aprobă din cap.

Era o zi răcoroasă. Înnorată. Stătea să plouă. Când ajunseră la maşină, Kline se rezemă de capotă. Îl privi pe Western.

De obicei, oamenii deştepți fac prostii din două cauze. Cauzele astea sunt lăcomia şi frica. Fie vor ceva ce nu li se cuvine, fie fac ceva ce n-ar trebui să facă. În ambele cazuri se agață de regulă de nişte convingeri care le susțin starea de spirit, dar contrazic realitatea. Pentru ei devine mai important să creadă decât să ştie. Îți sună logic?

Da.

Ce anume vrei să crezi?

Nu ştiu.

Eu zic să mă mai cauți.

Bine. Altceva?

Asta-i tot.

Tot crezi că-ți ascund ceva.

Nu-mi fac probleme.

Vrei să spui c-o să ajung şi acolo.

Oamenii le spun străinilor din autobuz ce nu le spun partenerilor de viaţă.

Cam deprimant, nu?

Nu răspunse. Se urcară în maşină. Kline porni motorul. Nici măcar nu sunt sigur că pricepi.

Ce să pricep?

Că eşti arestat.

Sunt arestat.

Da. Nu eşti acuzat de nimic. Eşti doar arestat.

Se mută într-o baracă pe dune, la sud de Bay St Louis. Seara se plimba pe plajă şi privea marea cenuşie în timp ce stoluri de pelicani coborau greoi peste ţărm zburând agale în tandem deasupra hulei din larg. Păsări improbabile. Noaptea vedea luminile aprinse pe digul rutier. Lumini la orizont, trecerea domoală a navelor sau luminile îndepărtate ale platformelor de foraj. Baraca avea apă rece dintr-un rezervor, dar curent electric nu. O mică sobă de fontă în care ardea lemn găsit pe plajă. Banii nu-i ajungeau să cumpere butelie pentru aragaz, aşa că gătea tot pe soba cu lemne. Orez şi peşte. Caise uscate. Zilele se răciseră şi stătea pe plajă în bătaia vântului aspru din golf înfăşurat într-o pătură militară şi citea cărţi de fizică. Poezii vechi. Încerca să scrie scrisori pentru ea.

Când se plimba pe mal în amurg, ultimele fâşii roşii de soare pâlpâiau încet pe cerul crepuscular şi smârcurile rămase după reflux arătau ca nişte bălţi de sânge. Se oprea ca să privească înapoi la urmele picioarelor lui goale. Cum se umpleau de apă una câte una. Recifele păreau să se deplaseze încet în acele ultime ore şi culorile târzii ale soarelui păleau şi apoi întunericul cădea brusc ca o topitorie închizându-se peste noapte.

În zori pornea printre dune şi pe drumul nisipos spre autostradă şi înainta cu greu pe lângă asfalt căutând animale moarte. Le jupuia folosind o lamă de ras cu un singur tăiş şi ducea pieile neîntinse, brute, la micul magazin alimentar aflat la trei kilometri. Ratoni şi bizami. O nurcă sau două. Cozi de nutrie de vânzare. Cu banii căpătaţi cumpăra ceai şi lapte condensat. Ulei pentru gătit. Sos picant şi compoturi de fructe. Aducea acasă iepuri morţi de pe drum care nu fuseseră acolo cu o zi în urmă şi-i gătea şi-i mânca.

Îşi spăla hainele în ligheanul de vase şi le atârna la uscat pe verandă. Uneori i le împrăştia vântul pe dune. În zilele însorite umbla pe plajă dezbrăcat. Singur, tăcut. Pierdut. Noaptea făcea foc pe plajă şi stătea acolo înfăşurat în pătură. Luna se înălţa peste golf, alungindu-se şi legănându-se peste apă în drumul ei. Păsările zburau deasupra plajei în întuneric. Nu-şi dădea seama ce fel de păsări erau. Se gândea la pasager, dar nu se întoarse niciodată pe insule. Focul tremura în vânt şi apa de mare sfârâia înăuntrul lemnelor care ardeau. Le privea cum se prefac în cenuşă. Tăciunii licăreau şi păleau şi licăreau şi bucăţi de foc se rostogoleau pe plajă în beznă. Ştia că ar fi trebuit să se întrebe ce avea să se întâmple cu el.

Găsi în baracă o undiţă veche cu mulinetă şi ascuţi nişte cârlige numărul şase ruginite şi puse ca momeală bucăţi de bizam şi aruncă departe în valuri momitoarele de plumb de cincisprezece grame.

Vreme rece, aspră. Ploaie. Acoperişul vechi de şindrilă era foarte crăpat şi peste tot pe podea pusese găleţi şi oale. Într-o noapte îl trezi fulgerul. O săgeată de lumină nefirească la geam şi un trosnet ca un foc de puşcă. Se ridică prudent în capul oaselor. Focul din sobă aproape se stinsese şi în cameră era frig. Rămase liniştit pe întuneric, aşteptând ca

ferestrele să se lumineze iar. Pe scaunul din colțul camerei stătea cineva.

Ridică sticla lămpii şi luă un chibrit de lemn din sertar şi-l scăpără de marginea mesei şi aprinse fitilul şi puse la loc sticla şi făcu flacăra mai mică din rotița de alamă. Apoi ridică lampa şi privi iar.

Era exact aşa cum îl descrisese ea. Țeasta pleşuvă brăzdată de cicatricile cu care poate că se alesese la inimaginabila sa zămislire. Pantofii lui caraghioşi ca nişte lopeți. Înotătoarele de focă lățite pe brațele fotoliului.

Eşti singur? întrebă Western.

Jale, Jonathan. Mda. Sunt singur. Nu pot sta mult. Drept să spun, cam trag chiulu'.

N-ai fost trimis la mine.

Mnu. Am venit din proprie inițiativă. Mă uitam aşa pe agenda mea şi mi-a atras atenția data.

A mai fost şi s-a dus.

Nu te contrazic.

De ce-ai venit?

M-am gândit să văd ce mai faci.

De unde ai ştiut unde sunt?

Puştiul dădu ochii peste cap. Mamă Doamne, zise el. Asta vrei să mă-ntrebi?

Nu ştiu.

Ne ştim de ceva vreme. Într-un fel sau altul. Eu şi domnia ta.

Din auzite. De unde să ştiu în ce să mă-ncred?

N-ai de ales. Nu poți să crezi decât ce este. Dacă nu cumva preferi să crezi ce nu este. Credeam c-am depăşit deja toate astea.

N-am depăşit nimic.

Mda, mă rog. Probabil că nu te pot ajuta pe partea asta. Oricum, eram prin cartier. Eşti un pic altfel față de cum mă aşteptam.

Cum adică?

Nu ştiu. Cam vai de steaua ta. De cât timp eşti aici?

De multişor.

Zău? Nu-i chiar vilă de lux.

Aruncă o privire prin cameră. Îşi mască un căscat cu o înotătoare. A fost o zi lungă. Nu-i uşor să ai de-a face cu marcatorii ăştia. Demenți absenți. Mă rog, mai bine nu agiți spițele.

Spiritele.

Nici pe alea. În orice caz, cred că avem cu toții o anumită responsabilitate pentru surioară. Unii mai mult ca alții, desigur. Totuşi, n-o putem considera un simplu experiment. Tu ce zici?

Dar tu?

E calm sub presiune. Asta-mi place. Şi acum ce urmează? Băi frăție, ce bucurie.

Fulgerul lumină iar încăperea. Mamă Doamne, zise Puştiul. Mereu sunt furtuni din astea aici? M-am gândit aşa că poate ai vreo nelămurire, două. Poți să te bagi oricând în seamă. Sunt în afara programului.

De ce ai tu impresia că-mi inspiri încredere?

Tare-aş vrea să auzi şi tu ce spui.

Western nu răspunse. Puştiul îşi examina unghiile inexistente. Mda, mă rog. Acuma se simte jignit. Se crede sclipitor. Te crezi sclipitor, Kurtz?

Nu. Mă credeam pe vremuri. Acum nu.

Bun. Tocmai te-ai făcut mai sclipitor. Poate că totuşi avem o şansă să stăm la o şuetă.

Ce te face să crezi că vreau să stau la şuetă?

Lasă căcaturile. Cum ziceam, timpul e măsurat. Totuşi, cum ai eşuat aici?

E casa unui prieten.

Halal prieten. N-ai curent electric?

Nu.

Toaletă?

Nu.

Fulgerul lumină iar. Puştiul stătea pe scaun într-o rână. Mă rog, zise el. Ar putea fi şi mai rău. Unii se miră că mai faci purici pe-aici.

Mda. Şi eu mă mir. Uneori.

Chiar dacă eşti scos pe tuşă probabil că te lasă să stai şi să vezi cum se termină jocul.

Cred că ştiu cum se termină.

Mda. Probabil că e doar o teoremă analitică. Pentru care nu e nevoie de cunoştințe, ajung definițiile. De-aici vezi marea, nu?

De departe.

Puştiul se ridică şi se întinse. Cred că locul ăsta te morbidizează. Nu vrei să facem o plimbare pe plajă? Să ne dezmorțim picioarele. Poate c-o să-ți vină chiar cheful să te descarci un pic.

O plimbare pe plajă.

Exact. Ia-ți haina. Se întunecă.

Se plimbară pe plajă, dar Puştiul părea dus pe gânduri. Mergea aplecat înainte, cu înotătoarele împreunate la spate. Departe în larg filamentele zdrențuite ale fulgerelor se iveau iar şi iar peste marginea întunecoasă a lumii. Dracu' să te mai înțeleagă, zise Puştiul. Cum adică n-ai întrebări? Am crezut c-o să fie haios ca un tip să se intereseze de sănătatea psihică a soră-sii chiar la halucinațiile soră-sii.

Chiar ştii ceva despre ea?

De ce nu? Sunt o bucățică desprinsă din sufletul ei, nu?

Nu ştiu. Eşti cumva o bucățică din al meu?

Nu ştiu. Am dat-o dracului în molima misterelor, nu?

Ea zicea că mereu le încurcai pe toate.

Era mai mult un mod de a-i distrage ei atenția. De a-i arunca un oscior, de ce nu.

Nu sunt convins că te cred.

Nenică. Asta-i culmea.

De ce?

De ce? Pentru că vorbeşti despre ceva despre care nu există nimic, uite de-aia.

Credeam c-ai venit ca să-mi răspunzi la întrebări.

OK. Sigur. De ce nu?

Unde mergem?

Mergem să ne plimbăm pe plajă. Să luăm aer.

Trase adânc aer în piept.

Cred că te-am mai văzut o dată.

Zău?

Într-un autobuz pe Canal Street.

Mă rog, multă lume arată ca mine.

Înaintau anevoie pe nisip. Talazurile leneşe se rostogoleau dinspre larg, palide în întuneric. Furtuna se apropie şi fulgerul luminã iar. Lanţurile incandescente căzând rupte în mare. Puştiul mergea adus de spate, preocupat. La lumina fulgerului, Western îi zări mica ţeastă în formă de ou şi comisurile vizibile ale emisferelor prin pielea ca de hârtie. Urechile care păreau roase.

Deci care-s întrebările?

Bine. Câţi ani ai?

Puştiul se opri şi rămase pe loc. Apoi îşi continuă drumul, clătinând din cap.

Bine. Atunci: cum m-ai găsit?

M-ai mai întrebat.

Şi cum m-ai găsit?

Am întrebat pe unul, pe altul.

Ai întrebat pe unul, pe altul.

Sigur. De ani întregi bat străzile. Altfel nici nu concep.

Care-i cel mai ciudat lucru pe care l-ai văzut vreodată? În călătoriile tale.

Puştiul clătină din cap. N-am venit aici ca să discutăm despre asta. Oricum nu m-ai crede. Sunt multe epave pe lume. De care atârnă o grămadă de inşi. Dar n-au cum s-atârne la nesfârşit. Unii îşi închipuie că e o idee bună să descopere adevărata natură a întunericului. Stupul întunericului şi bârlogul din el. Îi şi vezi pe-acolo cu lanternele. Care-i problema cu imaginea asta?

Un firicel de trăsnet despică cerul negru.

Vine furtuna, zise Puştiul. Trebuie s-o luăm la picior.

Speram să văd şi câțiva ortaci de-ai tăi.

Mda, mă rog. Probabil că nu. Ce anume te-a trezit?

Nu ştiu. Fulgerele.

Sigur nu visai?

Nu sunt sigur nici acum.

Dă-mi voie să reformulez întrebarea: sigur nu visai?

Western încetini pasul. Puştiul se târa mai departe. Într-adevăr visase. Numele unei copile fusese strigat la un soi de judecată de apoi, dar copila nu răspunsese şi corabia paradisului se îndepărtase strălucitoare spre veşnicie lăsând-o singură şi etern rătăcită pe malul cuprins de întuneric. Grăbi pasul să nu rămână în urmă.

Pot să-ți pun o întrebare?

Asta e o întrebare. Alta n-ai?

Unde te duci când pleci de-aici?

În altă parte.

În altă parte.

Absolut. Uite ce e. Sunt aici pe cheltuiala mea. Nu cred că pricepi. Iată-ne aici. Nu se zăreşte nici țipenie. Trebuie să te gândeşti la asta.

Nu ştiu ce vrei.

Ce vreau *eu?* Doamne. Ți-am zis. E ziua mea liberă. Cât crezi c-o să mai stau pe-aici? Tu nici măcar nu dai curs propriilor tale convingeri.

Ce convingeri?

Poftim.

Puştiul continuă să meargă. Frăţioare, zise el. Nu mă aşteptam să dau de asemenea gogoman. Te plimbi şi tu pe plajă cu entitatea asta pe care o consideri parte din spiritul surorii tale moarte şi pe tine te fute să vorbeşti despre vreme.

N-am zis nimic de vreme.

Sau mai ştiu eu ce. Arătă spre marea neagră şi învolburată. Să zicem că-ţi fuge pământul de sub picioare şi tot căcatul ăsta se scurge în cine ştie ce lume nebănuită a cavernelor din adâncurile Terrei. Neagră şi colosală. Poţi să cobori până pe fund şi s-arunci o privire. O imensă ciorbă nesfârşită forfotind în mâl. Balene şi calamari. Krakenii ăia cu ochi cât farfuriile şi testicule lungi de douăş' cinci de metri. Apoi o duhoare mare şi apoi nimic. La dracu'. Unde-a dispărut toată lumea?

Chiar nu ştiu ce să te întreb.

Normal că nu. Eşti un imbecil patentat.

Îşi scoase ceasul şi încercă să descifreze ora în beznă. Aşteptă să fulgere. Ce idee de tot căcatu' am avut.

Ce s-ar fi întâmplat dacă tu şi micii tăi prieteni aţi fi lăsat-o pur şi simplu în pace.

Hei. O întrebare. O întrebare cam idioată, da' ce pizda mă-sii. Cred că tot aşa moartă ar fi în durerea mea, doar că – mă laud şi eu – mai devreme. N-ai să crezi câte căcaturi de numere a trebuit să născocim. Şi să mor dac-am avut parte de prea multe mulţumiri la afacerea asta. Cred că ea era pe jumătate convinsă că-s chitit să-i fur ideile. Ei futu-i. Poate chiar eram. Pe jumătate. Un căcăcios mic şi rău dintr-o lume lăuntrică necunoscută trimis s-aducă informaţii la Baza Numărul Unu în pregătire pentru ăla mare.

Vine ăla mare?

Tu ce crezi?

Probabil.

Mda. Probabil. Cum e probabil că soarele a răsărit azi dimineață. Doamne. Să ştii c-aş putea fi acasă în pat.

Ce-i Baza Numărul Unu?

Las-o baltă. Nu discut structura organizațională cu tine. Oricum n-ai şti ce să faci cu ea. Îmi dau seama de-acum că eşti un tip băgăcios şi-ți închipui că faci tu rost de date despre numere automorfe şi iterații plus toate chestiile necomutaționale în care te bagi când dai cu nasul de latici cvadridimensionale şi dup-aia revenim la aceleaşi căcaturi jalnice despre ce e real şi ce nu şi cine hotărăşte asta. Unele dintre chestiile astea sunt prin definiție propriii lor logaritmi şi cam toată tărăşenia funcționează pe bază de vinovăție douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru şi şapte zile din şapte. Deci ce-ar fi să trecem peste.

Bine.

Doamne. Hai c-a fost uşor. Oricum, e doar un mod de-a spune. Baza Numărul Unu ar putea fi o toaletă cu plată din stația de metrou de pe Twelfth colț cu Broadway. Fute pe careva grija?

Sună un telefon.

Bun, zise Puştiul. Salvat de clopoțel. Se scotoci prin hainele fluturânde şi scoase un telefon şi-l duse la ureche. Mda, zise el. OK. Pentru numele lui Hristos cu toți fraierii lui de discipoli, e lună plină sau ce? De unde atâta zăludenie? Mda, sigur. Nu dau nici măcar o singură băşină răsunătoare pe ce a zis el. Spune-i lu' muistu' că-s în anul sabatic şi o să viu înapoi când se schimbă vântul.

Se opri ca s-audă mai bine. Vântul îi lipea hainele de corp.

Western aşteptă.

În regulă. Bine. Aşa crede el, că n-are cum să ia foc toată socoteala? Bine. Are dreptul la opiniile lui incinerate. Mda. Am descărcat toate astea. Au fost verificate şi răsverificate. Nu. Avem o furtună aici. Afară pe plajă. Ți-aş trimite

coordonatele, dar nu-mi văd ceasul. E întuneric ca înăuntrul unei vaci. Mda. Sora tipului. Şi-a făcut felu' acum câțiva ani. Nu. Nu ştie nici cum căcat îl cheamă. Bun. Închei transmisia. Da da sigur sigur. Sunt o adunătură de cururi băşinoase şi lătărețe, aşa să le zici din partea mea.

Închise telefonul şi-l puse printre haine şi porni iar pe plajă clătinând din cap. Căcaturile astea nu te lasă nici să respiri. Ei futu-i. Încă un pasager. Încotro? Tu însuți ai fost văzut urcându-te în ultimul avion cu bagajul de mortăciune şi un sendviş. Sau asta de-abia acum urmează? Probabil că mă pripesc. Totuşi e ciudat ce avantajos e pentru omuleți să afle ce-i aşteaptă. Nu se uită şi ei pe bilet? Curios. Umbrele alea sunt de fapt păsări marine care coboară pe țărm prin nenorocirea asta. Unde pizda mă-sii cred ele că se duc?

Dacă ți-aş pune o întrebare bizară?

Doamne, făcu Puştiul. Hai că e culmea. Se plimbă pe plajă în miez de noapte pe furtună cu sufletul surorii lui moarte şi vrea să ştie dacă poate pune o întrebare bizară. Dar mare caraghios mai eşti, nu-i aşa? Sigur. Bagă mare. De-abia aştept.

Ce ştii despre mine?

Ei căcat. Nu mă aşteptam la *atâta* bizarerie. Ce-ți pasă? Şi de ce e vorba despre tine?

Poate doar o informație sau două?

Sigur. Prima informație: are un metru şapteş' opt. A doua informație: cântăreşte şaizeci şi nouă de kilograme.

Eşti sigur? Aveam mai multe.

Mâncai mai mult.

Îşi continuară drumul anevoie. Vântul se întețea. Puştiul se ferea cu umărul de împroşcarea spumei. Nisipul se învârtejea pe plajă în întuneric.

Bănuiesc că n-o să am parte de numerele tale cu câini şi ponei.

Nu? Atunci asta ce-i?

N-aş spune c-a fost prea pasionant. Putem să ne oprim puțin?

Sigur.

Puştiul se întoarse cu fața spre el.

Tu vrei să mă convingi că veneai ca s-o ajuți cumva, zise Western.

S-o ajut cum? E moartă.

Pe când trăia.

Doamne. De unde să ştiu? Vezi o formă țopăind pe ecran şi răspunzi la telefon. De unde ştii că strigătul pițigoiului din brădet nu e de fapt vaierul osândiților? Lumea e înşelătoare. Multe dintre lucrurile pe care le vezi nu mai sunt acolo de fapt. E doar o post-imagine a ochiului. Ca să zic aşa.

Ce ştia ea?

Ştia că până la urmă n-ai cum să ştii pe bune. Nu poți cuprinde lumea. Poți doar s-o desenezi. Că e un bivol pe peretele unei peşteri sau o ecuație diferențială cu derivații parțiale, e totuna. Doamne. E ditamai vijelia de căcat. Putem să mergem?

Bine. Dac-ai da un test, ce test ar fi?

Vrei să zici ca Inventarul Minnesota[45] care-ți arată dacă eşti du-us cu pluta? Flutură din înotătoare şi-şi bălăngăni capul.

Ar fi genul ăsta de test?

Nu există nici un test, aşa că n-ar fi nici un gen.

Ea primise vreun nume special? Ca proiect?

Nu. Nu i-am găsit niciodată un loc. Am încercat doar s-o ținem în viață. Nu se potrivea cu nici un profil. Diodele

---

[45] Inventarul de personalitate multifazic Minnesota (*Minnesota Multiphasic Personality Inventory* – MMPI) este unul dintre cele mai cunoscute teste care evaluează starea de sănătate psihică a unei persoane.

semnalizau luminos Intrarea Interzisă şi chiar dacă mai încerci o dată, cam tot un drac. E aşa un gol în schemă. Ca o anomalie în spectrograf. Poţi scoate un nou şablon, dar n-ai ce face cu el. Nu iese treaba? Mda, mă rog. Primele încercări sunt sortite eşecului şi aşa mai departe. Faci nişte corecţii. Derulezi iar programul. Adaugi în compoziţie şi câteva adevăruri neplăcute. Viaţa e viaţă. Ai jumătate din gene în comun cu cantalupul.

Dar tu?

Dar eu ce?

Şi tu ai jumătate din gene în comun cu cantalupul?

Nu. Eu sunt un căcat de cantalup. Putem s-o luăm niţeluş la picior?

Ea de ce nu se potrivea în nici un şablon?

Pentru că nici un şablon nu se potriveşte.

Da, dar de ce?

Puştiul se opri iar. Ascultă, zise el. N-o să intrăm în detalii tehnice. Ştiu că pentru tine e un fel de inadaptare spaţio-chimio-biologică sau ceva de genul ăsta, dar majoritatea oamenilor noştri nu văd deloc lucrurile aşa. Pentru ei e o chestiune de credinţă.

Credinţă?

Mda. De la necredincios. Oricât de mult te-ai îndoi de natura lumii nu poţi inventa altă lume fără să inventezi un alt tu. Se prea poate ca toţi oamenii să fie aproximativ unici la început, dar cei mai mulţi depăşesc etapa asta. Haide. Am simţit o picătură de ploaie.

Dar *de ce* o depăşesc?

Pe bicicleta lui Hristos, Bobiţă. De unde pizda mă-sii să ştiu eu? Noi nu facem oamenii, facem doar şabloanele. E un dosar, atâta tot.

Spui cumva că singura diferenţă între ea şi restul lumii e că pentru ea nu aveţi şablon?

Nu, *tu* spui asta.

Western privi spre marea întunecată. Simțea gustul sărat pe buze.

E un fel de şablon electronic.

Nu. E hidraulic. Doamne.

Care cartografiază terenul mental.

Plus vezica biliară, nu uita.

Vezica biliară?

Glumesc. Sfântă precistă.

Scuze.

Mda, mă rog.

Mă crezi bătut în cap.

Eşti bătut în cap. N-are legătură cu ce cred eu. Putem s-o luăm mai repejor? O să ne ude. Doamne. Aşa vuieşte de obicei briza nopții din strâmtoare?

Continuară să înainteze cu dificultate, Puştiul cu hainele fluturând. Nu capeți mereu ce vrei. Dar în fine, nici nu vrei mereu ce capeți, aşa că probabil e cam tot un drac. În orice caz, nu vrei o discuție adevărată. Vrei doar să-ți spună cineva că nu e vina ta.

E vina mea.

Dă-mi voie să încerc o reformulare. Vrei doar să-ți spună cineva că nu e vina ta.

Dar poate că nu ştiu ce vrei tu.

Mda. Ei, aici e vina mea. Pur şi simplu nu m-am aşteptat să fii aşa de încet la minte.

Înaintau cu greu prin nisip. Păreau să se îndrepte spre o destinație anume. Western se opri iar, apoi se grăbi să-l prindă din urmă.

Eşti cumva un emisar?

Pentru ce?

Nu ştiu.

Ba sigur că ştii. Altfel n-ai întreba. Oricum, poate că nu-s mărunțelul pe care-l ştim şi iubim cu toții. Vestitorul

speranței și supozitorul viselor. Poate-s geamănul lui cel rău. Măcar ai cu cine să vorbești despre ea?

Cu bunica. Cu unchiul Royal.

Zău? Te ajută mai mult de-o grămadă. Unchiul Royal ăla de la balamuc, cu scutecel și baveță. Dacă sunt agent? Cine nu e? Nu trebuie să fii de acord cu toate, dar când ți se dă o misiune te duci. Doamne, ce frigăraie. A naibii vreme pentru anotimpul ăsta.

Ce crezi, e vreun adăpost mai încolo?

Pentru tine nu. Oricum, problema ta e că nu crezi pe bune că e moartă.

Nu cred că e moartă?

Eu așa zic.

După părerea ta cred în viața de apoi?

De unde să știu?

Căzură primii stropi de ploaie.

Te superi rău dacă nu tândălim pe-aici? Cum de nu ți-ai luat altă pisică?

Pur și simplu nu mai vreau să pierd nimic. Am pierdut tot ce se putea.

De ce făclia răului e mereu ferită de vânt? În orice caz, te mai ai pe tine de pierdut.

Știu.

Ce părere ai despre asta? Cu cât mai repede cu atât mai bine?

Uneori așa-mi spun.

Un trăsnet puternic lumină plaja pustie în fața lor. Ploaia începu să răpăie.

Cine știe? zise Puștiul. Poate că tu și surioara vă puteți da rendez-vous în dulcele rai. Doamne. Uite și tu ce căcat. Durere și depravare. De câte ori nu s-a fofilat. Uneori pur și simplu stingea lumina și se culca. La jumătatea frazei. Era mare figură oricum o dai. Măicuța Domnului, ai văzut? Ne mișcăm și noi mai cu viață? Nu că-i minunat gustul de

ozon? Ca un căcat de milkshake cu zinc. Tu nu prea vorbeşti, nu? Am auzit că după furtuni din astea electrice găseşti pe mal o groază de peşti numai buni, fripți. Crezi că poate fi adevărat?

Western încetini pasul. Îşi şterse faţa de apă. Puştiul nu se mai vedea din cauza rafalelor biciuitoare. Fâlfâind înainte în ținuta lui bizară.

Era ud şi i se făcuse frig. Până la urmă se opri. Ce ştii tu despre suferință? strigă el. Nu ştii nimic. Nu mai există nimic de pierdut. Înțelegi? Lumea e scrum. Scrum. Să sufere ea? Cea mai neînsemnată insultă? Cea mai neînsemnată umilință? Înțelegi? Să moară ea singură? Ea? Nu mai există nimic de pierdut. Înțelegi. Nimic. Absolut nimic.

Căzuse în genunchi în nisipul ud. Ploaia sărată biciuia dinspre mare. Îşi luă capul în mâini şi strigă după silueta mică şi şovăitoare care se îndepărta pe plajă prin vijelie. Fulgerele scăpărau peste apa neagră şi peste plajă şi peste stejarii de Virginia şi peste ovăzul de mare şi peste zidul de pini care abia se desluşea în ploaie. Dar djinnul dispăruse.

Când se trezi în zori furtuna trecuse. Rămase întins în pat multă vreme. Privind lumina cenuşie care intra în cameră. Se ridică şi se duse la fereastră şi privi afară. O zi cenuşie. Hainele lui ude zăceau grămadă pe podea şi le luă şi le întinse pe scaunele de bucătărie. Mai târziu se duse pe plajă, dar ploaia luase totul. Se aşează pe un lemn adus de ape, cu faţa în mâini.

Nu ştii ce-mi ceri.

Fatidice vorbe.

Ea îi atinsese obrazul. Nici nu trebuie.

Nu ştii cum o să se termine.

Nu-mi pasă cum o să se termine. Îmi pasă doar de clipa asta.

La venirea primăverii, pe plajă începură să sosească păsări de peste golf. Vrăbii istovite. Vireo. Tirani şi cinteze.

Prea epuizate ca să se mişte. Le puteai culege din nisip şi-ţi tremurau în palmă. Cu inimioarele pulsând şi ochii clipind. Colinda toată noaptea plaja cu lanterna ca să alunge animalele de pradă şi în zori adormea lângă ele pe nisip. Pentru ca nimeni să nu tulbure acei pasageri.

Când se întoarse în oraş îl sună pe Kline.

Te-ai întors.

Într-un fel.

Vrei să ne vedem la un pahar?

Sigur.

Tujague's?

La ce oră?

Şase.

Ne vedem acolo.

Se aşezară la una dintre măsuţele de lemn din bar şi comandară gin tonic. Kline suflă repede peste ambele lentile ale ochelarilor şi le şterse cu batista. Îşi puse ochelarii la ochi şi-l privi pe Western.

Ce vezi? întrebă Western.

Ştii că există un sistem care-ţi poate scana electronic ochiul cu acurateţea unei amprente digitale şi tu nici măcar nu-ţi dai seama ce se întâmplă?

Asta-i în chip de consolare?

Kline privi strada. Identitatea e totul.

Bine.

Poate-ţi închipui că amprentele şi cifrele îţi conferă o identitate distinctă. Dar în curând cea mai distinctă identitate va fi pur şi simplu lipsa ei totală. Adevărul e că toată lumea e arestată. Sau va fi în curând. Nu e nevoie să-ţi îngrădească libertatea de mişcare. E suficient să ştie unde eşti.

Mie îmi sună a paranoia.

Chiar e paranoia.

Chelnerul aduse băuturile. Kline ridică paharul. Noroc, zise el.

Pentru zile fericite. Mai ai veşti bune din astea?

N-ar trebui să disperi. În cele din urmă, informaţiile şi supravieţuirea vor ajunge unul şi acelaşi lucru. Mai curând decât îţi închipui.

Altceva?

Greu de spus. Monedă electronică. Cât de curând.

OK.

Nu vor mai exista bani propriu-zis. Doar tranzacţii. Şi fiecare tranzacţie va fi înregistrată. Pentru totdeauna.

Nu crezi că oamenii se vor opune?

Se vor obişnui. Guvernul se va justifica spunând că asta o să ajute la combaterea criminalităţii. A drogurilor. A acelui gen de speculă internaţională de anvergură care ameninţă stabilitatea monedelor. Poţi să-ţi faci şi tu propria listă.

Dar tot ce vei vinde sau cumpăra va fi înregistrat.

Da.

Un pachet de gumă.

Da. Numai că guvernului încă nu i-a picat fisa că urmarea acestei iniţiative va fi apariţia unor monede private. Iar ca să stăvileşti aşa ceva va trebui să abrogi anumite părţi ale Constituţiei.

Mă rog. Repet, sunt sigur că ştii cum sună conversaţia asta.

Bineînţeles. Să revenim la tine.

Bine.

Crezi c-au pus mâna pe hârtiile lui taică-tu de la Princeton?

Probabil.

Ai depăşit momentul ăsta.

Habar n-am ce au de gând şi nici nu voi afla vreodată. Şi acum nici că-mi pasă. Vreau doar să mă lase în pace.

N-o să te lase. Nu vă înţelegeaţi. Tu şi taică-tu.

N-am avut nici o problemă cu tata. Şi n-am avut nici o problemă cu bomba. Bomba oricum ar fi venit. Acum e aici. Deocamdată stă cuminte, pitită. Dar n-o să rămână aşa. Tata a murit singur în Mexic. Trebuie să accept asta. Trebuie să accept multe. M-am dus să-l văd cu câteva luni înainte să moară. Nu se simțea bine. Nu-l puteam ajuta cu nimic. Dar asta nu scuză faptul că n-am făcut nimic.

Cât de bun era ca fizician?

Era deştept. Dar nu-i suficient să fii deştept. Trebuie să ai coaie ca să demontezi structura existentă. El a luat nişte decizii greşite. Mulți dintre prietenii lui au luat Premiul Nobel, nu şi el.

E chiar aşa mare scofală?

În fizică este.

Cât de bună era sora ta ca matematiciană?

Din când în când redeschidem subiectul. Nu există un răspuns. Matematica nu e fizică. Ştiințele fizice pot fi comparate între ele. Şi cu ceea ce presupunem că este lumea. Matematica nu poate fi comparată cu nimic.

Cât era de deşteaptă?

Cine ştie? Vedea totul altfel. Descifra ceva şi de multe ori nu reuşea să-ți explice cum făcuse. Îi era greu să priceapă ce anume nu pricepi. Atât de deşteaptă era.

Îl privi pe Kline. Cred că până pe la opt ani a fost cam ca orice copil precoce. Punea mereu întrebări. Ridica mereu mâna la oră. Apoi i s-a întâmplat ceva. Pur şi simplu a devenit taciturnă. De o politețe stranie. Părea să înțeleagă că trebuie să se poarte cu oamenii cu mănuşi.

Stătea privindu-şi lung paharul. Îi mângâie cu un deget conturul. Suntem căsătoriți cu geometria greacă. Dar ea nu era. Nu făcea desene. Nici calcule nu făcea aproape deloc.

Ridică ochii la Kline. Nu-ți pot răspunde la întrebări. Era bună la inimă. Cred că şi-a dat seama destul de devreme că va trebui să se poarte frumos cu oamenii.

De ce s-a sinucis?

Western întoarse capul. O femeie de la masa vecină îl privea. Stătea uşor aplecată în faţă. Ignorându-i pe cei doi bărbaţi de la masa ei. Întoarse privirea spre Kline.

Dar după asta mă laşi în pace.

Probabil.

Pentru că aşa a vrut. Nu-i plăcea aici. Cam de când avea paisprezece ani mi-a zis că probabil se va sinucide. Am purtat discuţii lungi despre asta. Trebuie să fi sunat destul de ciudat. Ea câştiga mereu. Era mai deşteaptă ca mine. Mult mai deşteaptă.

Îmi pare rău, zise Kline.

Western nu răspunse. Femeia îl privea în continuare. Pe stradă se aprindeau luminile.

Ne-am îndrăgostit unul de altul. Mai întâi inocent. Cel puţin din partea mea. Eram total depăşit. Mereu am fost. Răspunsul la întrebarea ta e nu.

Nu asta era întrebarea.

Ba sigur că da.

Kline şterse masa de apa lăsată de paharul aburit. Lăsă paharul jos. Tatăl vostru ştia că era o fată strălucită?

Bineînţeles.

Kline încuviinţă din cap. Se întoarse şi se uită la femeie. Cei doi bărbaţi tăcură. Kline zâmbi. Vreţi să staţi cu noi? întrebă el.

Ea îşi duse mâna la gură. Oh, făcu ea. Mă scuzaţi.

Western se uită la Kline. Kline îşi goli paharul. Eşti gata? întrebă el.

Aşa cred.

Kline lăsă cinci dolari pe masă. O să spună ceva, nu-i aşa?

Da.

Pardon, zise bărbatul.

Kline zâmbi şi se ridică. Western crezu că se va ridica şi bărbatul, dar nu se ridică. Nu făcu decât să privească circumspect în urma lor, la fel ca celălalt bărbat.

Unde-ai parcat?

Chiar aici, pe stradă. Te las undeva?

Nu. Nu e nevoie. Ce-ai fi făcut dacă tipul s-ar fi ridicat?

N-avea de gând să se ridice.

Dar dacă s-ar fi ridicat?

E o întrebare ipotetică. N-are sens.

Interesant. Ţie ce-ţi iese la afacerea asta?

Care afacere?

Că-ţi baţi capul cu mine şi cu problemele mele.

Ar trebui să-ţi trimit o factură.

Probabil.

Poate că nu mă interesezi neapărat tu.

Zău?

Sau poate consider că m-ai putea angaja când ţi se aranjează ploile.

Nu-ţi pune mari speranţe.

Că mă angajezi?

Nu. Că mi se aranjează ploile.

Trecură pe lângă Jackson Square. Strada cu trăsuri şi catâri aşteptând umăr la umăr. O zi cu vânt în Cartierul Francez. Un pahar de carton îi urmă pe stradă.

Nu simţi că te faci bucăţi.

Nu. Poate. Uneori.

Ce-o să faci?

Nu ştiu.

Mai bine nu te duci la bar.

Nu mă duc. Nu-ţi face probleme.

Ajunseseră la maşina lui Kline. Western privi spre Decatur Street.

Poate c-aş putea trăi ca un nelegiuit.

Ai mai zis asta.

Orice ți-ai închipui despre cum o să fie viața ta, tot n-ai s-o nimereşti. Nu-i aşa?

Nu ştiu. Probabil că nu.

Nu doar că nu ştiu ce să fac. Nici măcar nu ştiu ce să nu fac.

Sigur nu vrei să te las undeva?

Western îl privi peste capota maşinii. Trebuie să fac ceva. Cred că măcar atâta lucru mi-e clar.

Kline nu răspunse.

M-am gândit nu o dată că dacă ea nu era schizofrenică înseamnă că eram noi, ceilalți. Sau ceva tot eram.

Unele lucruri se mai îndreaptă. Mă îndoiesc că ăsta e unul dintre ele.

Ştiu.

Oamenii vor să fie despăgubiți pentru suferință. Rareori sunt.

Şi în această notă veselă.

Şi în această notă veselă.

Străbătu strada şi traversă calea ferată. Înserarea roşie în geamurile clădirilor. Foarte sus, un stol mic şi tremurător de gâşte. Petrecând rămăşițele zilei în aerul rarefiat. Urmând conturul râului de dedesubt. Se opri deasupra prundişului de pe mal. Pietre şi pavaj spart. Şerpuirea domoală a apei. În noaptea care se lăsa se gândi că oamenii aveau să se adune laolaltă pe dealuri. Hrănindu-şi focurile plăpânde cu faptele şi legămintele şi poeziile părinților lor. Documente pe care n-au har să le citească pe un ger de le îngheață sufletele.

VIII

Oraşul era cenuşiu şi rece. Mormane cenuşii de zăpadă pe trotuare. Data de înscriere la universitate veni şi trecu. Nu mai ieşea din casă cu zilele. Apoi cu săptămânile. Fratele ei îi trimise un televizor şi ea stătu şi se uită la el fără să-l scoată din cutie. Stătu aşa toată ziua. Într-un târziu se apucă să-l despacheteze. Îşi puse halatul şi deschise uşa şi luă televizorul în braţe şi ieşi cu el pe coridor şi bătu în uşa din capăt cu dosul mâinii. Doamnă Grimley, strigă ea. Aşteptă. În cele din urmă, bătrâna întredeschise uşa şi privi afară.

Daţi-mi voie să intru. Drăcia asta e grea.

Ce-i ăsta?

Un televizor color. Deschideţi-mi.

Bătrâna deschise larg uşa. Un televizor color? întrebă ea.

Da. Îşi făcu loc pe lângă ea. Unde să vi-l pun?

Doamne fereşte, fetiţo. De unde a apărut?

Cred că l-aţi câştigat. Unde vreţi să-l pun? Nu-l mai pot ţine.

În dormitor. Dumnezeule mare. Un televizor color? Hai încoace. Nu-mi vine să cred. Ce-au făcut? L-au livrat la uşa greşită?

Ceva de genul ăsta. Unde?

Uite aici, dragă. Uite aici. Lovi uşor în tăblia măsuţei de toaletă şi mătură într-o parte tot ce era pe ea. Eşti un adevărat înger.

Puse obiectul pe măsuţa de toaletă şi se întoarse. Doamna Grimley desfăşurase deja cablul şi îngenunchease pe podea cu el în mână. Ciorapii cu marginile rulate iţindu-se de sub tivul rochiei de casă, venele albăstrii, noduroase din spatele genunchilor. Televizor color, exclamă ea. Chiar n-ai de unde să ştii ce surprize îţi rezervă viaţa. Se dădu înapoi gâfâind şi întinse o mână cerând ajutor. Bun, zise ea. Dă-i drumul. Stai. Lasă-mă pe mine. Asta cere de băut.

Trebuie să plec.

Nu pleca, dragă. Ne uităm la Johnny Carson. Am o sticlă de vin.

Nu pot. Distracție plăcută.

Bătrâna o conduse la uşă, trăgând-o de mâneca halatului. Nu pleca, zise ea. Stai şi tu puțin.

Stătu în fața chiuvetei din baie şi se examină în oglindă. Trasă la față şi chinuită. Oasele claviculei aproape ieşindu-i prin piele. Pusese flacoanele cu medicamente pe etajeră. Diazepam. Amitriptilină. Desfăcu capacele şi puse toate pastilele într-un pahar de apă gol şi aruncă flacoanele şi capacele în coşul de gunoi. Apoi umplu celălalt pahar cu apă şi puse cele două pahare unul lângă altul şi stătu şi se uită la ele. Rămase aşa o vreme. Culese halatul de pe podea şi se duse în dormitor şi se aşează la birouaşul ei şi scoase dintr-un plic alb o hârtie împăturită şi o deschise şi începu să citească. Împături hârtia şi o împinse mai departe pe birou împreună cu plicul şi privi pe mica fereastră la copacii mohorâți ai iernii. Cu rădăcini atât de plăpânde în oraş. Într-un târziu împinse scaunul şi se ridică şi se duse la baie şi aruncă pastilele în veceu şi bău paharul cu apă şi se duse la culcare.

Puştiul se întoarse după trei zile.

N-ai venit de ziua mea, zise ea.

Mda. Nasol. Tu te-ai uitat în oglindă în ultima vreme?

Nu.

Arăți ca un cur.

Drăguț.

Înțeleg că tu şi Bobiță ați dat divorț.

N-am dat nimic.

El se învârtea prin cameră. Ciudat mai e făcută lumea. Că poți avea aproape tot, mai puțin ce vrei.

Nu-i treaba ta.

Sigur că nu ne rămâne decât să speculăm. Nu ştiu ce s-o fi aflat de Crăciun aici pe teritoriul copulației cu vite sau cum pizda mă-sii i-o spune.

Nu-i treaba ta.

Te repeți.

Şi unde-s halucinațiile mele dragi? Încă nu s-au materializat. Ca să folosesc o expresie consacrată. Să mă uit în dulap?

Ştii ce greutate ai?

Nu. Tu ştii?

Mda. Am trecut un prag. Ieri ai atins patruzeci şi patru de kilograme.

Se opri ca s-o privească atent. Apoi îşi reluă învârtitul prin cameră. Ridică o înotătoare. Nu spune nimic. Nu vreau s-aud.

N-aveam de gând să spun nimic.

Tocmai ai spus. Când ai mâncat ultima oară?

Nu ştiu. Nu mi-am notat.

Ce-ai făcut? Ți-ai lăsat psihiatrii în părăsire în lumea lor contemplativ-onanistă?

Ea ridică din umeri.

Mda. Păi cum.

Oricum ție nu ți-a plăcut de nici unul.

Ştiu şi eu. Păreau cu toții inofensivi. Poate cu excepția pipăitului. Niciodată n-am înțeles prea bine ce le ieşea lor la afacerea asta. Nu-mi dau seama exact ce li se părea lor că au în față. O tânără ceva mai dificilă. Gustări nocturne şi o tuse nervoasă. Altfel drăgălaşă. Posibil futabilă. Ultimul avea nişte dinți sinistri, parcă aşa ai zis dacă-mi amintesc eu bine.

Îți aminteşti. Avea.

Mda, mă rog. Noi ne frământăm pentru cam toate chestiile în care te bagi singurică. E treaba noastră. Important e de cine hotărăşti să asculți. Noi nu-ți spunem toată ziua bună ziua că ei nu există. Nişte tipi cu inimă mare, după toate aparențele. Nu văd cine ştie ce structură acolo. Probabil că ei nu înțeleg că veştile proaste încep în bună parte cu oamenii care nu-şi mănâncă legumele. Apropo, dacă tot eram la

subiectul ăsta, s-a pomenit fată de la țară care să nu-şi mănânce terciul? De când e chestia asta?

Niciodată nu mi-a plăcut terciul.

I-ai frânt inima bunică-tii.

I-am frânt inima bunică-mii fiindcă nu mâncam terci.

Da.

E stupid.

Şi pentru că insistai să spui cină în loc de prânz şi supeu în loc de cină. Tu şi cu frate-tu. De ce zâmbeşti?

Aşa. Uneori mă gândesc pur şi simplu că probabil viața mea mi s-ar părea destul de amuzantă dacă n-aş fi nevoită s-o trăiesc.

Amuzantă.

Da.

Puştiul se opri, sprijinindu-şi bărbia cu o înotătoare. În schimbul de noapte ea îngenunche la picioarele Logosului însuşi, zise el. Şi se rugă fierbinte pentru lumină sau întuneric în loc de nimicul ăsta fără de sfârşit.

Să ştii că nu-mi pasă că mi-ai citit jurnalul. Scrisorile. Şi n-am scris niciodată despre mine la persoana a treia.

Mda, mă rog. Suntem prieteni. Putem să ne corectăm reciproc gramatica.

Eu mă duc la culcare.

Nu te speli pe dinți şi-ți spui rugăciunea?

În seara asta nu.

Pregătesc câteva numere noi. Aş face aici selecția, dar ştiu cât de mult îți plac surprizele. Ar trebui să am ce prezenta pe scenă în două, trei săptămâni.

De-abia aştept.

Chiar nu te prinde prea bine emacierea, să ştii. În plus, părem a fi într-un hal de îngălare pe care nu-s convins că l-am mai văzut până acum.

Eu o să mă culc acum.

Mi-ai mai zis. Mă tem că ți-ai pus în cap s-o ştergi.

Încotro?

Nu ştiu. Cu ce te putem ajuta? Nu întrebi niciodată.

Nu asculți niciodată.

Nu ştii ce găseşti pe masă. Daruri rare. Pene aurite de la o pasăre străveche. Un calcul din măruntaiele unei fiare dispărute de mult sau o figurină făurită dintr-un metal necunoscut.

N-o s-aştept cu sufletul la gură.

Mda.

Artefacte ireale ca dovezi ale unei lumi ireale.

Mda, mă rog. Şi totuşi intenția e minunată. Nu crezi?

Nu cred. Noapte bună.

Luă trenul până la O'Hare şi la opt şi jumătate seara se urcă într-un avion şi aterizează la Dallas şi se cazează la un hotel din aeroport. De dimineață luă avionul spre Tucson, iar peste două ore îşi şi găsise o slujbă la un bar care se numea Altundeva[46]. Îşi închirie o cameră în spatele unei case de pe Mabel Street, apoi luă maşina închiriată şi ieşi din oraş spre nord şi se duse să se plimbe pe munte. Era o zi rece şi însorită. Aşezată pe roca şistoasă, văzu doi corbi pe un cer de porțelan. Atingându-se uşor în zbor la trei sute de metri deasupra coamei muntelui. Înclinându-se şi rotindu-se duşi de curentul ascendent. Umbrele greoaie ale norilor traversau solul deşertic de dedesubt. Îşi înfipse călcâiele bocancilor în grohotişul moale şi se întinse pe spate în soarele iernii. Când privi în sus corbii dispăruseră. Întinse brațele. Vântul prin iarba rară dintre stânci. Linişte.

Puştiul sosi cam într-o săptămână. La două noaptea când se întoarse de la serviciu îl găsi aşteptând-o. El nici măcar nu ridică ochii. Şedea pe scaunul de piele ros din colțul camerei şi-i citea carnețelul. Presupun că ți-ai pus în cap de la bun

---

[46] În original, Someplace Else.

început să vii încoace cât mai urgent, ca să discuți topologie cu Jimmy Anderson, zise el.

De unde ştii cum îl cheamă?

Scrie pe cec. Salariul nu mă impresionează.

Primim bacşiş. E un bar.

Altundeva.

Da.

Perfect. Să-nțeleg că nu e Altundevaul Suprem.

Mnu. Mă rog. Într-un fel.

Acolo se-adună matematicienii?

Da. Church o să vină săptămâna viitoare.

Şi cu şcoala cum rămâne?

Am hotărât să nu mă duc.

Îți iei un an sabatic.

Dacă vrei să-i spui aşa.

Puştiul răsfoia jurnalul cu spirală. Cantitativ nu e mare lucru. Ce-i cu poeziile?

Am scris mereu poezii.

Mda. Nu cred c-ai venit aici pentru poezie, ducesă.

Până acum nu cred că te-am auzit vreodată exprimând vreo preferință în materie de cariere posibile. Asta înseamnă c-am ajuns la x şi zero?

Poate. Un mare zero barat e felul cum te-ai dat la fund. Nu se face să-ți laşi prietenii în aer.

Tu nu eşti prietenul meu.

Ador când mă răneşti. Credeam că suntem ceva mai avansați.

Avansați încotro? Şi de ce eu n-am voie să văd carnețelul tău*?*

Bineînțeles parțial e din cauză că s-a lăsat de tratament. Şi-a abandonat doctorii. Sentimentul de confuzie şi disperare tipic celor recent văduviți de psihiatru. De când n-ai mai mâncat?

Am mâncat.

Zău? De când n-ai mai dormit?

Nu ştiu. Probabil de miercuri.

Când a fost asta?

Acum e vineri.

Zău? Deci câte zile?

Ea traversă camera şi se aşează pe pat şi începu să se descalțe. Nu ştii cât e de miercuri până vineri, nu?

Nu trebuie să ştii tot.

Ce altceva nu ştii?

Ce altceva nu ştii, îngână Puştiul. O imita nefiresc de bine. Presupun că pentru tine e o descoperire. Dar poate că te duc de nas. Sau poate că dacă nu porneşti în viață numărând pe degete, eşti deja într-un oarecare dezavantaj. Te-ai gândit vreodată la asta?

Nu. Nu m-am gândit. Îmi pare rău.

Las-o baltă. Trebuie să trecem mai departe. Unele dintre chestiile primite de la tine trebuie revizuite. Am aici câteva notițe.

Chestii primite de la mine.

Mda.

Pescuia hârtii din haine. Îşi umezi înotătoarea cu limba şi începu să le pună în ordine. Am început să observăm nişte schimbări. Am verificat tot şi nu e de la peniță, deci trebuie să fie de la graf. Da? Cum vine asta? Bun. Poate-i de la transmisie. Coacem o rectificare. Nu. Polarități inversate. Miroase familiar, dar nu credem că asta e problema. Şi ceea ce credeai că e graf ar putea sechestra o dimensiune, astfel încât o privire mai atentă scoate la iveală o latice care e mereu cu fața care trebuie-n sus oricum o întorci, ceea ce atrage în joc unele probleme cu condiții la limită şi ai sentimentul neplăcut că întregul sistem ar putea fi descentrat sau în derivă şi unde să defineşti abaterile medii care în cazul de față vor rămâne nenumite. E frumos organizată pe

culoare şi contraculoare şi ce mai la deal la vale, cu toţii o să ştim când soseşte, dar oare e suficient?

Când soseşte ce?

Ziua locusului.

Ziua locusului.

Mda.

De-aia ai venit încoace?

Ai ceva împotrivă?

Dacă te-ar prinde, te-ar băga la azilul de nebuni. Eşti conştient de asta?

Zău? Ei, cine zice ăla e.

Deci au venit şi coleguţii tăi cu tine?

Nu trebuie să-ţi baţi capul cu ei. Unde rămăsesem?

Nici dac-aş şti nu ţi-aş spune.

Nu contează. E un an nou. E momentul să ne punem toţi pe treabă. Ţi-ai luat vreun angajament pentru anul nou?

Nu.

Ce-ai făcut de Revelion?

Ne-am dus să mâncăm.

Ne-am?

Eu şi fratele meu.

Şi la dans?

Fără dans.

Poate s-a înţărcat de chestii din astea. Părul parfumat şi răsuflarea în ureche. Un chin pentru orice băiat. Ca să folosesc o expresie consacrată.

Eşti scârbos.

Totuşi bănuiesc că asta a fost înainte să scazi sub patruş'cinci de kile la cântar. Îţi ies oasele prin piele. Ceea ce nu e chiar o culme a erotismului. Chiar dacă cică foamea ascute simţurile. Poate că ar trebui să te-ntorci la calculele tale.

Lucrez tot timpul. Doar că nu-mi notez prea multe.

Păi şi atunci ce faci? Zaci şi rumegi problemele?

Mda. Zac şi rumeg. Asta-s eu.

Visând la ecuații viitoare. Dar de ce nu le scrii?

Chiar vrei să vorbim despre asta?

Sigur.

Bine. Nu doar că nu simt nevoia să-mi notez lucruri. E mai mult decât atât. Ceea ce notezi devine definitiv. Capătă constrângerile oricărei entități tangibile. Se prăbuşeşte într-o realitate înstrăinată de sfera creației sale. E un marcaj. Un panou rutier. Te-ai oprit ca să te orientezi, dar cu un preț. Nu ştii unde s-ar fi dus dac-ai fi lăsat-o în voia ei. Mereu cauți punctele slabe ale oricărei ipoteze. Dar uneori ai impresia că ar trebui să te abții. Să ai răbdare. Să ai puțină încredere. De fapt vrei să vezi ce-o să pescuiască din obscuritate ipoteza însăşi. Nu ştiu cum se face matematica. Nu ştiu dacă există o cale. Ideea luptă mereu împotriva propriei înfăptuiri. Ideile au un scepticism înnăscut, nu se reped aşa cu capul înainte. Iar îndoielile astea îşi au originea în aceeaşi lume ca ideea însăşi. Şi ăsta nu e un lucru la care să ai cu adevărat acces. Aşa că rezervele pe care le aduci personal în joc în lumea ta de zbucium ar putea fi de fapt străine de traiectoria acestor structuri emergente. Propriile lor îndoieli intrinseci sunt mecanisme de ghidare, pe când ale noastre sunt mai degrabă ca nişte frâne. Bineînțeles că ideea tot o să aibă un sfârşit. Imediat ce o ipoteză matematică e formalizată într-o teorie poate căpăta o oarecare strălucire, dar cu rare excepții nu te mai poți amăgi că ar conține vreun adevăr profund despre miezul realității. De fapt, începe să semene a instrument.

Doamne.

Mda, mă rog.

Vorbeşti despre exerciții de aritmetică de parc-ar avea voință proprie.

Ştiu.

E părerea ta?

Nu. Doar că mi-e greu să nu gândesc aşa.

De ce nu te-ntorci la şcoală?

Ţi-am zis. N-am timp. Am prea multe de făcut. Am candidat la o bursă de studii avansate în Franţa. Aştept veşti.

Să n-am ambiţie. Pe bune?

Nu ştiu ce-o să se întâmple. Nu sunt convinsă că vreau. Să ştiu. Dac-aş putea să-mi planific viaţa, n-aş vrea s-o trăiesc. Probabil că nu vreau s-o trăiesc oricum. Ştiu că personajele din poveste pot fi ori reale, ori imaginare şi că după ce mor nu mai contează. Dacă fiinţele imaginare mor de o moarte imaginară, tot moarte sunt. Crezi că poţi crea o cronică a trecutului. Să vii cu artefacte. Un teanc de scrisori. O punguţă într-un sertar de toaletă. Dar nu ăsta e miezul poveştii. Problema e că ceea ce însufleţeşte povestea nu-i va supravieţui. În timp ce camera se întunecă şi vocile se estompează, înţelegi că lumea cu tot ce e în ea va înceta curând să existe. Crezi că o va lua de la început. Arăţi spre alte vieţi. Dar lumea lor n-a fost niciodată a ta.

Când trecu pe lângă Napoleon, John Lunganul şi Piciul stăteau la o masă de pe trotuar şi beau cocteiluri Gibson din pahare mari cu picior. Pe sângele lui Hristos, exclamă lunganul. O vedenie.

Juan Largo. Como estás?

Mejor que nunca.[47] Stai jos. Ce vrei să bei? Face cinste înălţimea mea. Cum i-a zis girafa barmanului.

Western îşi trase unul dintre scăunelele din lemn curbat. Piciule. Ce mai faci?

Merge.

Eşti la facultatea de drept?

Am intrat.

Unde?

---

[47] John Lunganul. Ce faci?

Mai bine ca oricând (în sp. în original).

La Emory.

E o şcoală bună.

Aşa cred.

O şcoală scumpă.

Da.

Ai dat de bani.

Am dat. Credeam că te-a tras Davy Jones la fund.

Încă nu.

Îşi comandă o bere şi-şi sprijini picioarele încrucişate pe al patrulea scaun. Arăți bine, John. La ten. La corp. Ai fost pe undeva la băi?

Nu chiar. Adevărul e că am pățit un fel de accident. Acum sunt în plină recuperare.

Ce s-a întâmplat?

Un sejur la spitalul Eastern State.

La secția pentru nebuni periculoşi?

Mossy Creek zâmbi. Îşi desfăcea un trabuc churchillian, preocupat să şi-l pregătească pentru fumat. Fusese la o petrecere în Knoxville şi, după cum îi era obiceiul, se folosise de telefonul din dormitorul gazdei sale pentru a da telefoane interurbane destul de costisitoare. Îşi sunase o iubită din San Francisco, dar discuția degenerase aşa de rău în acrimonie încât trântise receptorul şi se grăbise să se întoarcă în living. Pe măsuța de cafea era un castron de sticlă plin cu medicamente pe rețetă. O farmacopee multicoloră cu pilule de toate felurile şi originile reprezentând pentru acele vremuri ultimul răcnet în materie de reconstrucție chimică a sufletului omenesc. Băgase mâna şi luase ditamai pumnul de pastile şi le îndesase pe toate în gură şi le înghițise cu un gin tonic de la cineva şi ieşise valvârtej pe uşă.

Chelnerul îi aduse berea lui Western. Western înclină sticla spre prietenii săi.

M-am trezit pe gazonul unui dentist, zise John. Pe Forest Avenue. Un soi de paznic mă trăgea de picior. L-am întrebat ce vrea şi mi-a zis că nu pot zace acolo. Dar de ce? am întrebat cu voce tare.

Aici e un cabinet stomatologic. Peste câteva ore o să vină lumea să-şi trateze dinții. Nu poți să zaci aici. L-am întrebat dacă mă lasă să mă dau ceva mai într-o parte ca să nu fiu în drum, dar a zis că nu. A zis că pare neprofesionist. Presupun că avea dreptate.

Reteză vârful trabucului. Explicând cum urcase dealul în patru labe până la spitalul Fort Sanders şi se târâse până în hol ca să se întindă pe dalele reci.

Ajutor, a strigat el.

Margaret, ai auzit ceva?

Dac-am auzit ceva?

Ajutor.

Iar se-aude.

S-au uitat peste birou.

Ce-ai pățit?

Ajutor.

Au apărut doi negri cu o targă şi l-au dus la primiri urgențe. A venit rezidentul şi s-a uitat la el. Care-i problema? a întrebat el.

Ajutor.

Cu ce-ai vrea să te ajutăm?

Sheddan a stat în cumpănă. Păi. Ai putea să-mi aduci o tabletă din aia de morfină de treizeci şi două de miligrame. Aia albastră, dac-o ştii?

Rezidentul l-a examinat atent. În cele din urmă a scos din buzunare câteva monede de douăzeci şi cinci de cenți şi le-a dat unuia dintre infirmieri. O să te ducă pe coridor până la telefonul public. Te rog să suni pe cineva să vină să te ia. Dacă n-are cine să vină să te ia o să chem eu pe cineva. Să vină să te ia.

Da, dom' doctor.

Infirmierii l-au împins pe coridor şi au format numărul lui Richard Hardin şi i-au întins receptorul. Telefonul a sunat îndelung. Într-un târziu a răspuns Pat. Unde eşti? a întrebat ea.

La urgenţă la Fort Sanders. Vor să mă ducă la puşcărie.

Bine. Ajung în douăzeci de minute.

Le-a întins receptorul. Ajunge în douăzeci de minute.

Ea a apărut pe uşa turnantă într-un trenci negru de mătase şi ochelari de soare, cu o poşetă mare din piele neagră pe umăr. Ce ţi s-a întâmplat? Poţi să mergi?

Nu ştiu. Numai ia-mă de aici. Nu e un mediu agreabil.

L-au condus până în parcare şi infirmierii l-au ajutat să urce în maşină şi au închis uşa. Ea l-a fixat cu privirea. Vrei să vii acasă la noi?

Vreau să merg la Eastern State.

John, nu vrei să mergi la Eastern State. La ce oră se trezeşte maică-ta?

Vreau să merg la Eastern State.

De ce vrei să mergi la Eastern State?

I-a spus de ce vrea să meargă la Eastern State. Ea l-a ascultat tăcută. Când a terminat s-a întors şi a pornit motorul.

Unde mergem? a întrebat el.

La Eastern State.

Când au oprit în faţa gheretei de la intrare, lumina se făcuse cenuşie. Paznicul a salutat din cap, cu mâna la cozoroc. Bună dimineaţa, doamnă. Cu ce vă pot ajuta?

Vrea să se interneze.

Paznicul s-a aplecat spre John care stătea şi privea fix peste capota maşinii. L-a cercetat o vreme, apoi a încuviinţat din cap. Puteţi merge, doamnă.

Ea a făcut formalităţile de internare şi l-a pupat pe obraz şi l-au luat şi l-au dus pe coridor. I-au dat o pijama din

partea statului şi a primit un pat de fier într-una dintre rezerve. Când s-a trezit iar, un infirmier îl scutura de umăr.

Ce e?

John, e tatăl tău la telefon.

Între timp, Lunganul îşi aprinsese trabucul şi-l ţinea între degetul mare şi arătător, examinându-l. Se uită la Western. Tatăl meu a murit când eram în liceu, după cum ştii. Dar mi-am zis mă rog, *ar putea* fi el la telefon. M-au ajutat să merg pe coridor şi mi-au dat receptorul. Pe care l-am luat cu oarecare suspiciune – cum îţi închipui – şi am zis: Alo? Şi era nenorocitul de Bill Seals care mă suna din California. Salut, zice. Ce faci?

Salut? Ce fac? Am apucat bine telefonul şi am zis: Fii atent la mine, ticălos grăsan şi depravat ce eşti. De ce mă suni aici? Ce pizda mă-tii te-a apucat? Şi infirmierul îmi smulge telefonul din mână şi-mi zice: Stai, nu se vorbeşte aşa cu tata. Pe bune acuma, coane. Dacă m-aş fi însurat cu o moştenitoare şi m-aş fi mutat în sudul Franţei, nenorocitul ăla nici că m-ar mai fi căutat. Dar ia s-ajung la balamuc, că nici nu s-a uscat cerneala pe fişa de internare şi a şi pus mâna pe telefon.

Cât ai stat acolo?

Şase săptămâni. Programul de dezintoxicare standard. Duminica veneau vizitatorii şi eu ieşeam în curte să-i aştept când intrau pe alee cu papornițele lor. O luam la galop pe gazon şi mă izbeam de gard urlând şi bălind ca un gibon turbat. Întinzând o mână ca o gheară. Doamne, cum mai ţipau şi fugeau. O femeie a dat fuga în stradă, mai s-o calce un autobuz. A fost tare vesel. Dar cumva a fost şi o revelaţie. Familiile pacienţilor. Habar n-ai ce zace în fundul ţării, coane. Familii întregi consangvine venite să-şi vadă exponentul cel mai ales al neamului. Nişte specii exotice de microcefali. Un pitic cu cap conic. Ziceai că-i scos din

fotografiile lui Lewis Hine[48]. Nu zic neapărat să-i gazăm, dar chiar să scoatem cu totul din discuție sterilizarea?

Mă întrebi pe mine.

Trecem peste. Dumnezeule. Probabil că eu însumi aş ajunge târâş în faţa comisiei.

Western sorbi din bere. John, zise el. Eşti un mare mister.

Mda, mă rog. Ce mă uimeşte pe mine e nevoia aparentă de a scorni bârfe urâte despre cineva care are deja o poveste absolut oribilă.

Altceva?

Să ştii că am vreo două veşti. Una bună, alta proastă, desigur.

Care-i aia bună?

S-a întors Tulsa.

Bun. Şi aia proastă?

Vestea proastă e că asta-i vestea bună. Chiar nu ştiu ce să fac cu ea. Am senzaţia c-am intrat pe un făgaş nou în viaţă, coane. O cotitură. Simt miros de belşug. Cu puţin noroc mă văd aşezat confortabil într-o căsuţă modestă la ţară. Tras seara la sacou de catifea, cu doi mastiffi lângă şemineu. O bibliotecă bună, desigur. O pivniţă de vinuri bine garnisită. Poate chiar şi o Minerva vintage cu caroserie neagră sub portic. Pe ea n-o văd acolo. E simpatică şi sexy, dar în nici un caz n-are pretenţii mici, iar eu am obosit, coane, şi e puţin probabil să-mi treacă pe măsură ce ne avântăm înainte. Pur şi simplu habar n-am. Uite i-am zis Piciului că vreau să mă port corect şi era să se sufoce de râs. Dar eu vorbesc serios.

Ea unde e acum?

---

[48] Lewis Hine (1874–1940), sociolog şi fotograf american cunoscut mai ales pentru seria de fotografii cu copii săraci, exploataţi pentru munci grele.

Doarme încă.

E la curent cu sentimentele tale? Sau cu lipsa lor?

Nu ştiu. E o fată destul de perspicace. Cine ştie? Eşti mereu pe teren nesigur. Bineînțeles că de fiecare dată când o femeie reapare după o absență îndelungată, un lucru e cert şi anume că lucrurile n-au mers bine. Asta le pune cu botul pe labe. O vreme. Mă mir şi eu singur de mine, ca să mă exprim ca-n Mossy Creek. Nu vreau să devin misogin. Zâmbeşti. Ce e?

Nimic. Continuă.

Ai bătăi de cap cu ele. Trebuia să mă inspir din cartea ta. Mori tânăr din dragoste şi cu asta ai terminat.

Eu n-am murit.

Hai să nu fim pedanți. E o fată ciudată. Îi place aici pentru că sunt restaurante bune. Dar au şi câteva magazine de costume bune.

Magazine de costume.

Da. Vine acasă cu costumele astea şi te pune să te-mbraci cu ele. De curând acuma ne-am costumat în iepuri. Ciudățenia e că ea chiar se ia în serios. Facem sex în costumele alea de iepuri şi ea chițăie şi tropăie.

Ce dracu', John.

Ştiu. Câte nu face omul din amor. Cu toate astea, zic mersi la aproape orice. La ea durează o veşnicie până termină. Mă simt de parcă m-aş căzni să salvez pe careva de la înec. Oricât aş cârcoti, uneori văd limpede şi detaşat cât de înțeleaptă e calea aleasă de tine. Cum pluteşti aşa la marginea întunericului de neatins. Un lucru care pe mine mă depăşeşte cu totul. Tras pe roata jertfei. Adulmecând cu sfială aerul răcoros al tărâmurilor crepusculare. Gata cu întrebările. Cine sunt ce sunt unde sunt. Din ce-i turnată luna. Care-i pluralul lui yeti. Unde se găseşte un grătar gustos. Caut punctele slabe ale poziției tale. În afară de cele evidente ale non-participării. Cum spune Jimmy Anderson,

singurul lucru mai rău decât să pierzi e să nu joci. Trebuie remarcat că majoritatea ororilor sunt cel puțin educative, dar în privința femeilor nu înveți nimic. Mă întreb de ce? Ştiu că nu sunt eu o excepție. Scopul suferinței nu e educația? Mă rog, pişa-m-aş. M-a pocnit depresia, atâta tot. Până la urmă poți fugi de toate în afară de tine însuți. Noi doi suntem lighioane diferite, coane. Ceea ce am tot zis până la extenuare. Dar ceea ce ne uneşte – în afară de inteligență şi un dispreț generalizat moderat față de lume, cu tot ce e în ea – este un egocentrism vesel şi fluşturatic. Dacă ți-aş spune că-mi fac griji pentru sufletul tău, ai râde pân-ai cădea de pe scaun. Dar, ca multe alte trofee, mântuirea ar putea fi pur şi simplu o chestiune de curaj. Tu ai renunțat la vise ca să scapi de coşmaruri, iar eu nu. Mi se pare o afacere proastă.

Western sorbi din bere.

Amicul nostru tace, Piciule. Tu ce părere ai?

Piciul clătină din cap. Nici una. Prea mă delectez cu dialogurile astea. Vă rog continuați.

Sheddan trase din trabuc şi cercetă scrumul perfect, gri deschis. Dacă vrei, îmi retrag cuvintele.

Western zâmbi. Nu nu. Ce-i corect e corect.

Deci confirmi.

Nu. Sigur că nu.

Atunci nu. Dar contemplând situația ta mă aleg cu enigme noi.

Cum ar fi?

Nu ştiu. Cum ar fi de ce prietenul tău cel mai bun e moralmente imbecil. De exemplu.

Poate că nu e prietenul meu cel mai bun.

Nu? Ce-i asta, coane? Mă surprinzi.

Mă despovărez, John. Plănuiesc să călătoresc fără bagaje.

Încotro călătoreşti?

Nu ştiu.

Mă sperii. Pleci din țară?

Probabil.

Gata cu adâncurile?

Poate.

Dar ştiu că eşti prevăzător. Şi pe ce fonduri te bazezi? Dacă mi-e îngăduită întrebarea.

Mă ocup de asta.

Nu-mi rămâne decât să speculez că din karma ta zbuciumată s-au întrupat demoni noi.

Western zâmbi. Îşi termină berea.

Otra cerveza[49], coane.

Nu, mulțumesc, John. Trebuie să plec.

Mergem să mâncăm la Arnaud's. Ar fi frumos să vii cu noi.

Altă dată.

Sincer să fiu, pari cam preocupat.

N-am nimic.

Să ştii c-ar trebui să te gândeşti şi tu la un scurt sejur la băieții veseli. În cazul meu s-a dovedit salutar. Am luat o pauză. În plus, se pare că dacă te internezi singur – față de situația în care eşti internat – te bucuri de anumite privilegii. Cum ar fi să te externezi tot tu.

O să țin cont de asta.

Mie mi-a luminat perspectiva, coane. Categoric. Descoperirea surprinzătoare pe care am făcut-o a fost că dezechilibrații se bucură de o libertate personală mai generoasă, care în lumea de zi cu zi e tot mai limitată.

Western se ridică. Mersi, John. O să mă gândesc cu toată seriozitatea. Piciule. Mă bucur că te-am văzut.

Şi eu mă bucur, Bobby.

---

[49] Încă o bere (în sp. în original).

Sheddan îl urmări până dispăru pe Bourbon Street. Trase din trabuc. Ce părere ai, Piciule? Crezi că m-a luat în serios?

Nu. Tu ce crezi?

Nu ştiu. Dar ar fi trebuit să mă ia.

Se angajă în Tucson la un magazin cu echipamente pentru scufundare administrat de un prieten al lui Jimmy Anderson, unde era plătit la negru. Locuia într-o cameră închiriată şi gătea pe un reşou şi plecă de-acolo cu o camionetă luată la mâna a doua şi câteva mii de dolari. Ajuns la New Orleans, se duse la Kline.

Dac-aş dispărea pur şi simplu?

Credeam c-am închis subiectul ăsta.

Cât de probabil e să mă găsească?

Kline se lovea uşor peste dinți cu guma creionului. Îl privi pe Western. Depinde cine te caută. Încă nu ştim despre ce e vorba. Maşina ta e tot la depozit?

Nu. Când a expirat contractul de închiriere au ridicat-o.

Dac-ai avea mălai ca lumea pus deoparte, ai putea să te pierzi pur şi simplu în decor. Dar n-ai.

Chiar şi cu o identitate nouă, presupun că nu poți folosi carduri de credit. Sau conturi bancare.

Ba se poate.

Mi-ai spus la un moment dat că e aproape imposibil să înscenezi o moarte.

Asta m-a învățat experiența. Bineînțeles că-ți ajung la urechi doar eşecurile. Şi de obicei e vorba despre fraudarea companiilor de asigurări cu sume măricele, aşa că miza e mare.

Dacă mă duc la Ciudad de México, pot să zbor în străinătate?

Mai ai paşaportul?

Da.

E valabil?

Da. Dar nu şi pentru Departamentul de Stat.

Cred că e fezabil. Dar fii atent la mine. Nu-i nici o poezie s-ajungi într-o țară străină fără un sfanț şi fără prieteni. Iar paşaportul ăla o să expire la un moment dat.

Aşa e.

În orice caz, dacă tu crezi că la mijloc sunt doar nişte taxe neplătite, ți-aş răspunde că dac-ar fi vrut doar bani de la tine, probabil c-ar fi trimis pur şi simplu nişte băieți să te dea cu cracii-n sus şi să te scuture, să vadă ce pică. S-a făcut cinci.

Ştiu. Te las în pace.

Hai să bem ceva.

Bine.

Intrară la Tujague's şi se aşezară la bar. Western răsucea încet paharul pe tejgheaua de lemn. Kline îl privea.

Te ții de fleacuri, Western. Probabil că nu e o idee bună.

Ştiu. Mă gândeam aşa că nici măcar nu ştiu ce e o țară.

Nu e o întrebare uşoară.

Pare a fi mai mult o idee.

Kline ridică din umeri.

Chiar ar trebui să devii altcineva, nu-i aşa?

Da.

Trebuie doar să te hotărăşti.

Ceea ce nu-i uşor.

Nu.

Unii rămân atârnați de epavă o veşnicie.

S-ar putea să te surprind.

S-ar putea. Dar cred că înzestrarea de a estima pericolul când te afli în fața lui e în mare parte genetică. Dacă o ai, înseamnă că o ai de mult, iar dacă nu, e improbabil c-o vei căpăta prea curând. E ceva des întâlnit la sportivi. Şi la psihopați. O mulțime de infractori dați în urmărire au fost arestați la funeraliile mamelor lor. Ceea ce au cu toții în

comun e că-şi iubesc mamele. Ce au în comun ăilalți băieți e că nu vor s-ajungă la puşcărie.

Nu crezi c-aş fi bun ca fugar.

Nu. Dar m-ai putea surprinde, cum spui.

Western zâmbi. Luă paharul. *Salud.*

Salud.

Nu m-ai descurajat.

Am înțeles. Am văzut oameni puşi la zid de necazuri care au ieşit total schimbați din asta.

Presupun că unii în bine, alții în rău.

Poate că doar s-au înțelepțit.

Despre ce altceva vrei să mai vorbim?

Kline zâmbi. Agită gheața în pahar. Te consideri o figură tragică.

Nu-i adevărat. Nici pe departe. O figură tragică e o persoană cu greutate.

Ceea ce tu nu eşti.

O persoană cu greutate nefastă. Poate. Ştiu că sună stupid. Dar adevărul e că am dezamăgit pe toată lumea care mi-a cerut vreodată ajutorul. Care şi-a dorit vreodată prietenia mea.

Te referi şi la prietenul tău? Cel care a murit în Venezuela?

Mă încerci doar să vezi cât sunt de ciudat. Dar adevărul e că cel mai probabil Oiler ar fi trăit şi azi dacă nu m-ar fi cunoscut pe mine.

Ştii cum sună asta.

Ştiu cum sună. Ai zis c-ar trebui să-mi văd de viață. Păi nu-mi văd de nimic.

Te cred. Din nefericire.

Dă-o naibii. Nu mă lua în seamă. Sunt într-o pasă morbidă. Mi-e dor de prietenii mei. Şi sigur că ea avea dreptate. Oamenii sunt în stare de tot felul de ciudățenii ca

să evite suferința care le e rezervată. Lumea e plină de oameni care ar fi trebuit să fie mai dispuşi să plângă.

Nu cred c-am priceput.

Nu-i nimic.

Nu. Spune.

Western îşi goli paharul şi-l puse pe bar şi ridică două degete spre barman, apoi se întoarse spre Kline. Hai s-o zic altfel. Mi s-a cerut şi mie un lucru pe lumea asta, să am grijă de ea. Şi eu am lăsat-o să moară. Mai aveți ceva de adăugat, domnule Western? Nu, onorată instanță. Ar fi trebuit să mă sinucid acum mulți ani.

Şi de ce n-ai făcut-o?

Pentru că-s laş. Pentru că n-am simțul onoarei.

Kline privi afară în stradă. Lumina rece şi aspră a oraşului iarna.

Ce altceva ți-a mai scăpat printre degete?

N-o să aflăm niciodată, nu-i aşa?

Ce-ai de gând să faci?

Cred că plec în Idaho.

Idaho.

Aşa cred.

De ce?

Nu ştiu. Pare a fi o destinație populară printre fugari.

Aş zice că tocmai de-asta ar trebui să te fereşti de un loc ca ăsta.

Te țin la curent.

Îşi petrecu prima noapte la un motel lângă Midland, Texas. Unde opri la un moment dat după miezul nopții. Aerul rece care biciuia geamurile camionetei purta mirosul petrolului brut din puțuri. Luminile unei rafinării îndepărtate arzând în deşert ca greementul unei nave. Rămase multă vreme întins pe patul ieftin, ascultând huruitul camioanelor diesel care schimbau vitezele în timp

ce părăseau popasul aflat la un kilometru şi jumătate pe drumul de acces şi intrau pe autostradă. Nu putu să doarmă şi la un moment dat se dădu jos din pat şi-şi puse cămaşa, blugii şi bocancii şi traversă palierul şi ieşi afară pe câmp. Linişte. Frig. Flăcările sondelor arzând ca nişte lumânări enorme şi luminile oraşului făcând să pălească stelele spre răsărit. Stătu acolo multă vreme. Tu crezi că Dumnezeu nu îngăduie unele lucruri, spusese ea. Dar el nu credea deloc asta. Umbra lui se contura palid pe iarba rară, în lumina motelului. Camioanele se împuţinau. Nici o adiere. Linişte. Micile năpârci de culoarea asfaltului încolăcite în beznă. Abisul trecutului în care se prăbuşeşte lumea. Totul dispărând de parcă nici n-ar fi fost vreodată. Nu vrem deloc să fim iarăşi cum am fost şi totuşi jelim acele vremuri. În ultimii ani se gândise rar la tatăl lui. Se gândi atunci.

A doua zi spre seară, în sudul statului Colorado, pe un drum asfaltat, cu două benzi, începură să-i iasă în cale maşini oprite la marginea şoselei. Ceva mai departe era un poliţist care le oprea. Cerul era roşu intens şi fumul se deplasa spre sud. Opri şi ieşi din maşină. Oamenii se urcaseră pe camionete şi se uitau la incendiu. Merse înainte pe şosea. După un timp simţi căldura. Focul ajunsese la şosea şi câmpurile ardeau până departe spre sud. Trei pecari apărură tropăind din cenuşă şi o luară pe şosea pe lângă el. Se lăsă într-un genunchi şi puse o palmă pe asfalt. Pecarii îl urmăreau. După un timp se întoarse. Dormi în acea noapte în maşină pe marginea drumului.

De dimineaţă stătu cu picioarele încrucişate şi se uită cum răsare soarele. Se înălţă prin fum, roşu şi încovoiat ca o matrice de oţel topit care tremură abia scoasă din cuptor. Aproape toate celelalte maşini şi camioane plecaseră şi el stătu să bea un suc de roşii la cutie. După un timp porni

camioneta şi dădu drumul la ştergătoare ca să curețe parbrizul de cenuşă.

Înaintând pe şosea simțea căldura țâşnind din pământul ars. Ajunse la o porțiune de asfalt pe care se vedeau urme de pneuri. Trecu pe lângă o căprioară moartă la marginea drumului şi opri. Coborî şi luă cuțitul şi se duse la animal şi tăie de-a lungul pielii carbonizate de pe spate şi despică muşchiul. Miezul, cum ziceau bătrânii vânători. Se sprijini de benă şi mâncă muşchiul cu pliculețe de sare şi piper luate de la un drive-in. Carnea era caldă încă. Fragedă şi roşie în mijloc şi uşor afumată. O tăie în felii şi o mâncă dintr-o farfurie de carton ajutându-se de cuțit şi privi câmpurile din jur făcute scrum. Păsări de pradă dădeau târcoale. Ereți şi ulii. Cu capetele aplecate pentru a cerceta pământul de dedesubt.

Merse spre nord. Pe cablurile electrice stăteau ereți mici. La trecerea lui îşi luară zborul, dădură roată, apoi se întoarseră pe cabluri. Seara se urcă pe capota maşinii şi termină carnea şi cercetă ținutul. Îşi ridică gulerul hainei şi se uită la vântul care răscolea iarba. Brazde care apăreau brusc şi se opreau. De parcă ceva nevăzut s-ar fi repezit şi-apoi s-ar fi oprit încovrigat. Bău ceai cald din termos, apoi îi puse capacul şi-şi întinse picioarele şi sări jos. Dar îi amorțise piciorul şi la aterizare căzu şi se rostogoli în şanț şi rămase acolo râzând.

Se spălă la un pârâu care curgea pe sub şosea. Un pod vechi de beton. Cu armătura zărindu-se printre grinzi. Stătu gol şi tremurând pe un banc de pietriş din aval şi se şterse cu prosopul. Apa adunată în balta de sub pod era rece şi limpede. Apă bună pentru bibani. În noaptea aceea dormi iar în maşină şi se trezi în noaptea lăptoasă cu geamurile pudrate cu un praf fin de zăpadă. Stătu aşa în şosete, acoperit cu sacul de dormit, şi porni motorul şi ştergătoarele. Zori gri şi păsări rotindu-se departe peste

bazinul râului aflat la un kilometru şi jumătate. Cârâitul lor slab. Pe autostradă se apropia un camion solitar. Huruind la urcuş. Se aplecă şi deschise torpedoul şi scoase un pachet de biscuiţi şi-l deschise cu dinţii şi mâncă biscuiţi aşteptând să se încălzească motorul.

Traversă râul Platte la Scottsbluff şi parcă maşina lângă o fâşie lată de pietriş şi coborî şi privi râul. Dealurile scunde colorate într-un violet intens la apus şi Platte ca o frânghie de argint zdrenţuită curgând pe câmpurile împletite, furişându-se printre bancurile de nisip în amurgul de un vişiniu tare. Se aşează pe pietriş şi ciopli cu briceagul o bărcuţă dintr-un lemn adus de ape şi o trimise în aval prin beznă.

Merse prin Montana în soarele palid de iarnă. Câmpuri răscolite. Silozuri înalte. Fazanii traversau şoseaua cu capetele plecate ca nişte răufăcători. Seara pe porţiunile drepte de autostradă vedea farurile camioanelor de la kilometri depărtare. Întunecimea munţilor din zare. La radio doar paraziţi.

Dormi la un hotel imediat ce trecu în Idaho. Un pat de lemn lăcuit şi pături de lână. În cameră era frig şi dădu drumul caloriferului cu gaz din perete. Se duse la baie şi aprinse lumina. Faianţă veche din anii 1940. Pe peretele de deasupra veceului era fixată o fotografie cu flori într-o ramă de duzină.

Când se trezi, ceasul roşu de pe noptieră arăta patru şi două minute. Ascultă. Luminile dinspre autostradă lunecând la răstimpuri printre şipcile jaluzelelor şi peste lambriurile de pin. Apoi retrăgându-se încetişor. Se ridică şi luă pătura de pe pat şi şi-o înfăşură peste umeri şi ieşi în parcare numai în şosete. Deasupra în frig nenumărate stele. După câteva minute tremura şi-şi dădu seama că-i trebuiau haine mai groase. Se întoarse în cameră.

Îşi petrecu iarna la o fermă veche din Idaho, proprietatea unui prieten al tatălui său. O casă cu schelet de lemn şi etaj, sobă cu lemne la bucătărie şi fără electricitate sau apă. Luă la rând camerele goale de la etaj. Câteva ziare îngălbenite, nişte sticlă spartă. La ferestre, perdele de dantelă aproape volatilizate.

Adusese câteva pături şi mai găsi câteva într-o ladă şi le adună pe toate în bucătărie. Peste câteva zile avea să meargă în oraş să-şi cumpere o haină de iarnă groasă şi o pereche de cizme de cauciuc. Se duse cu maşina până la şopron şi o încărcă cu baloţi de fân şi-i duse în casă ca să izoleze pereţii bucătăriei, ferestrele şi restul. Înainte de sfârşitul iernii avea să care alţi baloţi pe scări şi să tapeteze cu ei podeaua dormitorului de deasupra bucătăriei.

Într-una dintre camerele de la parter era un pat şi scoase salteaua şi o târî la bucătărie şi aşeză o lampă veche Eagle cu petrol pe podeaua acoperită cu linoleum şi o umplu cu kerosen dintr-o canistră găsită în debara şi o aprinse şi puse înapoi sticla şi făcu flacăra mai mică şi stătu aşa.

În debara erau borcane cu fructe, roşii şi bame, dar n-avea de unde să ştie de când stăteau acolo. Nişte grape de fier într-o ladă de lemn. Osemintele unui şoarece pe fundul unui bidon de lapte din inox. Găsi în magazia de unelte un topor, dar n-avea cu ce să-l ascută şi la următorul drum în oraş se întoarse cu o drujbă şi două cutii de cărţi broşate. Romane victoriene pe care nu le citise şi n-avea să le citească, dar şi o colecţie reuşită de poezie, un volum de Shakespeare, unul de Homer şi o Biblie. Aprinse focul în sobă şi ieşi cu o găleată până la canalul de sub casă unde se aduna apa din pârâul care trecea pe sub şosea şi se întoarse şi făcu cafea şi puse nişte fasole la înmuiat. Mai puse lemne pe foc şi în scurt timp în bucătărie se făcu aproape cald.

Se trezi dimineaţă cu şoarecii iscodindu-l. Şoareci-cerb cu ochi lichizi imenşi. Când privi afară pe geamul de la uşa bucătăriei, ningea.

Se trezise la un moment dat noaptea pentru că auzise mişcare în camerele de la etaj. De câteva ori urcă scara îngustă de lemn învelit într-o pătură şi cercetă camerele cu lanterna, dar nu era nimic acolo. Urme în praful de pe podea. Poate ratoni. De dimineaţă fixă în tocul ferestrei bucăţi de carton în locul bucăţilor de geam care lipseau. După câteva nopţi îi auzi iar şi urcă şi stătu în camera întunecoasă ascultând. Fereastra inundată de lumina lunii. Ramurile negre ale copacilor hibernali imprimate pe podea. Apoi auzi mişcare în camera de la parter. I se păru că aude o uşă închizându-se. Coborî într-un suflet, dar nu era nimic acolo şi se întoarse în cuibul lui de fân de lângă sobă şi învăţă să trăiască împreună cu toate făpturile din casă şi ele cu el.

La sfârşitul iernii dezgheţul veni pe neaşteptate. Umbla pe drumurile mocirloase încălţat cu cizmele. Mânca aproape numai fasole, orez şi fructe uscate şi-i cădeau hainele de pe el. Stătea pe podeţul vechi de lemn de sub casă şi se uita la apa neagră care luneca printre sloiurile de gheaţă. În râu erau păstrăvi cu gât roşu, dar nu-l mai lăsa inima să omoare alte fiinţe. Într-o zi văzu o nurcă ţopăind cocoşată pe o limbă de pietriş. Fluieră la ea şi ea se opri şi se uită la el, apoi îşi văzu de drum.

O dată, de două ori văzu urme de roţi în zăpada noroioasă. Brazde în plăcile albe de gheaţă spartă. Urme de talpă pe scândurile podului. Nu văzu nici un om. Apa de la zăpada scursă de pe acoperişul metalic se aduna în bălţi pe scândurile concave ale podelelor din camerele de la etaj şi picura în camerele de la parter. Apoi începu să bată un vânt din nord aducând şaizeci de centimetri de zăpadă şi acul

termometrului ieftin de plastic fixat afară pe uşa bucătăriei coborî la minus treizeci şi unu de grade.

Ținea drujba cu el în bucătărie ca s-o poată porni şi-şi croia drum printre nămeți căutând copaci uscați care stăteau încă în picioare. Trunchiurile lor gri pal pe fundalul alb. Prepară un unguent din negreala de pe uşa sobei şi ulei de gătit şi se unse cu el sub ochi. Într-o zi sperie o bufniță dintr-un desiş de plante veşnic verzi şi-i urmări zborul lung, drept şi tăcut prin pădure până când nu se mai zări. De dimineață ieşi cu o mătură şi curăță suficientă zăpadă în jurul uşii camionetei ca s-o deschidă şi urcă în maşină şi puse cheia în contact şi o răsuci. Nimic.

După câteva zile auzi bătăi în uşa de la intrare. Încremeni ascultând. Stinse lampa şi se făcu mic în colțul de unde abia zărea geamul uşii de la bucătărie. Aşteptă. O umbră. O siluetă într-o geacă cu glugă, încercând să vadă înăuntru. Mâinile înmănuşate pe geam. După un timp umbra dispăru.

Izolat într-o casă veche. Tot mai ciudat de la o zi la alta. Aproape că-i veni să se ducă la uşă şi să strige după vizitator, dar n-o făcu şi vizitatorul nu se mai întoarse. Se duse la culcare şi se trezi transpirat în ciuda frigului. Se ridică în capul oaselor. Pe fereastră lumina clară a cerului înstelat de iarnă şi copacii întunecați, cu mantii de zăpadă. Se înfăşură în pătură. Unele vise nu-i dădeau pace. O asistentă medicală aşteptând să ia creatura. Doctorul privindu-l.

Ce vrei să faci?

Nu ştiu. Nu ştiu ce să fac.

Doctorul purta mască chirurgicală. Bonetă albă. Avea ochelarii aburiți.

Ce vrei să faci?

Ea l-a văzut?

Nu.

Spune-mi ce să fac.

Dumneata trebuie să ne spui. Nu te putem sfătui.

Avea halatul pătat de sânge. Masca îi pulsa înăuntru şi-n afară odată cu respiraţia.

Ea nu trebuie să-l vadă?

Cred că asta va fi decizia dumitale. Ţinând cont, desigur, că ceea ce se vede rămâne bun văzut.

Are creier?

Rudimentar.

Are suflet?

Mai întâi rămase fără cafea, apoi fără mâncare cu totul. Două zile suferi de foame, apoi se echipă şi o luă pe jos spre satul aflat la peste şaptesprezece kilometri. Era foarte frig. Zăpada îngheţată în brazde. Mergea acoperindu-şi urechile cu mâinile înmănuşate, cu coatele legănându-se dintr-o parte în alta. Când ajunse la prima casă doi câini apărură lătrând pe alee, dar el se prefăcu că ia o piatră de pe jos şi câinii o luară la fugă. Nu se zărea ţipenie. Un firicel de fum pe hornul de cărămidă. Mirosea a foc de lemne.

Se învârti puţin pe străzi până când observă că lumea se uită la el. De ceva vreme nu se mai văzuse decât vag în geamul bucătăriei, aşa că se opri în faţa vitrinei unui magazin şi se examină. Un vagabond răpănos, cu plete şi o barbă roşcăţie. Doamne, îşi zise.

La întoarcere îl prinse întunericul pe drum. Trăgea după el pungile de cumpărături într-un căruţ pentru copii cu o roată şuie, pe care-l găsise la o prăvălie de vechituri. Cerul aprinzându-se spre nord în uriaşe fâşii luminoase verde-clorofilă şi violet. O căprioară traversă drumul în faţa lui. Apoi încă una.

Era aproape miezul nopţii când ajunse acasă şi trase căruţul pe alee printre nămeţi până la uşa bucătăriei. Deschise uşa şi scutură cizmele pe prag. Salutare, casă, strigă el.

Cumpărase de la drogherie un pieptăn şi foarfecă şi o oglinjoară de mână şi de dimineaţă luă o şurubelniţă şi deşurubă oglinda măsuţei de toaletă din dormitorul de la etaj şi o duse jos şi o rezemă de dulapul din bucătărie lângă uşă unde era destulă lumină şi-şi tunse barba şi se bărbieri cu apă fierbinte dintr-un lighean. Apoi începu să se tundă. Mai făcuse asta şi-i ieşi bine. Mătură părul de pe linoleum şi-l puse într-o pungă de cumpărături şi îndesă punga în sobă şi închise uşa sobei. Puse iar apă la încălzit şi se spălă pe cap şi pe corp cu un burete, stând în picioare într-o cadă galvanizată pe care o găsise în spatele casei. Cada era ruginită şi curgea şi apa se scurse pe linoleum până la perete, apoi dispăru încet. Avea haine curate într-un sac de dril legat cu şiret şi se uscă şi se îmbrăcă şi-şi pieptănă părul şi se privi în oglindă.

Adusese şi două capcane de şoareci şi puse brânză drept momeală şi le pregăti. Şoarecii aproape cuceriseră bucătăria. Reduse flacăra lămpii aproape de tot şi aşteptă în linişte. Prima capcană ţăcăni. Apoi şi a doua. Făcu flacăra mai mare şi se ridică şi aruncă la coş trupşoarele calde şi pregăti iar capcanele şi se întinse în pat. Ţac. Ţac.

Când se duse la a doua capcană micul şoarece cu picioare albe avea labele din faţă prinse în fălci şi încerca să se elibereze împingând cu capul. Deschise fălcile, apoi aruncă la gunoi ambele capcane şi se întoarse la culcare.

Apoi într-o zi şoarecii dispărură. Îi pândi pe întuneric. Aprinse lanterna şi lumină cu ea toată camera. Nimic. În următoarea noapte auzi un foşnet în fân şi se ridică şi aprinse veioza şi la lumina ei stătea o hermină subţire cu o coadă neagră în vârf. Privi spre lumină, apoi dispăru şi reapăru în capătul îndepărtat al camerei cu o viteză atât de incredibilă încât fu convins că erau două. Apoi dispăru şi nu mai reapăru. O săptămână mai târziu se întoarseră şoarecii.

Cumpărase de la drogherie nişte caiete de şcoală şi câteva pixuri şi noaptea stătea rezemat de baloţii de fân şi-i scria ei scrisori la lumina lămpii cu petrol. Cum să încep. Scumpă Alicia. O dată scrise: „Iubita mea soţie". Apoi mototoli hârtia şi se ridică şi o puse în sobă.

Chiar înainte să se topească zăpada, sub acoperişul şopronului îşi făcură cuib nişte bufniţe. De jos, îndreptă lanterna spre pod. Două feţe în formă de inimă îl priveau. Palide ca două jumătăţi de măr în lumină. Clipeau şi clătinau capetele dintr-o parte în alta. Căzură câteva şomoioage de paie.

După câteva nopţi se trezi şi ascultă liniştea. Se dădu jos din pat şi aprinse lampa şi o duse în camera din faţă şi o ridică deasupra capului. Un liliac plutea tăcut prin camere. Se duse la uşa de la intrare şi o deschise şi o lăsă deschisă în ger şi se întoarse în pat şi de dimineaţă liliacul nu mai era.

Luă la rând sertarele comodei din camera din faţă. O ceşcuţă minusculă. O mănuşă de femeie. Nu ştiu ce să-ţi spun, scrise. S-au schimbat multe şi totuşi totul a rămas la fel. Eu sunt la fel. Aşa voi fi mereu. Scriu pentru că sunt unele lucruri pe care cred că ai vrea să le ştii. Scriu pentru că sunt unele lucruri pe care nu vreau să le uit. În viaţa mea nu mai e nimic în afară de tine. Nici măcar nu ştiu ce înseamnă asta. Am momente când nu mă pot opri din plâns. Iartă-mă. O să mai încerc mâine. Cu toată dragostea. Fratele tău, Bobby.

La New Orleans se dezobişnuise să-i vorbească pentru că se pomenea vorbind în restaurante sau pe stradă. Acum îi vorbea iar. Îi cerea părerea. În unele nopţi când încerca să-i spună cum îşi petrecuse ziua, i se părea că ea ştie deja.

Apoi treptat începu să pălească. Ştia adevărul. Adevărul era că o pierdea.

Şi-o amintea în amurgul de iarnă stând pe malul lacului în frig. Îmbrăţişându-se. Privindu-l. Până când într-un târziu se răsucise şi se întorsese în cabană.

Stătea sub pături cu lampa lângă cot. Sheddan spunea la un moment dat că a citi câteva zeci de cărţi împreună cu cineva e un liant mai puternic decât sângele. Tu devorai în câteva ore cărţile pe care ţi le dădeam. Le ţineai minte aproape cuvânt cu cuvânt.

Vremea s-a mai încălzit. În spatele casei e o bufniţă. Noaptea o aud. Nu ştiu ce să-ţi spun. O să mă opresc acum. Cu toată dragostea.

Se ridică şi-şi puse cizmele şi geaca şi ieşi pe drum. O lună rece acoperită pe jumătate ca de o pleoapă strecurându-se printre copaci. Departe, scândurile podului pârâind surd sub roţile unei maşini. Luminile mişcându-se pe lângă creastă, apoi dispărând şi vântul îngheţat şi zăpada spulberată pe câmpuri care se aşeza apoi la loc. Când o văzuse în pragul camerei ei din Chicago, îşi dăduse seama că nu mai ieşise din casă cu săptămânile. Ziua aceea avea să-i revină în minte în anii care au urmat. Când gândurile ei păreau să fie doar la el. O scosese la cină la restaurantul german din Oraşul Vechi şi mâna ei pe braţul lui aşezat pe masă secase orice altceva şi abia mai târziu înţelesese că aceea fusese ziua în care ea îi spusese ceea ce el nu putea înţelege. Că începuse să-şi ia rămas-bun de la el.

Se trezi şi aprinse lampa şi se lăsă pe spate în fân înfăşurat în pături. La lumina lămpii apa din găleata de pe podea se cuta în cercuri subţiri, apoi se liniştea. Ceva pe şosea. Ceva în adâncul pământului. Avea faţa udă şi-şi dădu seama că plânsese în somn.

Curăţă camioneta de zăpadă cu o mătură şi scoase bateria cu un patent şi o puse în micul căruţ şi o duse în

oraş şi apoi îndărăt. Un drum de şapte ore. După două zile plecă.

Dormi peste noapte într-un vechi hotel lângă gara unui orăşel din sudul Idaho şi stătu treaz ascultând scrâşnetul şi huruitul prelung al vagoanelor şi zăngănitul şi ecoul lor ca nişte veşti dintr-un război de demult. Se duse la fereastră. Începuse să ningă.

O luă spre sud până la Logan, Utah, apoi pe autostrada 80 care străbătea Wyoming. Green River. Black Springs. Cheyenne. Dormi în camionetă şi merse mai departe. Traversând câmpiile centrale. Uriaşele treilere străbătând autostrada pe viscol. Ogallala. North Platte. În amurgul roşu stolurile de cocori tăind şoseaua. Dând roată şi coborând pe câmpii unde aterizau în picioare şi-şi strângeau aripile şi păşeau şi se opreau.

O luă spre nord pe drumurile secundare. Trecură câteva maşini, apoi nici una. O lună turtită, făcută parcă din hârtie de orez, şedea pe cablurile electrice. Pe drumul spre Norfolk văzu două lumini aprinse în şanțul de pe marginea drumului. Reduse viteza. Luminile stăteau una peste alta şi abia după câteva clipe înțelese ce erau.

Opri pe dreapta. În şanț era o maşină într-o rână, cu farurile aprinse şi motorul mergând. Un fum alb plutea peste şosea. Opri motorul camionetei şi scoase lanterna din torpedou şi coborî şi închise uşa şi traversă drumul. Lumină ferestrele, dar nu văzu nimic. Se urcă pe osie şi se ridică şi privi în interiorul maşinii. Dedesubt în dreptul uşii stătea încovrigat un bărbat, clipind în lumină.

Western bătu în geam. Eşti bine? Bărbatul se mişcă puțin, dar nu răspunse. Western îi vedea răsuflarea. Pe parbriz se lipiseră fire de iarbă uscată, noroi şi pietriş.

Western se urcă pe aripa din spate a maşinii şi puse mâna pe clanță şi încercă s-o deschidă, dar era încuiată. Îndreptă din nou lanterna spre maşină. Opreşte motorul,

strigă el. Bărbatul îşi acoperi faţa cu coatele. Western stinse lanterna şi aşteptă. În depărtare se auzi un câine lătrând. Luminile unei ferme dincolo de întunericul pădurii. Sări jos şi se duse în partea din spate a maşinii şi-şi scoase o cizmă şi se sprijini de bara de protecţie şi puse talpa de piele a cizmei peste ţeava de eşapament pufăitoare. Motorul se înecă şi se opri şi Western încălţă iar cizma şi ieşi din şanţ şi traversă şoseaua şi urcă în camionetă. Îşi zise că bărbatul ghemuit în maşină nu era şoferul şi porni motorul şi o luă înainte pe drum cu gândul că poate-l va zări pe şofer la lumina farurilor mergând pe jos, dar nu-l zări.

Ajunse la Black River Falls într-o seară friguroasă de vineri. Se cază la un motel ieftin de pe autostradă, iar de dimineaţă la zece era la Stella Maris.

Asistenta îi notă numele şi ridică ochii la el. Sunteţi rudă?

Nu, doamnă. Sunt doar un prieten.

Îmi pare foarte rău că vă dau vestea asta, zise ea. Dar Helen a murit. Acum vreun an.

Privi înspre coridor. Nu-i nimic. Pot să vizitez pe altcineva?

Nu-i nimic?

Îmi pare rău. N-am vrut să sune aşa. Poate Jeffrey?

Ea lăsă pixul şi-l privi. Sunteţi fratele ei.

Da.

Îl cercetă. Cu hainele lui de tăietor de lemne şi tunsoarea pe care şi-o făcuse singur. Apoi împinse scaunul şi se ridică.

Nu mă daţi afară, nu?

Nu. Sigur că nu.

Aţi cunoscut-o pe sora mea?

Nu. Dar am auzit de ea.

Se întoarse şi-l conduse pe coridor până în camera comună. Acelaşi miros vag de urină şi dezinfectant. Îi ţinu uşa.

Aşezaţi-vă acolo lângă fereastră. Vin imediat.

Femeia se întoarse ținându-i uşa deschisă lui Jeffrey. Care era într-un scaun cu rotile. Western se ridică. Nu ştia prea bine de ce. Jeffrey îşi împinse căruciorul pe linoleum şi întoarse puțin scaunul şi ridică ochii la el. Western întinse mâna, dar Jeffrey îşi prinse cotul cu mâna şi-l mişcă de două ori în sus şi-n jos şi privi peste umăr la asistentă. Ea se întoarse să plece şi Jeffrey se uită la Western. Stai jos, zise el.

Se aşeză. Aşteptară. Abia când asistenta ieşi din cameră, Jeffrey întoarse scaunul şi-l cercetă mai atent pe Western. Nu arăți grozav, zise el.

Am avut şi momente mai bune.

Am crezut c-ai murit.

Nu. Nici chiar aşa. Ce mai faci?

M-am gândit că, dacă n-ai murit, atunci ai fi anunțat.

Îmi pare rău.

Poate da, poate nu. Presupun c-ai venit să vorbim despre Alicia.

Voiam doar să văd locul. Pentru ultima oară.

Eşti pe moarte.

Nu. Dar plec.

Cât de departe?

Destul de departe.

Bine. E de înțeles. Eu n-o să plec nicăieri prea curând.

Ce-ai pățit?

M-a lovit o maşină. Clar?

Îmi pare rău.

Mda. Şi mie. M-a lovit şi a fugit.

L-au găsit pe şofer?

Cine să-l găsească?

Cineva.

Trebuie să fii mai precis. Sunt bipolar. Printre altele. Eu şi cu Amundsen.

Nu cred că a ajuns la Polul Nord.

Nu. Dar a zburat pe deasupra lui. Văd că ți-e greu să treci la subiect.

Ştiu că ați fost prieteni, atâta tot.

Eu şi Amundsen.

Ei. Nu. De fapt, ştiu. Mă rog, ea avea mulți prieteni.

Şi totuşi, până la urmă n-a căpătat ce voia, nu-i aşa. Cam ca noi toți.

Ce anume voia?

Ei, hai.

Nu. Nu ştiu.

Voia să dispară. De fapt, nu chiar. Voia să nu fi existat deloc de la bun început. Voia să nu fi existat. Punct.

Ți-a spus ea asta?

Da.

Ai crezut-o.

Am crezut cam tot ce spunea ea. Tu nu?

Crezi în viața de apoi?

Ea zicea că nu crede în asta de acum. Nu-i aşa?

Jeffrey scoase de undeva din halat un binoclu şi se aplecă şi scrută peluza.

Lumea e cu siguranță alcătuită din întuneric cel puțin pe jumătate, zise el. Am vorbit despre asta.

Ți-e dor de ea?

Ce, te-ai scrântit?

Ce vezi acolo?

Nişte şopârle verzi cu picățele. Sunt destule colo în pădure. Ditamai lighioanele.

Pe bune.

Poate nu la fel ca ție, bineînțeles. Dar sigur că mi-e dor de ea. Cui nu i-ar fi? Am crezut c-o să fie în siguranță aici. N-a fost. Ar fi trebuit să-mi spună. M-aş fi dus cu ea.

Serios?

Fără să clipesc.

Dar nu ți-a spus.

Nu. Nu c-ar fi fost un subiect tabu sau mai ştiu eu ce.

Ţii minte să-ţi fi spus ceva despre asta?

Nu ştiu. N-am crezut niciodată că era aşa mare scofală pentru ea. A zis la un moment dat că doar pentru că pământul se-nvârteşte, asta nu înseamnă că nu poţi coborî. În copacii de colo e o bufniţă.

De care?

Nu ştiu. N-o văd. Văd doar ciorile. Pentru mine era o persoană perfectă. O persoană absolut perfectă.

Nu-mi plăcea că înjura.

Zău? Mie da. Ştii ce-mi plăcea?

Nu. Ce?

S-o văd când se întâlnea pentru prima oară cu cineva – mai ales cu unul care făcea pe şmecherul – şi care se uita la copila aia blondă din faţa lui şi în câteva minute se zbătea ca înecatul. Era amuzant.

Îţi povestea vreodată despre micii ei prieteni care veneau în vizită?

Sigur că da. O întrebam cum de în ei crede, dar în Isus nu.

Şi ce zicea?

Zicea că pe Isus nu-l văzuse niciodată.

Pe când tu l-ai văzut. Din câte ţin minte.

Da.

Cum arată?

Nu arată cumva. Cum să arate? Nu există ceva cu care să semene.

Atunci de unde ştii că era Isus?

Mă iei la mişto? Chiar crezi că poţi să-l vezi pe Isus şi să nu ştii naibii cine e?

A zis ceva?

Nu. N-a zis nimic.

L-ai mai văzut de atunci?

Nu.

Dar n-ai încetat niciodată să crezi în el.

Nu. Iudeul vindecător. Ajunge să ştii asta. Dă-mi voie să-ţi citez din Thomas Barefoot. Adevărul n-o să i se întoarcă degeaba. O să facă ce are de făcut. N-ar strica să te gândeşti la asta.

Cine-i Thomas Barefoot?

Un ucigaş condamnat. Care aşteaptă să fie executat de autorităţile din Texas. Oricum, dacă l-ai văzut pe Isus o dată, l-ai văzut pe vecie. Caz rezolvat.

Pe vecie.

Mda. E genul de tip veşnic.

Nu vezi nici o discrepanţă între ceea ce ştii despre lume şi ceea ce crezi despre Dumnezeu?

Nu cred nimic despre Dumnezeu. Cred pur şi simplu în Dumnezeu. Kant avea dreptate apropo de stelele de pe cer şi de adevărul dinăuntru. Ultima rază de lumină pe care o va vedea necredinciosul nu va fi stingerea soarelui. Va fi stingerea lui Dumnezeu. Toată lumea se naşte cu capacitatea de a vedea miraculosul. Să nu vezi e o alegere. Crezi că răbdarea lui e infinită? Probabil că aproape i-am atins capătul. E foarte posibil să apucăm momentul când el o să-şi umezească degetul mare, o să se aplece şi o să deşurubeze soarele.

De când eşti aici?

De optsprezece ani.

Se întoarse şi-l privi pe Western, apoi se răsuci din nou spre curte. Mda, la asta mă gândesc şi eu. Dacă-mi trag ăştia un şut în cur de-aici? Iată-mă într-o staţie de autobuz cu o valiză şi douăzeci de dolari în buzunar. Deci nu vrei să atragi prea mult atenţia. Dar tot eşti luat de nebun. Nu te poţi eschiva.

Ţi se pare că tratamentul te ajută?

Ce naiba, Bobby. Cu ce să mă ajute? E o graniţă fină. Ştii că vor să scape de tine. Strici reputaţia locului. Când apar

clienți noi cu rubedeniile, eşti sechestrat. Şi n-ai nici bani. Ai ceva de fumat?

Nu ştiam că se poate fuma aici.

Nu se poate. Nu în clădire. Nu asta te-am întrebat.

Nu. N-am nimic. Îmi pare rău.

OK.

Se înfăşură mai strâns în halat şi se uită pe fereastră.

Încep să te calc pe nervi.

Încă nu. Stai liniştit, că te anunț eu.

Bine.

Să ştii că te-ai putea interna şi tu aici. Mi-ar face plăcere compania. Cred. N-ai nimic altceva de făcut.

Aşa m-au sfătuit şi nişte prieteni. O să mă gândesc.

N-o să te gândeşti. Şi chiar dacă te-ai gândi, ar fi inutil. Îți spun o povestioară din salon. Era aici o femeie pe care o chema Mary Spurgeon. Avea douăzeci şi opt de ani. Era ziua ei. Ultima, cum avea să se dovedească. Aşa că s-a organizat o mică petrecere, cu tort şi aşa mai departe şi cineva avea un aparat Polaroid şi au făcut nişte poze şi au făcut o poză cu Mary şi Alicia. Şi când Alicia a văzut poza, în ochiul lui Mary era o pată albă şi ea a studiat-o cu atenție şi apoi s-a răsucit pe călcâie şi a plecat.

S-a dus la clinică şi i-a zis doctorului că Mary avea cancer ocular şi că trebuie să-i extirpe ochiul şi i-a arătat fotografia. Doctorul s-a uitat la fotografie şi s-au dus împreună în salon şi el a examinat ochiul lui Mary şi au chemat o ambulanță şi au luat-o pe Mary şi au adus-o înapoi peste o săptămână fără un ochi şi cu ditamai pansamentul.

Ar fi murit.

Da. Dar bineînțeles că țicniții n-au înțeles aşa lucrurile. Au trimis o delegație s-o întrebe de ce i-a făcut aşa ceva lui Mary Spurgeon. Voiau să ştie de ce o pârâse. Aşa au zis. Uite ce-ai făcut, au zis ei.

Dar Mary ce-a zis despre asta?

Mary personal n-a comentat subiectul. Dar apoi Mary şi-a tăiat venele şi a murit în toiul nopții în baia de pe hol, după ce a scris pe perete o poezie obscură cu propriul ei sânge.

Trebuie să-i fi fost tare greu. Nici nu mi-a spus.

Alicia.

Da.

Mda, mă rog. Multe lucruri care se întâmplă în salon n-ajung în presă.

Presupun că de-aia s-a sinucis.

Mary.

Da.

Cine ştie? Fusese mulți ani pe muchie. Ar fi trebuit să fie supravegheată pentru risc de suicid, dar nu era. Sora ta a plecat după o săptămână.

De ce crezi că nu mi-a spus?

E posibil ca undeva în sufletul ei să fi fost convinsă că țicniții aveau dreptate.

Lăsă jos binoclul şi cercetă curtea îngrijită. Crezi că majoritatea oamenilor vor să moară?

Nu. Majoritatea înseamnă mult. Tu ce crezi?

Nu ştiu. Cred că uneori vrei pur şi simplu să se termine totul. Cred că mulți ar prefera să fie morți dacă n-ar trebui să moară.

Şi tu?

Nici n-aş clipi.

Nu-s sigur că înțeleg diferența.

Ba cum să nu.

Altceva?

De ce? Mai e ceva?

Întotdeauna mai e ceva.

Bine.

Bine?

Sigur.

Scrută peisajul. Îți zic un vis. E cu un tip, falsificator de antichități. Care făcea comerț cu documente. Cu uneltele necesare pentru falsificare. Un personaj din lumea veche. Costum închis la culoare, oarecum uzat. Un formalism ponosit care încă păstra un iz exotic. Se zvonea că mapa lui era făcută din piele de sălbatic şi avea în ea materiale pentru toate tipurile de documente. Pergament şi piele de viței franțuzească şi hârtie de epocă, cu filigran şi tot ce trebuie. Sigilii şi panglici străvechi şi semnături oficiale şi vârfuri de peniță de toate soiurile alături de cerneluri organice pe care le ținea în nişte sticluțe atârnate cu cârlige de curea. Poate că-l ai în fața ochilor.

Nu prea.

Nu-i nimic. Mă face să zâmbesc, să ştii. Nu contează. Cum ar arăta lumea fără meşteşugul lui. N-am avea de unde alege. Mai interesantă e clientela lui.

Care e clientela lui?

Istoria e clientela lui.

Istoria nu e un lucru.

Bine zis. Deşi discutabil. Istoria e o colecție de hârtii. Câteva amintiri tot mai şterse. După o vreme ceea ce nu e scris nu s-a întâmplat niciodată.

Dar şi mare parte din ce e scris?

Ei. Tocmai ăsta e subiectul.

Cine plăteşte?

Tu.

Eu.

Da. Şi fiecare revizuire a istoriei e o revizuire a bogăției. Şi dacă nu cumva trăieşti într-un container de gunoi, contribui şi tu.

Trăiesc într-un container de gunoi.

Dacă zici tu.

Toate astea într-un vis.

De ce nu?

Ei i-ai povestit vreodată visul ăsta?

N-a fost nevoie.

De ce nu?

A fost visul ei.

Dar tu l-ai înțeles.

Las-o aşa.

Istoria e chestie de bani?

Istoria n-a existat până n-au apărut banii. Cum se face?

Nu ştiu. E suspect. În cel mai bun caz.

Zvonuri, vorbe-n vânt. Minciuni. Dacă-ți închipui că demnitatea vieții tale nu poate fi anulată dintr-o mişcare a peniței, cred c-ar trebui să te mai gândeşti.

Sunt gândurile ei?

Nu. Astea-s ale mele.

Trebuie să fi spus ceva despre el. Despre falsificator.

Ştii cum era.

Nu. Nu ştiu.

În cele din urmă întreaga istorie fizică se dovedeşte a fi o himeră. Ea spunea că nici dacă pui mâinile pe pietrele unor construcții străvechi, tot n-ai să crezi niciodată cu adevărat că lumea căreia i-au supraviețuit a fost odinioară la fel de reală ca cea în care te afli tu. Istoria e credință.

Nu-s sigur că am înțeles tâlcul poveştii. Şi alte vise?

Vise, vise. Ce fel de disperare împinge un om să vină la balamuc şi să le ceară părerea nebunilor?

Bună întrebare.

Ştii testul Wisconsin de sortare a cartonaşelor?

Am auzit de el.

Se ştie că schizofrenicii au mari dificultăți cu el. E un instrument analitic. Ea îl făcea fluierând.

Doctorii ce părere aveau despre asta?

I-au dat alte teste.

Alte teste.

Exact.

Asta fac ei.

Asta fac ei. La un moment dat a scos opt puncte la Stanford-Binet.

Opt?

Da.

OK.

I-au mai dat o dată testul şi a scos cinci puncte. Un IQ cam cât al unui codru de pâine. Dar n-a mai vrut ea.

Normal. A refuzat să i se mai dea teste. Cred că le-a zis că acceptă să dea testul Negroteiensfeldt[50] dacă-i schimbă numele. Au întrebat-o dacă e antisemită.

Sau antinegri?

Sau aşa.

Lăsă jos binoclul şi-l privi pe Western. Făceau un studiu. Dracu' ştie ce-nvârteau.

Unde te-ai duce dac-ai putea pleca de-aici?

Nu ştiu. Cert e că nu ştiu dac-aş vrea să plec de-aici. E departe de-a fi perfect. Dar e un aici. De ce? Te bate gândul să pleci la drum?

Sunt la drum.

Mda. Mă rog, n-ai vrea să vin cu tine. Atrag atenție nedorită.

Eşti căutat de autorități?

Nu ştiu. Mda. Poate. Dar nu pot să mi-o dea la gioale câtă vreme sunt la balamuc. Deci asta e.

Sau nu e.

Sau nu e. Deşi poate ar fi simpatic. N-am cu cine schimba o vorbă.

Ai mai zis. Oricum, cunosc sentimentul.

Ai mai zis.

---

[50] În original, Coonsfeldt. Deformare a numelui testului de abilități cognitive Consfeldt prin contaminare cu termenul rasist *coon*.

La un moment dat când mă apucaseră gândurile de sinucidere ea mi-a spus că există unele dispense pentru cei care supraviețuiesc propriului oprobriu. Cred că înțeleg ce-a vrut să spună. Dar dacă ea nu şi-a urmat propriul sfat, altul cât de-n serios să-l ia?

Nu ştiu.

Şi dacă mărinimia omului n-are ca scop protejarea celor slabi – ceea ce oricum sună destul de anti-darwinist – ci ocrotirea nebunilor? În societățile cele mai primitive n-au parte de tratament special?

Cică da.

Amicul tău Frazer[51] ce zice?

Cred că tot aşa. Anecdotic.

Trebuie să fii atent de cine te descotoroseşti. E posibil ca o parte din înțelegerea noastră să fie purtată de făpturi incapabile să se îngrijească singure. Ce zici? Poate că trebuie să fii nebun să gândeşti aşa.

Altceva?

Ea zicea că feminitatea codifică imperative mult mai necruțătoare decât tot ce cunoaşte experiența masculină.

Crezi că e adevărat?

Nu ştiu. Din moment ce a zis-o ea, te pune pe gânduri. Spune tu ceva.

Despre ea.

Da.

Când avea şaişpe ani i-am dat o maşină. Asta în Tucson. După câteva săptămâni şi-a făcut bagajele şi a mers cu maşina din Tucson până la Chicago. Nonstop. Era o maşină de viteză şi aşa a şi condus-o. A mers tot drumul fără oprire.

---

[51] James George Frazer (1854–1941), antropolog scoțian renumit pentru *Creanga de aur,* o amplă lucrare dedicată miturilor şi credințelor societăților umane.

Şi-a prins părul în geamul maşinii, ca s-o trezească dacă adormea.

E tipic pentru schizofrenici.

Să-şi prindă părul?

Nu. Să meargă fără oprire. Ce maşină era?

Te pricepi la maşini?

Nu.

Era un Dodge. Cu un Hemi îmbunătăţit. Foarte rapid. Nimic n-o oprea în afară de benzinării.

Voiai să se omoare?

Nu. Voiam să fie liberă.

Crezi că asta e libertatea?

Poate că nu. Dar o maşină rapidă şi un drum pustiu îți pot da o senzație greu de egalat altfel sau altundeva.

Te întreb ceva.

Întreabă-mă.

Ți-ai fi putut ghici viața?

Nici măcar o zi din ea.

Da' nu mă-ntrebi şi tu?

Bine. Tu ai fi putut?

Nu. Bineînțeles că nu. Crezi că avem vreun cuvânt de spus în ea?

N-ai cum să răspunzi la întrebarea asta. Prietenul meu John susține că, dacă lucrurile merg rezonabil de bine, e meritul tău, iar dacă nu, atunci ghinionul e de vină.

Da. Din experiența mea, când aspiri la ceva e foarte probabil să nu fie acolo.

Trebuie să plec.

Bine. Eşti bine?

Nu. Tu?

Nu. Dar funcționăm cu aşteptările la minimum. Ceea ce ajută.

Crezi că o să ne mai vedem?

Poate. Nu se ştie niciodată.

Ba cred că da.

Ai grijă, Bobby.

Şi tu.

Îi mulţumi femeii de la recepţie şi dădu să plece, dar ea i se adresă.

Domnule Western?

Da.

Avem aici nişte lucruri. Lucrurile surorii dumneavoastră. Am trimis după ele. Vreţi să le luaţi?

El se oprise privind de-a lungul coridorului spre uşă.

Domnule Western?

Nu ştiu. Lucrurile ei?

Femeia luase de pe jos o cutie şi o aşezase pe birou. Cred că sunt doar hainele ei. Şi nişte hârtii. Nu trebuie să le luaţi dacă nu vreţi. Le putem dona. Dar e şi un cec aici.

Un cec.

Da. Banii rămaşi în contul ei. Şi mai e un plic pentru dumneavoastră lăsat aici.

Lăsat aici.

Da.

Cine l-a lăsat?

Nu ştiu. O femeie.

Luă cele două plicuri şi le privi. Pe unul dintre ele era trecută adresa lui de pe St Philip Street.

În ăsta ce e?

E un lănţişor şi un inel, cred. Poate o verighetă. Se pare că i-au aparţinut surorii dumneavoastră. V-au fost trimise la New Orleans, dar s-au întors. Plicul stă aici de ceva timp.

Şi l-a adus o femeie.

Da.

De unde ştia că au fost ale surorii mele?

Nu ştiu. A zis că l-a găsit soţul ei. Nu şi-a dat numele. Vreţi să deschideţi cutia?

Nu e nevoie.

Vreți s-o luați?

Da. Bine.

Îi dădu cutia şi el îşi puse plicurile în buzunarul de la spate şi o luă.

Mulțumesc.

Îmi pare rău, zise femeia. Îmi pare rău că n-am cunoscut-o.

Western nu ştiu ce să răspundă. Dădu din cap şi puse cutia sub braț şi străbătu coridorul şi ieşi pe uşă.

Se aşeză în camionetă şi puse cutia pe scaunul de lângă el. Era lipită cu scotch şi numele ei era scris mare cu marker negru. Ținea plicurile în mână. Se uită la ele. Pe plicul care conținea inelul scria Robert Weston. Îl deschise pe celălalt şi privi cecul. Douăzeci şi trei de mii de dolari.

Privi pe geam. Ca să vezi, spuse.

Puse cecul înapoi în plic şi stătu şi se uită la copacii din spatele parcării. Se gândi la ea cum mergea prin pădure în zăpadă şi apoi nu-şi mai putu lua gândul de la ea şi-şi apăsă fruntea cu pumnul şi închise ochii. După un timp deschise torpedoul şi puse plicul înăuntru şi închise torpedoul. Privi celălalt plic. Pe hârtie se vedea o urmă circulară acolo unde cineva apăsase cu degetul mare inelul dinăuntru. Rupse colțul cu dinții şi deschise plicul şi-l înclină. Inelul şi lănțişorul îi alunecară în palmă. Le privi şi apoi le strânse încet în palmă. Oh, iubito, şopti el.

Când ajunse la New Orleans, se cază la YMCA şi-l sună pe Kline de la telefonul din hol.

Unde eşti?

La Y.

Hai că trec şi te iau din față cam într-o oră.

Pe la cinci.

Da.

Ne vedem atunci.

Se aşezară la masa lui Kline şi-şi comandară cocteiluri Sazerac. Chelnerul i se adresă lui Western cu „domnule Western”. Noroc, zise Kline.

Noroc.

Era cinci şi jumătate într-o seară de joi şi restaurantul era aproape gol. Ăla-i Marcello, zise Kline, arătând cu bărbia. Îi place să mănânce devreme.

Cine-i cu el?

Nu ştiu. Nu bei apă.

Nu prea beau. Probabil rău fac.

Probabil. Ce căuta sora ta în Wisconsin?

A fost într-un sanatoriu.

De ce Wisconsin?

A încercat să ajungă acolo unde au internat-o pe Rosemary Kennedy.

Şi-a închipuit că va fi primită aşa pur şi simplu?

Da. Sigur că n-au primit-o.

A ajuns într-un loc care a fost administrat pe vremuri de un ordin de maici.

Statul e o pepinieră de azile de nebuni?

Probabil că n-au destule pentru toată lumea.

N-ați avut nici o legătură cu familia Kennedy.

Nu.

Eu am lucrat cu Bobby la Chicago la începutul anilor şaizeci. Pentru scurt timp. Am colaborat cu un tip pe nume Ed Hicks, care încerca să organizeze alegeri libere pentru taximetrişti din Chicago. Kennedy era, în esență, un moralist. În scurt timp s-a ales cu o listă incredibilă de duşmani şi se mândrea că ştie cine sunt şi ce-nvârt. Deşi sigur că nu ştia. Peste câțiva ani când a fost împuşcat frate-su erau încâlciți într-un păienjeniş de intrigi şi uneltiri care n-o să se limpezească niciodată. În fruntea listei era asasinarea lui Castro, iar dacă nu se putea, atunci chiar invadarea Cubei. Până la urmă nu cred că s-ar fi întâmplat

aşa ceva, dar e un fel de indicator pentru toate belelele în care intraseră. Întotdeauna m-am întrebat dacă nu cumva Kennedy a avut un moment când a zâmbit uşurat realizând că moare. După accidentul vascular cerebral al bătrânului Kennedy, fraţii Kennedy s-au gândit dracu' ştie de ce că e o idee bună să se pună cu Mafia. Ignorând înţelegerea veche pe care bătrânul o avusese cu ei. Habar n-am ce-a fost în capul lor. Asta în timp ce Jack o regula pe gagica lui Sam Giancana – o damă pe nume Judith Campbell. Deşi ca să fim corecţi – ce cuvânt nostim – cred că Jack a pus primul ochii pe ea. Sau unul dintre codoşii lui. Unul, Sinatra. Ce poţi să spui despre fraţii Kennedy? Nu e nimeni ca ei. Un amic a fost într-o seară la o petrecere într-o casă pe Martha's Vineyard şi când a ajuns la adresă, Ted Kennedy întâmpina lumea la uşă. Era îmbrăcat într-un trening galben ţipător şi era beat. Amicul meu i-a zis: Dar ce costumaţie aveţi, domnule senator. Iar Kennedy a răspuns da, dar îmi permit. Amicul meu – care e avocat la Washington – mi-a zis că niciodată nu i-a înţeles pe cei din familia Kennedy. Îl derutau. Dar auzind replica aceea, a spus că i s-a ridicat vălul de pe ochi. S-a gândit că probabil era gravată pe blazonul familiei. În varianta latină, cum o suna şi aia. În orice caz, n-am înţeles niciodată de ce nu există nicăieri un monument în cinstea lui Mary Jo Kopechne. Fata pe care Ted a lăsat-o să se înece în maşina lui după ce a căzut cu ea de pe un pod. Dacă ea nu s-ar fi sacrificat, zănaticul ăla ar fi ajuns preşedintele Statelor Unite. După părerea mea au fost toţi o ceată de psihopaţi, cu excepţia lui Bobby. Presupun că Bobby a sperat să-şi scuze cumva familia. Chiar dacă trebuie să fi ştiut că era imposibil. N-a existat un cent nepătat în vistieria care a finanţat toată afacerea. După care au murit cu toţii. Majoritatea asasinaţi. Poate n-o fi chiar Shakespeare. Dar Dostoievski bunicel tot e.

Castro n-a fost deloc implicat.

Nu. Până la urmă s-a dovedit că n-a fost. Când a preluat controlul asupra insulei l-a aruncat după gratii pe Santo Trafficante şi i-a spus că va fi împuşcat ca duşman al poporului. La care bineînţeles că Trafficante a întrebat pur şi simplu: cât mă costă? Circulă mai multe cifre. Patruzeci de milioane. Douăzeci de milioane. Probabil că au fost mai degrabă vreo zece. Dar Trafficante n-a fost deloc încântat. Mafia avea o tradiţie îndelungată, controlând cazinourile în beneficiul lui Batista. Castro ar fi trebuit să-i menajeze mai mult. Are noroc că trăieşte. Partea ciudată e că Santo a condus trei cazinouri în Cuba încă opt sau zece ani după momentul respectiv. Limba e importantă. Lumea uită că Trafficante vorbea în primul rând spaniola. În orice caz, el şi Marcello au făcut legea în sud-est ani de zile, din Miami la Dallas. Iar valoarea netă a afacerii e ameţitoare. La apogeu depăşea două miliarde pe an. Bobby Kennedy nu l-ar fi deportat pe Marcello fără acordul lui Jack, dar deja toată afacerea era imposibil de descâlcit. CIA-ul îi detesta pe fraţii Kennedy şi se străduia să se detaşeze total de administraţie, dar ideea că ei l-ar fi omorât pe Kennedy e stupidă. Şi dacă într-adevăr Kennedy avea de gând să dezmembreze CIA aşa cum promisese, ar fi trebuit să se apuce de chestia asta cam cu două administraţii în urmă. Deja era mult prea târziu când a ajuns el la putere. CIA îl detesta şi pe Hoover, care-i detesta la rândul lui pe cei din familia Kennedy şi oamenii au presupus pur şi simplu că Hoover era în cârdăşie cu Mafia, dar adevărul e că Mafia avea nenumărate dosare cu Hoover travestit – îmbrăcat în lenjerie de damă –, aşa că ani de zile s-au ţinut reciproc în şah. Sigur că nu e doar atât. Dar dacă mi-ai spune că din cauza lui Bobby a fost omorât frate-su – pe care-l adora –, ar trebui să recunosc că eşti pe-aproape. CIA l-a dus pe Carlos în jungla din Guatemala şi şi-a luat zborul, făcându-i cu mâna. E greu de spus ce-a fost

în capul lor. L-au lăsat acolo – cu un paşaport contrafăcut – şi până la urmă a sosit avocatul lui şi amândoi au fost duşi în marş forţat până-n jungla din El Salvador, unde au fost lăsaţi să se descurce. I-au lăsat acolo pe caniculă, printre noroaie şi ţânţari. Îmbrăcaţi în costume de lână. Au mers peste treizeci de kilometri pân-au ajuns într-un sat. Şi la un telefon, slavă Domnului. Când tipul s-a întors la New Orleans, a convocat o întrunire la Churchill Farms – reşedinţa lui de la ţară – şi a spumegat împotriva lui Bobby Kennedy. S-a uitat la cei prezenţi în cameră – cred că erau opt – şi a zis: O să-l fac praf pe ticălosul ăla mic. Şi s-a făcut linişte deplină. Toată lumea ştia că era o întrunire serioasă. Pe masă nu era nici o băutură în afară de apă. Şi într-un final cineva a zis: De ce nu-l facem praf pe ticălosul cel mare? Şi asta a fost tot.

Nu cred c-am înţeles.

Dacă-l omorai pe Bobby, ţi-l puneai în cap pe JFK, care s-ar fi înfuriat teribil. Dar dacă-l omorai pe JFK, atunci frate-su, procuror general al Statelor Unite, devenea un simplu avocat şomer.

De unde ştii toate astea?

Ei, na. Chestia cu fraţii Kennedy e că n-aveau cum să priceapă mentalitatea de războinici neîmpăcaţi a sicilienilor. Kennedy erau irlandezi şi credeau că poţi câştiga discutând. Nici măcar nu înţelegeau cu adevărat că există cealaltă perspectivă. În discursurile politice recurgeau la abstracţiuni. Poporul. Sărăcia. Să nu vă întrebaţi ce poate face ţara bla bla bla. Nu înţelegeau că există oameni care cred pe bune în chestii cum ar fi onoarea. Nu-l auziseră niciodată pe Joe Bonanno vorbind pe tema asta. De-aia e cartea lui Kennedy atât de rizibilă. Deşi, ca să judecăm drept, e discutabil dacă el a citit-o măcar vreodată. O să-mi iau pui fript.

Bine.

Alegi tu vinul?

Sigur.

Western deschise lista de vinuri. Recunosc că e o poveste foarte palpitantă. Dar sunt curios ce legătură are cu problema mea?

Țara asta e problema ta.

Așa să fie?

Nu e?

Trebuie să mă gândesc la asta.

Ei. Probabil că şi asta e o problemă. Deja nu mai eşti binevenit. Şi tot nu poți lua o hotărâre.

Crezi că sunt în pericol.

Pe bune că n-ar trebui să te uiți încolo.

Pardon. Trebuie spus că nu e prea plăcut ochiului.

Nu. Un metru şaizeci şi trei şi supraponderal. Imposibil de apreciat câți oameni au murit pentru că n-au cercetat dincolo de asta.

Cercetat.

Da.

Western comandă o sticlă de Montepulciano. Kline dădu din cap. O alegere bună. Mai demult stăteam la masa asta cu un prieten şi Carlos era la masa aia de acolo cu alți doi tipi. Nu erau gărzile lui de corp. El se aşază întotdeauna în față, să vadă pe toată lumea. Dar la masa aia erau trei femei pe care chelnerii le tratau cu nişte maniere ca de pe vremuri, din câte am observat. Mai ales pe cea mai în vârstă. La plecare, Marcello şi prietenii lui s-au oprit la masa femeilor şi Carlos s-a aplecat şi a luat mâna decanei şi i-a spus ceva în italiană, după care şi ceilalți doi bărbați au făcut întocmai. Pe celelalte două femei nici nu le-au băgat în seamă. Dar când prietenii lui Marcello i-au făcut mica reverență, şi-au dus mâna stângă la inimă, iar după plecarea lor prietenul meu a întrebat dacă e o chestie siciliană. Asta cu mâna la inimă. Şi i-am spus că da. E chiar

foarte siciliană. Au făcut-o ca să nu le alunece revolverele în supa femeii.

El ce-şi ia?

Cred că de obicei paste. Puttanesca. Îi place homarul. Chestii care nu-s întotdeauna în meniu.

O să facă puşcărie?

Dacă nu cumva se întâmplă o minune divină. E pus sub acuzare pentru dare de mită în trei state. Nici nu-mi pot imagina cât cheltuieşte cu avocații.

Western zâmbi. Vei depune mărturie despre caracterul lui?

Nici vorbă. De fapt, chiar dimpotrivă.

Cum aşa?

Pe avocatul lui îl cheamă Jack Wasserman. Un avocat din Washington specializat în imigrări. Acum vreo trei ani Wasserman a venit şi s-a aşezat la masa mea. A scos din buzunar un teanc de bani şi s-a apucat să numere hârtii de o sută pe fața de masă. A numărat trei mii două sute de dolari şi i-a aranjat şi mi i-a întins. A zis: Uite aici trei mii două sute de dolari. N-a dat nici o explicație pentru sumă. Ce-ți cer eu e să-mi scrii un cec pentru suma asta.

Şi ce-ai făcut?

Am scos carnetul de cecuri.

Nu înțeleg.

Dacă-i scriam un cec, l-ar fi putut folosi ca probă că am apelat la serviciile lui, ceea ce ne conferă privilegiile relației client-avocat.

De ce crezi că avea nevoie de ele?

N-avea nevoie. Doar că nu era sigur de asta. Oamenilor ca el nu le place să lase lucrurile la voia întâmplării.

Nu-i nevoie să faceți contract sau ceva de genul ăsta?

Oricine poate întocmi un contract predatat. Dar cecul ajunge la bancă. I-am scris cecul şi am depus banii într-o bancă din Florida. Uite că vine mâncarea.

Mâncară în tăcere. Kline nu era mare băutor de vin şi lăsară sticla pe jumătate plină pe masă. Comandară cafea.

Ai trecut pe la bar?

Nu. Am sunat.

Nu te-a căutat nimeni.

Trec ei din când în când pe-acolo.

Sper că nu-ți închipui că te lasă în pace.

Nu. Probabil că nu. Ei ştiu că nu-s acolo.

Ei. La ei te referi.

Da.

Ce crezi că se va întâmpla?

Cu mine.

Cu tine.

Nu ştiu.

Păi, probabil că nu vei fi asasinat.

Ce liniştitor.

Numai că o să faci puşcărie.

Tot aştept să-mi spui ceva util.

Tare-aş vrea să pot.

Câți oameni ai ajutat să-şi schimbe identitatea?

Doi.

Acum unde sunt?

Sunt morți.

Minunat.

Nu prea are legătură cu mine. Unul mi-era rudă. Celălalt, un toxicoman care a luat o supradoză. Probabil o doză toxică. Voiau să cumpere timp, dar timpul e greu de cumpărat şi de obicei e scump.

De ce i-ai ajutat?

Familia. Numai belele.

Îmi pare rău.

Clanul Kennedy.

Da. Nu crezi că Oswald l-a omorât pe JFK.

Nu e pe crezute.

Atunci e treabă de copoi? Sau de informații confidențiale.

Ambele. Începi cu începutul. Realitățile de bază. În cazul ăsta, realitatea cea mai de bază e expertiza balistică a carabinei lui Oswald. O carabină ieftină comandată prin poştă, cu o lunetă ieftină. Nu există nici o dovadă că Oswald a folosit măcar luneta. Sau că cel puțin ştia s-o folosească. Ştim că unul dintre gloanțe a ratat total limuzina şi a lovit trotuarul. Cic-ar fi lovit un cablu. Ceea ce sigur că e îndoielnic. Nu există nici o dovadă că Oswald se pricepea cât de cât la arme. Nici că ştia să tragă. Avea un calificativ de țintaş, dar asta înseamnă că eşti pus să stai acolo până nimereşti ceva. Calificativul „expert" e cel care chiar contează. Nu ştiu cât de puternică era luneta. Patru. Şase. Nu e important. Ştim doar că era o porcărie. La fel ca arma. Carabina era o Mannlicher-Carcano de 6,5 milimetri. Nici măcar denumirea n-au nimerit-o cum trebuie. Carcano e numele producătorului. Mannlicher e un tip de carabină care are ulucul aproape pe toată lungimea țevii. Probabil ca să nu te arzi la mână. Deci e ca şi cum i-ai spune revolverului Colt Revolver-Colt. Poate că în italiană merge să-i spui aşa, nu ştiu. Înainte de atentat nimeni nu auzise măcar de gunoiul ăla de armă. Că trage cu gloanțe de calibru cam de 25, asta nu contează absolut deloc. De ceva timp, muniția militară e din ce în ce mai mică. Dar şi mai rapidă. Şi contează viteza. Viteza omoară.

Energia creşte şi în funcție de masă, dar creşte cu viteza la pătrat.

Da. Uit că te pricepi la chestiile astea. Carcano are o viteză inițială de sub şase sute de metri pe secundă. Poți încărca manual un glonț de 22 cu percuție pe ramă cu aproximativ aceeaşi viteză. Deşi nu cred că vrei. Am studiat fotografiile de la autopsie. Le-a văzut multă lume. Bineînțeles că e Kennedy, dincolo de orice îndoială. I se vede clar fața. Nu mai are deloc partea din spate a țestei şi

cerebelul îi atârnă pe masă. Pe de altă parte, desenele arată altceva. Arată că glonțul a smuls o porțiune din craniu ceva mai sus. Cred că o să merg totuşi pe mâna fotografiilor. Dacă te uiți la cadrul 313 din filmul lui Zapruder, o să vezi un nor de sânge şi materie cenuşie care acoperă pe jumătate siluetele soților Kennedy. Materia explodează în dreapta sus pe o rază de câteva zeci de centimetri. I-a împroşcat chiar şi pe unii dintre polițiştii pe motociclete. Carcano n-ar fi fost în stare de aşa ceva, cum n-ar fi fost în stare nici o armă cu aer comprimat. În următoarele cadre o vedem pe Jackie urcând pe portbagajul limuzinei şi un agent al serviciului secret urcând din spate pe portbagaj. Întind mâna unul spre altul. Dar de fapt nu s-a întâmplat aşa. Până la urmă s-a aflat că Jackie încerca să recupereze o bucată din creierul soțului ei care se scursese pe caroseria limuzinei. Ceea ce se pare că a şi făcut. Apoi se aşază lângă soțul ei mort, plină de creier şi sânge şi probabil ținând în mână bucata aia de creier tot drumul până la spitalul Parkland, unde i-a dat-o unui doctor. Cel puțin aşa a declarat doctorul. Pari tulburat.

E o poveste destul de ciudată.

Da.

E o poveste adevărată?

Nu.

Are vreo noimă?

Noima e că oamenii cred în ea. Noima e că cu cât există mai multă emoție în jurul unui incident, cu atât mai puțin probabil e ca relatarea acestuia să fie precisă. Presupun că există şi incidente mai dramatice decât asasinarea preşedintelui, dar probabil nu multe. Am văzut filmul lui Zapruder, bineînțeles. De mai multe ori. N-a fost difuzat vreme de zece ani. Timp în care a fost modificat în feluri total absurde. Ştiam că Jackie s-a urcat pe caroseria limuzinei. Dar habar n-aveam de ce. Aşa că am stat şi m-am uitat. Mai există trei filmări ale aceleiaşi scene, dar din

cealaltă parte a limuzinei, aşa că nu-i vezi mâna. În plus, Zapruder avea transfocator pe aparatul lui Bell & Howell. Cât crezi că a stat ea pe portbagajul limuzinei?

N-am idee.

Două secunde şi opt zecimi.

Bun.

N-avea cum să culeagă creierul de pe maşină. A ieşit, a luat ceva şi s-a întors la locul ei. E clar că nu culege nimic. Nici măcar nu se uită la ce ține în mână. Ține între degete ce căutase şi când încearcă să sară înapoi, întinde aceeaşi mână şi se sprijină pe podul palmei, ca să-şi ia elan spre stânga şi să se întoarcă la locul ei. Totul e pe film. Poți să vezi cu ochii tăi. De fapt ține între degete o bucată din craniul soțului ei. Cel puțin un martor a declarat chiar că a văzut bucata asta legănându-se uşurel pe caroseria limuzinei. Ca o ceaşcă de ceai. Jackie stătea aplecată deasupra soțului ei. El fusese deja împuşcat. Când al doilea glonț l-a lovit în cap, fața ei era cam la vreo cincisprezece centimetri. Dar cu adevărat extraordinar e ce urmează. Din clipa când capul soțului ei îi explodează în față, trece mai puțin de o secundă până se răsuceşte ca să urce pe caroseria limuzinei, să recupereze bucata de craniu care atârna acolo. Îți dai seama cum a gândit. Sau aşa ar trebui. S-a gândit că dacă e să-l refacă pe soțul ei, le trebuie toate bucățile.

Asta-i chiar şi mai straniu.

Nu chiar. Cu toată suferința pe care i-a provocat-o, dacă există vreo dovadă zdrobitoare a iubirii şi a devotamentului ei, asta este. Fără discuție. Pentru mine e o femeie absolut extraordinară.

El n-a meritat-o.

Dacă te uiți la filmările făcute de pe partea şoferului, ea pare să întindă mâna până la marginea caroseriei, dar filmul lui Zapruder arată că ia ceva aflat la vreo treizeci de

centimetri de margine. A trecut la acțiune pentru că s-a temut ca bucata din țeasta soțului ei ajunsă pe capotă să nu alunece în stradă şi să nu fie zdrobită de alte maşini.

Western tăcea. După o vreme ridică ochii spre Kline. Nu există o femeie în viața ta.

Nu.

De ce?

E o poveste lungă.

Dar îți plac femeile.

Le ador.

Western încuviință din cap.

Kennedy a fost omorât cu o carabină de vânătoare cu bătaie lungă. Cel mai probabil de calibru 30-06, deşi e posibil să fie ceva şi mai tare, cum ar fi Winchester de 270 sau chiar Holland & Holland Magnum de 300. Dar în orice caz, o carabină cu viteza inițială de două ori mai mare decât Carcano şi cu o energie de câteva ori mai mare. Cum am zis. Ar fi putut fi chiar un proiectil de 223 – care e proiectilul NATO. Glonțul era de tip expandabil. Aşa-zisa muniție casantă. Şi probabil că s-a dezintegrat aproape de tot. Gloanțele trase de Oswald aveau înveliş solid. Cel care a fost recuperat era foarte puțin deformat. Numai detaliul ăsta îți spune tot ce e important de ştiut. Capul preşedintelui a explodat pur şi simplu. Asta sigur că nu de la glonț, ci de la unda de şoc produsă de glonț. Au analizat la microscop ce mai rămăsese din creierul lui Kennedy şi era plin de fragmente de plumb. Dar nici asta nu le-a tăiat elanul. La urma urmei, ăştia sunt experții balistici care spun gloanțe în loc de cartuşe. Şi din moment ce proiectilele casante n-au lăsat alte urme în afară de bucățelele alea de plumb, singurul glonț găsit a fost cel din carabina lui Oswald. Dar aşa-zişii experți balistici n-au priceput nimic din chestia asta.

Înțeleg.

Martorilor li s-a cerut pe rând să-şi schimbe depoziţiile „pentru binele ţării”.

Bun, dar de ce?

Motivul pare să fie pur şi simplu că pe atunci nu era un delict federal să împuşti un preşedinte. Dar era un delict federal ca două sau mai multe persoane să comploteze în acest scop. Sigur cineva ştia asta. În felul ăsta, asasinatul ajungea în curtea procurorului general al S.U.A.

Bobby Kennedy.

Da. Dar nici măcar aşa nu prea se ţine. Adevărata problemă erau toate căcaturile alea de belele în care se băgaseră fraţii. De la Hoffa la Giancana şi Castro. Care aveau să iasă toate la lumină dacă asasinatul ar fi fost cercetat pe bune. Aşa că în loc de asta avem Raportul Warren. Guvernul S.U.A. a convins pe toată lumea – toţi acei martori care au ajuns să retracteze aproape tot ce au văzut sau auzit – că de declaraţiile lor depinde dacă Rusia o să ne atace sau nu cu arme nucleare. Fără exagerare, există milioane de pagini de documentaţie în jurul morţii lui Kennedy dosite într-un seif. Ca să fie scoase la lumină când? Proiectilul fatal ar fi putut fi tras din faţa limuzinei. Contrar concluziilor din Raportul Warren, desigur. Acolo sunt clădiri, dar nimeni nu s-a deranjat să cerceteze, pentru că aveau deja depozitul de carte şcolară[52], carabina şi cămăşile gloanţelor. Iar adevăratul lunetist ar fi putut trage de la o distanţă obscenă. Trăgătorii de elită ai puşcaşilor marini omoară de la peste un kilometru şi jumătate. Sunt mai multe ecuaţii în joc aici. Ce distanţă trebuie să parcurgă proiectilul de calibru mic ca să anuleze viteza glonţului, pentru ca până la urmă energia şi şocul glonţului mai greu să înlăture avantajul celui mai rapid, de calibru mic. Ăsta-i

[52] Clădirea unde lucra Lee Harvey Oswald.

motivul pentru care lunetiştii care trag de la mare distanță preferă de multe ori calibrul cincizeci. Oricât de mult ar încetini, tot e un fel de cărămidă în mişcare.

Crezi c-a fost împuşcat cu o armă de calibru cincizeci?

Nu. Şi probabil că n-a fost împuşcat de la o distanță enormă, zic eu. Cu cât lunetistul ar fi fost postat mai departe – asta dacă a stat în fața maşinii –, cu atât mai blocat i-ar fi fost tirul de parbriz. Oricum, Oswald a zis că a picat de fraier pentru că l-au lăsat să umble liber, să ia autobuzul, să se ducă la un film. Probabil că era un loc de întâlnire dinainte stabilit pentru orice eventualitate. Unde a aşteptat o maşină care n-avea să vină niciodată. Şi dacă n-a venit maşina, ce-o fi venit? De unde împuşcarea polițistului Tippit. Care altfel e inexplicabilă. S-ar putea să fie oricum inexplicabilă. Dar chiar înainte de asta, Oswald a văzut în luneta telescopică a carabinei lui de doi bani ceva care trebuie să i se fi părut extraordinar. Imaginea cu capul preşedintelui explodând fix când se pregătea el să apese pe trăgaci a treia oară. Arată-mi-l mie pe ăla care zice că a picat de fraier şi n-are dreptate. În orice caz, ideea că cineva ar complota cu un redus mintal ca Oswald pentru a asasina efectiv un preşedinte în funcție e în aparență rizibilă. Nu se aşteptau nici măcar să-l nimerească pe Kennedy. A fost un noroc chior.

Unde ai învățat despre arme?

Nu ştiam mai nimic despre arme până când n-a început să mă intereseze asasinatul. Apoi mi-a luat vreo două zile să învăț tot. Probabil că se poate şi într-o singură zi.

Şi tipul care a pus la cale toată tărăşenia mănâncă aici cu noi. De ce nu e periculos să ştii chestia asta?

E un fel de secret cunoscut. Cel puțin în unele cercuri.

În unele cercuri.

Da.

Kline îşi goli ceaşca şi o puse la loc pe farfurioară.

Eşti gata?

Sunt gata.

În parcare Kline dădu să deschidă uşa maşinii, apoi se opri. Îşi rezemă coatele de capotă. Câți ani ai?

Treizeci şi şapte.

Mda. Eu am cu zece ani mai mult. M-ai întrebat la un moment dat ce-aş face dac-aş fi în pielea ta şi cred că ți-am răspuns ceva de genul că nu ştiu pentru că nu-s. Dar te-ai gândit cu adevărat la aspectele practice ale situației tale? Am impresia că te consideri cumva scutit de alte considerente prin felul cum e alcătuită viața ta interioară. Eşti conştient că poți face puşcărie? Ba chiar o să faci?

Da.

Nu poți munci. În țara asta. N-ai prieteni. Mă gândesc că dac-aş fi în pielea ta, m-aş întreba ce mă ține aici. Sau de ce nu mi-am pus problema să-mi schimb identitatea. Dacă n-ai cei o mie opt sute de dolari, ți-i împrumut eu.

Am ceva bani.

Mă rog. În cazul ăsta, poziția pe care ai adoptat-o pare mai mult sau mai puțin tembelă.

Făcu un pas înapoi şi deschise uşa. E descuiată, zise el. Iată o parcare unde nu-i nevoie să-ți încui maşina.

Dimineață o sună pe Debussy, dar ea nu răspunse. Sună la bar şi răspunse Josie. Îi povesti că tipii de la FBI veneau o dată la două, trei săptămâni să întrebe de el. Aşa îi numea ea. Tipii de la FBI.

Ce le-ai spus?

Le-am spus adevărul. Că n-am văzut nici urmă de tine. S-au interesat de prietenii tăi, dar am zis că din câte ştiu, n-ai aşa ceva. Nu-i de mirare, am zis. N-ați văzut ticălos mai mare să facă umbră pământului.

Adică le-ai spus doar esențialul.

Ai ceva corespondență aici.

O să trimit pe cineva după ea.

Dar de fapt ce mama mă-sii ai făcut?

Nu ştiu.

Rosie a zis că te-ai dus la Cosby.

S-ar putea să fiu nevoit. Mersi.

Ai grijă de tine.

Închise telefonul şi se duse în oraş la Napoleon. Când intră, Borman era la bar. Localul era pustiu, iar Borman număra bani la casa de marcat. Western îl urmări. Una pentru tine, una pentru firmă.

Borman ridică privirea şi-l zări în oglinda din spatele barului. Bobby, băiatule, zise el. Stai naibii jos.

Western se aşeză la bar. Borman închise casa de marcat şi se duse la el.

Ce bei?

Sifon.

S-a făcut.

Se întoarse şi luă un pahar şi-l umplu cu gheaţă şi-l puse sub sifon şi apăsă mânerul.

M-am dus să te caut la Seven Seas. M-au întrebat care Bobby?

Puse paharul în faţa lui Western. Te rog, spune-mi că ţi-au dat un şut în cur de-acolo.

Am o gâză în pahar.

Borman se aplecă şi strânse din ochi. Mda. Cred că-i moartă. Numai să nu bei până la fund.

Bine.

Western dădu la o parte paharul. De când eşti aici?

De vreo două săptămâni.

Unde-i văduva?

Mă tot ameninţă că vine. Nu ştiu, Bobby. Sunt nehotărât pe partea asta.

Nehotărât.

Mda. Nu-s convins că-s făcut pentru fericire domestică.

Probabil că nu. Când te-ai văzut cu Sheddan ultima oară?

Nu l-am mai văzut de la înmormântare.

De la care înmormântare?

Înmormântarea lui Sheddan.

John e mort?

Mie aşa mi s-a părut. Era pus într-un sicriu.

Când a fost asta?

Nu ştiu. Să fi fost acum vreo trei săptămâni.

Te-ai dus la înmormântarea lui?

Crezi c-aş fi ratat aşa ceva? Tu chiar nu ştiai, nu?

Nu.

Îmi pare rău, Bobby.

A fost multă lume?

La înmormântare? Normal că da. Dă-le ce vrei şi dau năvală. Toţi escrocii ăia bătrâni din Knoxville. Mulţi nici n-arătau mult mai bine ca John.

Fir-ar să fie.

Îmi pare rău, Bobby. Am crezut că ştii.

Luă paharul cu sifon şi-l goli în chiuvetă şi-l umplu iar cu gheaţă şi cu sifon şi i-l puse din nou în faţă lui Western.

Toată gaşca de la Comer's. M-am cam mirat că au venit toţi.

Poate voiau doar să se asigure.

M-am gândit şi eu la asta.

Dă telefonul încoace.

Sigur.

Trase telefonul şi-l puse pe bar şi Western ridică receptorul şi sună la Seven Seas. Răspunse Janice.

Sunt Bobby. Josie a zis că am ceva corespondenţă. Harold e acolo? Păi spune-i că dacă-mi aduce corespondenţa la Napoleon, îi dau zece dolari.

Închise telefonul. Ai ceva de mâncare?

S-ar putea să fie nişte fasole roşie şi orez în frigider.

De când stă acolo?

Nu ştiu. Nu ţin minte să fi fost acolo în vară.

Ei, atunci dă-mi un castron.

S-a făcut. Pesmeţi vrei?

Cum să nu. Dă-mi şi o Pearl. Al cui e ziarul ăla?

Al tău.

Sheddan. Dă-o naibii de treabă.

Îmi pare rău, Bobby.

Mai dă-o naibii de treabă.

Mânca fasole roşie cu orez, bea bere şi citea ziarul când îşi făcu apariţia Harold gâfâind.

Ce naiba, Harold. Nu trebuia să alergi.

M-am gândit că pentru zece dolari aş face bine s-ajung cât mai repede.

Ce mi-ai adus?

N-ai primit nimic. Doar o reclamă de la Sears and Roebuck.

Mă iei la mişto.

Da. Poftim.

Western luă corespondenţa şi-i dădu cei zece dolari. Mersi, Harold.

Cu plăcere şi altă dată, Bobby.

Luă la rând plicurile şi găsi scrisoarea lui Sheddan, trimisă cu două luni în urmă din Johnson City, Tennessee şi-i rupse colţul cu dinţii.

Dragă coane,

Îţi scriu de la spitalul veteranilor din Johnson City, cu veşti nu prea bune. Se pare că doamna cu coasa mi-a însemnat uşa şi până când ai să primeşti această scrisoare – asta dacă ai s-o primeşti – e foarte posibil să fiu pe punctul de a mă lepăda de acest zbucium pământesc. Cu tot cu condensatoarele, transformatoarele şi capacitoarele anexe. Hepatită C, cu complicaţii date de un ficat în mare parte disfuncţional, pe lângă multe alte organe atinse pe motiv de

vârstă, alcool şi un meniu bogat şi eclectic de produse farmaceutice consumat ani buni. Dykes a venit să mă viziteze de mai multe ori. Crede-mă când îți spun că n-a trebuit să stea la coadă. A comentat față de un prieten comun că o să fiu trimis în asemenea hăuri ale iadului, că n-ai să mă găseşti nici cu un copoi de azbest. Cred că are de gând să scrie un necrolog amănunțit pentru fițuica din Knoxville la care scribăluieşte. Chestie pe care n-a mai făcut-o până acum decât pentru unul dintre câinii de vânătoare ai lui Gene White. M-am gândit să-mi donez corpul ştiinței, dar e clar că au şi ei limitele lor. Dykes susține sus şi tare că nu poți înmormânta pe cineva fără un studiu de impact asupra mediului. S-ar putea crede că incinerarea e o soluție, dar există riscul ca toxinele să scape din epuratoarele lor şi să semene moarte şi molimă printre câini şi oameni în direcția vântului pe o rază imposibil de estimat.

Mai multe cunoştințe au comentat calmul meu în fața acestei întorsături de situație, dar sincer să fiu nu-mi dau seama ce atâta tevatură. Oriunde-ai coborî din tren, aia a fost destinația de la bun început. Am studiat mult şi am învățat puțin. Cred că e rezonabil să-ți doreşti măcar un chip prietenos. Cineva la căpătâi care să nu vrea să te ştie în iad. Nu te-ar ajuta la nimic să mai ai timp şi lucrul la care eşti pe punctul de a renunța pentru totdeauna nici vorbă să fi fost vreodată ce te-ai aşteptat să fie. Ajunge. Viața asta nu mi s-a părut niciodată deosebit de salubră sau benignă şi niciodată n-am înțeles nici pe departe ce caut aici. Dacă există o viață de apoi – şi mă rog cât pot de fierbinte să nu existe – nu pot decât să sper că n-o să cânte nimeni acolo. Sus inima, coane. Pentru asta se rugau stăruitor primii creştini şi măcar cu chestia asta au nimerit-o. Ştii că am fost mereu de părere că povestea ta e inutil de amară. Suferința face parte din condiția umană şi trebuie răbdată.

Dar nefericirea e o alegere. Îți mulțumesc pentru prietenie. Nu țin minte să-mi fi adresat un cuvânt dezaprobator în douăzeci de ani şi numai pentru asta să fii binecuvântat cât cuprinde. Dacă ne vom mai întâlni vreodată, sper să fie undeva care să arate a crâşmă, să-ți fac cinste cu un pahar. Poate să-ți arăt împrejurimile. Să te uiți după un băiat înalt şi cam boem, într-o robă croită pe măsură.

Acelaşi
John

IX

În ultima iarnă, Puştiul începuse deja să se arate tot mai rar. Uneori ea se trezea cu senzația că cineva tocmai ieşise din cameră şi zăbovea în pat pe tăcute. În timp ce lucrurile prindeau treptat contur în lumina cenuşie. O dată simțise parfum de flori.

Se duse la Tennessee pentru ultima oară, cum avea să se dovedească. O sună pe bunica ei şi-i spuse că vine. Nu mai vorbiseră de câteva luni şi se lăsă o lungă tăcere.

Buniellen?

I se păru că bunica plângea.

Poate că nu vrei să vin. Nici o problemă.

Bineînțeles că vreau să vii. N-am cuvinte să-ți spun cât de mult vreau.

Nici măcar palton n-avea. Ninsese şi se plimbă prin pădure. Cu cizmele bunicii. Se înfofolise cu pulovere şi luase paltonul bunicii.

Nu-ți face griji, Buniellen. Mie nu prea mi-e frig.

Poate ție nu, copilă. Dar mie da.

Câțiva fulgi continuau să cadă. Cenuşii pe cerul cenuşiu. Blocurile de piatră imense din carieră printre copacii golaşi. Îngenunche în zăpadă şi urmări cu mâna o formă ca o frânghie lăsată poate de un şarpe surprins de frigul timpuriu.

Se duse la carieră şi coborî pe pragul de stâncă şi traversă până la iaz. O pojghiță de gheață transparentă peste apa neagră. Întinse brațele într-o mişcare de balet țeapănă şi încercă plăcile de gheață cu cizma.

De dimineață o trezi un fornăit şi de sub plapumă o văzu pe domnişoara Vivian ghemuită în colț. Se ridică şi se înveli cu plapuma. Ce s-a întâmplat? zise ea.

Bătrâna îşi ridică voaleta ca să-şi sufle nasul. Strânse în mână gulerul cu dihori cu blana răritã şi împături batista murdară şi-şi tamponă nasul şi se uită la fată. Îmi pare rău, zise ea.

Ce e?

N-am nimic.

De ce plângi?

Pentru că totul e atât de trist.

Ce e atât de trist?

Totul.

Plângi pentru tot?

Copilaşii.

Copilaşii?

Da. E pur şi simplu tare trist.

Se pipăi şi scoase lornionul şi-l duse la ochi şi se aplecă s-o examineze pe fată. Sunt atât de nefericiți. Plângeau şi în centrul comercial.

Copilaşii.

Da.

De ce plângeau?

Nu ştim, nu-i aşa? Ştim doar că e unanim.

Nu există copilaşi fericiți?

Nu. Deşi se străduiesc din răsputeri, dragii de ei.

Poate că ştiu ce vine.

Bătrâna îşi suflă iar nasul, clătinând din cap. De pe față i se desprindea o pulbere argiloasă. E foarte bizar. Că oamenii par să considere asta normal. Nu ți se pare trist? Că nimeni nu se sinchiseşte?

Nu ştiu. Plâng tot timpul?

Nu. Eu cred că sunt foarte curajoşi. Vor să fie fericiți.

Fata o cercetă. Îmbrăcămintea care părea arsă. Rochia demodată de un violet tare, lucios. Semăna cu ceva uitat în soare. Pălăria garnisită cu flori de cimitir. Ciorapii găuriți.

Eşti bine? Ți-e frig?

Sunt bine, dragă. Se lovi uşor peste nas, îşi potrivi gulerul pe umeri şi ridică ochii. Poate că ai dreptate. Că ştiu ce vine. Par să aibă aceeaşi pornire. E un lucru care dă de gândit, nu?

Nu ştiu ce perspectivă asupra lucrurilor ar putea avea nişte copilaşi.

Bătrâna dădu din cap. Ştiu. Cred că cei care ne apropiem de vârsta mijlocie suntem adesea atraşi de cei tineri. Sigur că nu stăm să ne gândim la suferință.

Ne apropiem de vârsta mijlocie?

Da. Ca de pildă eu.

Desigur. Ce crezi că se poate face? Mă refer la copilaşi.

Nu ştiu. Poți să le distragi atenția. Un timp. Imposibil să nu te gândeşti că vin pe lume gata disperați. Dar totuşi nu-mi pot imagina că plâng în pântec. Chiar dacă poate le vine.

Nu-mi dau seama care ar fi avantajul adaptativ al unei nefericiri colective înnăscute.

Bătrâna încerca să-şi revină. Păru să chibzuiască la cele auzite. Sunt doar o babă caraghioasă, zise ea. Nu ştiu ce anume am uitat. Cum să ştie cineva fără să-şi aducă aminte? Eu ştiu doar că nu vrem să ne aducem aminte. Poate că ai dreptate. Poate că pur şi simplu le e frică.

Le e frică să nu cadă şi de zgomote puternice. Şi de înec. Poate şi de şerpi. Nu ştiu cum am putea deduce de-aici cine ştie ce angoasă atavică.

Mă rog. Ne vine greu să pricepem natura problemelor cu care se confruntă copilaşii. Nu ştiu unde se află, bineînțeles. Nu ştiu în cine să se încreadă. Ar putea fi undeva în pădure. Aşteptând lupii.

Aşteptând lupii.

Da.

Cred că o ființă strigă atunci când asta n-o pune în pericol. Păsările cântă pentru că pot zbura. Dacă bebeluşii plâng, asta înseamnă că sunt în siguranță.

Bătrâna clătină din cap. Bebeluşi în siguranță, zise ea. Oh, ce bine ar fi să crezi în aşa ceva.

Călătoreşti de una singură?

Da. Sincer, n-am de ales. Nu m-am măritat niciodată. Dacă asta mă-ntrebi.

N-am vrut să fiu indiscretă.

Să ştii că eu nu-s chiar de-a lor.

De-a artiştilor.

Da.

Dar într-un fel eşti.

Ei. Se poate considera. Probabil. Dar niciodată nu mi-au plăcut oamenii din showbiz.

Am observat că preferi să stai în colțul tău.

Chestia e că nu mă omor după prefăcătorie.

Nici eu.

Lucrurile spuse zeflemitor sunt adesea crude.

Da, aşa e.

În altă viață aş fi făcut altfel lucrurile.

Altă viață.

Nu cred neapărat că bebeluşii au opinii. Cred că mai degrabă nu le place aici, atâta tot. Sigur că ai putea întreba prin comparație cu ce. N-au mai fost nicăieri înainte. Cu atât

mai puțin aici. Şi n-au mai văzut niciodată oameni şi cred că e legitim să ne întrebăm de unde ştiu ei că au în față oameni. Sau poate că orice ființă ar fi la fel de bună. Nu s-au văzut niciodată pe ei înşişi. Dacă un copil s-ar naşte într-o casă plină de marțieni, presupun că i-ar lua ceva până s-ar prinde c-a greşit adresa. Dacă se uită în oglindă şi el are doi ochi şi în rest toată lumea are trei?

Crezi în marțieni?

Nu e neapărat să fie marțieni. S-ar putea pomeni printre urşi.

Moş Martir.

Poftim?

Urşi.

Ar fi chiar atât de rău?

Dacă nu te mănâncă, nu. Imediat ce ajung aici, încep să bocească.

Copilaşii.

Da. Nu cred că neapărat locul e de vină. Am putea fi noi. De pildă. Poate că am devenit respingători pentru noi înşine. Nu e un gând vesel, nu-i aşa?

Pare un lucru improbabil.

Ca toate lucrurile.

Toate.

Aşa cred. Desigur, lucrurile cele mai improbabile se întâmplă totuşi.

Da, aşa e.

Tu plângeai când erai bebe?

Când eram bebe. Da.

Dar dup-aia te-ai oprit.

Da.

Şi apoi ce-ai făcut?

N-am făcut nimic.

Ai stat aşa culcată.

Credeau că am eu o problemă. Dacă se aplecau peste pătuț mă uitam în sus la ei, dar cam atât. Se strecurau la mine-n cameră la trei dimineața şi eu stăteam acolo culcată ținându-mă de tălpi. Am ținut-o aşa doi ani şi jumătate şi apoi într-o zi m-am dat jos din pat şi am coborât şi am adus corespondența.

Nu e adevărat.

Nu. Dar ceva de genul ăsta.

Mai erau şi alți copilaşi pe lângă tine?

Nu. Doar eu.

La ce te gândeai?

Nu țin minte. Se pare că lumea nu mă interesa în mod deosebit. Aveam vreo două jucării de pluş. Presupun că bebeluşii nu sunt aşa îngroziți când sunt azvârliți în lume pentru simplul motiv că au o capacitate de a se oripila şi de a se teme insuficient dezvoltată. Pentru început. Creierul unui copil e la fel înainte de a se naşte şi la o zi după naştere. Pe când tot restul e altfel. Probabil că le ia un timp să accepte că chestiile alea care se țin după ei sunt ei. La urma urmei, nu le-au mai văzut până atunci. Trebuie să facă legătura între vizual şi tactil. Probabil că nou-născutul nu reuşeşte imediat să atribuie vizualului realitate. Şi exact asta li se cere să facă, să-i atribuie realitate.

Ce şi-or închipui ei că e vizualul?

N-au idee. În pântec e beznă totală. Cred că s-ar putea ca atunci când închid ochii să-şi închipuie că s-au întors acolo. Sau aşa speră. Au nevoie de un răgaz. Scuză-mă. Gândesc şi eu cu voce tare.

Eu fac mereu asta.

Dar tu crezi că pur şi simplu nu vor să fie aici.

Cred că după o vreme vor să tragă pe cineva la răspundere. Asta înveți când înveți despre lume. Sigur că lucrurile se pot întâmpla pur şi simplu de la sine. Doar că e neobişnuit.

Crezi că avem tendința să căutăm un vinovat când lucrurile nu merg bine.

Da. Tu nu crezi? Dacă n-ai vinovați, cum poți avea dreptate?

Nu cred că mi-am pus problema aşa.

Dacă n-ai mai fost niciodată nicăieri şi nu ştii unde anume te duci sau de ce te duci acolo, atunci cât de bucuroasă ai fi că te duci?

Nu din cale-afară, probabil.

Copilaşii ajung foarte curând la concluzia că tot ce li se întâmplă e cauzat de ceilalți, altfel ce rost ar avea ceilalți? Nu e un motiv întemeiat de plâns?

De ce n-ar fi pur şi simplu uzi? Sau poate le e foame.

Se poate. Dar în mod normal astea sunt doar nişte lucruri care te nemulțumesc, nu te fac să urli agonic.

Poate că încă nu ştiu să facă diferența. Eu bănuiesc că se smiorcăie întruna pentru că li s-a tot dat nas. Din punct de vedere evolutiv. Dacă vrei să mănânci un bebeluş, trebuie să înțelegi că e păzit douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru de nişte creaturi cu sulițe lungi şi bâte mari. În plus, ar trebui să dai la o parte nişte bolovani măricei.

Dar tu n-ai mai plâns.

Ca bebeluş.

Da.

Exact. De fapt, cred că am devenit foarte tăcută.

Acum plângi?

Da. Acum plâng.

Se duse la cină la Arnaud's şi bău un pahar de şampanie brută. Ținu un toast pentru Sheddan în gând. Ce să vorbeşti cu morții? Ai puține interese comune cu ei. Despre sănătate? Se cuvine să le răspunzi la scrisori? Dar ei ție? Când chelnerul veni să ia prosopul de pe sticla de şampanie din frapieră, Western îi făcu semn să plece.

Domnule?

Preferăm să ne turnăm singuri şampania. O preferăm rece şi efervescentă şi nu caldă şi răsuflată. Aşa suntem noi mai ciudaţi.

Domnule?

E în regulă. Îmi pun eu, dacă nu te superi. N-am văzut homarul în meniu. Ce zici?

Staţi să întreb.

Chelnerul se întoarse cu vestea că aveau homar şi Western îl comandă pe grătar cu un cartof copt cu smântână şi mult unt. Chelnerul îi mulţumi şi se îndepărtă. Western îşi umplu paharul şi înfipse sticla înapoi în gheaţă.

Îmi pare rău, John. Ar fi trebuit să mă aştept la asta. Ar fi trebuit să mă aştept la o grămadă de lucruri. Noroc.

Deşi ştia că nu e bine, trecu pe la Seven Seas. Josie era la bar. Nu credeam c-o să te mai văd, zise ea.

Ce faci?

Bine. Tocmai au plecat.

Glumeşti.

Mnu. Acum cam o oră.

La fix. De ce crezi că se tot întorc? De ce-şi închipuie c-aş putea fi aici?

Nu ştiu. Bineînţeles că aş putea comenta că eşti într-adevăr aici. Vrei o bere?

Nu. Mi-e bine aşa.

Bine n-arăţi.

Am mai slăbit.

Da?

Cum arăt?

Nu ştiu.

Sfrijit.

Ce-o mai însemna şi asta. Arăţi aşa cam dărâmat. Poate doar preocupat. Chiar mai mult decât de obicei. Ceea ce poate că nu e aşa neobişnuit.

Mi-a murit un prieten.

Îmi pare rău. Un prieten bun?

Un tip neobişnuit.

Cineva de care o să-ți fie dor.

Da.

Mai ai ceva corespondență la noi. Băieții ăştia nu mă cred când le spun că nu ştiu unde eşti. Mereu întreabă. Dar asta înseamnă că nu vreau să ştiu. N-am chef să-nfund puşcăria pentru că am ascuns un tip căutat de lege.

M-ai putea adopta.

Să te adopt.

Da. Ca să devin rudă de gradul întâi şi nu mai fii obligată prin lege să mă dai în gât.

Mă iei la mişto.

Nu ştiu. Situația diferă de la un stat la altul. Dă-mi telefonul.

Ea aduse telefonul şi-l puse pe bar şi el luă receptorul şi formă numărul lui Kline. Nici un răspuns. Puse receptorul în furcă. Apoi îl luă iar şi formă numărul lui Debussy.

Bună, dragă.

De unde ai ştiut că sunt eu?

Au un telefon nou şi şmecher care-ți arată cine sună.

Ce faci în seara asta?

Lucrez.

La ce oră termini?

La unu. Mă inviți în oraş?

Am nevoie să mă ajuți cu ceva.

Bine. E legat de vreo fată?

Vreau să citeşti o scrisoare de la sora mea şi apoi să-mi zici ce scrie.

Bine.

Nu vrei să ştii de ce, chestii din astea?

Nu.

Deci ne putem vedea în noaptea asta?

Nu ştiu de ce aveam impresia că ne-am dat deja întâlnire.

Unu jumate?

Nu pot s-ajung la unu jumate. Durează mai mult demachiatul decât machiatul. Pot la două.

Bine. Unde?

Spune tu.

Ce zici de Absinthe House?

OK.

Putem mânca ceva, dacă vrei.

Ştiu. Eşti bine?

Merge. Ne vedem la două?

Da.

Mersi, Debbie.

Închise telefonul şi se duse sus în baia de pe culoar şi încuie uşa şi scoase din perete dulăpiorul pentru medicamente.

Ajunse devreme la Absinthe House şi o aşteptă afară. Ştia că ei nu-i plăcea deloc să intre undeva neînsoţită, dar îşi făcuse griji degeaba. O văzu traversând Bienville Street la braţul unui domn cărunt, îmbrăcat la costum. Bărbatul îi strânse scurt mâna lui Western şi o sărută pe ea pe amândoi obrajii, apoi se întoarse şi traversă strada de unde venise. Western şi Debussy intrară. Localul era plin, în mare parte cu paraşutişti britanici.

Vai de mine, zise ea.

Poate că n-a fost o idee prea grozavă.

Ea îl luă de braţ şi privi în direcţia barului. O să ne descurcăm. Haide.

Un chelner îşi croia drum spre ei. Soldaţii fluierau şi băteau apropouri. Şi ia uitaţi-vă la norocosu' care e cu ea. Chelnerul ajunse la ei şi-i îndrumă spre capătul încăperii.

Mersi, Alex.

O să vă aşez aici în spate. Putem închide uşa.

Mulţumesc, dragă. Alex, el e Bobby. Bobby, Alex.

Ar fi trebuit să dăm un telefon.

Nici o problemă, domnule. Ce vă aduc?

Îmi iau ce comandă ea.

Ştiți că ea nu bea.

Nu-i nimic.

S-a făcut.

Dispăru în fum şi larmă şi închise uşa.

Am uitat să-i cer meniul de la bar.

Nu-i nimic. Eu n-am nevoie, dacă nici tu n-ai. Deşi s-ar putea să mă răzgândesc cu băutura aia.

Ai fi vrut să mergem în altă parte?

Nu. Oricum, zgomotul e duşmanul filajului.

Suntem filați? Aşa se spune?

Da. Deci spune-mi ce noutăți mai ai. Nu vreau s-aud nimic groaznic.

Nu ți-am spus o mulțime de chestii.

Ştiu.

De unde ştii?

Glumeşti.

Bine. Cred că o să devin altcineva.

Era şi timpul.

Western zâmbi.

Chelnerul le aduse băuturile. Pahare înalte cu sifon cu o picătură de Triple Sec pentru culoare. Plus bitter şi o felie de lămâie. Western ridică privirea. M-am răzgândit, zise el.

Chelnerul luă un pahar şi-l puse înapoi pe tavă. Western întinse mâna şi-l luă înapoi. Adu-mi un gin dublu şi gata.

Sec.

Da.

Debussy bău din paharul ei. Ai nevoie de sprijin.

Nu ştiu de ce am nevoie.

Dă-i drumul.

Bine.

Scoase scrisoarea din buzunarul cămăşii şi o puse pe masă. Asta e scrisoarea. N-am deschis-o până acum. Am câteva scrisori de la ea şi o parte din jurnalul ei din 1972 şi s-ar putea să te rog să mi le păstrezi tu.

Bine. Deşi trebuie să recunosc că mă cam stresează ideea.

Nu eşti obligată.

Cine te urmăreşte?

Nu ştiu. Nu ştiu dacă are vreo importanță.

Cum să n-aibă importanță?

Pentru că oricine-ar fi, singura soluție e fuga.

O să fugi?

Da.

N-o să te mai văd.

Asta-i altă problemă. O să ne gândim la ea.

Nu vreau să pierd prietenia ta.

N-ai să pierzi niciodată prietenia mea.

Ea scoase tabachera. Pe cuvântul tău.

Da.

Vrei să deschid eu scrisoarea?

Aşteaptă puțin să-mi aducă băutura. O să mă duc s-o beau la bar. Aş vrea să-mi spui dacă pomeneşte cumva de vioara ei. Unde-ar putea fi. Asta şi unde ar fi putut avea un cont în bancă.

Bine. S-a făcut.

Chelnerul puse paharul de gin pe masă şi Western sorbi din paharul înalt şi turnă ginul în el şi amestecă cu paiul. Nu te grăbi. Habar n-am ce-i acolo.

Bine.

Îmi pare rău, Debbie. N-am pe cine altcineva să potcovesc cu chestia asta.

Nici o problemă.

Bine.

Să nu te-ncaieri pe-acolo.

Nu.

Îl trimit pe Alex după tine.

OK.

Pot să te întreb ceva?

Sigur.

Ți-e bine aşa? Să n-ai pe nimeni?

Western îşi privi lung mâna. Întinsă pe masă. După un timp răspunse: Nu m-a întrebat nimeni. Nu mi-a cerut nimeni părerea.

N-ai nici un cuvânt de spus în viața ta.

Dacă pe lume nu mai e nimic din ceea ce am iubit, ce mai contează dacă sunt sau nu liber să merg după cumpărături?

Şi aşa va fi mereu.

Da.

El o privi. Ochii ei se umpluseră de lacrimi.

Îmi pare rău. N-am vrut să te întristez.

Hai mai bine să citesc scrisoarea.

Poate că e o idee proastă.

Eu zic s-o citesc şi gata.

Bine. Mulțumesc.

Îşi luă băutura şi trecu pe lângă bar şi ieşi în stradă. Linişte deplină. Doi bărbați tineri trecură pe lângă el şi cel mai înalt dintre ei îl cântări din ochi, apoi aruncară o privire barului.

Eu să fiu în locul vostru n-aş intra aici.

Celălalt se întoarse din prag. Nu eşti în locul nostru, zise el.

Cel mai înalt privise deja înăuntru şi ieşi în stradă. Haide, zise el.

Ce e?

Se întoarse spre Western. Mersi, scumpule.

Cu plăcere.

Intră. Alex îl căuta. Ce i-ai spus?

Nu i-am spus nimic. De ce?

Pentru că plânge de mama focului.

Fir-ar să fie. Înțeleg. Îmi pare rău.

Intră în cameră şi închise uşa. Scrisoarea stătea deschisă pe masă. Ea îl privi, apoi privi iar în altă parte. O, Bobby.

Îmi pare rău.

Bietul puişor. Bietul puişor.

Îmi pare rău. Sunt un mare prost.

Nu e vina ta. Eu singură m-am băgat. Doamne. Sunt praf. Am şi eu o soră, să ştii. Scuză-mă. Îți distrug scrisoarea. Deschise poşeta şi scoase un şervețel şi şterse scrisoarea în locul unde rimelul picurase pe pagină.

Stai liniştită.

Ea îşi tamponă ochii.

Cât pe ce să vin să-ți spun s-o laşi baltă.

N-am nimic. Plângăcioasă mai sunt.

Îmi pare foarte rău.

Chelnerul deschise uşa şi le aruncă o privire. Sunteți în regulă?

Toate bune, Alex. Mulțumesc. E doar o scrisoare cu veşti proaste. O să fie bine.

Nu păru s-o creadă, dar închise uşa.

Sigur arăt oribil. Chiar vrei să păstrez eu scrisorile? Câte sunt?

Nu prea multe. Nu vreau să faci asta dacă te deranjează.

Dar nu mă pui să mai citesc din ele.

Nu.

Bine.

Ia zi.

Vioara e la magazinul de unde a cumpărat-o. Sper că ştii unde-i asta, pentru că nu zice.

N-am ştiut că a cumpărat-o dintr-un magazin. Am crezut că a cumpărat-o la licitație.

Valorează mulți bani? Probabil că da.

Aşa cred. A cumpărat-o cu moştenirea de la bunica ei. Mie mi s-a părut cam extravagant să-şi cheltuiască moştenirea pe o scripcă. Banii ar fi trebuit să intre în educaţia ei, dar ea zis că pentru asta va plăti altcineva. Şi bineînţeles că a avut dreptate. Şi a zis că oricât ai da pe o vioară Amati, peste câţiva ani tot o să pară ieftin.

La ce şcoală s-a dus?

Universitatea Chicago.

Câţi ani avea? Doişpe?

Avea treisprezece ani.

De unde a ştiut ce vioară să cumpere?

Era de-a dreptul o specialistă de talie mondială în viori Cremona. Ştia poveştile a o sută de viori din astea. Primea scrisori de la muzee care-i cereau sfatul în legătură cu piese din colecţiile lor. Transpunea acustica în modele matematice. Modele de unde sinusoidale ale plăcilor. Până la urmă a creat un model topologic care arăta cum se face vioara perfectă. Viorile Amati nu erau prea bine lipite şi până la urmă ea a dezmembrat-o complet pe a ei. A colaborat cu o femeie din New Jersey pe nume Hutchins. Cu un tip, Burgess, din Ann Arbor. Lumea o caută şi azi. Nu prea avea nevoie de ajutor ca să aleagă o vioară. Acel model Amati a fost o descoperire destul de rară. Nu cred că fusese scos pe piaţă de ani buni.

Ea îndoi scrisoarea şi o puse la loc în plic.

Îmi pare foarte rău, Debbie. N-am avut pe cine altcineva să rog.

Nu-i nimic.

Ea deschise pudriera şi-şi privi chipul în oglindă. Doamne, făcu ea.

Mergem?

Trebuie să merg la baie. Să încerc să mai dreg ce se poate.

Bine. O să cer nota.

N-o să fie nici o notă. Lasă numai un bacşiş.

Cinci dolari?

Hai mai bine zece.

Bine. Mulţumesc, Debbie.

Traversară barul, dar soldaţii păreau deja prea beţi ca să le acorde prea multă atenţie. Cineva îi strigă ei să-i dea papucii poponarului, dar cam atât. Western opri un taxi. O luară pe Dumaine Street spre apartamentul ei şi el o conduse până la poartă.

Am senzaţia că am abuzat de prietenia noastră.

E un dat, Bobby. Mereu a fost. Nu poţi s-o ştergi. Nu poţi să abuzezi.

Bine.

Peste două săptămâni o să vină Clara. Vreau s-o cunoşti. O să te îndrăgosteşti.

Eşti nerăbdătoare?

Foarte.

Ea se aplecă şi-l sărută pe amândoi obrajii.

Vrei să te duc până la uşă?

Nu. Mă descurc.

E cineva la tine?

Da. Am voie?

Da. Bineînţeles. Nu voiam să-mi bag nasul aiurea.

Ea răsuci cheia de la poartă şi o deschise.

Sună-mă.

Te sun.

Şi ai grijă.

Am. Şi tu la fel.

Noapte bună.

Noapte bună.

Bobby?

Da.

Ştii că te iubesc.

Ştiu. Altă dată. În altă lume.

Ştiu. Noapte bună.

X

Îşi petrecu ziua în oraş, iar seara se întoarse cu feribotul. Stătu pe covertă şi se uită cum un băiat şi o fată îşi pasau un joint pe puntea de dedesubt. Feribotul se numea *Joven Dolores*. El îi spunea *Tânâra durere*[53]. Sirena sună o ultimă dată şi echipajul azvârli cablurile la prora şi la pupa şi înaintară pe apele liniştite ale strâmtorii. Apa izbind carena. Turnul cu ceas care se înălța peste bătrânul oraş fortificat îndepărtându-se încetul cu încetul.

Trecură agale pe lângă insule în amurgul care-i împresura. Los Ahorcados, El Pou. Espardell. Separdello. Farul de la Los Freos. Cumpărase un caiețel liniat de la papetăria din Ibiza. Hârtie ieftină făcută din pastă, care în scurt timp avea să se îngălbenească şi să se fărâmițeze. Îl scoase şi scrise în el cu creionul. *Vor mir keine Zeit, nach mir wird keine Sein.*[54] Puse caietul în plasă, lângă cele câteva cumpărături, şi contemplă în luminile de pe greement pescăruşii, balansul lor înainte şi înapoi peste pupa. Îşi

---

53 Joven Dolores, în traducere „Tânăra Dolores”. „Dolor” înseamnă durere, suferință.

54 Înainte de mine n-a existat timp şi nu va exista nici după mine. (germ.) Cuvintele îi aparțin poetului german Daniel Czepko von Reigersfeld (1605–1660).

întorceau capetele, se uitau în jos la apă şi unul la altul, apoi îşi luau zborul pe rând îndărăt spre luminile oraşului.

Se duse în faţă şi se opri lângă parapet cu faţa în vânt. Pulsaţia adâncă a motorului diesel jos sub punte. Insula Formentera, mica întindere a unui golf şi a unui promontoriu în depărtare. Arhipelagurile mărunte şi întunecate. O barcă mare traversa hotarul tulbure dintre mare şi cer aşa cum visaseră să facă oamenii din vremuri străvechi în bărcuţele lor de piatră.

Îşi luă bicicleta din curtea barului din Cala Sabina, atârnă plasa de ghidon şi porni spre San Javier şi promontoriul din La Mola. Câmpuri de grâu nou foşnind uşor în bezna de pe marginea drumului. Urcând prin pădurea de pini. Forţând bicicleta. Singur pe lume.

Uşa masivă de lemn avea un lacăt de fier cu o cheie neagră de fier lucrată manual, pe care se vedeau urmele ciocanului cu care fusese îndreptată, dar Guillermo refuzase să i-o dea. E OK, zisese el. N-o să vină nimeni.

Bueno. Pero si va a venir nadie, por qué está cerrada?

Ah. No sé. Pero la llave es muy vieja. Es propiedad de la familia. Me entiendes?

Sí. Por supuesto. Está bien.[55]

Deschise uşa şi împinse bicicleta înainte şi o rezemă de perete şi închise uşa şi luă lampa de pe măsuţa joasă şi o aprinse şi puse înapoi sticla şi ridică lampa ca să vadă. O scară interioară de piatră. Miros rânced de cereale. Uriaşele fundaţii de piatră în întuneric şi roţile şi manetele de lemn enorme, colosalul mecanism planetar. Totul construit din lemn de măslin şi îmbinat cu garnituri de fier bătute în cine

---

[55] Bine. Dar, dacă nu vine nimeni, ce-i cu încuietoarea?

Ah. Nu ştiu. Dar cheia e foarte veche. E proprietate de familie. M-ai înţeles?

Da. Bineînţeles. În regulă (în sp. în original).

ştie ce forjă din vremuri imemoriale, toate înălțându-se sub bolta întunecată a morii ca un gigantic planetariu de lemn. Ştia fiecare părticică. Arborele de transmisie şi roata de frânare. Pâlnia pentru grâne. Urcă pe scară în semiîntuneric, cu lampa în mână, până în podul de lemn unde dormea.

Drept pat avea o bucată de placaj fixată pe butuci de lemn pe care aşezase o saltea de paie învelită în pânză aspră şi acoperită cu două pături gri cu negru care fuseseră ale armatei italiene. Deasupra întinsese o prelată de plastic care să-l ferească de ploaia care trecea prin acoperiş şi de găinațul porumbeilor. Puse lampa pe măsuța joasă, lângă plasă, se descălță de sandale şi se întinse pe pat. Porumbeii începură să se agite stârnind şomoioage de paie în lumina galbenă. În zidul gros de cărămidă era o ferestruică unde stătea uneori noaptea şi se uita după nave. După luminile lor în depărtare.

Dormi şi fu trezit în timpul nopții de un licăr palid de lumină în turn. Lampa se consumase şi fumega. Întinse mâna şi o stinse. Sirena unei nave. Niciodată nu dormea mai mult de câteva ore. Uneori îl trezea doar vântul. Alteori răpăitul uşii de jos. Ca şi cum cineva ar fi încercat zăvorul. Împinsese cu călcâiul o bucată de lemn sub ea, dar începuse să-i placă zgomotul. Stătu învelit în pătură şi privi marea neagră îndepărtată, cu mantaua ei schimbătoare de stele care se înălțau şi cădeau. Scânteia palidă a unei furtuni se aprinse iar, luminând fereastra care se contură scurt şi tremurător pe zidul îndepărtat. O perdea de lumină învăluind pe tăcute marea stratificată, capetele norilor cumulus la orizont conturate de fulgere, clipocitul greu, de plumb, ca de scorie într-o baie, şi un vag miros de ozon. Sezonul scurt al furtunilor. Adormi în răpăitul ploii pe prelata de deasupra, iar când se trezi se făcuse zi.

De dimineață se plimbă pe plajă apărat de ploaie de hanoracul lui englezesc bun, impermeabil. Aerul era plin de flori de migdal. Zăceau duse de vânt în şanțurile drumului şi se adunau pe țărm, cocoțându-se pe valurile negre domoale. Doi câini veniră spre el alergând pe mal, dar nu-l recunoscură şi se întoarseră. Furtuna înălțase la țărm eskere imense de alge şi culegătorii de pe plajă le îngrămădeau în căruțe cu furcile lor de lemn. Îl salutară din cap în trecere, în timp ce măgăruşii se aplecau în față pe făgaş.

Merse până la promontoriu prin ploaia rară. Bucăți de plută, cioburi. Lemn adus de ape. Dincolo de cap stâncile marmorate murmurând de-a lungul țărmului, forfotitul prelung al valurilor bătând în retragere. Străvechi. Neobosit. Peste strâmtoare turnul stâncos al Vedrei abia desluşindu-se. Turlele de piatră negre în ploaie.

Aici trăise în vechime un neam numit talaiot. După turnurile pe care le lăsaseră. Apoi veniseră fenicienii, cartaginezii. Romanii. Vandalii. Cultura bizantină, apoi cea musulmană. În secolul al paisprezecelea, Aragonul. Pe plajă zăcea un delfin mort. Cu osul lung al maxilarului vizibil şi carnea atârnându-i în fâşii cenuşii. Adunase câteva cioburi lustruite de mare, de un verde pal mătuit, opac. Construi din ele un mic tumul pe nisipul neted şi ud, de unde curând aveau să se întoarcă în mare.

În anii care au urmat s-a plimbat pe plajă aproape zi de zi. Uneori stătea noaptea întins pe nisipul uscat, dincolo de stratul de alge, şi cerceta stelele ca marinarii de odinioară. Poate ca să înțeleagă în ce direcție s-o apuce. Sau ca să descifreze în trecerea lor lentă prin nemărginirea neagră şi veşnică planurile care s-ar fi putut dovedi norocoase. Se ducea până unde putea zări luminile din Figueretas înşirate pe malul îndepărtat. Marea neagră clipocind. Îşi sufleca pantalonii până la genunchi şi intra în apă. Coasta Carolinei

într-o noapte ca aceea. Luminile de la pensiune şi de pe alee. Răsuflarea ei pe obrazul lui când îl sărutase de noapte bună. Groaza din inima lui.

Sheddan spusese la un moment dat că răul n-are un plan de rezervă. E pur şi simplu incapabil să conceapă eşecul.

Dar când pătrund prin ziduri urlând?

Ea în toga ei albă, cu felinarul în mână, printre copaci. Ţinându-şi poalele rochiei, trupul ei plăpând înfăşurat în cearşaf. Umbrele copacilor, apoi doar beznă. Frigul din amfiteatrul de piatră şi trecerea domoală a stelelor pe cer.

Iată o poveste. Ultimul dintre oameni care stă singur în univers în timp ce în jurul său se lasă întunericul. Care plânge după toate lucrurile cu un singur plâns. Printre rămăşiţele jalnice şi sleite care fuseseră odinioară sufletul său nu mai găseşte nimic din care să plăsmuiască un lucru câtuşi de puţin dumnezeiesc care să-l călăuzească în aceste ultime zile.

Peste mulţi ani avea să se ducă la Ibiza cu feribotul, să ia cina cu Geert Vis şi soţia lui, Sonia la Porroig. La docuri îl aştepta o maşină şi la ei acasă beau şi mâncau mâncare spaniolă gustoasă, fructe de mare şi pui cu sosuri grase şi vin roşu de pe continent. Seara, şoferul lui Geert îl ducea înapoi la feribot. Se aşeza pe un bolard şi se uita la lumini. Râsete dinspre un bar de peste drum. Acolo, în golful întunecos, plonc-ploncul surd al unui velier de pescuit cu motor auxiliar. Vis insista pe lângă el să-şi găsească o femeie. Vorbea pe un ton îngrijorat, aplecându-se în faţă şi strângându-l pe Western de braţ. O turistă bogată, Robert, îi şoptea el. O să vezi.

Murise cineva din oraş. Auzise dangătul clopotelor chiar înainte să se crape de zi. Bărbaţii în costume închise la culoare din *bodega* pătrunşi de o anumită gravitate. Îl salutară din cap. El se aşeză cu paharul lui de vin. Şopârle de casă în culori pale se învârteau în inelele de lumină

proiectate pe tavan de lămpile de pe mese. Pândind fluturii de noapte ca animalele de pradă la adăpătoare. Picioarele lor ciucurate. Forțele Van der Waals. Îi salută din cap pe bărbați şi ridică paharul. Pe drumul spre casă, cerul era senin şi se ivi luna, aşezându-se pe drum în fața lui. Merse pe promontoriul lung şi întunecat, unde forma morii se contura pe cer. Stătu în bătaia vântului şi cercetă revărsarea stelelor în beznă. Luminile satului îndepărtat. Urcă scările, cu felinarul în mână. Salutare, strigă el. Cupa asta. Cupa asta plină de amar.

Tatăl lui nu le spusese prea multe despre Trinity. Mai mult citise singur. Cum stătuse întins în buncăr cu fața în jos. Vocile şoptind în întuneric. Doi. Unu. Zero. Apoi meridianul albindu-se deodată. Rocile dizolvându-se afară într-o scorie care băltea pe nisipurile topite ale deşertului. Făpturi mărunte ghemuite de spaimă în acea zi neaşteptată şi diavolească şi apoi nimic. Un fel de creatură uriaşă, violet, apărând din pământul unde crezuse că-şi doarme somnul fără de moarte, aşteptând clipa supremă.

Tatăl lui fusese cel care o dusese pe la atâția doctori. Se aşeza la masa din bucătăria vechii ferme, privind lung peste câmpuri către pârâu şi pădurea îndepărtată. Notase într-un caiet lucruri despre care ea îi spusese că nu le va putea înțelege şi le citise şi recitise până când într-un final avusese probabil revelația că boala ei – cum o numea el – nu era atât o afecțiune, cât un mesaj. O surprinsese în repetate rânduri urmărindu-l din pragul uşii. Fräulein Gottestochter[56] aducând daruri de care ea însăşi avea să se lepede în cele din urmă.

Tatăl lui. Care crease din țărână pură un soare malefic la a cărui lumină oamenii îşi puteau privi unii altora oasele

[56] Fiica lui Dumnezeu. (germ.)

prin pânză şi carne, ca o prevestire hidoasă a propriului sfârşit.

Căutase mormântul tatălui său în pustietatea din nordul Mexicului, dar nu-l găsise niciodată. Vorbise în bruma lui de spaniolă cu funcţionari în cămăşi murdare care-l priveau fără cuvinte şi nici măcar nu se prefăceau că-l cred sănătos la cap. Pe stradă în Knoxville se întâlni cu o cunoştinţă din copilărie care-l întrebă aparent fără răutate dacă, după părerea lui, taică-său era în iad. Nu, răspunse el. Acum nu.

Uneori intra în bisericuţa din San Javier. După-amiezele lungi şi liniştite. Femeile cu şaluri negre făceau mari eforturi să nu-l privească pe furiş. O cristelniţă de piatră cu prunci de piatră. Scândurile ieftine din spatele altarului fuseseră vopsite în auriu şi pereţii tencuiţi ai bisericii erau decoraţi cu flori vizitate de făpturi care semănau cu fluturii de noapte şi pluteau una după alta în lumina filtrată. La început crezuse că erau colibri, dar îşi aminti apoi că nu existau specii de colibri în lumea veche. Aprinse o lumânare şi puse o peseta în cutia de tablă.

Se plimba pe promontorii. În depărtare tunetul se rostogolea la orizontul negru cu un zgomot ca de lăzi în cădere. O vreme neobişnuită. Fulgere subţiri şi iuţi. Marea interioară. Leagănul vestului. O lumânare fragilă tremurând în beznă. Istoria toată o repetiţie pentru propria-i extincţie.

De dimineaţă găsi pe pătură un păianjen. Ochii lui de susan. Suflă peste el şi-l puse pe fugă. Un vis cu tatăl lui. Mai târziu, peste zi, îşi aduse aminte. Un trup sleit târşâindu-şi picioarele pe coridorul clinicii delabrate. Împingând un suport cu tuburi şi fiole. Probabil la câteva zile de moarte şi de înmormântarea anonimă în crusta calcaroasă, tare a unei gropi comune dintr-o ţară străină. Tatăl se opri şi se întoarse cu ochii lui umezi. Papuci de hârtie şi un halat alb pătat. Unde-i fiul meu? De ce nu vine?

Străbătu micul port pe bicicletă. Pe drumul îngust din estuar acoperit cu pietriş şi înainte pe ţărmul jos. Unde odinioară se evapora sare pentru cetatea Cartaginei. Frumentaria. Cuvântul roman. Luminile din Ibiza aprinzându-se în nord. Se aşeză pe o piatră de care era legat un inel străvechi de fier şi-şi umflă roata în timp ce se lăsa întunericul. Cu bicicleta fixată în furcă lângă zid. Ciuli urechea în timp ce pompa în furtunul de cauciuc. Alese un petic din săculeţul de piele atârnat sub şaua bicicletei.

Într-o zi întâlni o fată americană din Baltimore şi se plimbară prin oraşul vechi. Se plimbară printre pietrele din micul cimitir. El îi spuse că va fi îngropat acolo, dar ea nu păru să-l creadă. Poate, zise ea. Oamenii nu capătă mereu ce vor. Avea urme de tăieturi cu lama pe braţe. El întoarse capul, dar prea târziu. Trebuie să plec, zise ea.

Seara adună lemne şi catran de pe plajă şi făcu focul şi se aşeză pe nisip aproape de căldura lui. Un câine apăru pe plajă în întuneric. Doar ochii lui roşii. Câinele se opri şi rămase locului. Apoi ocoli stâncile şi-şi văzu de drum. Flăcările forfecau în vânt şi el adormi învelit cu pătura şi se trezi cu focul aproape mistuit. Flăcări de un verde mineral şi cenuşă fierbinte împrăştiindu-se pe plajă. Puse alte lemne pe foc şi stătu să asculte forfota domoală a valurilor negre în beznă. Corăbii de luptă priponite în nisip. Zăngănit de bronz sau de fier în acele nopţi de demult. Gemetele muribunzilor. Dac-ai să-ngropi cheia codicelui, atunci îţi mai rămâne vreun înscris care să-ţi dea măsura acestei pierderi?

Nu-ţi fie frică, spunea ea. Cuvinte cum nu se poate mai înfricoşătoare. Ce vedea ea? Pentru care sângele era totul. Şi nimic. Un om cu înzestrări neînsemnate. Când era mică inventa jocuri care i se păreau încă de pe atunci dificile. Îl ducea la mansarda care peste ani avea să devină măcar o vreme reduta ei în faţa unei lumi până atunci necunoscute. Stăteau ghemuiţi sub grindă şi ea îl lua de mână. Zicea că

trebuie să găsească ceva ascuns de ei. Ce anume? întreba el. Şi ea spunea: noi. Pe noi ne ascund de noi.

Convingerea ei supremă era că până şi pietrele pământului fuseseră pângărite.

De ce nu poate fi îngropat? Are mâinile atât de înroşite? Taţii sunt mereu iertaţi. În cele din urmă sunt iertaţi. Dacă femeile ar fi fost cele care ar fi târât lumea în asemenea orori, s-ar fi pus preţ pe capul lor.

Când se întoarse la moară era încă întuneric şi urcă scările şi se aşeză la măsuţa lui. Rămase acolo multă vreme, cu fruntea în mâini. Într-un târziu scoase carneţelul şi scrise o scrisoare către ea. Voia să-i spună ce era în inima lui, dar până la urmă scrise doar câteva cuvinte despre viaţa pe insulă. În afară de ultimul rând. Mi-e dor de tine de nu mai pot. Apoi se iscăli.

Şedeau în soarele de iarnă la fereastra spitalului din Berkeley. Tatăl lui purta la încheietura subţire o brăţară de plastic cu numele lui. Îi crescuse o barbă albă rară, pe care o tot mângâia. Oppenheimer, zise el. Oppenheimer era omul. Îţi răspundea la întrebări înainte să le formulezi. Te duceai la el cu o problemă la care te căzneai de mai multe săptămâni şi el stătea acolo pufăind din pipă în timp ce scriai pe tablă unde ai ajuns şi el se uita un minut peste problemă şi zicea: Da. Cred că-mi dau seama cum o putem rezolva. Şi se ridica şi ştergea ce ai scris şi scria ecuaţiile corecte şi se aşeza şi-ţi zâmbea. Nu ştiu cu câte persoane a făcut asta. N-avea nici o importanţă care era problema. Dacă vorbim doar despre matematică, atunci poate Grothendieck. Gödel, bineînţeles. Von Neumann n-a fost niciodată în eşalonul ăsta. Nici Einstein, de altfel. Sigur că era un fizician mai bun. Avea o intuiţie extraordinară pentru fizică, dar îi venea greu să-şi rezolve propriile ecuaţii. Mai târziu, problema lui a fost că a vrut să le rezolve. Credea că

găsise o scurtătură. Dar eu cred că asta l-a dus pe arătură. După relativitatea generală n-a mai făcut niciodată nimic. L-am cunoscut, bineînțeles. Asta dacă se poate spune că l-a cunoscut vreodată cineva. Poate Gödel să-l fi cunoscut. Prietenii lui din Europa. Besso. Marcel Grossmann. Înainte să devină Einstein.

Seara se duse cu bicicleta până la San Javier şi bău un singur pahar de vin la *bodega.*

Un bătrân venea pe drum târşâindu-şi picioarele, cu încălțările lui cu talpă de sfoară. Un zâmbet care lăsa să se vadă un singur dinte galben. Macii de la marginea drumului viu colorați, ca nişte flori de hârtie. Seara îşi duse păturile pe plajă şi dormi pe nisip. De ce ți-e teamă? îl întreba ea. De ce anume poate să-ți fie teamă care să nu se fi întâmplat deja?

Bodega era a unui bărbat pe nume João, care vorbea bine engleză. Învățase limba lucrând la hotelurile din Costa Brava. Mortul era prietenul lui, Pau. Un bărbat mai în vârstă care obişnuia să stea în linişte la una dintre măsuțele de lemn, cu paharul lui de vin. Cu pielea de pe obraji înnegrită, cutată şi lucioasă şi încheieturile mâinilor cafenii contrastând cu albul cămăşii lui de bumbac. Îşi sorbea vinul cu un soi de gravitate şi avea pe antebraț o cicatrice vizibilă atunci când îşi sufleca mânecile. I-o făcuse o puşcă-mitralieră de calibrul treizeci şi mai avea încă patru la fel în partea de jos a pieptului. Fusese legat cu mâinile la spate după ce un glonț îi rupsese deja brațul şi ieşise pe partea cealaltă. Spunea că era o chestiune filozofică dacă fusese împuşcat de cinci ori sau numai de patru ori.

Ți le-a arătat vreodată?

Nu.

Era prea pudic.

Cred că îi era ruşine.

De ce să-i fie ruşine?

Nu ştiu. E părerea mea. Nu cred că i se părea prea nobil să fii pus la zid şi împuşcat ca un câine. Ce mi-a spus e că s-a trezit printre morți. Cândva noaptea. Hoiturile începuseră deja să se-mpută. S-a trezit noaptea într-un morman de cadavre şi apoi a luat-o târâş. S-a târât până-n drum şi l-au găsit alți patrioți. Cred că îi era ruşine. Era altă lume. A luptat pentru o cauză pierdută şi prietenii lui au murit în jurul lui în tăcere şi sânge şi el a trăit. Şi gata. A aşteptat mulți ani ca Dumnezeu să-i spună ce anume vrea de la el. Ce să facă el cu viața lui. Dar Dumnezeu nu i-a zis nimic.

Western îl întrebă cum vede el lucrurile, dar João se mulțumi să ridice din umeri şi răspunse că nu ştie. În orice caz, mie să nu-mi pomeneşti de Dumnezeu. Am stricat prietenia. Şi apropo de a fi pus la zid şi împuşcat cu mitraliera, Pau n-a supraviețuit acestui lucru. Până la urmă, a ajuns una cu el. Despre asta vorbim acum. De pildă. Tot binele din lume nu poate şterge o nenorocire. N-o poate şterge decât o nenorocire şi mai mare. El nu s-a însurat niciodată. Sigur că era tratat respectuos. Dar până la urmă n-a uitat că a fost împuşcat degeaba. Învinşii au cauza lor, iar învingătorii au victoria. Dac-a avut momente când şi-ar fi dorit să moară împreună cu prietenii lui? Fără îndoială. Se trăgea din nord. Dintr-un orăşel. Ce ştia el despre revoluție? A venit aici acum şase ani. N-avea familie. Era paracliser la biserică. Paracliser? Aşa se zice? Nu ştiu de ce-a venit aici. Avea o cămăruță. Trăgea clopotele. Nu ştiu de ce-a venit aici. Poate că era ca tine.

Parada din Săptămâna Sfântă la Ibiza. Claxoane şi tobe şi făclii. Siluete purtând măşti. Străbătând oraşul vechi. Siluetele purtau haine negre şi pălării conice, iar în spatele lor veneau purtătorii sicriului ducând într-o lectică pe străzile pietruite trupul Dumnezeului lor mort. Cu stigmatele întunecate pe mâinile lui de ipsos întoarse în sus.

Se aşează la o măsuță pe trotuar şi bău o cafea. Cineva îl privea. Se răsuci, dar bărbatul se ridicase deja şi venea spre el. Bobby? zise el.

Da.

Nu mă mai ții minte.

Te țin minte.

Ce faci aici?

Beau cafea. Ia loc.

Stai să-mi aduc băutura.

Se întoarse cu paharul şi un ghid de călătorie broşat şi-şi trase un scaun şi se aşează. Nu-mi venea să cred că tu eşti. Eşti singur?

Da.

Ce cauți aici?

Aici locuiesc.

Aici locuieşti?

Da.

Cu ce te ocupi?

Cu mai nimic. Pur şi simplu trăiesc aici.

Faci mişto de mine.

Western ridică din umeri.

Mai treci prin Knoxville?

Nu.

Ştiai că a murit Seals?

Da. Ştiam. Şi Sheddan.

Dave Dragă?

Nu. Asta nu ştiam.

Nu-mi vine să cred că locuieşti aici. Hai că-ți fac cinste cu un pahar. Doamne, de unde vin toți câinii ăştia nenorociți? Ce bei?

Un pahar de vin alb.

Vin alb să fie. Unde-i chelnerul?

Fluieră-l.

Să-l fluier?

Da. Uite că vine.

Cum se zice?

Vino blanco.

Vino blanco, por favor.

Chelnerul dădu aprobator din cap şi se îndepărtă.

Ale cui sunt creaturile astea?

Câinii? Sunt ai nimănui. Sunt doar nişte câini.

Unul dintre ei s-a pişat în poşeta nevesti-mii.

Ce-a făcut?

S-a pişat în poşeta ei. Mâncam de prânz şi când a venit mâncarea ea a luat poşeta de pe masă şi a pus-o pe jos, lângă scaun, şi a venit jivina aia afurisită şi a ridicat piciorul şi s-a pişat în ea. Aşa fără motiv. A încercat ea s-o spele la hotel, dar mirosea atât de urât că a trebuit s-o arunce. Cu aproape tot ce-avea în ea. De când locuieşti aici?

De vreun an. Aici se adunau câțiva piloți de curse. Pe vremuri, în anii şaptezeci.

Mai vin aici?

Nu. Presupun că locul s-a schimbat. Pe vremuri trăiau aici tot felul de răufăcători interesanți. Un falsificator de artă de primă mână. Unul dintre cei mai mari. Un pianist care şi-a omorât soția. Până la urmă i-a săltat poliția pe toți. Americanii care trăiesc aici nu prea fac altceva decât să se viziteze între ei şi să bea. Nu recomand.

Şi tu?

Locuiesc la o moară. Aprind lumânări pentru morți şi încerc să învăț să mă rog.

Pentru ce te rogi?

Nu mă rog pentru ceva anume, mă rog pur şi simplu.

Credeam că eşti ateu.

Nu. N-am nici un fel de religie.

Şi locuieşti la o moară.

Da.

Te ții de glumițe de căcat cu mine.

Nu.

Chelnerul aduse paharul de vin. *Salud*, zise Western.

Salud.

Ce bei acolo?

Fernet-Branca.

Ai probleme cu stomacul.

Mda. Ceva atât de gustos sigur face bine la sănătate.

Western zâmbi. Sorbi din vin.

Nu glumeşti.

Nu.

Mă rog. Tu ai fost mereu un mister. Ceea ce sunt sigur că ştii. Eşti un mister şi pentru tine?

Normal. Tu nu?

Nu. Sincer, nu. În orice caz, ar trebui să plec. Probabil că mă aşteaptă nevastă-mea. Sigur eşti bine?

Sunt bine.

Mda. Bun.

Străbătu insula înapoi pe bicicletă pe întuneric. Lumina de pe roata din spate licărind tot mai slab în timp ce urca anevoie pe La Mola. Lăsă bicicleta la uşă şi se duse pe faleză şi stătu în bătaia vântului. Marea clipocind în întuneric şi luminile din Figueretas pe malul îndepărtat. Un vag gust de sare dinspre mare.

Sheddan veni să-l mai vadă o dată, o singură dată. Erau într-un teatru pustiu. Tu eşti, John? întrebă el.

Lunganul era tolănit pe un scaun ceva mai sus. Nu răspunse imediat.

Apoi zise: Eu sunt, coane. Într-un fel.

Doar unul din ei respirând în tăcere. Ascultă. Ce să zic? Mă bucur să te văd, John.

Mulţumesc, coane. Mă bucur să fiu văzut.

Mi-au lipsit şuetele noastre.

Şi mie. Cum ai ajuns aici?

Într-un teatru.

Da.

Nu ştiu exact. Poate că e cumva legat de faptul că într-un teatru nu poate fi niciodată întuneric. Lucru pe care puțini îl ştiu.

Într-un teatru nu poate fi niciodată întuneric.

Nu. Vezi lumina din spatele tău?

Da?

E mereu aprinsă. Orice-ar fi. Ştii cum i se zice?

Nu.

I se zice lumina fantomelor.

Şi ce? Există aşa ceva în orice teatru?

Da. Există în orice teatru.

Şi e mereu aprinsă. Fie zi, fie noapte?

Fie zi, fie noapte. Da. Nu e cazul să riscăm.

Nu.

Ani de rătăciri toți cuprinşi în amintirea unui moment. Poate că ai observat şi că o sală de teatru goală e goală de orice. E o metaforă pentru lumea golită a trecutului. În orice caz, nu pare cel mai indicat loc să afli noutăți. Eşti bine?

Aşa cred.

De ce eşti aici?

Nu ştiu sigur.

Nu s-a schimbat nimic.

Nu.

Nu te superi dacă-ți spun că mi se pare un lucru optimist? Tu cu sfincterul tău de fier. Cu nobila ta hotărâre.

Nu.

Presupun că până la urmă n-avem altceva de oferit decât ce am pierdut. Nu că m-aş da în vânt după paradoxuri. Doar că încetul cu încetul au ajuns să pară singura realitate valabilă. Bănuiesc că nu e chiar o observație inedită.

Nu.

Dar dă-mi voie să continui.

Desigur.

M-ai numit vizionar al distrugerii universale. Dar n-a fost nici o viziune acolo. A fost în cel mai bun caz o speranță. Tu ai fost vizionarul. Tu aveai uneltele necesare. Eu n-aveam nici o durere în inimă, coane. Asta lipsea. Întotdeauna te-am invidiat. Pentru asta, printre altele. Doamne, ce frig e aici. Nu mă mai încălzesc deloc. Îmi spuneai Belzebrută.

Cum îți spuneam?

Belzebrută. Nu mai ții minte.

Țin minte. Nu ți se părea amuzant.

Nu. La un Dumnezeu fals ridici din umeri. Dar un diavol fals nu poate fi decât rizibil. Plus aluzia la bădărănie.

Îmi pare rău.

Să zicem că am şi uitat.

Mulțumesc. Altceva?

Ah.

Ar trebui să spui.

Ar fi trebuit să spun. Eram dus pe gânduri, o metaforă nimerită. N-am multe să-ți reproşez, coane, dar n-am fost bine tratat. Una peste alta. Cam târziu pentru reproşuri, bănuiesc. Într-o oarecare măsură, m-ai desconsiderat, etichetându-mă ca intelectual de cârciumă. Şi e adevărat că nu mi-am depăşit prea mult condiția. Aşa cum sunt convins că am recunoscut şi altă dată. Întotdeauna am ştiut să apreciez un pahar de lapte bătut rece. Dar asta nu-i ceva rău.

Nu.

Mi-ar fi plăcut să mă bucur mai mult de grațiile tale. Nu cred că n-am dat dovadă de generozitate. Chiar dacă pe banii altora.

Nu. Aşa este.

Întotdeauna am crezut c-o să te îneci. Nu te-ai înecat.

Nu.

Aveam visul ăsta recurent cu tine. De fapt, două vise. Singur pe fundul oceanului în echipamentul tău de lucru de

cauciuc. Fugind de o subducție care se căsca sub tine. Te zbăteai în adâncurile alea hadopelagice de parc-ai fi păşit prin mucilagiu în timp ce tălpile încălțărilor tale de plumb se afundau treptat în mâlul din spatele tău. Plăcile scrâşnind. Norii de nămol înălțându-se încetişor ca să te-nghită. Lanterna îți murise şi trebuia să înaintezi la lumina stranie a fumarolelor străvechi fumegând în depărtare ca nişte lumânări verticale. Era ceva mai mult decât poetic în felul cum fugeai prin fața acelor lămpi de mare infernale din ale căror pântece sulfuroase se prea poate ca viața însăşi să fi țâşnit în vremuri imemoriale.

Mi-ai mai povestit.

Da? Uit. Visul şi viața se îmbină într-o similitudine stranie când sunt povestite. Şi am ajuns la bănuiala că pământul pe care călcăm nu ține atât de mult de voința noastră pe cât ne închipuim. Şi-n tot timpul ăsta un trecut de care avem prea puțin habar ni se acumulează în viață ca o investiție dubioasă. Durează să faci lumină în povestea acestor vremuri, coane. Dar dacă există ceva ce înțelegem cu toții, aceea e că suntem imperfecți. Asta e ceea ce ştim în inima noastră.

Crezi că ne urâm pe noi înşine.

Aşa cred. Nu pe cât am merita, desigur. Dar da.

Cât de rea e lumea?

Cât de rea. Adevărul lumii creează o viziune atât de înspăimântătoare încât face să pălească profețiile celui mai sumbru clarvăzător care s-a pomenit vreodată. Odată ce ai acceptat lucrul ăsta, ideea că toate astea se vor preface într-o bună zi în pulbere şi vor fi spulberate în neant nu mai e o profeție, ci o promisiune. Aşa că dă-mi voie să-ți pun la rândul meu următoarea întrebare: când noi vom dispărea împreună cu toate realizările noastre şi cu toate amintirile despre ele şi cu toate maşinăriile care să stocheze încifrat asemenea amintiri şi din pământ nu va rămâne nici măcar

cenuşa, pentru cine deci să fie asta o tragedie? Unde se găseşte o asemenea fiinţă? Şi cine s-o găsească?

Nu ştiu, John.

Gaura vieţii omului se închide ca o bucşă. Un ultim punct luminos, apoi nimic. Ar fi trebuit să vorbim mai mult.

Am vorbit o grămadă.

Poate c-am fi ajuns să ne sincronizăm visele. Cum se întâmplă cu ciclul fetelor din căminele studenţeşti. În ciuda sarcasmelor ocazionale, mă văd nevoit să recunosc că întotdeauna am admirat fără voia mea felul în care ai dus doliul pe asemenea culmi. Suferinţa înălţată la un rang ce transcende obiectul ei. Nu, coane. Ascultă-mă până la capăt. Contează ideea de pierdere. Care subsumează categoria tuturor lucrurilor care pot fi pierdute. E frica noastră primordială şi poţi să-i asociezi ce vrei tu. Nu-ţi invadează viaţa. A fost mereu acolo. Aşteptând s-o îngădui. Aşteptând s-o tolerezi. Dar tot am senzaţia că te-am subestimat. Cum se distinge povestea ta de a prostimii. Cert e că nu există un teren comun al fericirii aşa cum există unul al suferinţei. N-ai cum să fii sigur că fericirea altuia seamănă cu a ta. Însă când vine vorba despre suferinţa comună, rămâne prea puţin loc de îndoială. Dacă nu urmărim esenţa, atunci ce urmărim, coane? Şi o să-ţi dau dreptate când spui că nu putem dezvălui aşa un lucru fără să ne punem amprenta asupra lui. Ba chiar pot fi de acord că ai tras tu cărţile mai rele. Dar ascultă-mă, coane. Atunci când substanţa unui lucru e incertă, nici forma nu poate fi mult mai brează. Orice realitate înseamnă pierdere şi orice pierdere e eternă. Alt soi nu există. Iar realitatea pe care o sondăm trebuie să ne conţină mai întâi pe noi înşine. Şi ce suntem noi? Zece la sută biologie şi nouăzeci la sută rumoare nocturnă.

Celălalt vis cum era?

Celălalt vis era aşa. Un cal fără călăreţ care stătea în zori în faţa unei porţi. Într-o altă ţară, în alte vremuri. Vestea pe care o aduce calul nu-i mai veche de o zi. Calul visa odinioară la iepe şi iarbă şi apă. La soare. Dar duse sunt acele vise. Trăieşte într-o lume de sânge şi măcel şi strigăte de oameni şi animale din care nu pricepe mare lucru. Calul stă în faţa porţii cu capul plecat în timp ce se crapă de ziuă. Poartă o apărătoare din zale de oţel înnegrită de sânge şi stă cu un picior din faţă urcat pe pietre. Nu vine nimeni. Vestea nu e primită. Poate că e o scenă dintr-un tablou. Nu ştiu. Nu ştiu ce înseamnă. Poate că am văzut-o într-o carte. Când eram mic. Dar asta am visat. Mi-ar fi plăcut să am altceva să-ţi spun, coane. Pregătirea pentru orice luptă înseamnă înainte de toate să-ţi lepezi poverile. Dacă pleci la război cu tot cu trecut, te aşteaptă moartea. Austeritatea întăreşte inima şi limpezeşte vederea. Călătoreşte fără bagaje. Câteva idei sunt suficiente. Orice leac pentru singurătate nu face decât s-o amâne. Şi va veni şi ziua când nu va mai exista nici un leac. Îţi doresc ape liniştite, coane. Cum ţi-am dorit întotdeauna.

Mulţumesc, John.

Trebuie să plec. N-o să ne mai vedem niciodată.

Ştiu. Îmi pare rău.

Şi mie. Nu-i lăsa să vorbească despre mine, coane. O să spună lucruri urâte.

Ştiu. O să văd ce pot face.

Stătea în picioare în faţa micului bar de lemn în timp ce João îi turna vin. Îi murise pisica după ce mâncase o şopârlă. João puse sticla pe tejghea şi împinse pesetele lui Western înapoi. *Salud,* zise el.

Salud. Gracias.

Trebuia să fiu mai bun cu bătrânul Pau. M-am tot gândit la el.

Nu cred c-ai fost rău.

Nu putem vorbi în numele morților. Cine ştie cum au trăit? În orice caz, e în natura oamenilor să-şi închipuie că cei învinşi au făcut ceva ca să-şi merite înfrângerea. Oamenii vor ca lumea să fie dreaptă. Dar lumea tace pe subiectul ăsta. Câştigarea unui război sau a unei revoluții nu validează cauza. Înțelegi ce zic?

Da.

Ai auzit de faptele lui Carlos Roche?

Nu.

A fost fratele meu. Era mai mare ca mine. A murit în război.

Îmi pare rău.

E în regulă. El a fost cel norocos.

Pentru c-a murit în război?

Pentru c-a murit în război. Pentru c-a murit crezând. Da.

Crezând în ce?

În ce. Cum să mă exprim. Crezând în el însuşi ca bărbat chemat la arme într-o țară pentru o cauză justă, pentru nişte oameni pe care-i iubea şi pentru străbunii acelor oameni şi pentru poezia şi suferința şi Dumnezeul lor.

Să înțeleg că tu nu crezi în asemenea lucruri.

Nu.

Crezi în ceva?

João îşi țuguie buzele. Şterse tejgheaua. În fine. Sigur că orice om crede în ceva. Dar eu nu cred în fantome. Cred în realitatea lumii. Cu cât marginile sunt mai tari şi mai ascuțite, cu atât eşti mai convins. Lumea e aici. Nu e în altă parte. Nu cred în umblatul de colo-colo. Cred că morții sunt sub pământ. Probabil că pe vremuri eram şi eu ca bătrânul Pau. Am aşteptat de la Dumnezeu veşti care n-au venit niciodată. Dar el a rămas credincios şi eu nu. Clătina din cap la mine. Spunea că o viață fără Dumnezeu nu te va

pregăti pentru o moarte fără Dumnezeu. N-am un răspuns la asta.

Nici eu. Trebuie să plec.

Hasta luego, compadre.[57]

Un măgăruş ţopăia într-un câmp plin de flori. Se opri să-l privească. Se ridica pe picioarele din spate ca un satir şi scutura din cap. Necheză şi trase de funia cu care era legat şi azvârli din picioare şi se opri şi rămase crăcănat şi-l privi pe Western, apoi începu să salte şi să răcnească. Muşcase dintr-un cuib de viespi, dar Western nu ştiu cum să-l ajute, aşa că-şi văzu de drum.

Găsi o monedă pe plajă. Un disc de bronz deformat de pe care secolele şterseseră aproape orice urmă. O puse în buzunar. Rămăşiţe ale unor lumi dispărute în acele bastioane. Ca scheletele de corăbii printre stâncile mărilor îndepărtate din nord. Scheletele de oameni.

Comandă de la Paris o colecţie de lucrări ale lui Grothendieck şi stătu la lumina lămpii căutând soluţii la probleme. După o vreme începură să i se pară logice, dar nu asta era problema. Nici franceza. Problema era miezul profund al lumii ca număr. Încercă să meargă cât mai departe pe acel fir. Să găsească un început logic. Geometria obscură a lui Riemann. Simbolurile lui Christofutu-i, cum spunea ea[58]. Cutiile cu însemnări ale lui Gödel stenografiate după metoda Gabelsberger.

Vremea se încălzise şi noaptea se dezbrăca pe plajă şi-şi aşeza hainele împăturite peste sandale şi intra în apa neagră şi mătăsoasă şi plonja şi înota dincolo de forfota

---

[57] Pe curând, prietene (în sp. în original).

[58] Aluzie la simbolurile lui Christoffel, care poartă numele matematicianului german Elwin Bruno Christoffel şi sunt folosite în geometria diferenţială.

domoală a mării şi se răsucea pe spate şi se odihnea pe valuri şi privea stelele dintre care unele se desprindeau de danele lor şi se prăbuşeau în acel uriaş salon nocturn dintr-o beznă în alta.

Nu avea nici o fotografie cu ea. Încerca să-i vadă chipul, dar ştia că o pierde. Îşi spunea că un străin încă nenăscut va da poate peste poza ei într-un album şcolar dintr-o prăvălie prăfuită şi va rămâne înmărmurit de frumuseţea ei. Va da pagina înapoi. Să privească iar în ochii aceia. O lume străveche, dar care totuşi n-avea să existe niciodată. După plecarea ei, el stătuse singur în cariera de piatră până când flăcăruile se mistuiseră una câte una în cutiile lor de tablă. Rămăsese apoi doar întunericul rural, liniştea locului. Zumzetul surd al unui camion pe autostradă.

Scria în carneţelul lui negru la lumina lămpii cu petrol. Mila e un tărâm strict individual. Există ură de masă şi există suferinţă de masă. Răzbunare în masă şi chiar sinucidere în masă. Dar nu există iertare în masă. Exişti doar tu.

Stropim copilul cu apă şi-i dăm nume. Nu ca să ni-l întipărim în inimă, ci să-l prindem în gheare. Fiicele oamenilor stau în semiobscuritatea dulapurilor scriindu-şi pe braţe mesaje cu lame de ras şi neştiind ce-i somnul.

După vara lungă şi secetoasă se trezi într-o noapte şi văzu că fereastra înaltă din peretele morii se profila în întuneric. Încă o dată. Se duse la fereastră şi privi afară dincolo de marginile cele mai negre ale mării tunetul mut şi lumina tremurătoare de după norii tiviţi cu lumină.

Stătea la măsuţa de lemn lustruită din *bodega*. Citind corespondenţa trimisă de Vis cu barca din Ibiza. João se duse la bar şi se întoarse cu încă o scrisoare pe care i-o întinse lui Western. Western se uită la ea. Purta ştampila poştei din Akron, Ohio şi era murdară şi pătată şi arăta ca

şi cum cineva călcase pe ea la un moment dat. *Un momento*, zise el. João se întoarse şi el îi dădu înapoi scrisoarea.

No es suyo?

No.[59]

Răsuci scrisoarea în mână şi o examină. *Es su nombre*[60], zise el.

Western se lăsă pe spate în scaun. Spuse că nu mai ştie pe nimeni în America şi că nu vrea nici un fel de *cartas* de la ei. João îi cântări spusele. Atinse scrisoarea pe care o ținea în palmă. Până la urmă zise că o va păstra, pentru că oamenii se mai şi răzgândesc.

Pedală spre casă în amurg. În turn era întuneric şi umezeală când intră şi-şi rezemă bicicleta de perete. Urcă treptele la lumina lămpii şi puse lampa pe masă şi stătu şi ascultă liniştea. Uneori noaptea când se stârneau vânturile peste promontoriu simțea ceva mişcându-se adânc în mecanismul străvechi, un geamăt gutural dinspre încâlceala masivă din lemn de măslin, apoi iar linişte în afară de vântul care dădea ocol turnului, făcând să foşnească paiele din tavan.

Într-o seară târziu văzu în fața lui pe plajă o mică siluetă înfofolită ca să se apere de frig. Iuți pasul, dar nu era decât o bătrână care mergea pe plajă. N-avea mai mult de un metru şi douăzeci înălțime. Bătrâna spuse că se ducea în vizită la fiica ei şi el încuviință din cap şi-şi văzu de drum. Ştia că nu-şi pierduse speranța ca mica siluetă pe jumătate uitată să-şi facă apariția lângă el. Aplecându-se în vântul sărat cu mâinile în buzunare şi hainele fluturând. Avea să-l

---

[59] Un moment.

Nu e a ta?

Nu (în sp. în original).

[60] E pe numele tău (în sp. în original).

vadă pentru ultima oară într-un vis. Vagabondul lui Dumnezeu cu pelerina lui, tropăind şi bolborosind la marginea stearpă a cine ştie cărui pustiu fără nume unde valurile reci ale mării siderale se sparg şi clocotesc şi din acel alkahest[61] negru şi umflat se întrupează şuierând furtuna. Păşind greoi pe pietrişul universului, cu umerii lui înguşti întorşi spre vânturile stelare şi magnetismul unor luni extraterestre negre ca pietrele. Un hoinar singuratic pe ţărm grăbind pasul în noapte, mic şi curajos şi fără de prieteni.

Urcă în pod şi se aşează la fereastra turnului înfăşurat în pătură. Ploaia împroşcând pervazul. Fulgere de vară în largul mării. Ca explozia unor tunuri de câmp îndepărtate. Răpăitul pe prelata întinsă deasupra patului. Răsuci fitilul lămpii de lângă cotul lui şi luă carneţelul din cutie şi-l deschise. Apoi se opri. Stătu aşa multă vreme. Până la urmă, spusese ea, nu va mai exista nimic care să nu poată fi simulat. Iar asta va fi abolirea supremă a privilegiilor. Asta e lumea care va veni. Nu alta. Singura alternativă e surpriza din acele forme groteşti gravate de foc în beton.

Vârstele oamenilor înşirate de la un mormânt la altul. O socoteală pe o lespede. Sânge, întuneric. Copii morţi spălaţi pe o scândură. Straturile de piatră ale lumii cu amprentele lor fosile infinite ca formă şi număr. Petroglifele tatei din ultimii săi ani şi oamenii goi urlând în drum.

Furtuna trecu şi marea întunecată se întindea rece şi grea. Formele forjate ale peştilor uriaşi în apele metalice reci. În valuri oglindirea unui meteorit topit rostogolindu-se pe firmament ca un tren în flăcări.

Se aplecă asupra gramaticii sale la lumina lămpii cu petrol. Acoperişul de paie foşnind în cupola de întuneric de

---

[61] Termen din alchimie ce descrie un solvent universal, o substanţă capabilă să dizolve orice corp.

deasupra lui şi umbra lui pe peretele tencuit neglijent. Ca acei cărturari de demult în odăile lor reci de piatră, trudind la manuscrisele lor. Sticla lămpilor lor de baga topită şi zgâriată şi plăsmuită într-o presă şi geografiile accidentale proiectate pe pereții turnurilor de pe tărâmuri necunoscute deopotrivă oamenilor şi zeilor lor.

Într-un sfârşit se aplecă şi prinse sticla lămpii în căuşul mâinii şi suflă ca s-o stingă şi se lăsă pe spate în întuneric. Ştia că în ziua morții sale avea să vadă chipul ei şi putea spera să ia frumusețea ei cu el în beznă, ultimul păgân de pe pământ, cântând încetişor pe patul lui de paie într-o limbă necunoscută.

Cuprins

1. I
2. II
3. III
4. IV
5. V
6. VI
7. VII
8. VIII
9. IX
10. X